

PLAN LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI)

JUDEȚUL BACĂU 2014 – 2020 Actualizat 2018

Document elaborat de Comitetul Local de Dezvoltare a Parteneriatului Social, prin colectivul:

Instituția reprezentată în CLDPS	Numele și prenumele membrului titular/supleant în CLDPS
Inspectoratul Școlar Județean Bacău	Lazăr Florin, inspector școlar general Egarmin Ana-Maria, inspector școlar general adjunct
Aerostar S.A. Grup Industrial Aeronautic Bacău	Popa Dan Paul Mălin, președinte CLDPS
Inspectoratul Școlar Județean Bacău	Ciuchi Mihaela-Liliana, secretar CLDPS
Instituția Prefectului județul Bacău	Voicescu Elena, Șef serviciu Strategii și programe
Consiliul Județean Bacău	Pravăț Ionel Silviu, vicepreședinte Consiliu Județean Sava-Găină Anca-Virginia, director executiv la Direcția Resurse Umane
Direcția Județeană de Statistică Bacău	Harja Eugenia, director executiv, membru titular, Stângaciu Oana-Ancuța (supleant)
Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă Bacău	Ilie Sorina, consilier superior
Primăria/Consiliul Local Bacău	Ștefan Daniel-Dragoș (titular), Scripăț Constantin (supleant)
Direcția pentru Agricultură Bacău	Simona Mirela Bazarghideanu, director executiv Lupu Elena Daniela, consilier superior
Inspectoratul Teritorial de Muncă Bacău	Petrea Cristian Dan (titular), Ichim Nicolae Vicenzio (supleant)
Agenția Județeană de Prestații Sociale Bacău	Hanus Lacramioara, jurist Coroiu Mihaela, jurist
Camera de Comerț și Industrie Bacău	Doru SimovicI(titular), Mihai Tulbure (supleant)
A-E Electronics Bacău	Gârleanu Gabriela, director
Omega Bc. Communications SRL	Baciu Gheorghe, director
Agricola Internațional Bacău	Popa Ramona, Manager resurse umane

NOIEMBRIE 2018

CAPITOLUL I REZUMAT ȘI CONTEXT	10
CAPITOLUL II DEMOGRAFIE	17
2.1. Situația prezentă	18
2.1.1. Populația totală. Dinamică generală	18
2.1.2. Distribuția pe medii rezidențiale (urban/rural) și sexe	19
2.1.3. Structura pe grupe de vârstă.....	24
2.1.4. Mișcarea naturală a populației, pe medii, în anul 2016	28
2.1.4. Structura etnică.....	29
2.1.5. Mișcarea migratorie.....	32
2.2. Proiecții demografice	35
2.3. Principalele concluzii din analiza demografică. Implicații pentru ÎPT	39
CAPITOLUL III. PROFILUL ECONOMIC AL JUDEȚULUI BACĂU	40
3.1.Principali indicatori economici.....	41
3.1.1. Produsul intern brut (PIB) și principalii indicatori economico-sociali	41
3.1.2 Firmele din județ. Dinamică, repartitia sectorială și pe clase de mărime; unități locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii.....	44
3.1.3. <i>Cifra de afaceri, investiții brute și nete pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2.....</i>	49
3.1.4. Întreprinderile mici și mijlocii	59
3.2. Informații parțiale	61
3.2.1. Cerințele de competitivitate la nivelul Uniunii Europene	61
3.2.2. Cercetarea – dezvoltarea.....	63
3.2.3. Industria	64
3.2.4. Infrastructura de transport, tehnică, edilitară, de comunicații și de mediu	69
3.2.5. Agricultură	72
3.2.6. Zootehnia	73
3.2.7. Construcțiile	74
3.2.8. Serviciile	76
3.2.9. Comerțul	77
3.2.10. Turism și alimentație publică	78
3.3. Concluzii din analiza mediului economic. Implicații pentru îpt.....	82
CAPITOLUL IV PIAȚA MUNCII.....	86
4.1. Indicatori statistici pentru piața muncii	87
4.1.1. Participarea la forța de muncă.....	87

4.1.2. Structura populației ocupate civilă pe principalele activități ale economiei	89
4.1.3. Numărul mediu al salariaților pe principalele activități ale economiei	93
4.2. Informații parțiale	95
4.2.1. Analiza comparativă pe ocupații a șomajului și locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM	95
4.2.1.1. Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru învățământul tehnologic	100
4.2.1.2. Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru școala postliceală	102
4.2.1.3. Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru învățământul superior	105
4.2.2. Evoluția șomajului și a locurilor de muncă vacante înregistrate la ANOFM în perioada 2007 – 2015.....	105
4.3. Prognoze pentru anul 2019 în domeniul forței de muncă	111
4.4. Concluzii din analiza pieței muncii.	112
4.4. Proiecția cererii și ofertei de locuri de muncă pe termen mediu	114
4.5. Implicațiile pentru ÎPT	122
CAPITOLUL V. ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL ȘI TEHNIC	124
5. 1. Indicatori de context	125
5.1.1. Contextul european	125
5.1.2. Contextul național.....	127
5.2. Indicatori de context specifici	130
5.2.1. Contextul demografic și populația școlară	130
5.2.2. Populația școlară pe niveluri de educație.....	130
5. 3. Indicatori de intrare.....	133
5.3.1. Rata netă de cuprindere	133
5.3.2. Resursele umane din IPT.....	134
5. 3. 3. Resurse materiale și condiții de învățare	136
5.4. Indicatori de proces.....	137
5.4.1. Mecanisme decizionale și descentralizarea funcțională în IPT	137
5.4.2. Asigurarea calității în IPT	138
5.4.3. Servicii de orientare și de consiliere	138
5.5. Indicatori de ieșire	140
5.5.1. Rata netă de cuprindere în sistemul de educație și formare profesională	140
5.5.2. Gradul de cuprindere în învățământ (rata specifică de cuprindere școlară, pe vârste).....	141
5.5.3. Rata abandonului școlar, pe niveluri de educație ISCED	142
5.5.4. Rata de absolvire, pe niveluri de educație ISCED.....	144
5.5.5. Rata de succes.....	145

5.5.6. Rata de tranziție la următorul nivel de educație	146
5.5.7. Rata de părăsire timpurie a sistemului educațional	150
5.5.9. Ponderea populației cu vârste cuprinse între 20-24 ani care au absolvit cel puțin învățământul secundar superior	151
5.5.10. Rata de participare în formare continuă a populației adulte (25 – 64 ani).....	152
5.6. Indicatori de impact.....	153
5.6.1. Impactul sistemului de învățământ profesional și tehnic asupra ratei șomajului	153
5.7. Oferta școlilor din ÎPT județean.....	156
5.7.1. Evoluția planurilor de școlarizare	156
5.7.2. Analiza ofertei pentru anul școlar 2018-2019.....	156
5.7.3. Proiectul planului de școlarizare pentru anul școlar viitor. Ținte pe termen mediu pe domenii de pregătire	161
5.7.4. Învățământul Profesional 2018	161
5.7.5. Oferta școlilor din ÎPT pentru formarea adulților	161
5.7.6. Rețele parteneriale	162
5.7.7. Parteneriate școală – întreprindere, active în 2017 - 2018.....	163
5.8. PRINCIPALELE CONCLUZII DIN ANALIZA Î.P.T. JUDEȚEAN	164
CAPITOLUL VI.EVALUAREA (MONITORIZAREA) PROGRESULUI ÎN IMPLEMENTAREAPLAI 2018 - 2020	168
REZUMAT MONITORIZARE	169
CAPITOLUL VII.ANALIZA SWOT A CORELĂRII OFERTEI DE FORMARE PROFESIONALĂ CU CEREREA PENTRU JUDEȚUL BACĂU	170
CAPITOLUL VIII.REZUMAT – CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI PENTRU PLANUL DE MĂSURI	172
CAPITOLUL IX. ACȚIUNI PROPUSE – PLAN DE MĂSURI	173

ANEXE

Anexe demografice

Anexa 1 a - Evoluții demografice anterioare și situația curentă

Anexa 1 b - Proiecția evoluției demografice 2003-2060

Anexa 1 c - Proiecția populației de vârstă școlară

Anexe profil economic

Anexa 2 a- Evoluția valorii adăugate brute (VAB) pe ramuri de activitate

Anexa 2 b - Dinamica firmelor - unități locale active din industrie, construcții, comerț și servicii

Anexa 2 c - Investiții brute ale unităților locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii

Anexe piața muncii

Anexa 3 a - Indicatori de bază ai pieței muncii furnizați de AMIGO

Anexa 3b - Indicatori detaliați pe grupe de vârstă, sexe și medii de rezidență 2009-2015 Regiunea Nord Est

Anexa 3 c - Principalii indicatori ai forței de muncă LA NIVEL JUDEȚEAN, conform

Balanței Forței de Muncă

Anexa 3d - Evoluția populației ocupate civile pe activități ale economiei naționale

Anexa 3e - Structura șomajului înregistrat la Agenția județeană de ocupare a forței de muncă

Anexa 3f - Rata locurilor de muncă vacante

Anexa 3g - Numărul mediu al salariaților și muncitorilor

Anexa 5 - Locuri de muncă vacante

Anexe educație

Anexa 6a - Evoluția populației școlare

Anexa 6c - Evoluția raportului număr elevi/profesor

Anexa 6d - Situația normelor didactice în IPT

Anexa 6f1 - Rata netă de cuprindere

Anexa 6f2 – Gradul de cuprindere (rata specifică de cuprindere) în învățământ

Anexa 6g - Rata de tranziție de la învățământul gimnazial la cel liceal și profesional

Anexa 6h - Rata abandonului școlar

Anexa 6i - Rata de absolvire pe niveluri de educație

Anexa 6j - Rata de succes

Anexa 7 - Evoluția elevilor cuprinși în sistemul de învățământ profesional și tehnic

Anexa 8 - Planul de școlarizare realizat 2018-2019

Anexa 9 - Planul de școlarizare la clasa a IX- 2018/2019

Anexa 10-Distribuția teritorială a unităților de învățământ profesional și tehnic

Anexa 11 - Educația adulților

Anexa 12 - Rețele școlare

Anexa 13 - Harta parteneriatelor

Anexa 14 - Evoluția absolvenților pe domenii de pregătire

Anexa 15 - Condiții de învățare

Anexa 16 - Situația școlarizării în IPT

Anexa 17 - Abandonul școlar timpuriu în UE

Anexa 18 - Procentul elevilor cu nivel scăzut al competențelor de citire/ lectură (Pisa)

Anexa 19 - Ponderea populației care a absolvit cel puțin învățământul secundar superior

Anexa 20 - Participarea adulților în formarea continuă

Anexa 21 - Evoluția ratelor de tranziție

CUVÂNT ÎNAINTE

Creșterea rolului educației și formării profesionale în formarea capitalului uman în sprijinul creșterii competitivității economice, a gradului de ocupare a forței de muncă, în promovarea incluziunii sociale, consolidarea cetățeniei democratice active, și, nu în ultimul rând, în dezvoltarea personală și profesională a celor care învață, constituie o preocupare majoră în cadrul politicilor și strategiilor în domeniul educației.

Obiectivul major al planificării strategice a ÎPT constă în creșterea contribuției învățământului profesional și tehnic la tranziția rapidă și eficientă către o economie competitivă bazată pe inovare și cunoaștere, participativă și inclusivă.

Dezvoltarea modelului de planificare strategică în ÎPT presupune, printre altele, îmbunătățirea capacității de anticipare a nevoilor de formare profesională pe termen mediu și lung și de proiectare a ofertei ÎPT corelat cu acestea, integrarea cu politicile și documentele de planificare strategică relevante adoptate la nivel european, național și regional, dezvoltarea sistemelor de indicatori asociați și dezvoltarea cadrului de planificare, monitorizare și implementare a acestora.

La nivelul fiecărui județ sunt elaborate documentele de planificare strategică PLAI care au drept scop stabilirea măsurilor integrate de educație și formare profesională și îmbunătățirea corelării ofertei învățământului profesional și tehnic cu nevoile de dezvoltare economico - socială locală în perspectiva anului 2020.

Cele mai importante roluri ale PLAI sunt:

- să analizeze în profunzime contextul județean, în raport cu contextul regional, și să identifice aspectele specifice județului;
- să stabilească prioritățile, țintele și acțiunile la nivel județean pentru dezvoltarea învățământului profesional și tehnic, ca soluție la problemele identificate, specifice județului;
- să contribuie la stabilirea țăintelor la nivel regional;
- să furnizeze un cadru general pentru elaborarea și armonizarea la nivelul județului ățintelor strategice ale școlilor;
- să faciliteze luarea deciziilor la nivel județean pentru restructurarea rețelei școlilor în învățământului profesional și tehnic și finanțarea pentru investiții specifice în ÎPT.

PLAI oferă cadrul general pentru elaborarea planurilor și programelor vizând:

- Calificările profesionale relevante pentru dezvoltarea socio-economică locală (nivel de județ) pe domenii ocupaționale și nivele de calificare.
- Măsuri de raționalizare a rețelei școlare.
- Planul de școlarizare al școlilor ÎPT.
- Măsuri complementare de formare profesională continuă.
- Măsuri asociate de formare profesională a elevilor cu nevoi speciale, în vederea integrării lor în sistemul general de educație.
- Măsuri privind dezvoltarea parteneriatului social și a curriculum-ului în dezvoltare locală.
- Măsuri privind susținerea investițiilor în infrastructură și echipamente didactice.

PLAI este actualizat periodic de către Comitetele Locale de Dezvoltare a Parteneriatului Social pentru Formarea Profesională, structurile manageriale participative, consultative de la nivelul județean, și este aprobat de către consiliul de administrație al inspectoratului școlar.

Planul Local de Acțiune pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic al Județului Bacău a fost elaborat inițial sub asistența echipei de management a proiectului POSDRU/55/1.1/S/37932 „Corelarea ofertei educaționale a învățământului profesional și tehnic cu cerințele pieței muncii”, Axa prioritară nr. 1 „Educația și formarea profesională

în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere. Domeniul major de intervenție 1.1 „Acces la educație și formare PROFESIONALĂ ÎNȚĂLĂ DE CALITATE”, beneficiar Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic, pe baza căruia, la nivelul județului BACĂU, cuprins în regiunea Nord-Est, se va genera oferta educațională și se va îmbunătăți calitatea formării profesionale în concordanță cu prioritățile de dezvoltare durabilă a comunităților, în condițiile asigurării coeziunii sociale și economice.

Structura PLAI s-a realizat în conformitate cu *Metodologia de actualizare a Planurilor Locale de Acțiune pentru Învățământ (PLAI)*, octombrie 2010.

ABREVIERI UTILIZATE

PRAI	Planul Regional de Acțiune pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic
PLAI	Planul Local de Acțiune pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic
PAS	Planul de acțiune al școlii
AJOFM	Agencia Județeană de Ocupare a Forței de Muncă
ANOFM	Agencia Națională de Ocupare a Forței de Muncă
CJ	Consiliul Județean
CAEN	Nomenclatorul Activităților Economice Clasificarea Activităților din Economia Națională
CNP	Comisia Națională de Prognoză
COR	Codul Ocupațiilor din România
FPC	Formare Profesională Continuă (formarea adulților)
DJS	Direcția Județeană de Statistică
SEOFM	Strategia Europeană de Ocupare a Forței de Muncă
FSE	Fondul Social European
UE	Uniunea Europeană
PIB	Produsul Intern Brut
VAB	Valoarea Adăugată Brută
ÎU	Învățământ Universitar
IDRU	Index Dezvoltarea Resurselor Umane
DRU	Dezvoltarea Resurselor Umane
INS	Institutul Național de Statistică (România)
ISCO	International Standard Classification of Occupations
ISCED	Clasificarea Internațională Standard a Educației (UNESCO) International Standard Classification of Education
ISJ	Inspectoratul Școlar Județean
OIM	Organizația Internațională a Muncii (asta este ILO International Labour Office)
IFPI	Învățământ și Formare Profesională Inițială
CLDPS	Comitete Locale de Dezvoltare a Parteneriatului Social în formarea profesională
PDL	Planul de Dezvoltare Locală
ACL	Analiza Cadrului Logic
APM	Analiza Pieței Muncii
MEN	Ministerul Educației Naționale
MMJS	Ministerul Muncii și Justiției Sociale

PNAO	Planul Național de Acțiune pentru Ocuparea Forței de Muncă
PND	Planul Național de Dezvoltare
ONG	Organizații Non-guvernamentale
NUTS	Nomenclatorul Unităților Teritoriale pentru Statistică
PCM	Managementul Ciclului Proiectului (PCM Project Cycle Management)
UIP	Unitatea de Implementare a Proiectului
CR	Consortii Regionale
PDR	Planul de Dezvoltare Regională
RO	România
POS	Programul Operațional Sectorial
SWOT	Puncte Tari, Puncte slabe, Oportunități, Riscuri (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats)
TVET	Învățământ Profesional și Tehnic (Technical Vocational Education and Training)
VET	Învățământ și Formare Profesională (Vocational Education and Training)
WB	Banca Mondială (World Bank)
UNESCO	Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură
SPP	Standard de Pregătire Profesională

CAPITOLUL I REZUMAT ȘI CONTEXT

REZUMAT

Analizele din prezentul document urmăresc evoluțiile și tendințele demografice, ale pieței muncii și economiei județene, precum și situația curentă a învățământului profesional și tehnic județean (oferta de educație și formare profesională), prin comparație și luând în considerare tendințele din PDR NE (Planul de Dezvoltare Regională Nord – Est 2016 – 2025) și PRAI Nord Est.

Constatările – formulate din perspectiva implicațiilor pentru dezvoltarea viitoare a învățământului profesional și tehnic județean – sunt rezumate la sfârșitul fiecărui capitol de analiză, sub forma unor **concluzii și recomandări** în atenția factorilor de răspundere la diferite niveluri de decizie din sistemul de educație și formare profesională. Concluziile și recomandările cu caracter mai general sunt sintetizate în **capitolul 8**.

Scopul final al demersului de analiză este reprezentat de **Planul de măsuri** – propus pentru transpunerea în acțiune a principalelor concluzii și recomandări, prezentate în **capitolul 9**.

Analiza demografică indică scăderea populației, în mod deosebit pentru grupele tinere, însoțită de îmbătrânirea populației. Constatările demografice recomandă la nivelul rețelei școlare măsuri pentru raționalizarea ofertei în raport cu nevoile de calificare și acoperirea teritorială, asigurarea accesului la educație și formare profesională, optimizarea resurselor (concentrarea resurselor în școli viabile, în paralel cu rezolvarea problemelor de acces etc.).

Din **analiza mediului economic județean** se constată diversitatea activităților economice, că avansul din ultima perioadă al serviciilor față de industrie s-a micșorat, nivelul de creștere a industriei fiind din ce în ce mai evident, tendința de stagnare a celorlalte sectoare ale economiei, suprafața agricolă subvalorificată, resurse conexe agriculturii montane nevalorificate. Se desprind concluziile cu privire la creșterea numărului de firme și personalul IMM, dinamică încurajatoare a investițiilor brute, a investițiilor străine directe, în special până în anul 2008 și declinul economiei începând cu anul 2009, ca urmare a crizei economice, care a revenit la „viață” cu câteva mici oscilații începând din 2012 - 2013. În paralel cu restructurările din industrie care au afectat firmele mari, a crescut numărul și personalul din întreprinderile mici și mijlocii.

Planurile de școlarizare trebuie să reflecte, prin structura ofertei – proporțional cu nevoile pieței muncii - ponderea crescută a serviciilor, diversitatea activităților industriale, importanța construcțiilor și nevoile de dezvoltare a agriculturii.

Principalele constatări din **analiza pieței muncii** indică o scădere a populației active și mai ales a populației ocupate (în mod deosebit în mediul rural și în cazul femeilor). Se constată tendință de **scădere constantă a numărului și ponderii populației ocupate în agricultură și industrie**, în paralel cu **creșterea în servicii**. Datele furnizate de Direcția Județeană de Statistică Bacău, subliniază această tendință, deoarece rata de ocupare a resurselor de muncă în județul Bacău, în anul 2013, este de **44,3%**, față de **49,6%** în Regiunea Nord-Est și **63.9%** la nivelul României, la finalul aceluiași an, **ținta pentru 2020 fiind de 70%**

Numărul absolvenților/tinerilor în total șomeri reprezintă o pondere destul de mare, astfel la nivelul anului 2013, ponderea șomerilor tineri (15 – 24 ani) era de 25,7%, pe total țară, iar la nivelul Regiunii Nord-Est fiind de 24,7% (date INS, Amigo). Numărul de locuri de muncă pentru pregătire de nivel postliceal este în continuă scădere, dacă nu facem referire la calificarea „Asistent medical generalist”, care a explodat în perioada 2009-2012.

Dezvoltarea parteneriatelor cu agenții economici, Agenția de Ocupare a Forței de Muncă, autorități și alte organizații vor contribui la integrarea socio-profesională a absolvenților – prioritate permanentă a managementului școlar (Anexa Parteneriate unități școlare IPT).

Capitolul privind educația și formarea profesională analizează contextul european și național, precum și principalii indicatori: *de intrare* în procesul educațional (numărul de elevi ce revin unui cadru didactic, resursele umane și materiale), *de proces* (mecanisme decizionale și

descentralizarea funcțională în ÎPT, asigurarea calității în ÎPT, serviciile de orientare și consiliere), *de ieșire* (rata netă de cuprindere în sistemul de educație, rata abandonului școlar, rata de tranziție la următorul nivel ISCED, rata de absolvire, rata de succes, rata de participare a populației adulte în formarea continuă etc.), *de impact* (impactul sistemului ÎPT asupra ratei șomajului, rata de inserție a absolvenților) precum și *oferta școlilor din ÎPT* (evoluția planurilor de școlarizare, analiza ofertei curente, țintele pe termen mediu pentru domeniile de pregătire profesională).

O analiză detaliată este dedicată ofertei curente pentru formarea profesională inițială prin ÎPT, constatându-se progresul rezultat pe baza exercițiilor de planificare strategică (PRAI și PLAI) anterioare, dar și unele aspecte care trebuie îmbunătățite în continuare. Este analizată de asemenea implicarea școlilor în formarea adulților. Principalele constatări din analiza sistemului de educație și formare profesională a județului Bacău sunt sintetizate la sfârșitul capitolului, din perspectiva măsurilor propuse pentru creșterea relevanței și calității în raport cu nevoile beneficiarilor.

Corelarea concluziilor desprinse din analizele destinate pieței muncii și economiei județene, cu constatările din analiza ofertei curente a sistemului de formare prin învățământ profesional și tehnic, a condus la conturarea unor priorități și acțiuni pentru dezvoltarea viitoare a formării profesionale prin instituțiile școlare.

Pe baza acestor concluzii, sunt identificate priorități locale cu efecte asupra formării profesionale. Aceste priorități se referă la:

- 1. Adaptarea rețelei școlare și a ofertei de formare profesională inițială la cerințele pieței muncii și a opțiunilor elevilor.***
- 2. Creșterea ponderii populației cu grad ridicat de calificare prin participarea la programe de formare continuă.***
- 3. Asigurarea egalității de șanse în formarea inițială.***
- 4. Dezvoltarea resurselor umane din sistemul ÎPT în vederea asigurării calității în formare.***
- 5. Dezvoltarea infrastructurii unităților școlare ÎPT, în vederea asigurării calității în formare.***
- 6. Dezvoltarea învățământului profesional și a celui dual pentru a crește numărul absolvenților cu o calificare profesională care se integrează mai rapid pe piața muncii, ca urmare a stagiilor de practică derulate la agenții economice.***
- 7. Construirea parteneriatelor dintre unitățile administrativ – teritoriale, operatorii economici și a unităților școlare din IPT pentru construirea învățământului profesional dual adaptat tuturor solicitărilor pieței muncii.***

Acest document de planificare a ofertei de școlarizare va sta la baza elaborării:

- Planurilor de Acțiune a Școlilor;
- Propunerilor de plan anual de școlarizare finanțate din bugetul de stat, inclusiv pentru anul școlar 2017-2018;
- Susținerea măsurilor privind optimizarea rețelei școlare, inclusiv finanțarea acestora;
- Consilierea și orientarea elevilor;
- Susținerea cererilor de finanțare a unor proiecte, ce vor fi elaborate în interesul IPT din județul Bacău.

Pentru definitivarea acestor obiective precum și a activităților recomandate de PRAI, au fost realizate consultări pe marginea documentului în cadrul Comitetului Local pentru Dezvoltarea Parteneriatului Social.

CONTEXTUL EUROPEAN, NAȚIONAL, REGIONAL ȘI JUDEȚEAN

Educația și formarea profesională din România din perspectiva Țintelor și indicatorilor derivați din Strategia Europa 2020:

1. Strategia Europa 2020 definește următoarele obiective principale pentru deceniul 2010-2020:

- a) creșterea ratei de ocupare a populației cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 75% ;
- b) alocarea a 3% din PIB pentru cercetare-dezvoltare;
- c) obiectivul “20/20/20”: reducerea cu 20% a emisiilor de gaze cu efect de seră sau cu 30%, dacă există condiții favorabile în acest sens, creșterea cu 20% a ponderii energiei regenerabile în consumul final de energie, creșterea cu 20% a eficienței energetice, comparativ cu 1990;
- d) reducerea ratei părăsirii timpurii a școlii la maximum 10% și creșterea procentului persoanelor cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii de nivel terțiar la cel puțin 40% în 2020;
- e) reducerea la nivelul UE 28 a numărului de persoane în risc de sărăcie sau excluziune socială cu 20 de milioane de persoane până anul 2020 comparativ cu anul 2008 .

2. Țintele strategice pentru anul 2020, adoptate în cadrul ET 2020 sunt următoarele:

- 1) până în 2020, în medie, cel puțin 15 % dintre adulți ar trebui să participe la programele de învățare de-a lungul vieții ;
- 2) până în 2020, procentul persoanelor cu vârsta de 15 ani, cu competențe scăzute de citire, matematică și științe exacte , ar trebui să fie mai mic de 15 %;
- 3) până în 2020, proporția persoanelor de 30-34 de ani, care au absolvit învățământul terțiar , ar trebui să fie de cel puțin 40 %;
- 4) până în 2020, proporția părăsirii timpurii a școlii din sistemele de educație și formare, ar trebui să fie sub 10 %;
- 5) până în 2020, cel puțin 95 % dintre copiii cu vârsta cuprinsă între 4 ani și vârsta pentru înscrierea obligatorie la școala primară, ar trebui să beneficieze de educație preșcolară;
- 6) până în 2020, proporția de absolvenți angajați cu vârste cuprinse în 20 și 34 de ani, care au finalizat sistemul de educație și de formare profesională cu cel mult trei ani înaintea anului de referință, ar trebui să fie de cel puțin 82 %, comparativ cu 76,5 % în 2010 .

3. La nivel european pentru obiectivele strategice care vizează educația și formarea profesională, **documentele strategice de referință sunt ET 2020 și Strategia Europa 2020**. Din această perspectivă sunt prezentate, în continuare, comparativ, evoluția indicatorilor în cazul României și a Uniunii Europene, 28 de state:

Indicatori	Unitate	România Perioada de referință								Media UE-28	Ținta RO	Ținta UE
		2005	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2015	2020	2020
Rata de părăsire timpurie a școlii ¹	% (18-24ani)	19,6	16,6	18,4	17,5	17,4	17,3	17,3	17,3	12	11,3	10
Pondere absolută de absolvenți angajați de învățământ terțiar ²	% (30-34 ani)	11,4	16,8	18,3	20,3	21,7	22,9	25,0	25,6	38,7	26,7	40

¹ Sursa: Eurostat (date online, code: t2020_40)

² Sursa: Eurostat (date online, code: t2020_41)

Procentul persoanelor cu vârsta de 15 ani cu competențe scăzute de citire, matematică și științe exacte ³	% (15 ani)	Citire		40,4			37,3			38,7	19,7		15,0
		Matematică		47,0			40,8			39,9	22,1		15,0
		Științe		41,4			37,3			38,5	23,5		15,0
Participarea adulților în ÎPV ⁴	% (25-64 ani)		1,6	1,5	1,2	1,4	1,2	1,8	1,5	1,3	10,7	10	15
Rata de ocupare a absolvenților (ISCED 3-6) ⁵	% (20-34 ani)	ISCED 3-8	72,0	77,7	71,2	70,8	70,1	67,2	66,2	68,1	76,9		82
		ISCED 3-4	62,7	69,1	60,8	58,9	59,3	55,0	57,2	59,8	70,9		
		ISCED 5-8	84,7	85,9	82,4	81,3	79,0	77,1	74,2	77,1	81,9		
Rata de ocupare ⁶	% (20-64 ani)		63,6	63,5	64,8	63,8	64,8	64,7	65,7	66,0	70,1	70,0	75

Sursa: Pentru datele: Eurostat, baza de date online

Analizând evoluția indicatorilor de mai sus, comparativ cu media europeană și țintele asumate de România pentru 2020, rezultă că la **nivel național** trebuie avute în vedere următoarele constatări:

- rata părăsirii timpurii a școlii în România, 17,3% în 2015, cu 5,3 puncte procentuale peste media europeană de 12%, este una din cele mai ridicate din Europa, cu o evoluție sinuoasă, fără un progres semnificativ în direcția țintei naționale, de 11,3%, pentru anul 2020;
- ponderea absolvenților de învățământ terțiar a înregistrat un progres bun în direcția țintei naționale, de 26,7% pentru 2020, în creștere de la 16,8% în 2009, la 25,6% în 2015. Cu toate acestea, se constată un decalaj semnificativ între valorile indicatorului la nivel național și cele la nivelul UE 28: media europeană de 38,7% în 2015, ținta europeană de 40% pentru 2020.
- impactul redus al serviciilor de orientare în carieră oferite elevilor de gimnaziu, care ar contribui semnificativ la informarea și conștientizarea abilităților native ale elevilor, atât de către aceștia, cât și de către familii și cadre didactice;
- România continuă să se situeze pe penultimul loc între țările europene participante în programul PISA⁷. În ciuda unui progres bun înregistrat la testarea din 2015 față de testarea din 2012 la matematică, rezultatele tinerilor români, în vârstă de 15 ani, indică un procent foarte ridicat al celor cu competențe scăzute, de 39,9%, în condițiile în care media europeană, în același an, a fost de 22,1%. În 2015 se înregistrează o creștere a ponderii tinerilor cu competențe scăzute la citire și la științe față de 2012. La citire, 38,7% din tinerii din România au un nivel scăzut, față de numai 19,7% cât este media la nivelul celor 28 de state europene. La științe, 38,5% din tinerii din România au un nivel scăzut, față de numai 23,5% cât este media la nivelul celor 28 de state europene. Ținta din Cadrul strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale ET 2020 propusă la nivel european pentru anul 2020 este de 15% pentru toate cele 3 criterii, citire, matematică și științe;

³ Sursa: Educational Training Monitor 2014, conform OECD (PISA 2009 și 2012),

⁴ Sursa: Eurostat (date online, code: trng_lfs_13)

⁵ Sursa: Eurostat (date online, code: edat_lfse_32)

⁶ Sursa: Eurostat (date online, code: t2020_10)

⁷ OECD 2016 - PISA 2015 Results (Volume I): Excellence and Equity in Education

- e) în contextul crizei economice și financiare, rata de ocupare a absolvenților cu vârsta cuprinsă între 20 și 34 de ani, la cel mult 3 ani de la absolvire, a cunoscut o evoluție descrescătoare după anul 2009, cu o ușoară revenire în anul 2015. În cazul absolvenților de învățământ secundar superior ISCED 3-4, rata de ocupare în 2015 a fost de 59,8%, față de 69,1% în 2009 și față de media UE 28 de 70,9%. Cu o rată a ocupării absolvenților de 68,1% în anul 2015, pe ansamblul nivelurilor de educație ISCED 3-8, România se plasează cu peste 8 puncte procentuale sub media europeană, de 76,9% și departe de ținta de 82%, propusă la nivel european pentru anul 2020;
- f) în ansamblul populației active, cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani, rata de ocupare în România a fost, în 2015, de 66% față de media europeană de 70,1%, fără progrese semnificative în perioada analizată, în raport cu ținta de 70%, asumată la nivel național pentru anul 2020;
- g) rata de participare a adulților în programe de formare pe parcursul întregii vieți a fost, în 2015, de 1,3 %, în scădere în ultimii 3 ani, mult sub valoarea europeană de 10,7% și departe de ținta de 10% propusă de România pentru 2020.

Ponderea relativ bună a tinerilor înscriși în învățământul profesional și tehnic în totalul elevilor înscriși în învățământul secundar superior, ISCED 3, în 2015, de 56,3%, în România, față de media UE-28 de 48,1%⁸, demonstrează importanța formării profesionale inițiale pentru piața muncii din România. Cu toate acestea, în perioada 2013-2015 s-a înregistrat o scădere continuă a valorii indicatorului, de la 62,9% în 2013 la 56,3% în 2015.

Contextul național este definit de o serie de strategii, între care, de o relevanță deosebită pentru educația și formarea profesională se numără:

- Strategia educației și formării profesionale din România pentru perioada 2014-2020;
- Strategia națională de învățare pe tot parcursul vieții 2015 -2020;
- Strategia pentru Reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii în România;
- Strategia națională pentru învățământ terțiar 2015-2020;
- Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014-2020;
- Strategia națională de cercetare, dezvoltare și inovare 2014-2020;
- Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030;
- Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei 2015-2020;
- Strategia de dezvoltare teritorială a României - România policentrică 2035, Coeziune și competitivitate teritorială, dezvoltare și șanse egale pentru oameni;
- Strategia națională pentru competitivitate 2014-2020;
- Strategia guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2014-2020;
- Strategia Națională privind Agenda Digitală pentru România 2020;
- Strategia Națională a României privind Schimbările Climatice 2013-2020;
- Strategia națională de gestionare a deșeurilor 2014-2020;
- Strategia pentru dezvoltarea sectorului agroalimentar pe termen mediu și lung orizont 2020-2030;
- Planul strategic național multianual privind acvacultura 2014-2020;
- Strategia energetică a României pentru perioada 2007-2020 actualizată pentru perioada 2011-2020;
- Strategia Națională de Sănătate 2014-2020.

Tot la nivel național **Strategia educației și formării profesionale din România pentru perioada 2014-2020 are ca obiective strategice și direcții de acțiune:**

Obiectivul strategic 1: Îmbunătățirea relevanței sistemelor de formare profesională pentru piața muncii, având ca țintă strategică creșterea ratei de ocupare a tinerilor din grupa de vârstă

⁸ Date actualizate pentru anul 2012, conf. Eurostat (date online, code:educ_uoe_enra13)

20-34 ani, necuprinși în educație și formare, cu nivel de educație ISCED 3 și 4 la 63% până în 2020, față de 57,2% în 2014

Pentru îndeplinirea acestui obiectiv strategic, sunt prevăzute următoarele direcții de acțiune:

1. Actualizarea instrumentelor de descriere a ocupațiilor și calificărilor, a curriculumului și a auxiliarelor curriculare, pe nivelurile de calificare stabilite prin Cadrul național al calificărilor, pentru o mai bună articulare între subsisteme, pentru facilitarea mobilității în educație și formare profesională și pentru creșterea relevanței pentru piața muncii;
2. Dezvoltarea mecanismelor pentru anticiparea competențelor solicitate pe piața muncii, definirea profilurilor profesionale, în scopul dezvoltării/revizuirii calificărilor în concordanță cu abilitățile și cunoștințele relevante pentru nevoile pieței forței de muncă și adaptarea programelor de învățământ la nevoile și tendințele pieței muncii;
3. Monitorizarea inserției profesionale a absolvenților programelor de formare;
4. Îmbunătățirea învățării la locul de muncă în formarea profesională;
5. Îmbunătățirea mecanismelor de finanțare publică și privată a formării profesionale;
6. Creșterea implicării partenerilor sociali în dezvoltarea sistemului de formare profesională.

La **nivel regional**, pentru regiunea NORD-EST în PDR Nord-Est, Strategia Regională Nord-Est își propune ca Viziune: „În anul 2022 Regiunea Nord-Est va fi un loc mai atractiv pentru a investi, a lucra și a locui!”. **Obiectivul general** urmărit fiind derularea în Regiunea Nord-Est a unui proces de creștere economică durabilă, favorabil creșterii competitivității economice și incluziunii sociale, care să conducă la o diminuare a decalajelor existente față de celelalte regiuni ale României; **Ținta propusă anul 2022:** indicele de disparitate al Produsului Intern Brut Regional, pe cap de locuitor la nivel regional, va reprezenta 75% din valoarea indicatorului la nivel național și 37% din valoarea indicatorului la nivel comunitar.

În scopul atingerii obiectivelor propuse de PDR Nord-Est au fost elaborate, la nivelul fiecărui județ, Strategii de Dezvoltare socio-economică.

La **nivel județean**, conform Strategiei de dezvoltare a județului Bacău: document-cadru pentru perioada de programare 2014-2020, viziunea de dezvoltare a Județului Bacău este: „Bacău se va poziționa, la orizontul anului 2020, în topul cel mai atractive 10 județe din România pentru investitori și turiști, cu o economie competitivă, deschisă și durabilă, bazată pe specializare inteligentă și pe forță de muncă înalt calificată, și cu o infrastructură modernă, accesibilă tuturor locuitorilor. Județul Bacău va oferi locuitorilor săi un nivel ridicat de calitate a vieții și servicii educaționale, medicale, sociale și culturale de înaltă calitate, precum și o administrație publică orientată către nevoile cetățenilor, care se vor implica activ în viața comunităților din care fac parte”.

CAPITOLUL II DEMOGRAFIE

2.1. Situația prezentă

2.1.1. Populația totală. Dinamică generală

Din punct de vedere administrativ, Regiunea de dezvoltare Nord-Est cuprinde șase județe, unități administrativ-teritoriale și unități teritorial-statistice de nivel NUTS 3. În cadrul regiunii, ponderea județelor după numărul **populației rezidente** la 1 iulie 2017 era următoarea: Iași 24,5%, Suceava 19,4%, Bacău 18,4%, Neamț 13,9%, Botoșani 12,0% și Vaslui de 11,8%. Ponderea populației rezidente a județului Bacău a înregistrat o scădere de la 18,6% la 1 iulie 2012 la 18,4% la 1 iulie 2017. De fapt, singurul județ care a înregistrat o creștere a populației rezidente în această perioadă a fost județul Iași (+2,05%, respectiv un +15.899 persoane rezidente). Județul Bacău a cunoscut în această perioadă o scădere a populației rezidente cu 3,11% (-19.046 persoane), prin urmare și o reducere a ponderii în Regiunea de Nord-Est cu 1,38%.

Aceeași tendință o are și **populația legală** din județul Bacău. Dacă la nivelul Regiunii de Nord-Est aceasta a crescut în ultimii opt ani cu 1,51% (+58.742 persoane cu domiciliul legal), în județul Bacău a scăzut cu 1,52% (-11.484 persoane). Aceasta, în paralel cu creșterea populației legale din județele: Iași (+8,23%, respectiv +71099 persoane), Vaslui (+3,98%, respectiv +18.688 persoane) și Suceava (+1,74%, respectiv +12.807 persoane). Ponderea populației legale din județul Bacău în total regiune, era de 18,9% la 1 iulie 2017.

Tabel nr. 2.1. Populația rezidentă la 1 iulie în județele regiunii Nord-Est, în perioada 2012-2017 (număr persoane)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
Regiunea NORD-EST	3.286.812	3.277.412	3.274.111	3.265.089	3.248.564	3.229.050
Bacău	612.186	608.508	605.815	602.668	598.141	593.140
Botoșani	408.567	404.822	401.287	397.052	392.734	387.810
Iași	774.124	778.383	784.596	788.225	789.372	790.023
Neamț	466.644	463.484	460.834	457.651	453.660	449.248
Suceava	632.985	632.041	631.587	630.621	628.813	627.079
Vaslui	392.306	390.174	389.992	388.872	385.844	381.750

*: date provizorii

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Tabel nr. 2.2. Populația după domiciliu la 1 iulie în județele regiunii Nord-Est, în perioada 2010-2017 (număr persoane)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
Regiunea NORD-EST	3.886.149	3.878.101	3.880.698	3.890.888	3.908.257	3.929.806	3.932.740	3.944.891
Bacău	756.322	753.619	751.919	750.094	748.402	749.347	746.524	744.838
Botoșani	469.724	466.701	464.590	462.581	460.065	458.048	455.158	453.432
Iași	863.952	865.586	872.347	885.252	901.590	916.599	925.583	935.051
Neamț	589.571	587.473	585.622	583.519	580.933	579.450	576.521	573.495
Suceava	736.921	737.710	738.982	740.323	740.861	745.107	746.192	749.728
Vaslui	469.659	467.012	467.238	469.119	476.406	481.255	482.762	488.347

*: date provizorii

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Din păcate, toate județele Regiunii de Nord-Est au o populație rezidență mai mică decât populația legală, ceea ce înseamnă că regiunea furnizează atât populație școlară cât și forță de muncă, altor regiuni din țară sau altor state. La 1 iulie 2017, populația rezidentă a Regiunii de Nord-Est era cu 715.841 persoane mai mică decât populația legală, ceea ce este similar cu lipsa populației unui județ foarte mare. Cea mai mare diferență dintre populația rezidentă și populația legală o cunoaște județul Bacău (-151.698 persoane), urmat de județele: Iași (-145.028 persoane), Neamț (-124.247 persoane), Suceava (-122.649 persoane), Vaslui (-106.597 persoane) și Botoșani (-65.622 persoane).

Figura nr. 2.1.

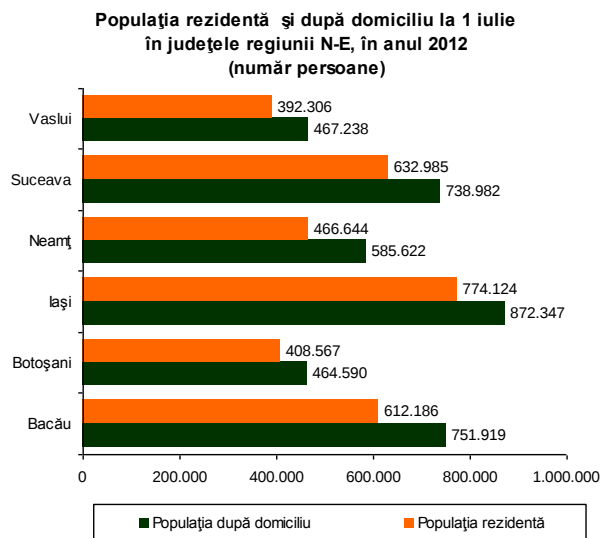
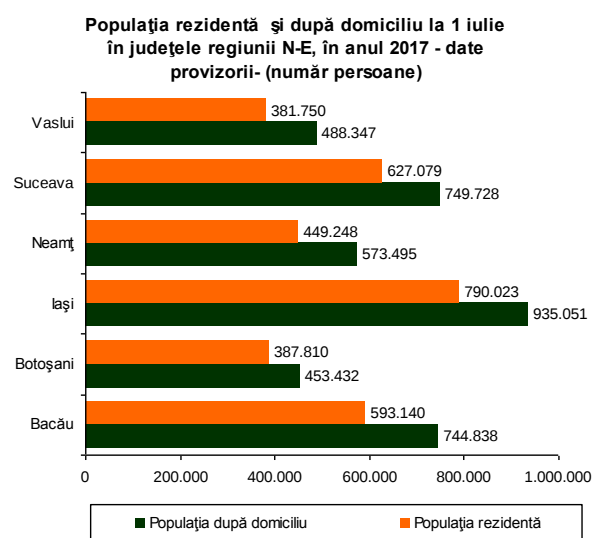

Figura nr. 2.2.

2.1.2. Distribuția pe medii rezidențiale (urban/rural) și sexe

Populația legală a județului Bacău la 1 iulie 2017 era estimată la 744.838 locuitori, din care 351.874 locuiau în mediul urban (47,24%) și 392.964 în mediul rural (52,76%). Din total, 49,46% erau persoane de sex masculin cu domiciliul în județul Bacău și 50,54% de sex feminin, revenind în medie ușor peste 102 femei la 100 bărbați.

Ponderea populației urbane a județului Bacău cunoaște în continuare o tendință de scădere, de la 47,48% la 1 iulie 2010, la 47,24% la 1 iulie 2017, în paralel cu creșterea treptată a ponderii ruralului. Pe total județ, populația legală din urban s-a diminuat în ultimii opt ani cu 7.234 locuitori, față de o reducere cu 4.250 locuitori în mediul rural.

Pe sexe, modificările sunt oarecum diferite. Populația legală masculină din urban cunoaște o scădere cu 4.422 persoane în acești ani, în timp ce populația legală feminină din urban scade cu 2.812 persoane. Aceste modificări, au condus la o diminuare mai mare a ponderii populației masculine din urban (de la 46,24% la 1 iulie 2010 la 45,83% la 1 iulie 2017), în timp ce ponderea populației feminine din urban a înregistrat o creștere (de la 49,6% la 1 iulie 2010 la 49,69% la 1 iulie 2017).

Dezechilibrul pe sexe este diferit între cele două medii de viață. Dacă în mediul urban putem vorbi de un excedent de peste 8 femei în medie la fiecare 100 bărbați, în mediul rural situația este inversă, vorbind de un deficit de peste 3 femei în medie la fiecare 100 de bărbați, la momentul 1 iulie 2017.

Tabel nr. 2.3. Populația după domiciliu la 1 iulie pe sexe și medii de rezidență în județul Bacău, în perioada 2010-2017 (număr persoane)

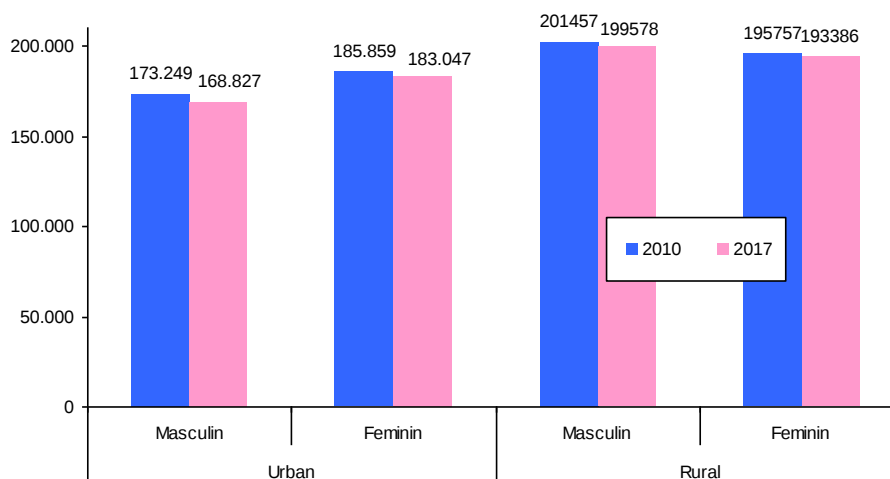
Sexe	Medii de rezidență	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
Total	Total Județ	756.322	753.619	751.919	750.094	748.402	749.347	746.524	744.838
	<i>Urban</i>	359.108	356.354	354.331	352.807	352.179	353.755	351.938	351.874
	<i>Rural</i>	397.214	397.265	397.588	397.287	396.223	395.592	394.586	392.964
Masculin	Total Județ	374.706	373.246	372.160	371.269	370.330	370.704	369.212	368.405
	<i>Urban</i>	173.249	171.642	170.418	169.568	169.172	169.891	168.843	168.827
	<i>Rural</i>	201.457	201.604	201.742	201.701	201.158	200.813	200.369	199.578
Feminin	Total Județ	381.616	380.373	379.759	378.825	378.072	378.643	377.312	376.433
	<i>Urban</i>	185.859	184.712	183.913	183.239	183.007	183.864	183.095	183.047
	<i>Rural</i>	195.757	195.661	195.846	195.586	195.065	194.779	194.217	193.386

*: Date provizorii

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Figura nr. 2.3.

Populația cu domiciliu pe sexe și medii de rezidență din județul Bacău, în anii 2010 și 2017 (număr persoane)

În profil teritorial, populația legală a județului Bacău este repartizată în 93 de localități, din care: 3 municipii, 5 orașe și 85 de comune. În județ există un număr de 491 sate, din care 5 aparțin de municipii și orașe.

La 1 iulie 2017, din cele 85 comune, doar două aveau o populație legală peste 10 mii locuitori: Dofteana (11.278 locuitori) și Nicolae Bălcescu (10.091 locuitori). Un număr de 3 comune aveau între 9 și 10 mii locuitori (Mărgineni, Sascut și Oituz), 3 comune aveau între 8 și 9 mii locuitori (Răcăciuni, Poduri și Balcani), 5 comune aveau între 7 și 8 mii locuitori, 3 comune între 6 și 7 mii locuitori, 17 comune între 5 și 6 mii locuitori, 13 comune între 4 și 5 mii locuitori, 18 comune între 3 și 4 mii locuitori, 17 comune între 2 și 3 mii locuitori, iar 4 comune, cele mai mici, aveau sub o mie de locuitori (Itești cu 1.515 locuitori, Izvorul Berheciului cu 1.653 locuitori, Oncești cu 1.670 locuitori și Dămieniști cu 1.914 locuitori).

Dacă pe total județ populația legală a înregistrat în acești 8 ani o scădere cu 1,52% (-11.484 persoane), există și un număr de 27 localități, toate din mediul rural, care au înregistrat creșteri. Cum era de așteptat, cele mai mari creșteri s-au observat în comunele limitrofe marilor

aglomerări urbane, în timp ce în partea de est, cea mai săracă a județului, s-au observat scăderi mai mari ale populației.

Astfel, cele mai mari creșteri relative le-au cunoscut, în ordine descrescătoare, comunele: Hemeiui (+27,58%, respectiv +1.258 locuitori), Letea Veche (+21,03%, respectiv +1.237 locuitori), Măgura (+17,62%, respectiv +782 locuitori), Săucești (+15,67%, respectiv +736 locuitori), Mărgineni (+9,09%, respectiv +830 locuitori), Sărata (+7,23%, respectiv +151 locuitori).

La polul opus, cele mai mari scăderi relative de populație legală în această perioadă s-au înregistrat în: Motoșeni (-11,29%, respectiv -429 locuitori), Huruiști (-10,57%, respectiv -280 locuitori), Vultureni (-9,32%, respectiv -211 locuitori), Tătăraști (-8,67%, respectiv -231 locuitori), Glăvănești (-8,56%, respectiv -309 locuitori), Negri (-8,15%, respectiv -254 locuitori), Dealu Morii (-8,05%, respectiv -245 locuitori).

În total, un număr de 66 localități ale județului au înregistrat scăderi ale populației legale, acestea incluzând și toate localitățile urbane.

Municipiul Bacău a cunoscut o scădere a populației legale cu 0,18%, respectiv cu 346 persoane în ultimii 8 ani analizați.

Tabel nr. 2.4. Populația după domiciliu la 1 iulie pe localități în județul Bacău, în perioada 2010-2017 (număr persoane)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
Județ Bacău	756.322	753.619	751.919	750.094	748.402	749.347	746.524	744.838
MUNICIPIUL BACAU	197.660	196.248	195.362	195.022	195.509	197.621	197.075	197.314
MUNICIPIUL MOINEȘTI	25.588	25.322	25.149	24.987	24.813	24.807	24.634	24.478
MUNICIPIUL ONEȘTI	55.514	54.880	54.302	53.755	53.303	52.967	52.360	51.818
ORAS BUHUSI	21.683	21.611	21.426	21.240	21.043	21.061	20.876	21.543
ORAS COMANESTI	25.000	24.751	24.622	24.405	24.219	24.121	23.949	23.772
ORAS DARMANESTI	14.828	14.805	14.777	14.794	14.774	14.818	14.771	14.762
ORAS SLANIC MOLDOVA	5.293	5.265	5.255	5.235	5.206	5.176	5.163	5.132
ORAS TIRGU OCNA	13.542	13.472	13.438	13.369	13.312	13.184	13.110	13.055
AGAS	6.448	6.420	6.396	6.347	6.319	6.258	6.209	6.169
ARDEOANI	2.595	2.560	2.543	2.519	2.504	2.503	2.474	2.450
ASAU	7.422	7.375	7.330	7.287	7.197	7.177	7.117	7.038
BALCANI	8.380	8.294	8.263	8.221	8.199	8.160	8.108	8.052
BERESTI-BISTRITA	2.133	2.163	2.163	2.199	2.209	2.235	2.232	2.228
BERESTI-TAZLAU	5.843	5.807	5.803	5.778	5.755	5.738	5.734	5.702
BERZUNTI	5.509	5.491	5.471	5.438	5.396	5.384	5.365	5.335
BIRSANESTI	5.075	5.028	4.987	4.951	4.899	4.870	4.818	4.765
BLAGEȘTI	7.578	7.573	7.587	7.611	7.615	7.626	7.622	7.653
BOGDANESTI	2.804	2.828	2.831	2.856	2.859	2.864	2.863	2.838
BRUSTUROASA	3.562	3.551	3.554	3.554	3.549	3.531	3.504	3.489
BUCIUMI	3.032	3.099	3.164	3.204	3.253	3.235	3.230	3.238
BUHOCI	5.305	5.289	5.250	5.240	5.206	5.221	5.152	5.143
CAIUTI	5.460	5.456	5.454	5.474	5.493	5.451	5.407	5.400

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI), BACĂU 2014-2020, actualizat 2018

CASIN	3.796	3.896	3.965	4.005	3.973	3.978	3.998	4.032
CLEJA	7.345	7.301	7.299	7.255	7.185	7.181	7.177	7.120
COLONESTI	2.357	2.324	2.301	2.290	2.275	2.305	2.296	2.318
CORBASCA	5.859	5.789	5.736	5.684	5.622	5.604	5.562	5.559
COTOFANESTI	3.516	3.564	3.567	3.574	3.589	3.614	3.623	3.648
DAMIENESTI	2.002	1.982	1.978	1.950	1.959	1.937	1.929	1.914
DEALU MORII	3.044	2.993	2.963	2.917	2.887	2.848	2.818	2.799
DOFTEANA	11.287	11.270	11.325	11.325	11.330	11.322	11.309	11.278
FARAOANI	5.761	5.723	5.672	5.658	5.617	5.590	5.542	5.472
FILIPENI	2.439	2.420	2.396	2.369	2.338	2.309	2.273	2.254
FILIPESTI	4.700	4.690	4.716	4.703	4.740	4.704	4.675	4.640
GAICEANA	3.043	3.018	2.964	2.957	2.944	2.911	2.861	2.827
GHIMES-FAGET	5.001	4.972	4.933	4.905	4.901	4.922	4.886	4.810
GIOSENI	3.989	4.071	4.141	4.150	4.188	4.213	4.231	4.271
GIRLENI	7.039	7.046	7.060	7.065	7.076	7.059	7.120	7.079
GLAVANESTI	3.611	3.587	3.557	3.513	3.446	3.394	3.351	3.302
GURA VAI	5.595	5.540	5.471	5.415	5.356	5.320	5.269	5.197
HELEGIU	7.162	7.101	7.022	6.951	6.849	6.809	6.712	6.648
HEMEIUS	4.562	4.759	4.888	5.083	5.214	5.414	5.618	5.820
HORGESTI	5.384	5.392	5.443	5.453	5.512	5.571	5.606	5.604
HURUIESTI	2.649	2.593	2.560	2.519	2.483	2.457	2.412	2.369
ITESTI	1.443	1.487	1.507	1.519	1.507	1.503	1.524	1.515
IZVORU BERHECIULUI	1.719	1.707	1.704	1.704	1.680	1.683	1.687	1.653
LETEA VECHE	5.882	6.125	6.354	6.463	6.646	6.792	7.016	7.119
LIPOVA	3.194	3.191	3.211	3.225	3.215	3.206	3.202	3.210
LIVEZI	5.586	5.587	5.592	5.579	5.580	5.586	5.563	5.573
LUIZI- CALUGARA	5.551	5.511	5.507	5.478	5.429	5.388	5.360	5.291
MAGIRESTI	4.498	4.465	4.450	4.443	4.395	4.373	4.319	4.281
MAGURA	4.437	4.608	4.777	4.850	4.947	5.040	5.148	5.219
MANASTIREA CASIN	5.616	5.658	5.646	5.603	5.559	5.534	5.511	5.478
MARGINENI	9.131	9.319	9.570	9.690	9.764	9.839	9.914	9.961
MOTOSENI	3.800	3.755	3.672	3.586	3.518	3.471	3.443	3.371
NEGRI	3.118	3.104	3.070	3.027	2.992	2.952	2.908	2.864
NICOLAE BALCESCU	9.992	10.028	10.065	10.079	10.115	10.106	10.086	10.091
ODOBESTI	2.409	2.455	2.466	2.472	2.452	2.453	2.480	2.476
OITUZ	9.680	9.625	9.598	9.602	9.577	9.552	9.467	9.353
ONCESTI	1.778	1.747	1.727	1.710	1.697	1.685	1.664	1.670
ORBENI	3.989	3.988	3.966	3.970	3.959	3.950	3.967	3.942
PALANCA	3.604	3.548	3.519	3.517	3.491	3.492	3.455	3.464
PARAVA	3.412	3.436	3.449	3.420	3.413	3.425	3.395	3.374
PARINCEA	4.048	4.009	3.997	3.986	3.950	3.936	3.916	3.894
PARJOL	6.747	6.728	6.653	6.634	6.632	6.574	6.505	6.434
PINCESTI	4.456	4.471	4.469	4.462	4.427	4.419	4.434	4.433
PIRGARESTI	5.057	5.019	4.985	4.974	4.920	4.891	4.863	4.826
PLOPANA	3.557	3.532	3.516	3.489	3.445	3.407	3.389	3.353
PODU TURCULUI	5.279	5.246	5.260	5.237	5.223	5.165	5.110	5.054
PODURI	8.113	8.173	8.204	8.183	8.166	8.148	8.138	8.083
PRAJESTI	2.461	2.453	2.489	2.467	2.403	2.358	2.345	2.306
RACACIUNI	8.265	8.259	8.267	8.285	8.317	8.352	8.374	8.386
RACHITOASA	5.132	5.117	5.103	5.058	4.997	4.939	4.881	4.833

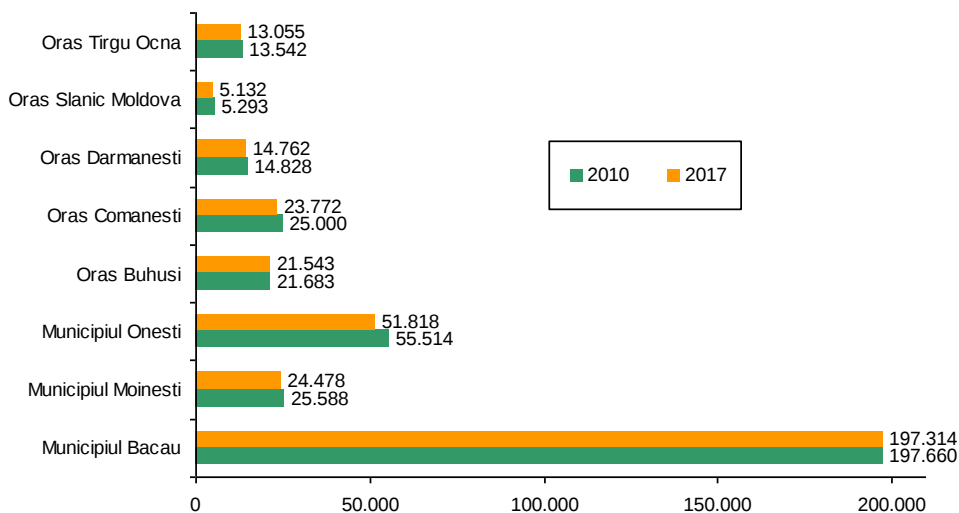
RACOVA	3.549	3.595	3.578	3.613	3.613	3.594	3.582	3.573
ROSIORI	2.392	2.374	2.389	2.394	2.367	2.368	2.398	2.398
SANDULENI	4.750	4.756	4.749	4.730	4.710	4.681	4.665	4.653
SARATA	2.088	2.146	2.177	2.197	2.196	2.202	2.239	2.239
SASCUT	10.323	10.262	10.311	10.237	10.161	10.107	9.994	9.914
SAUCESTI	4.698	4.914	5.050	5.260	5.346	5.416	5.433	5.434
SCORTENI	3.200	3.168	3.144	3.131	3.104	3.096	3.079	3.053
SECUIENI	2.284	2.313	2.296	2.315	2.312	2.305	2.320	2.296
SOLONT	3.959	3.887	3.828	3.789	3.765	3.713	3.679	3.648
STANISESTI	4.925	4.892	4.903	4.867	4.826	4.780	4.709	4.672
STEFAN CEL MARE	5.132	5.149	5.215	5.228	5.246	5.234	5.263	5.250
STRUGARI	2.578	2.570	2.575	2.585	2.589	2.570	2.568	2.527
TAMASI	3.068	3.047	3.075	3.085	3.072	3.100	3.117	3.108
TATARASTI	2.664	2.609	2.557	2.559	2.519	2.491	2.468	2.433
TIRGU TROTUS	5.756	5.740	5.751	5.772	5.744	5.720	5.684	5.689
TRAIAN	3.152	3.153	3.151	3.127	3.131	3.160	3.172	3.165
UNGURENI	3.914	3.919	3.925	3.949	3.908	3.928	3.924	3.903
URECHESTI	3.855	3.840	3.800	3.796	3.786	3.770	3.762	3.731
VALEA SEACA	4.254	4.284	4.311	4.337	4.341	4.358	4.359	4.392
VULTURENI	2.265	2.228	2.203	2.173	2.167	2.127	2.095	2.054
ZEMES	5.167	5.103	5.054	5.011	4.967	4.938	4.909	4.864

*: Date provizorii

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Figura nr. 2.4.

**Populația cu domiciliu în localitățile din mediul urban al județului
Bacău, în anii 2010 și 2017 (număr persoane)**

2.1.3. Structura pe grupe de vârstă

Structura pe vârste a populației din regiunea Nord-Est, dar și din județul Bacău, poartă amprenta caracteristică a unui proces de îmbătrânire demografică, datorat în principal scăderii natalității, care a determinat reducerea absolută și relativă a populației tinere (0-14 ani). În paralel, creșterea speranței de viață a determinat creșterea numărului și ponderii populației vârstnice (de 65 ani și peste). Această tendință se poate observa urmărind atât datele din tabelele următoare cât și figurile grafice. Un grafic deosebit de relevant în acest sens este piramida vârstelor, în care se poate observa atât îmbătrânirea populației, cât și dezechilibrele existente pe sexe și diferențele dintre cele două medii de viață.

Tabel nr. 2.5. Populatia rezidenta la 1 iulie pe grupe de varsta în județul Bacău, în perioada 2012-2017 (număr persoane)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
Total	612.186	608.508	605.815	602.668	598.141	593.140
0- 4 ani	33.071	31.784	31.588	31.989	32.681	33.035
5- 9 ani	37.180	36.839	36.401	35.869	34.672	33.388
10-14 ani	39.298	38.771	38.188	37.646	37.235	37.048
15-19 ani	38.698	39.058	39.051	39.000	38.891	38.525
20-24 ani	35.447	34.628	34.870	35.319	35.626	36.134
peste 25	428.492	427.428	425.717	422.845	419.036	415.010

*: date provizorii

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Tabel nr. 2.6. POPULATIA DUPA DOMICILIU la 1 iulie pe grupe de varsta în județul Bacău, în perioada 2010-2017 (număr persoane)

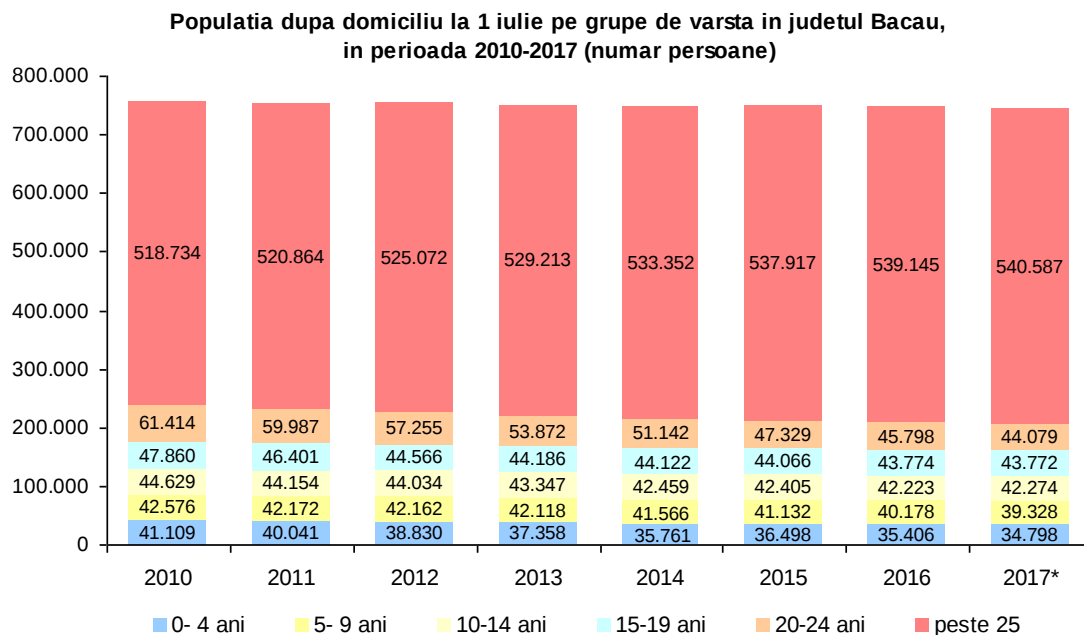
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
Total	756.322	753.619	751.919	750.094	748.402	749.347	746.524	744.838
0- 4 ani	41.109	40.041	38.830	37.358	35.761	36.498	35.406	34.798
5- 9 ani	42.576	42.172	42.162	42.118	41.566	41.132	40.178	39.328
10-14 ani	44.629	44.154	44.034	43.347	42.459	42.405	42.223	42.274
15-19 ani	47.860	46.401	44.566	44.186	44.122	44.066	43.774	43.772
20-24 ani	61.414	59.987	57.255	53.872	51.142	47.329	45.798	44.079
peste 25	518.734	520.864	525.072	529.213	533.352	537.917	539.145	540.587

*: date provizorii

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Figura nr. 2.5.

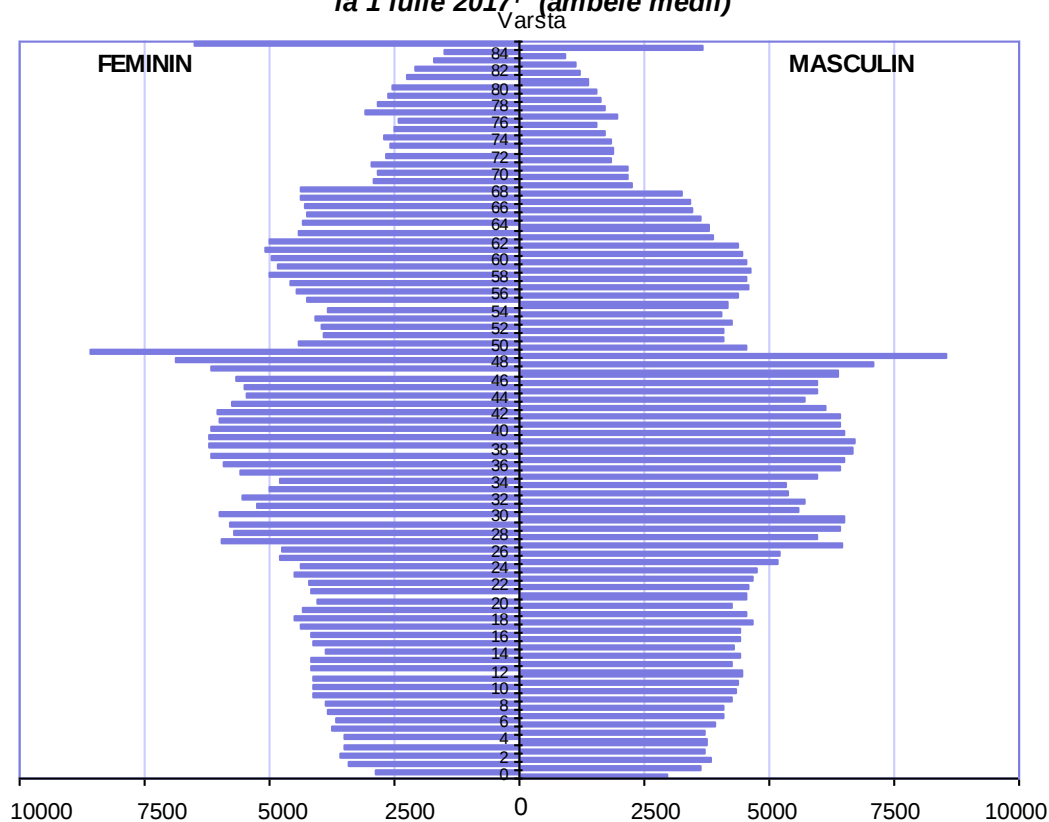

Luînd în considerare grupele de vârstă școlară, populația rezidentă scade în ultimii șase ani cu 36 copii de vârstă 0-4 ani, cu -3.792 persoane cu vârstă între 5-9 ani, cu -2.250 persoane de vârstă între 10-14 ani și cu -173 persoane de vârstă între 15-19 ani și crește cu 687 persoane de vârstă cuprinsă între 20-24 ani. Dacă comparăm pentru 1 iulie 2017 populația rezidentă cu cea legală la aceste grupe de vârstă, rezultă că am pierdut din populația școlară datorită migrației, un număr de 1.763 copii de 0-4 ani, 5.940 copii de 5-9 ani, 5.226 copii de 10-14 ani, 5.247 persoane de 15-19 ani și 7.945 persoane de 20-24 ani.

Cel mai mult în ultimii șase ani, a scăzut ponderea populației reidente de 5-9 ani în total populație (-7,3%) și a populației de 10-14 ani (-2,7%).

Figura nr. 2.6.

**Populația după domiciliu a județului Bacău pe vârste și sexe
la 1 iulie 2017^P (ambele medii)**

Piramida vârstelor pentru 1 iulie 2017 evidențiază discrepanțele existente între cele două medii, privit atât pe vârste cât și pe sexe. Datorită unei natalități mai ridicate din mediul rural, populația din cadrul vârstelor școlare este mai ridicată în mediul rural decât în cel urban, ceea ce ar trebui să conducă și la o atenție mai mare acordată învățământului din acest mediu.

Figura nr. 2.7.

**Populația după domiciliu a județului Bacău pe vârste și sexe
la 1 iulie 2017^p (mediul urban)**

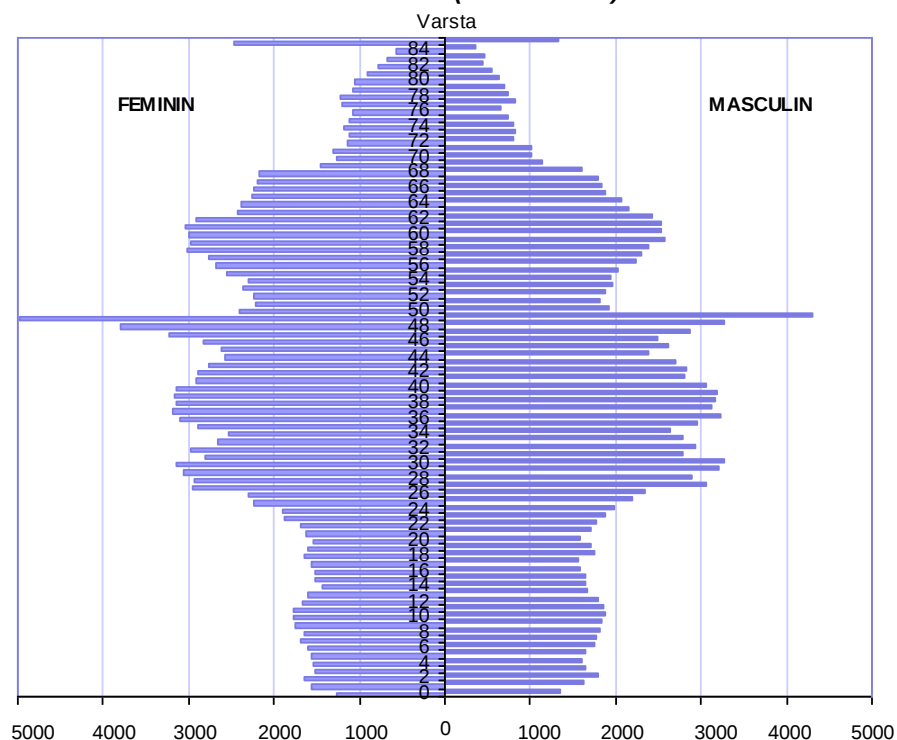
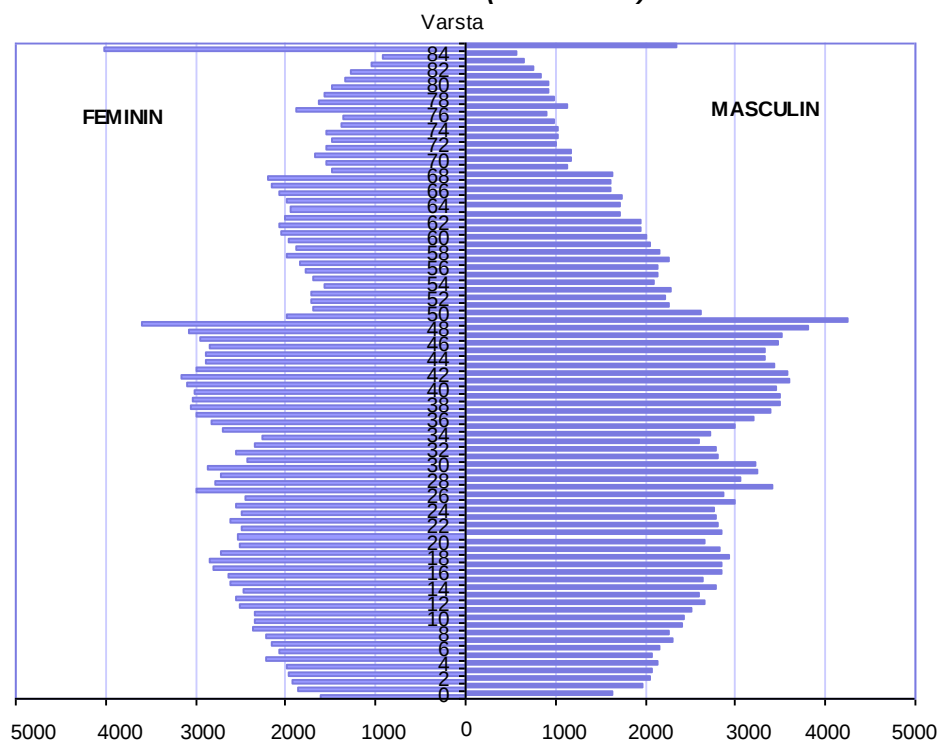

Figura nr. 2.8.

**Populația după domiciliu a județului Bacău pe vârste și sexe
la 1 iulie 2017^p (mediul rural)**

2.1.4. Mișcarea naturală a populației, pe medii, în anul 2016

Analizând datele Institutului Național de Statistică se constată un spor natural negativ al populației rezidente cu -10.039 persoane la nivelul anului 2017 în Regiunea de Nord-Est și cu -2.746 persoane în județul Bacău. Comparativ cu anul 2012, scăderea populației pe cale naturală a înregistrat o creștere în anul 2017, cu 0,26%, în timp ce în județul Bacău creșterea a fost cu mult mai mare, cu +9,9%, diferită pe cele două medii (-6,7% în urban și +17,4% în rural).

Tabel nr. 2.7. Nascuti vii pe medii de rezidenta în județul Bacău, în perioada 2010-2017 (număr persoane)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
Total	7.305	6.858	6.981	7.620	6.966	7.137	6.626	5.906
Urban	3.284	2.969	2.965	3.341	3.042	3.247	2.964	2.596
Rural	4.021	3.889	4.016	4.279	3.924	3.890	3.662	3.310

*: date provizorii

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Tabel nr. 2.8. Rata de natalitate pe medii de rezidenta în județul Bacău, în perioada 2010-2017 (nascuti vii la 10000 locuitori)

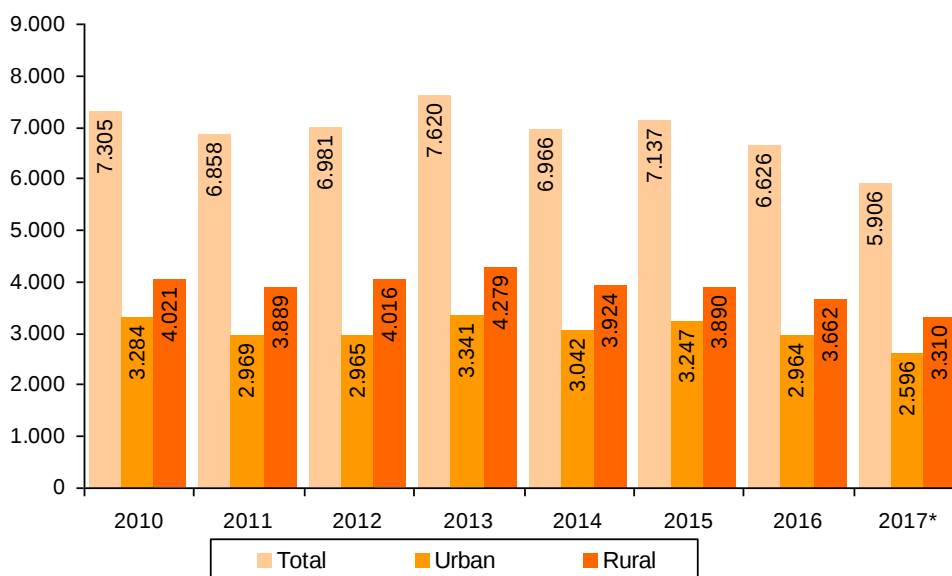
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
Total	9,7	9,1	9,3	10,2	9,3	9,5	8,9	7,9
Urban	9,1	8,3	8,4	9,5	8,6	9,2	8,4	7,4
Rural	10,1	9,8	10,1	10,8	9,9	9,8	9,3	8,4

*: date provizorii

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Figura nr. 2.9.

Nascuti vii pe medii de rezidenta in judetul Bacau, in perioada 2010-2017 (numar persoane)

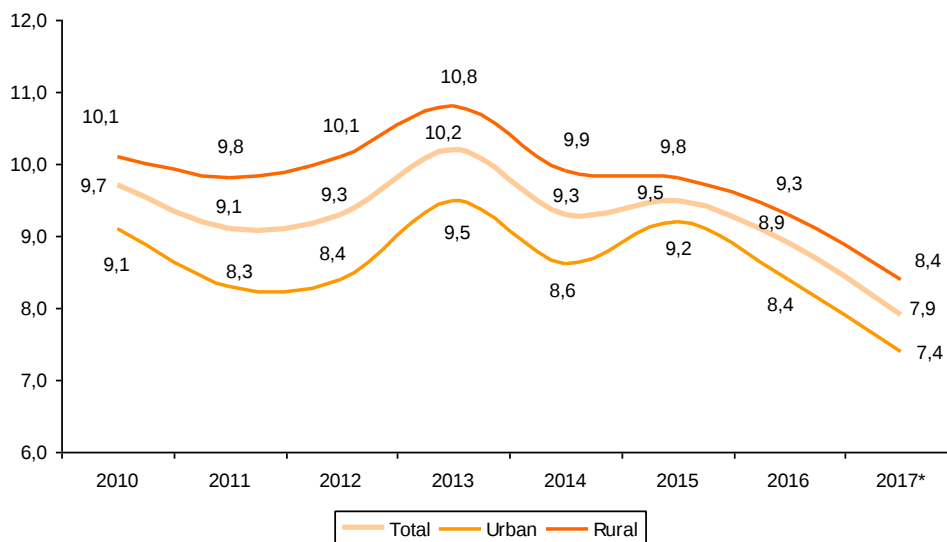
Rata sporului natural al populației rezidente a României a fost de -3‰ în anul 2016, comparativ cu cea a Regiunii de Nord-Est de -1,8‰ și a județului Bacău de 3,5‰. În cazul

județului Bacău, menționăm că în permanență am avut o rată negativă în ultimii ani, aceasta fiind mai pronunțată în cazul mediului rural (în anul 2016 aceasta a fost de -1,1‰ în urban și de -5,1‰ în rural).

Figura nr. 2.10.

Rata de natalitate pe medii de rezidență în județul Bacău, în perioada 2010-2017 (născuți vii la 1000 locuitori)

Numărul născuților vii a scăzut în ultimul an cu 1.399 copii față de situația anului 2010, din care -688 în mediul urban și -711 în rural. Pe termen lung, evoluția natalității nu favorizează redresarea efectivelor școlare.

2.1.4. Structura etnică

La nivelul regiunii Nord-Est, datele furnizate de INS, evidențiază faptul că în județul Bacău conviețuiesc mai multe etnii, chiar dacă numărul de tătari, cehi macedoneni este foarte mic. Constatăm de asemenea că în afară de români la nivelul județului romii și maghiarii sunt cele mai mari etnii. Raportându-ne la celelalte județe din regiunea Nord-Est remarcăm că avem cea mai mare comunitate de etnie romă și maghiară din regiune, aspect care impune acțiuni concentrate pentru integrării și conviețuirii cu aceștia.

Tabel nr. 2.9. Populația stabilă după etnie în județul Bacău, la recensământul din 2011	
Etnii	Număr persoane
Total	616.168
Români	558.507
Maghiari	4.208
Romi	15.284
Ucraineni	30
Germani	99
Turci	51
Ruși-Lipoveni	36
Tătari	5
Sârbi	4

Slovaci	*
Bulgari	3
Croați	-
Greci	37
Italiani	91
Evrei	43
Cehi	3
Polonezi	14
Chinezi	6
Armeni	29
Ceangai	829
Macedoneni	4
Alta etnie	296
Informație nedisponibilă	36.588
* Număr redus de cazuri de observare (mai mic de 3)	
Sursa: tabele INS http://www.recensamantromania.ro/rezultate-2/	

Figura nr. 2.11.

Structura populației stabile după etnie la recensământul din 2011

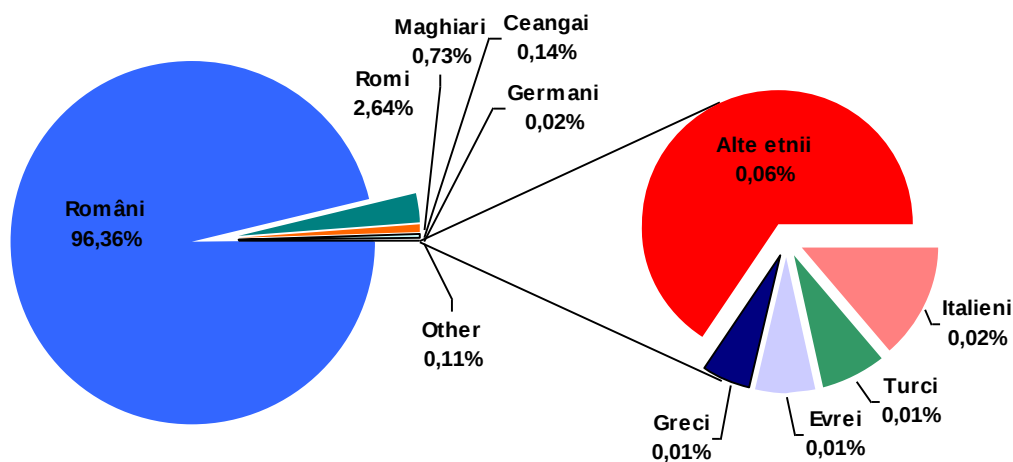

Figura nr. 2.12.

**Populația stabilă de etnie maghiară, în județul Bacău pe
localități la recensământul din 2011 (persoane)**

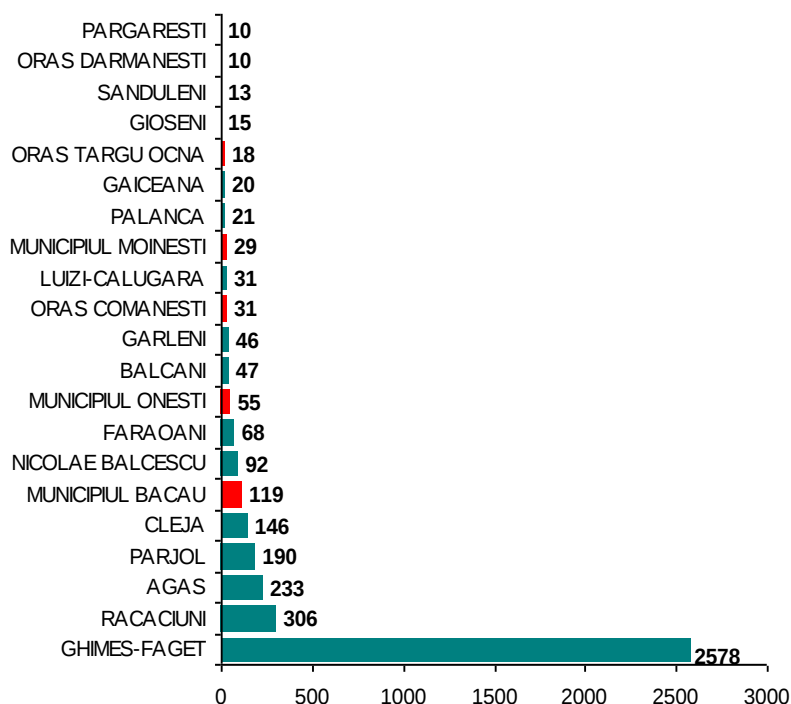
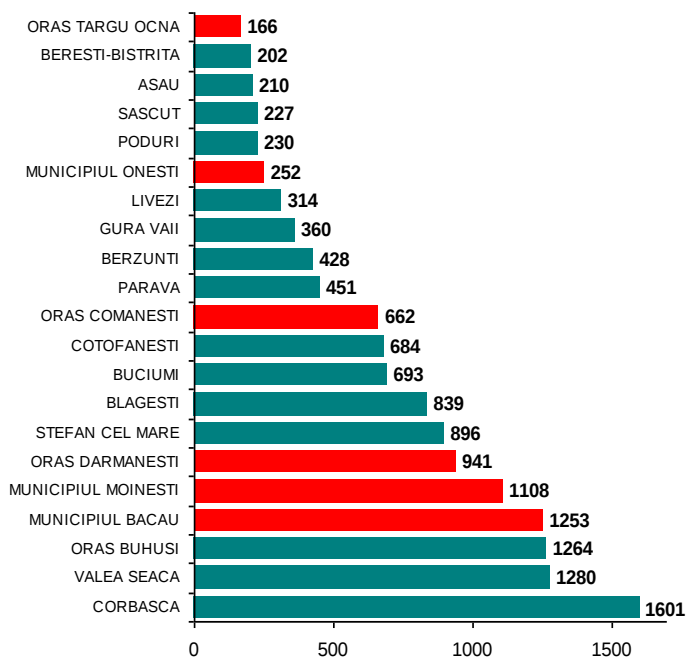

Figura nr. 2.13.

**Populația stabilă de etnie romă, în județul Bacău pe
localități la recensământul din 2011 (persoane)**

Localitățile în care se concentrează comunități mai numeroase de etnici romi sau maghiari, pot fi urmărite în graficele de mai sus.

2.1.5. Mișcarea migratorie

La ultimul recensământ al populației au fost înregistrate un număr de 57.340 de persoane plecate în străinătate pentru o perioadă îndelungată și, care deși aveau domiciliul legal în județul Bacău, nu mai făceau parte din populația rezidentă a acestuia. Din acest punct de vedere, județul Bacău se situa pe primul loc în țară la acel moment. Din păcate, în afara recensămintelor nu dispunem de date statistice oficiale cu privire la migrația reală, marea majoritate a celor plecați nefiind înregistrați și în documentele evidenței populației. Distribuția pe state a celor plecați la momentul recensământului din octombrie 2011 era următoarea:

Figura nr. 2.14.

Persoane temporar absente plecate în străinătate după țara de destinație
în județul Bacău, la recensământul din 2011

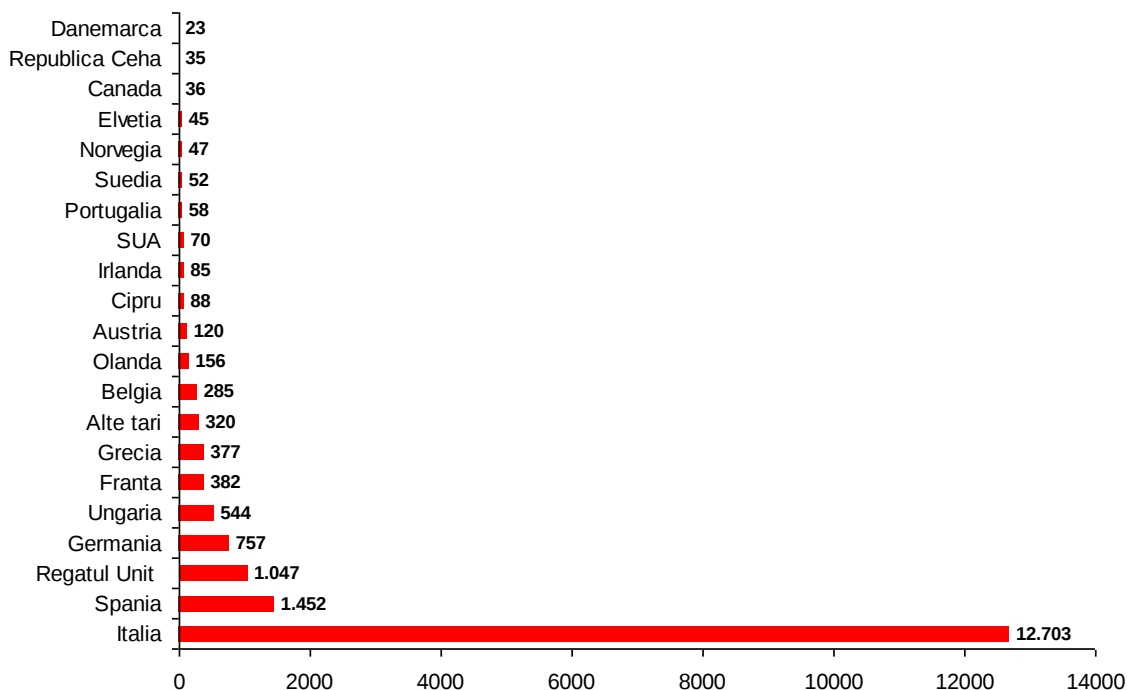
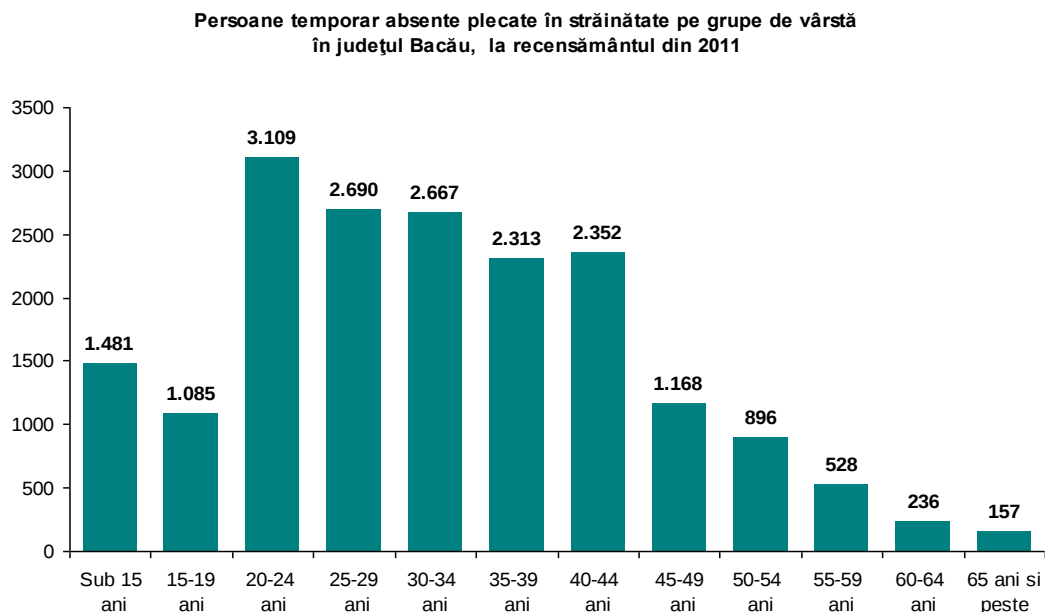

Figura nr. 2.15.

O parte însemnată a celor plecați în străinătate era formată și din populația de vârstă școlară, după cum se observă din figura grafică.

Dacă analizăm chiar și datele migrației interne bazată pe documente de schimbarea domiciliului, aceasta nu ne avantajează, având de-a face cu un sold în permanență negativ în ultimii opt ani.

Figura nr. 2.16.

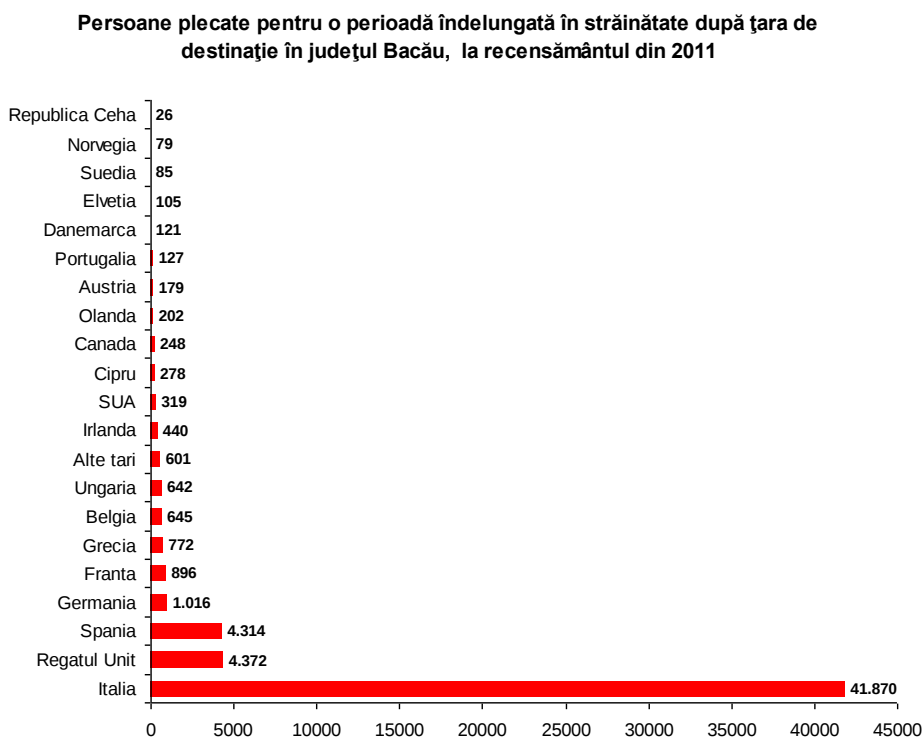
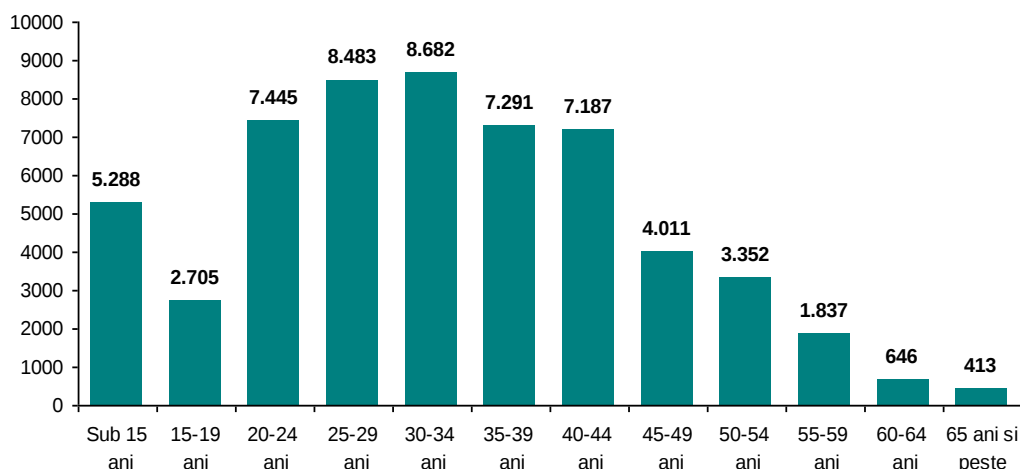

Figura nr. 2.17.

Persoane plecate pentru o perioadă îndelungată în străinătate pe grupe de vârstă în județul Bacău, la recensământul din 2011

Dacă analizăm chiar și datele migrației interne bazată pe documente de schimbarea domiciliului, aceasta nu ne avantajează, având de-a face cu un sold în permanență negativ în ultimii opt ani.

Tabel nr. 2.10. Migrația internă cu domiciliu în județul Bacău, în perioada 2010-2017 (număr persoane)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Stabiliri	14.187	9.690	10.335	10.329	11.224	10.691	11.184	10.859
Plecări	16.113	10.511	11.378	11.267	11.841	11.741	12.456	11.988
Sold	-1.926	-821	-1.043	-938	-617	-1.050	-1.272	-1.129

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Tabel nr. 2.11. Migrația internațională definitivă în județul Bacău, în perioada 2010-2017 (număr persoane)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Imigranți	143	290	759	903	2.340	1.222	1.075	2.382
Emigranți	293	415	438	479	434	592	856	880
Sold	-150	-125	321	424	1.906	630	219	1.502

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Urmărind datele oficiale privind migrația internațională definitivă, cea bazată pe înregistrări oficiale, se constată un sold pozitiv în ultimii șase ani, dar din păcate, cu toate acestea, **migrația reală este în defavoarea județului Bacău**. Cei mai mulți își păstrează domiciliul în județ, dar î-l părăsesc pentru studii sau la lucru, fie în afara acestuia în țară, fie în străinătate, motiv pentru care populația rezidentă este mult mai mică decât cea legală.

Figura nr. 2.18.

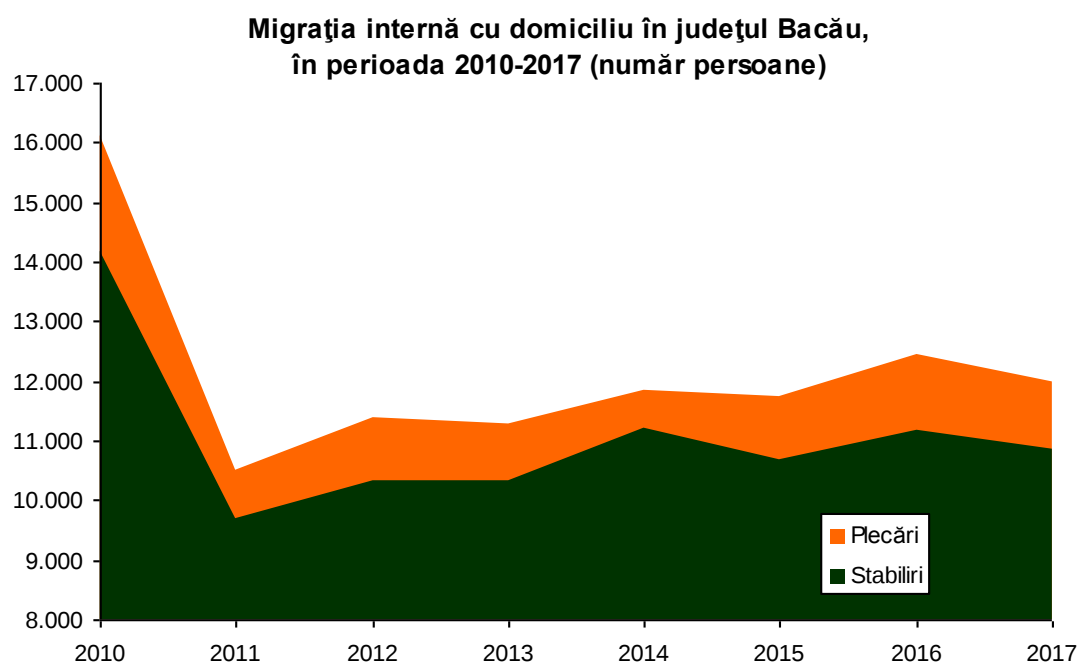
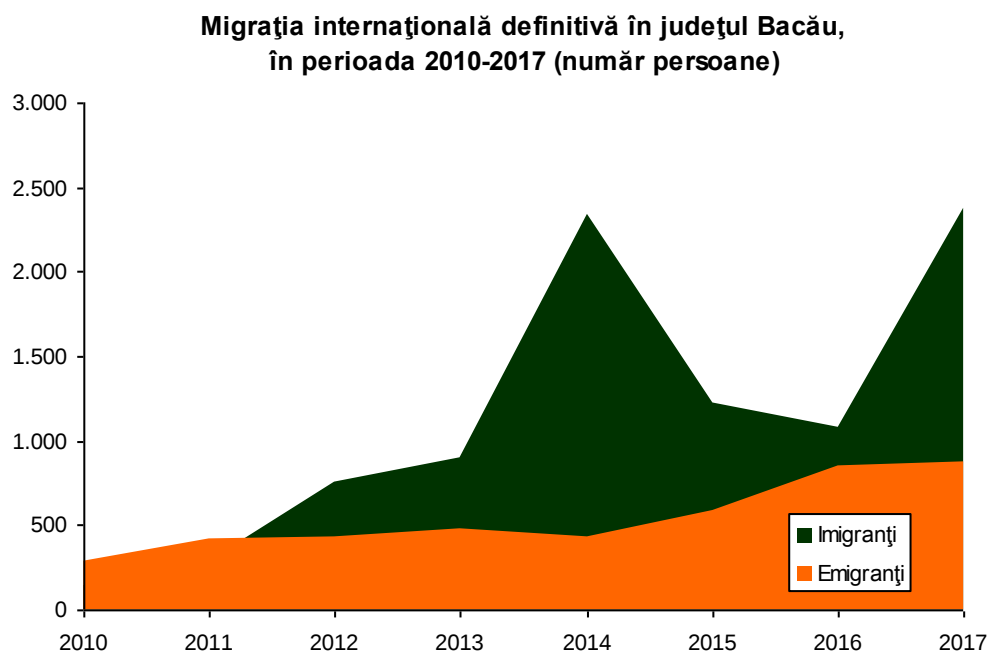

Figura nr. 2.19.

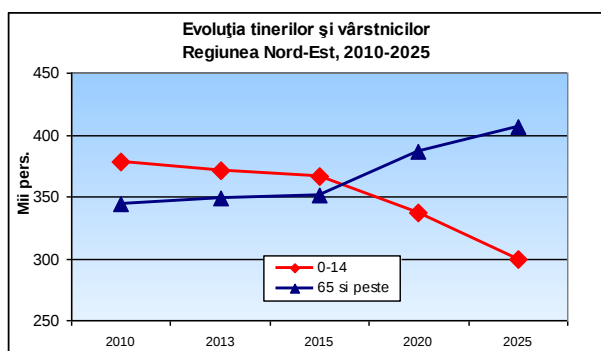
2.2. Proiecții demografice

Proгноza demografică realizată de Institutul Național de Statistică pentru orizontul anului 2025 indică (într-o variantă medie) o reducere a populației din regiunea Nord-Est cu 8,1% (-204,2mii locuitori) până în 2025 comparativ cu anul 2010 (anexa 1b).

Până în anul 2025 se prognozează o scădere accentuată a populației din grupa de vârstă de 0-14 ani, de aproximativ 78,8 mii persoane (-20,9%), dar și a populației cu vârsta cuprinsă între 15-65 ani (-10,5%).

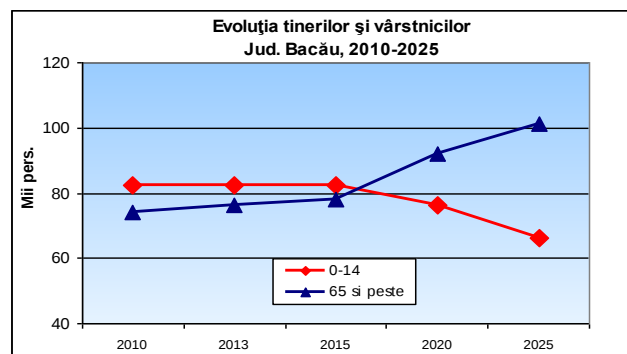
Până în anul 2015, raportul dintre tineri și vârstnici (Figură 1Evoluția raportului tineri-vârstnici 2010-2025 în județul Bacău (mii pers.)) s-a menținut favorabil tinerilor, după care raportul s-a schimbat, procesul de îmbătrânire a populației accentuându-se.

Figură 2 Evoluția raportului tineri-vârstnici 2010-2025 în regiunea Nord-Est (mii pers.) Sursa: INS, date prelucrate

Figură 1 Evoluția raportului tineri-vârstnici 2010-2025 în județul Bacău (mii pers.)

Sursa: INS, date prelucrate

Pentru județul Bacău prognoza demografică realizată de Institutul Național de Statistică la orizontul anului 2025 indică (într-o variantă medie) o reducere a populației județului cu 7,1% (-42,0 mii locuitori) până în 2025 comparativ cu anul 2010, procent mai mic decât în cazul Regiunii Nord-Est (- 8,1%, anexa 1b).

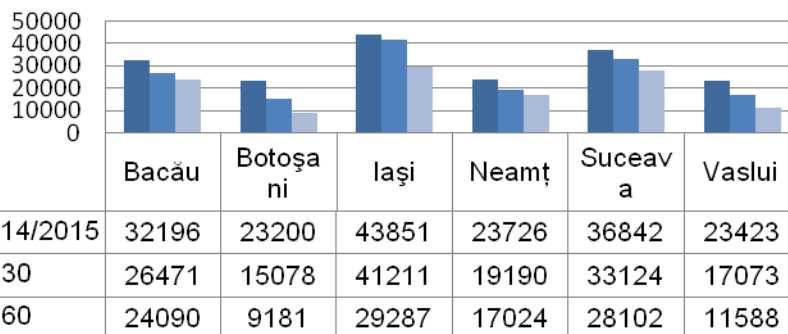
Până în anul 2025 se prognozează o scădere accentuată a populației din grupa de vârstă de 0-14 ani, de aproximativ 16,2 mii persoane (-19,7%), dar și a populației cu vârsta cuprinsă între 15-65 ani (-12,2%). Conform PRAI, în intervalul de analiză 2015-2025 se constată o *consolidare* relativă a vârstei de mijloc (35-55 ani) active pe piața muncii, ceea ce în mod logic conduce la o nevoie crescândă de formare continuă pe piața muncii – fapt pe care trebuie să-l aibă în vedere unitățile de ÎPT interesate de compensarea pierderilor de populație școlară. Astfel, școlile se pot orienta spre cursuri de scurtă durată pentru formarea adulților având în vedere baza materială și personalul didactic calificat, spațiile școlare insuficient utilizate (în multe școli se învață într-un singur schimb), cursuri efectuate în prezent de A.J.O.F.M. și unele O.N.G.-uri sau asociații, care din păcate apelează tot la cadrele didactice din școală, neavând nici pe departe condițiile materiale de care dispun școlile, atrag din ce în ce mai mulți șomeri, angajați care doresc să se califice la locul de muncă, utilizând în scopul calificării adulților proiecte europene.

Populația rezidentă școlară pe grupe de vârstă, proiectată pe județele regiunii în anii 2030 și 2060, reprezentată grafic mai jos, evindețiază:

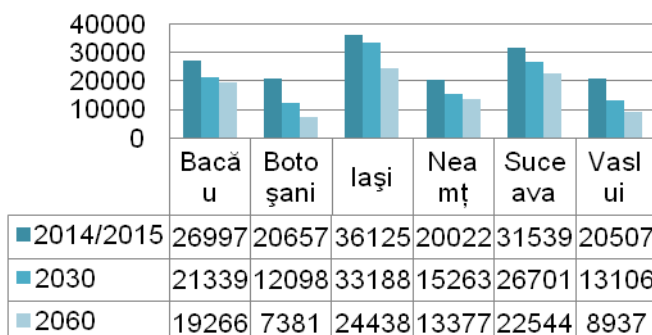
Figură 3 Evoluția raportului tineri-vârstnici 2010-2025 în județul Bacău (mii pers.)

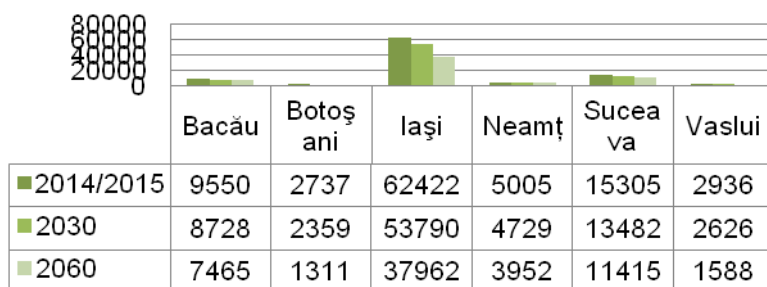
Proiecția populației școlare în vârstă de 6-10 ani

Proiecția populației școlare în vârstă de 11-14 ani

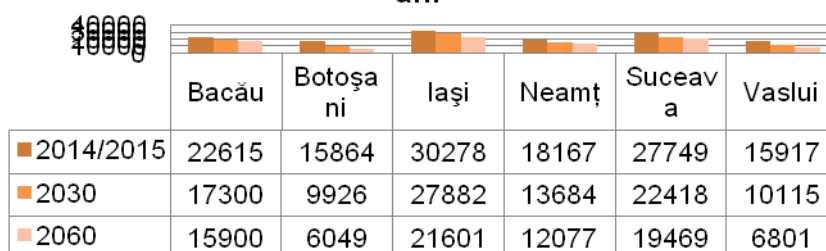

Proiecția populației școlare în vârstă de 19-23 ani

- tendința de scădere permanentă a populației de vârstă școlară la orizontul 2030 – 2060;
- scăderea cea mai puternică, de 30% se va înregistra la populația școlară în vârstă de 15 – 18 ani, iar cea mai mică de 22%, la populația școlară în vârstă de 19 – 23 ani.

Proiecția populației școlare în vârstă de 15-18 ani

- analizând evoluție populației de vârstă preșcolară și școlară la nivelul țării putem constată totuși că, pentru județul Bacău prognozele nu sunt chiar așa de pesimiste (la nivel național cea mai mare scădere este de 52%, pe când pentru județul Bacău va fi doar de 30%).

Tabel 1 Evoluția populației de vârstă preșcolară și școlară varianta constantă

Evoluția populației de vârstă preșcolară și școlară varianta constantă

Grupe de vârstă	Mii persoane			Modificare 2060/2011	
	2011	2030	2060	Absolută (mii)	Relativă (%)
Cu migrație externă					
Populația de vârstă preșcolară (3-6 ani)	850.6	615.8	403.7	-446.9	-52.5
Populația de vârstă școlară (7-14 ani)	1723.4	1335.4	872.5	-850.9	-49.4
Populația de vârstă școlară (15-24 ani)	2700.7	2151	1366.8	-1333.9	-49.4
Fără migrație externă					
Populația de vârstă preșcolară (3-6 ani)	850.6	627.1	427.5	-423.1	-49.7
Populația de vârstă școlară (7-14 ani)	1723.4	1360.3	924	-799.4	-46.4
Populația de vârstă școlară (15-24 ani)	2700.7	2185.3	1441.9	-1258.8	-46.6

Tabelul 9 bis - Populația școlară pe niveluri de educație (inclusiv învățământul particular)

Județul Bacău	Total	Preșcolar	Primar și gimnazial				Liceal	Profesional și de ucenici	Postliceal și de maștri	Superior
			Total	Primar (cl.I-IV)	Gimnazial (cl.V-VIII)	Învățământul special (cl.I-VIII)				
Anii școlari										
2011 / 2012	114971	22386	57832	28452	29011	369	26802	276	1786	5889
2012 / 2013	112668	18696	61215	32143	28671	401	24796	880	2092	4989
2013 / 2014	109431	18038	60260	31941	27953	366	23338	1124	2089	4582
2014 / 2015	108735	17399	59179	31537	27279	363	21617	2153	2237	4345
2015 / 2016	105779	16953	57773	30722	26690	361	19899	2955	2175	4229
2016 / 2017	104170	16535	56409	29983	26063	363	19339	3495	2299	4085

2.3. Principalele concluzii din analiza demografică. Implicații pentru ÎPT

Concluzii	Implicații
Declinul demografic general va continua, accentuat pentru populația tânără (din grupa 0-14 ani și 15-19 ani)	Nevoia unei gestiuni eficiente, previzionale , a dezvoltării resurselor umane , sprijinită de investiții corespunzătoare în capitalul uman; Reorganizarea rețelei școlare din perspectiva reducerii numărului de elevi.
Scăderea naturală prognozată a populației tinere va fi agravată de migrația internă și externă . Apare pericolul unui deficit de forță de muncă tânără înalt calificată (IT, științe și tehnologie, medicină, etc.) precum și de tineri lucrători cu diverse calificări căutate pe piața europeană a muncii (construcții, asistență socială și medicală, etc.).	Creșterea nivelului de calificare și a motivării forței de muncă tinere de a participa la forța de muncă regională. Revigorarea IMM-urilor (al căror număr a scăzut îngrijorător după introducerea impozitului forfetar) și acordarea de facilități fiscale tinerilor întreprinzători. Racordare realistă la piața europeană a muncii a activităților de informare, orientare și consiliere, adăugarea de noi calificări în oferta educațională a școlilor din IPT în raport cu cerințele pieței muncii.
Reduceri semnificative ale populației de vârstă școlară (în 2060 față de anul 2014 - 2015): ➤ 6 - 10 ani: ponderea populației scade cu 26%; ➤ 11 -14 ani: ponderea populației scade cu 29%; ➤ 15-18 ani: ponderea populației scade cu 30%; ➤ 19 – 23 ani: ponderea populației scade cu 22%;	Măsuri la nivelul rețelei școlare: • Optimizarea alocării resurselor financiare prin concentrarea pregătirii elevilor în școli de calitate, în paralel cu accederea elevilor în baza unui concurs de selecție organizat de școli • Optimizarea ofertei de calificări profesionale prin informarea unor consorții școlare, care împreună să realizeze o ofertă cuprinzătoare și diversificată, cu acoperire teritorială optimă, eliminând paralelismele nejustificate, ținând noi grupuri (programe pentru adulți)
Îmbătrânire demografică	Nevoi sporite de personal calificat în asistență socială și medicală, construcții, servicii, comerț, agricultură. Nevoi educaționale specifice (educație non-formală)
Preponderența populației domiciliată în mediul rural (55,25% din totalul populației județului)	Asigurarea accesului la Î.P.T. în condiții de calitate și varietate de opțiuni în mediul rural
Diversitatea și distribuția etnică	Educație multiculturală. Asigurarea accesului egal la educație și a varietății opțiunilor (având în vedere dificultățile de constituire a claselor pentru minoritățile cu număr mic de elevi dintr-o zonă). Programe de sprijin pentru grupurile etnice dezavantajate

De reținut!

- fenomenul de ruralizare va avea impact în sistemul de educație și formare profesională, propunerile de plan de școlarizare trebuie să includă în analiza și distribuția rețelei aspectele demografice, constatate și menționate;
- în situația prognozată a scăderii demografice, se recomandă analiza resurselor –spațiilor școlare - în vederea utilizării lor ca exemplu - FPC, alte forme și alternative;
- sistemul educativ necesită măsuri remediale care să susțină educația și formarea în rândul persoanelor din grupuri dezavantajate, în sprijinul incluziunii sociale și dezvoltarea conștiinței privind contribuția individuală la susținerea societății în procesul de integrare în societate;
- sunt necesare analize și măsuri privind cauzele migrației;

CAPITOLUL III. PROFILUL ECONOMIC AL JUDEȚULUI BACĂU

3.1.Principali indicatori economici

3.1.1. Produsul intern brut (PIB) și principalii indicatori economico-sociali

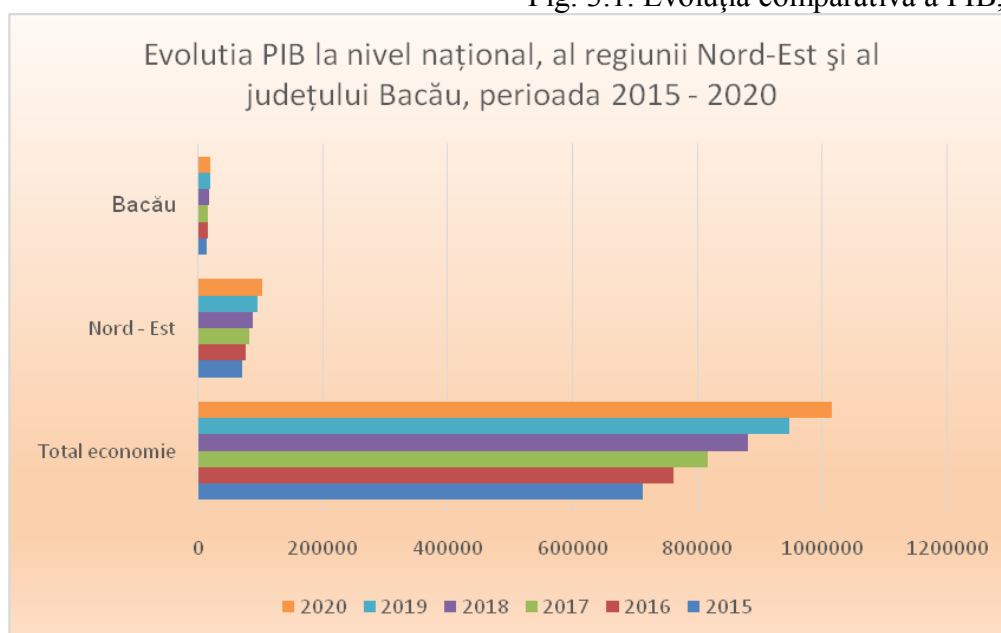
Analiza datelor furnizate de Institutul Național de Statistică subliniază faptul că, în perioada 2015 – 2016, valoarea PIB la nivelul României, a regiunii Nord-Est și la nivelul fiecărui județ din regiune, a crescut, dar nu spectaculos. Aceasta tendință de creștere se va manifesta și în intervalul 2017 – 2020. Procentul de creștere, pentru perioada fiind 2015 – 2020, va avea valori apropiate, 42% la nivel național, 44% la nivelul regiunii NE și 46% la nivelul județului Bacău (tabelul 3.1., fig. 3.1. și 3.2.), ceea ce subliniază apropierea județului Bacău de evoluția de ansamblu a economiei românești.

Tabelul 3.1. Valoarea produsului intern brut, pe județe și regiuni

- milioane lei, preturi curente -

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Total economie	711103	761474	816544	879462	946740	1014013
Nord - Est	70603	75725	81461	87931	94934	102071
Bacău	13473	14521	15628	16909	18307	19743
Botoșani	6875	7403	7947	8569	9243	9927
Iași	21906	23607	25437	27491	29719	32000
Neamț	9162	9594	10317	11115	11977	12860
Suceava	12893	13880	14884	16024	17246	18472
Vaslui	6293	6721	7248	7823	8443	9070

Fig. 3.1. Evoluția comparativă a PIB, 2015 - 2020

Tabelul nr. 3.2. Evoluția principalilor indicatori economico-sociali în perioada 2015 - 2019

	Total regiune	Bacău	Botoșani	Iași	Neamț	Suceava	Vaslui
2015							
Creșterea reală a PIB	2.7	2.5	1.3	3.8	1.2	2.8	2.3
PIB/Locuator (euro)	4867	5032	3895	6257	4504	4602	3646
Numărul mediu de salariați	2.8	4.2	1.6	1.8	5.8	1.0	2.0
Rata șomajului înregistrat - %	6.3	6.6	4.9	4.5	6.1	6.5	11.2
Câștigul salarial mediu net lunar (lei/salariat)	1562	1581	1491	1798	1359	1489	1387
Câștigul salarial mediu net lunar	8.7	8.7	10.7	9.0	6.7	10.1	6.4
2016							
Creșterea reală a PIB	5.0	5.5	5.4	5.5	2.5	5.4	4.5
PIB/Locuator (euro)	5191	5406	4191	6665	4701	4918	3882
Numărul mediu de salariați	3.4	3.7	3.6	3.4	3.1	3.3	3.1
Rata șomajului înregistrat - %	6.4	6.7	5.5	4.5	5.8	6.2	11.4
Câștigul salarial mediu net lunar (lei/salariat)	1746	1758	1699	1982	1514	1681	1588
Câștigul salarial mediu net lunar	11.8	11.2	14.0	10.2	11.4	12.9	14.5
2017							
Creșterea reală a PIB	5.5	5.5	5.3	5.7	5.5	5.2	5.8
PIB/Locuator (euro)	5610	5864	4547	7166	5092	5291	4217
Numărul mediu de salariați	4.9	4.7	5.2	5.0	4.6	4.9	5.3
Rata șomajului înregistrat - %	5.8	6.3	4.5	4.2	5.4	5.1	10.4
Câștigul salarial mediu net lunar (lei/salariat)	1978	1973	1955	2246	1690	1914	1830
Câștigul salarial mediu net lunar	13.3	12.2	15.0	13.3	11.6	13.9	15.2
2018							
Creșterea reală a PIB	5.7	6.0	5.6	5.8	5.5	5.4	5.7
PIB/Locuator (euro)	6085	6394	4953	7731	5524	5719	4588
Numărul mediu de salariați	4.7	4.6	5.0	4.8	4.1	4.7	5.1
Rata șomajului înregistrat - %	5.5	6.0	4.0	4.1	5.0	4.9	10.0
Câștigul salarial mediu net lunar (lei/salariat)	2151	2148	2157	2440	1794	2090	2001
Câștigul salarial mediu net lunar	8.7	8.9	10.4	8.7	6.2	9.2	9.4
2019							
Creșterea reală a PIB	6.0	6.3	5.9	6.1	5.8	5.6	5.9
PIB/Locuator (euro)	6606	6976	5399	8353	5996	6183	4995
Numărul mediu de salariați	4.6	4.5	4.9	4.7	4.0	4.7	5.0
Rata șomajului înregistrat - %	5.3	5.7	3.8	4.0	4.7	4.5	9.7
Câștigul salarial mediu net lunar (lei/salariat)	2334	2320	2352	2663	1936	2267	2161
Câștigul salarial mediu net lunar	8.5	8.0	9.0	9.1	7.9	8.5	8.0

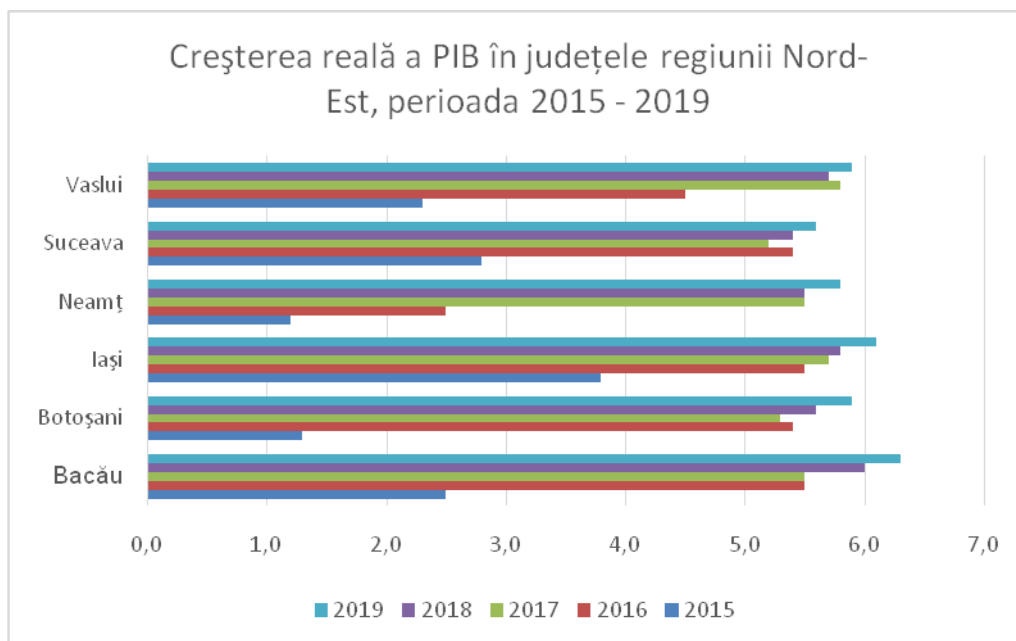

Fig. 3.2. Evoluția PIB în județele regiunii Nord-Est, perioada 2015 - 2019

Tabelul nr. 3.3. Principalii indicatori economico-sociali în 2020, pentru județele regiunii Nord-Est

- modificări procentuale -

	Total regiune	Bacău	Botoșani	Iași	Neamț	Suceava	Vaslui
2020							
Creșterea reală a PIB	6.1	6.4	6.0	6.2	5.9	5.7	6.0
PIB/Locuintor (euro)	7143	7581	5856	8989	6485	6666	5412
Numărul mediu de salariați	4.3	4.4	4.6	4.3	4.0	4.2	4.5
Rata șomajului înregistrat - %	5.0	5.5	3.6	3.8	4.5	4.0	9.6
Câștigul salarial mediu net lunar (lei/salariat)	2497	2473	2521	2852	2071	2428	2307
Câștigul salarial mediu net lunar	7.0	6.6	7.2	7.1	7.0	7.1	6.8

Continuând analiza principalilor indicatori economico-sociali, în perioada 2015 – 2019, conform tabelului 3.2 și 3.3., precum și a datelor furnizate de ISE, constatăm că județul Bacău tinde să aibă o evoluție pozitivă, indicatorii analizați evoluând în sens pozitiv:

- creșterea reală a PIB-ului a evoluat de la 2,5% în 2015 la 6,3% în 2019;
- rata șomajului a scăzut de la 6,6% la 5,7%;
- câștigul salarial mediu net lunar (lei/salariat) va crește de la 1581 lei/salariat la 2320 lei/salariat.

La nivelul regiunii Nord-Est se constată că județul Bacău care ocupa, la nivel relativ, locul 2, după județul Iași, începe să piardă poziția menționată, în favoarea județelor Suceava, Botoșani și chiar Neamț, la unii indicatori, conform prognozelor până în anul 2020.

3.1.2 Firmele din județ. Dinamică, repartitia sectorială și pe clase de mărime; unități locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii

Numărul de unități locale active, în județul Bacău a fost în anul 2016 de 11.579 unități, cu 438 unități mai multe decât în anul 2010 (+3,9%) și cu 185 unități mai multe decât în anul 2015 (+1,6%).

Cele mai multe unități locale active, pe activități ale economiei naționale, conform Caen Rev. 2, în județul Bacău au fost în anul 2016 în activitatea Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor (4.274 unități), fiind urmată de secțiunea Industria prelucrătoare (1179 unități), Construcții (1152 unități), Activități profesionale, științifice și tehnice (974 unități).

La polul opus, cele mai puține unități locale active în anul 2016 din județul Bacău s-au regăsit în următoarele secțiuni Caen Rev. 2: Industria extractivă, Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare, Învățământ, Activități de spectacole, culturale și recreative.

Tabelul nr. 3.4. Unități locale active, pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2 și clase de mărime după numărul de salariați în județul Bacău

		număr						
CAEN Rev.2	Clase de mărime	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Total	Total	11.141	10.209	10.792	10.995	11.380	11.394	11.579
	0-9 persoane	9.942	8.911	9.484	9.646	10.046	10.019	10.225
	10-49 persoane	970	1.057	1.061	1.114	1.097	1.147	1.107
	50-249 persoane	192	205	208	198	202	196	214
	250 persoane si peste	37	36	39	37	35	32	33
A Agricultură, silvicultură și pescuit	Total	294	303	315	329	357	373	390
	0-9 persoane	260	260	277	286	307	326	341
	10-49 persoane	29	39	33	38	43	37	38
	50-249 persoane	4	3	4	4	7	9	10
	250 persoane si peste	1	1	1	1	:	1	1
B Industria extractivă	Total	26	28	26	21	22	22	21
	0-9 persoane	17	16	15	12	15	14	11
	10-49 persoane	6	8	7	6	4	5	7
	50-249 persoane	2	3	2	2	2	3	2
	250 persoane si peste	1	1	2	1	1	:	1
C Industria prelucrătoare	Total	1.212	1.109	1.162	1.159	1.200	1.195	1.179
	0-9 persoane	893	783	842	834	873	859	859
	10-49 persoane	234	234	222	233	232	242	223
	50-249 persoane	65	73	79	76	77	78	81
	250 persoane si peste	20	19	19	16	18	16	16
D Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	Total	16	31	13	10	14	9	11
	0-9 persoane	7	24	7	5	8	5	7
	10-49 persoane	2	2	2	2	1	2	2
	50-249 persoane	5	2	2	2	4	1	1
	250 persoane si peste	2	3	2	1	1	1	1
E Distribuția apei;	Total	61	59	68	84	88	89	84

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI), BACĂU 2014-2020, actualizat 2018

salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	0-9 persoane	37	37	47	55	63	60	51
	10-49 persoane	14	13	12	19	15	19	20
	50-249 persoane	7	6	6	8	8	8	11
	250 persoane si peste	3	3	3	2	2	2	2
	Total	1.116	993	1.034	1.083	1.134	1.135	1.152
F Construcții	0-9 persoane	942	786	826	901	961	953	971
	10-49 persoane	135	163	167	142	141	156	151
	50-249 persoane	35	39	36	34	29	24	28
	250 persoane si peste	4	5	5	6	3	2	2
	Total	4.746	4.275	4.476	4.509	4.554	4.418	4.274
G Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	0-9 persoane	4.369	3.891	4.087	4.099	4.141	4.000	3.875
	10-49 persoane	331	339	345	369	372	377	352
	50-249 persoane	44	44	41	37	36	36	41
	250 persoane si peste	2	1	3	4	5	5	6
	Total	667	634	653	680	747	765	800
H Transport și depozitare	0-9 persoane	615	570	583	592	659	675	699
	10-49 persoane	44	58	64	80	79	82	90
	50-249 persoane	6	4	4	6	7	6	9
	250 persoane si peste	2	2	2	2	2	2	2
	Total	522	477	527	547	558	574	563
I Hoteluri și restaurante	0-9 persoane	468	405	456	470	488	493	488
	10-49 persoane	49	65	65	71	63	76	70
	50-249 persoane	5	7	6	6	7	5	5
	Total	251	237	253	260	262	287	354
J Informații și comunicații	0-9 persoane	233	220	233	237	242	265	329
	10-49 persoane	15	14	16	19	16	18	21
	50-249 persoane	2	3	3	2	3	3	4
	250 persoane si peste	1	:	1	2	1	1	:
	Total	173	184	214	228	246	262	297
K Intermedieri financiare și asigurări	0-9 persoane	168	180	206	220	238	252	289
	10-49 persoane	4	3	7	8	8	10	8
	50-249 persoane	1	1	1	:	:	:	:
	Total	261	241	258	253	268	268	288
L Tranzacții imobiliare	0-9 persoane	254	233	249	242	259	261	281
	10-49 persoane	7	8	9	11	9	7	7
	Total	885	800	862	874	909	931	974
M Activități profesionale, științifice și tehnice	0-9 persoane	856	767	824	842	880	898	936
	10-49 persoane	29	33	38	32	28	31	37
	50-249 persoane	:	:	:	:	1	2	1
	Total	306	282	327	335	373	373	398
N Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	0-9 persoane	265	234	275	279	319	324	348
	10-49 persoane	29	31	32	39	37	31	34
	50-249 persoane	11	16	19	15	15	16	14
	250 persoane si peste	1	1	1	2	2	2	2
	Total	75	74	82	86	90	89	98
P Învățământ	0-9 persoane	68	64	76	80	84	83	92
	10-49 persoane	7	10	6	6	6	6	6
	Total	237	229	242	255	262	286	343
Q Sănătate și asistență socială	0-9 persoane	218	209	221	231	234	254	317
	Total	237	229	242	255	262	286	343

	10-49 persoane	16	18	18	21	25	30	23
	50-249 persoane	3	2	3	3	3	2	3
R Activități de spectacole, culturale și recreative	Total	71	66	73	79	85	92	106
	0-9 persoane	63	59	64	68	74	81	96
	10-49 persoane	7	6	8	9	9	9	7
	50-249 persoane	1	1	1	2	2	2	3
S Alte activități de servicii	Total	222	187	207	203	211	226	247
	0-9 persoane	209	173	196	193	201	216	235
	10-49 persoane	12	13	10	9	9	9	11
	50-249 persoane	1	1	1	1	1	1	1

Sursa: baza de date INS Timp-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Comparativ cu anul 2010, numărul unităților locale active din județul Bacău a crescut cu 438 unități (+3,9%), cele mai mari creșteri regăsindu-se în activitățile: Intermedieri financiare și asigurări (+71,7%), Activități de spectacole, culturale și recreative (+49,3%), Sănătate și asistență socială (+44,7%), Informații și comunicații (+41,0%), Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare (+37,7%), Agricultură, silvicultură și pescuit (+32,7%), Învățământ (+30,7%) și Activități de servicii administrative și activități de servicii suport (+30,1%).

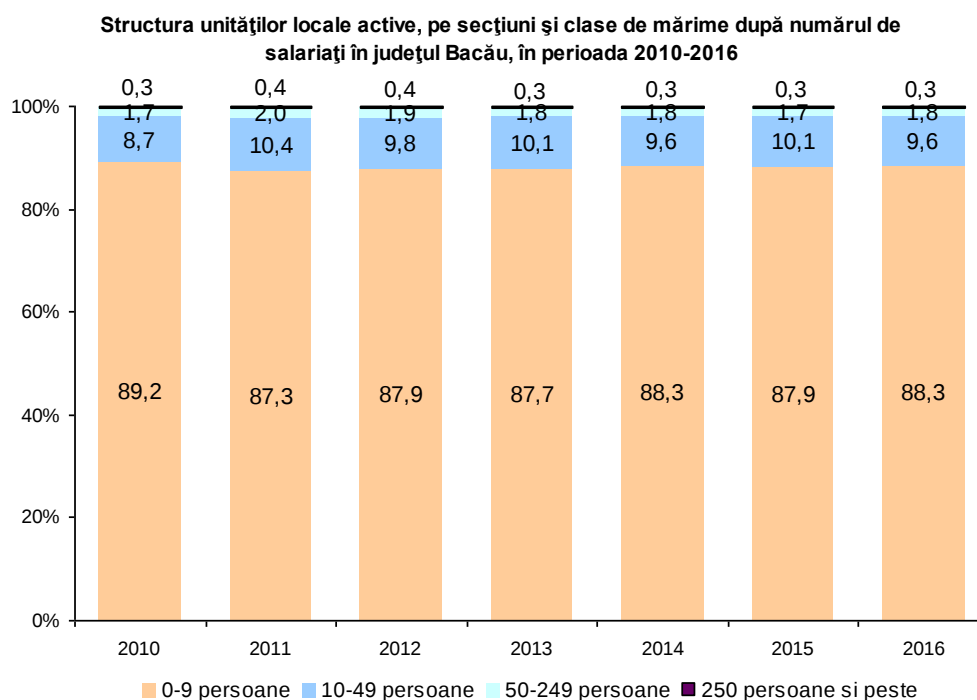
Nu toate activitățile din economia județului au înregistrat creșteri ale numărului de unități locale active față de anul 2010. Astfel, în 2016 față de 2010 au funcționat mai puține unități locale active în Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (-31,3%), în Industria extractivă (-19,2%), în Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor (-9,9%) și în Industria prelucrătoare (-2,7%).

Față de anul 2015, numărul unităților locale active din județul Bacău a crescut cu 185 unități (+1,6%), cele mai mari creșteri regăsindu-se în activitățile: Informații și comunicații (+23,3%), Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (+22,2%), Sănătate și asistență socială (+19,9%), Activități de spectacole, culturale și recreative (+15,2%), Intermedieri financiare și asigurări (+13,4%), Alte activități de servicii (+9,3%).

Cele mai mari scăderi ale numărului de unități locale active față de anul 2015 s-au înregistrat în: Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare (-5,6%), Industria extractivă (-4,5%), Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor (-3,3%), Hoteluri și restaurante (-1,9%) și Industria prelucrătoare (-1,3%).

Structura unităților locale active, pe secțiuni și clase de mărime după numărul de salariați nu s-a modificat considerabil în perioada 2010-2016, procentele deținute de unități în funcție de clasa de mărime fiind în anul 2016 de: 88,3% unități locale active cu 0-9 persoane, 9,6% unități locale active cu 10-49 persoane, 1,8% unități locale active cu 50-249 persoane și doar 0,3% unități cu peste 250 persoane.

Figura 3.3.

Numărul cel mai mare de unități locale active activează în domeniul comerț, respectiv 4.274 unități (reprezentând 36,9% din totalul județului), urmat de industria prelucrătoare cu 1.179 unități (10,2% din total județ), construcții cu 1.152 unități (9,9% din total județ) și activități profesionale, științifice și tehnice cu 974 unități (8,4% din total județ).

Personalul din unitățile locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii, din județul Bacău a fost în anul 2016 de 80.251 persoane, cu 132 persoane mai puține decât în anul 2010 (-0,2%) și cu 1.688 persoane mai multe decât în anul 2015 (+2,1%). În întreaga perioadă analizată, 2010-2016, personalul din unitățile locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii a înregistrat o evoluție fluctuantă și nu una clară de scădere sau creștere.

În anul 2016 cel mai mare număr de personal din unitățile locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii, în județul Bacău, s-a înregistrat în Industria prelucrătoare (24.864 persoane), fiind urmată de secțiunile Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor (22.051 persoane) și Construcții (9.362 persoane).

Tabelul nr. 3.5. Personalul din unitățile locale active, pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2, în județul Bacău

CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale)	număr persoane						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Total industrie, construcții, comerț și alte servicii	80.383	82.022	81.782	80.782	78.474	78.563	80.251
B Industria extractivă	3.368	2.671	1.404	2.272	2.089	521	1.772
C Industria prelucrătoare	25.150	25.831	26.426	25.121	24.664	24.994	24.864
D Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	1.590	1.427	1.251	787	823	601	591
E Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	2.590	2.231	2.187	2.156	2.149	2.164	2.299
F Construcții	10.721	12.419	11.820	10.917	9.272	9.608	9.362

G Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	20.694	20.826	21.299	21.750	21.551	21.958	22.051
H Transport și depozitare	4.439	4.341	4.282	4.385	4.760	4.851	5.149
I Hoteluri și restaurante	2.489	2.705	2.620	2.749	2.664	2.856	2.847
J Informații și comunicații	1.271	1.215	1.509	1.643	1.504	1.396	1.382
K Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor (activități profesionale, științifice și tehnice, activități de servicii administrative și activități de servicii suport)	5.495	5.833	6.361	6.243	6.074	6.500	6.761
L Învățământ	308	350	336	308	289	287	335
M Sănătate și asistență socială	1.096	1.055	1.128	1.248	1.329	1.472	1.485
N+S Alte activități de servicii colective, sociale și personale	1.172	1.118	1.159	1.203	1.306	1.355	1.353

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Față de anul 2010, personalul din unitățile locale active din industrie, comerț și alte servicii din județul Bacău a scăzut cu 132 persoane (-0,2%), cele mai mari scăderi regăsindu-se în activitățile: Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (-62,8%), Industria extractivă (-47,4%), Construcții (-12,7%), Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare (-11,2%), Industria prelucrătoare (-1,1%).

Cele mai mari creșteri de personal s-au înregistrat în: Sănătate și asistență socială (+35,5%), Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor (activități profesionale, științifice și tehnice, activități de servicii administrative și activități de servicii suport) (+23,0%), Transport și depozitare (+16,0%), Alte activități de servicii colective, sociale și personale (+15,4%).

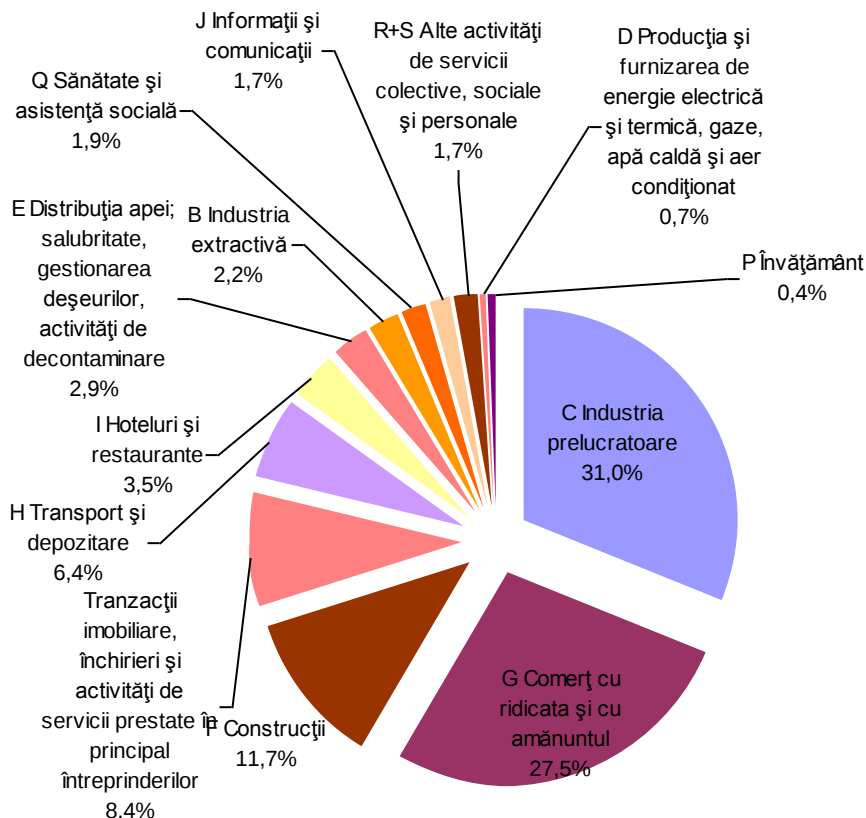
Comparativ cu anul 2015, personalul ce a activat în unitățile locale active din industrie, comerț și alte servicii din județul Bacău a crescut cu 1.688 persoane (+2,1%). Astfel, pe secțiuni, au lucrat mai multe persoane în: Industria extractivă, Învățământ, Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare, Transport și depozitare.

Nu toate activitățile din economia județului au înregistrat creșteri de personal față de anul anterior. Astfel, în 2016 față de 2015 cele mai mari scăderi se regăsesc în Construcții, Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, Informații și comunicații, Industria prelucrătoare, Hoteluri și restaurante.

Analizând structura personalului din unitățile locale active din industrie, comerț și alte servicii din județul Bacău la nivelul anului 2016, constatăm că cele mai multe persoane lucrează în Industria prelucrătoare (31,0%), urmată de Comerț (27,5%) și Construcții (11,7%), iar cele mai puține persoane se regăsesc în Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (0,7%), Alte activități de servicii colective, sociale și personale (1,7%), Informații și comunicații (1,7%).

Figura 3.4.

Personalul din unitățile locale active pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2 în județul Bacău, în anul 2016

3.1.3. Cifra de afaceri, investiții brute și nete pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2

Cifra de afaceri realizată de unitățile locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii, în județul Bacău a fost în anul 2016 de 17.159 milioane lei RON prețuri curente. Cele mai mari cifre de afaceri a unităților locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii, pe activități ale economiei naționale, conform Caen Rev 2, s-au înregistrat în Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor (9.035 milioane lei), fiind urmată de secțiunile Industria prelucrătoare (4.179 milioane lei), Construcții (1.431 milioane lei). La polul opus, cu cele mai mici cifre de afaceri ale unităților locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii în anul 2016 se regăsesc următoarele secțiuni Caen Rev.2: Învățământ (22 milioane lei), Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (60 milioane lei), Industria extractivă (69 milioane lei).

Tabelul nr. 3.6. Cifra de afaceri din unitățile locale active, pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2, în județul Bacău

milioane lei RON

CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Total industrie, construcții, comerț și alte servicii	14.147	14.975	16.429	15.716	15.378	16.694	17.159
B Industria extractivă	116	88	534	115	104	59	69
C Industria prelucrătoare	2.843	3.351	3.885	3.770	3.979	4.150	4.179
D Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	763	239	232	189	170	64	60
E Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	209	248	236	238	273	286	246
F Construcții	2.405	3.007	2.687	2.178	1.556	1.647	1.431
G Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	6.119	6.614	7.267	7.650	7.563	8.490	9.035
H Transport și depozitare	640	437	462	510	607	632	717
I Hoteluri și restaurante	209	171	151	152	159	189	204
J Informații și comunicații	228	221	331	296	275	341	364
K Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor (activități profesionale, științifice și tehnice, activități de servicii administrative și activități de servicii suport)	360	394	433	425	478	516	537
L Învățământ	15	19	18	14	14	18	22
M Sănătate și asistență socială	83	69	73	96	111	140	139
N+S Alte activități de servicii colective, sociale și personale	157	117	120	84	88	162	155

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

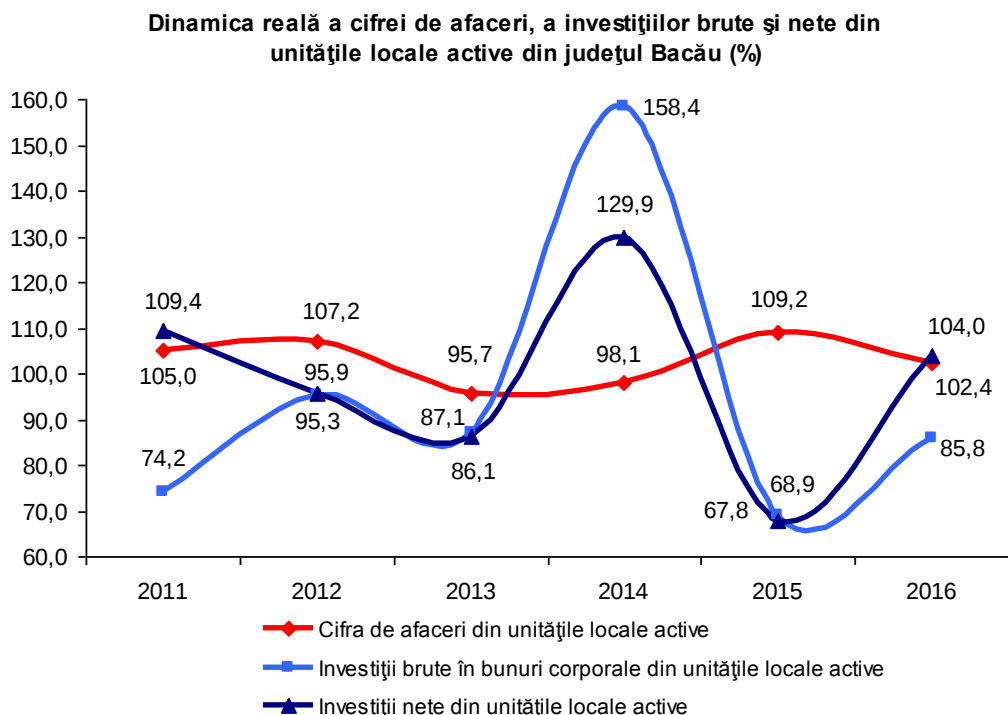
Evoluția reală a cifrei de afaceri realizată de unitățile locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii se determină prin raportul dintre indicele nominal al cifrei de afaceri realizat și indicele mediu al prețurilor de consum.

Așa cum se poate observa din graficul de mai jos, cifra de afaceri realizată de unitățile locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii din județul Bacău în anul 2016 a crescut, în prețuri comparabile față de anul anterior cu +2,4%, iar față de anul 2010 a crescut cu +18,1%.

În perioada analizată, doar în anii 2013 și 2014, față de anul precedent s-au obținut evoluții reale negative, cifra de afaceri scăzând, în prețuri comparabile cu -4,3%, respectiv cu -1,9%.

Creștere reală s-a înregistrat și în anii 2011, 2012 și 2015 față de anii anteriori, când cifra de afaceri realizată de unitățile locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii a fost cu 5,0% mai mare, respectiv cu 7,2% și 9,2%.

Figura 3.5.

Investițiile brute în bunuri corporale realizate de unitățile locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii, în județul Bacău au fost în anul 2016 de 1.177 milioane lei RON prețuri curente. Cele mai mari investițiile brute în bunuri corporale a unităților locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii, pe activități ale economiei naționale, conform Caen Rev 2, s-au înregistrat în Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor (385 milioane lei), fiind urmată de secțiunile Industria prelucrătoare (235 milioane lei), Construcții (135 milioane lei) și Transport și depozitare (135 milioane lei). La polul opus, cu cele mai mici investiții brute în bunuri corporale ale unităților locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii în anul 2016 se regăsesc următoarele secțiuni Caen Rev.2: Învățământ (1 milion lei), Alte activități de servicii colective, sociale și personale (8 milioane lei), Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (11 milioane lei).

Tabelul nr. 3.7. Investiții brute în bunuri corporale din unitățile locale active, pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2, în județul Bacău

CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale)	milioane lei RON						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Total industrie, construcții, comerț și alte servicii	1.987	1.487	1.450	1.262	1.994	1.366	1.177
B Industria extractivă	527	328	405	425	517	40	24
C Industria prelucrătoare	267	357	360	263	428	348	235
D Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	111	42	16	12	15	6	11
E Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	83	23	25	42	75	245	96
F Construcții	488	232	122	71	115	100	135

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI), BACĂU 2014-2020, actualizat 2018

G Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	207	306	329	285	341	333	385
H Transport și depozitare	128	54	56	59	82	105	135
I Hoteluri și restaurante	34	31	44	22	18	28	49
J Informații și comunicații	23	25	22	23	329	25	23
K Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor (activități profesionale, științifice și tehnice, activități de servicii administrative și activități de servicii suport)	93	69	47	45	53	107	56
L Învățământ	2	2	2	1	2	2	1
M Sănătate și asistență socială	18	10	16	9	14	19	18
N+S Alte activități de servicii colective, sociale și personale	6	8	6	5	6	9	8

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Evoluția reală a investițiilor brute în bunuri corporale realizată de unitățile locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii se determină prin raportul dintre indicele nominal al investițiilor brute realizat și indicele mediu al prețurilor de consum. Astfel, investițiile brute în bunuri corporale realizate de unitățile locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii din județul Bacău în anul 2016 au scăzut, în prețuri comparabile față de anul anterior cu -14,2%, iar față de anul 2010 acestea reprezintă doar 57,7%.

În perioada analizată, s-au obținut evoluții reale negative, investițiile brute în bunuri corporale scăzând, în prețuri comparabile, de la an la an, cea mai mare scădere remarcându-se în anul 2015 cu -31,1% față de anul anterior.

Creștere reală s-a înregistrat doar în anul 2014 față de anul anterior, când investițiile brute în bunuri corporale realizată de unitățile locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii au fost cu 58,4% mai mare.

În perioada 2010-2016 se observă tendința evidentă de reducere a volumului investițiilor brute și nete, pe activități ale economiei naționale în județului Bacău.

Tabelul nr. 3.8. Investiții nete din unitățile locale active, pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2, în județul Bacău

milioane lei RON

CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Total industrie, construcții, comerț și alte servicii	981	1.082	1.062	914	1.184	798	833
B Industria extractivă	330	314	402	344	355	37	23
C Industria prelucrătoare	163	215	217	175	279	291	175
D Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	42	39	10	12	11	3	10
E Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	19	21	17	4	11	20	61
F Construcții	87	136	82	49	59	62	94
G Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	136	214	186	192	143	201	238
H Transport și depozitare	99	45	51	53	76	86	125
I Hoteluri și restaurante	17	17	24	13	9	16	25
J Informații și comunicații	20	22	21	21	187	24	21

Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor (activități profesionale, științifice și tehnice, activități de servicii administrative și activități de servicii suport)	44	42	34	39	37	37	38
P Învățământ	2	1	2	1	1	1	1
Q Sănătate și asistență socială	17	10	11	7	10	12	15
R+S Alte activități de servicii colective, sociale și personale	5	6	5	3	5	8	6

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/inse-table>)

Investițiile nete realizate de unitățile locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii, în județul Bacău au fost în anul 2016 de 833 milioane lei RON prețuri curente.

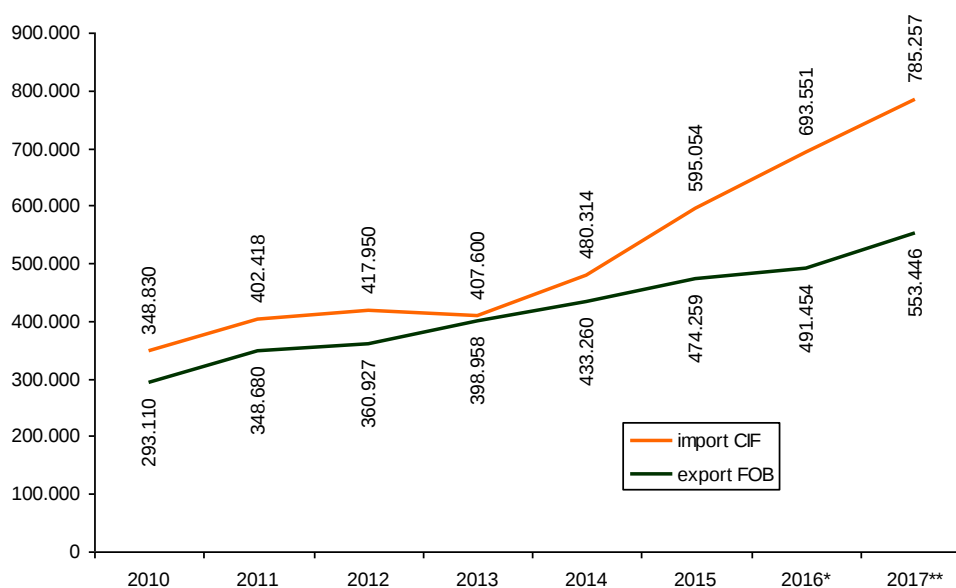
Investițiile nete realizate de unitățile locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii din județul Bacău în anul 2016 au crescut, în prețuri comparabile față de anul anterior, cu +4,0%, iar față de anul 2010 acestea au scăzut cu -17,3%. În perioada analizată, investițiile nete s-au redus, în prețuri comparabile, în anii 2012, 2013, 2015, cea mai mare scădere remarcându-se în anul 2015 (-32,2% față de anul anterior). Creștere reală față de anii anteriori s-a înregistrat în 2011, 2014 și 2016.

Exportul și importul

Analizând evoluția exporturilor și importurilor la nivelul județului Bacău, în perioada 2010 – 2017, se constată o creștere a valorii acestora, importurile sunt mai mari decât exporturile realizate, ceea ce evidențiază faptul că balanța de comerț exterior la nivelul județului este negativă.

Figura 3.6.

Comerțul internațional de mărfuri, în județul Bacău, în perioada 2010-2017 (mii EURO)

*: date semidefinitive

** : date provizorii

Astfel, la nivelul județului Bacău **volumul exportului după sediul agentului exportator** a fost în anul 2017 de 553.446 mii Euro FOB, cu 12,6% mai mare decât anul precedent (respectiv cu +61.992 mii Euro) și în creștere cu 88,8% față de anul de început al perioadei analizate (respectiv cu +260.336 mii Euro de anul 2010). În ceea ce privește **volumul importului după sediul agentului importator**, acesta a fost în anul 2017 de 785.257 mii Euro CIF, cu 13,2% mai mare decât anul precedent (respectiv cu +91.706 mii Euro) și tot în creștere de 2,3 ori față de anul 2010 (respectiv cu +436.427 mii Euro față de începutul perioadei).

Soldul balanței de comerț exterior (FOB/CIF) a fost negativ în toată perioada analizată, 2010-2017, cel mai mare sold negativ înregistrându-se în anul 2017, -231.811 mii Euro, iar cel mai mic în anul 2013, -8.642 mii Euro. **Gradul de acoperire** a importurilor cu exporturi (FOB/CIF) a fost în anul 2017 de 70,5%, atunci când s-a înregistrat cel mai mare sold negativ al balanței comerciale, față de 97,9% în anul 2013, când s-a înregistrat cel mai mic sold negativ.

Tabelul nr. 3.9. Exportul FOB de mărfuri pe principalele secțiuni ale Nomenclatorului Combinat, în județul Bacău, în perioada 2010-2017 (mii EURO)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016*	2017**
Total	293.110	348.680	360.927	398.958	433.260	474.259	491.454	553.446
Animale vii și produse animale	5.050	11.218	13.084	9.459	12.054	13.748	14.333	18.724
Produse vegetale	3.780	9.973	1.702	1.200	1.210	2.120	2.960	2.329
Grăsimi și uleiuri animale sau vegetale	259	27	52	71	75	82	24	26
Produse alimentare, băuturi, tutun	3.121	5.503	12.519	14.042	17.805	18.630	21.767	26.763
Produse minerale	4.121	161	1.688	1.938	428	252	199	33
Produse chimice	32.083	34.421	30.505	26.116	31.219	32.869	29.371	36.989
Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea	6.765	8.182	10.150	14.482	14.197	15.682	18.442	21.468
Piei crude, piei tăbăcite, blanuri și produse din acestea	879	818	1.194	3.083	3.507	5.467	4.290	3.959
Produse din lemn, exclusiv mobilier	45.155	65.045	67.601	77.200	78.437	88.139	86.049	89.316
Pastă de lemn, hârtie, carton și articole din acestea	6.347	5.888	5.289	5.240	6.251	6.461	7.506	7.797
Materii textile și articole din acestea	84.388	106.910	111.044	116.642	124.442	119.264	140.298	135.381
Încălțăminte, pălării, umbrele și articole similare	25.421	25.072	23.571	22.310	30.367	26.463	28.362	35.541
Articole din piatră, ipsos, ciment, ceramică, sticlă și din materiale similare	1.078	1.043	1.077	1.436	1.283	1.314	1.014	1.146
Metale comune și articole din acestea	6.259	6.344	5.436	7.167	6.333	8.437	7.516	9.741
Mașini și aparate; echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile	36.886	26.008	25.767	33.569	32.879	44.183	44.237	79.431
Mijloace și materiale de transport	15.856	26.133	32.229	40.993	44.909	59.953	60.507	54.766

Instrumente și aparate optice, fotografice, ceasuri; instrumente muzicale; părți și accesorii ale acestora	4.079	3.980	3.861	7.404	9.158	12.460	6.478	12.103
Mărfuri și produse diverse	10.777	11.690	13.108	16.346	18.001	18.055	17.206	17.135
Produse necuprinse în alte secțiuni	805	264	1.049	260	706	680	897	799

*: date semidefinitive

**.: date provizorii

Sursa: Anuarul Statistic al Județului Bacău

Structura **exporturilor** pe secțiuni din Nomenclatorul Combinat scoate în evidență faptul că doar 5 secțiuni cumulează peste 70% din totalul volumului mărfurilor exportate din județ, astfel că cele mai mari ponderi îl dețin “materii textile și articole din acestea” (28,8% în anul 2010 respectiv 24,5% în anul 2017), urmate de secțiunile “produse din lemn (exclusiv mobilier), împletituri din nuiele” (15,4% în anul 2010 respectiv 16,1% în anul 2017) și “mașini și dispozitive mecanice; mașini, aparate și echipamente electrice” (12,6% în anul 2010 respectiv 14,4% în anul 2017).

Figura 3.7.

Structura exportului FOB de mărfuri pe principalele secțiuni ale Nomenclatorului Combinat, în județul Bacău, în anul 2010 (%)

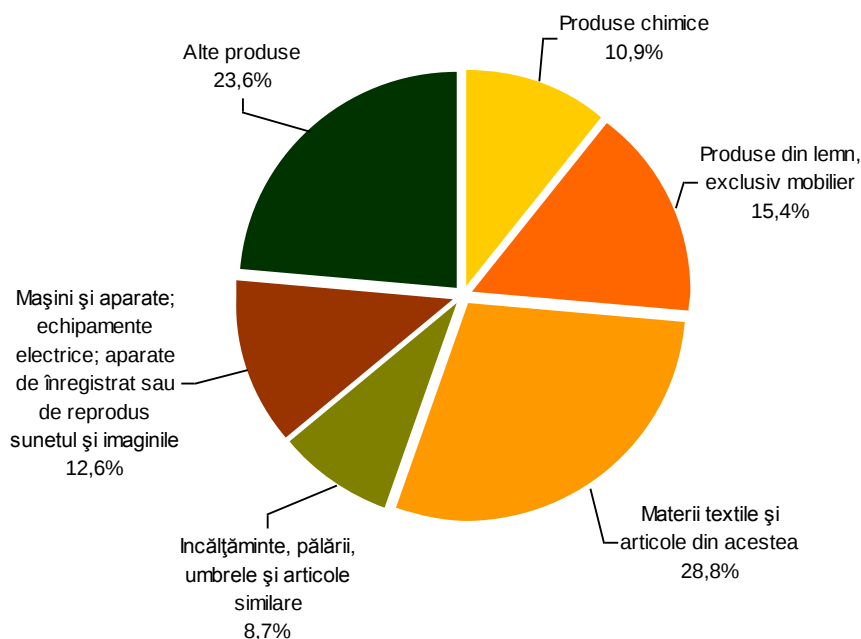
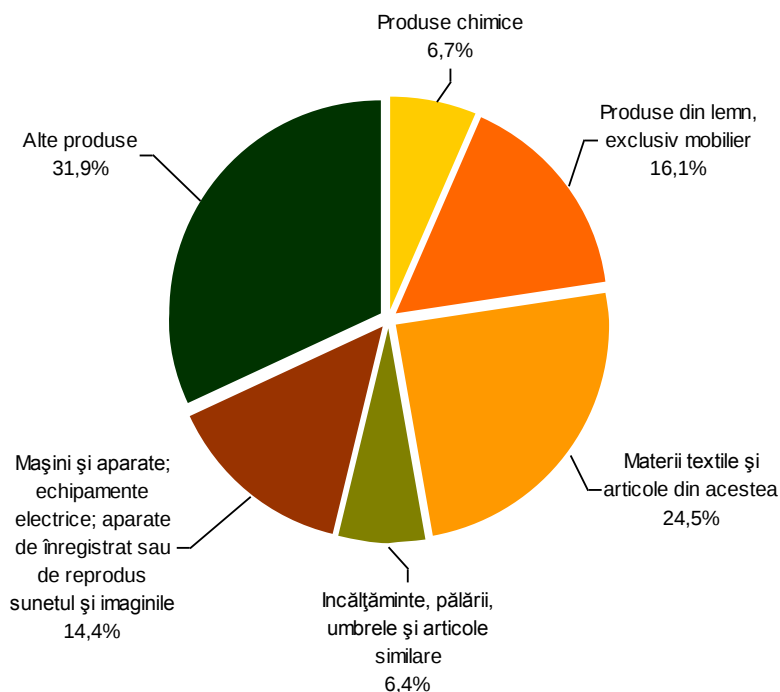

Figura 3.8.

Structura exportului FOB de mărfuri pe principalele secțiuni ale Nomenclatorului Combinat, în județul Bacău, în anul 2017 (%)

Tabelul nr. 3.10. Importul CIF de mărfuri pe principalele secțiuni ale Nomenclatorului Combinat, în județul Bacău, în perioada 2010-2017 (mii EURO)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016*	2017**
Total	348.830	402.418	417.950	407.600	480.314	595.054	693.551	785.257
Animale vii și produse animale	7.877	9.937	11.756	13.166	17.272	19.775	24.380	32.571
Produse vegetale	6.260	8.642	7.903	8.346	10.316	10.197	12.542	15.783
Grăsimi și uleiuri animale sau vegetale	1.230	2.148	2.681	1.753	2.453	3.165	3.922	4.091
Produse alimentare, băuturi, tutun	2.935	1.519	2.502	2.954	4.900	5.613	4.105	5.431
Produse minerale	17.669	8.739	10.174	4.968	1.526	3.163	3.836	3.488
Produse chimice	18.487	26.167	19.897	17.257	19.785	28.219	37.018	35.271
Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea	21.243	22.144	26.444	28.939	33.391	45.690	53.831	66.902
Piei crude, piei tăbăcite, blanuri și produse din acestea	6.677	9.099	9.144	8.745	9.686	8.259	8.585	9.825
Produse din lemn, exclusiv mobilier	26.129	29.695	32.046	33.983	34.616	44.549	49.410	50.807
Pastă de lemn, hârtie, carton și articole din acestea	7.603	9.076	7.658	8.034	8.334	8.686	9.475	10.231
Materii textile și articole din acestea	57.351	77.604	77.989	75.128	79.505	87.757	99.857	92.579
Încălțăminte, pălării, umbrele și articole similare	5.374	7.092	7.239	6.750	9.714	9.877	11.515	15.784

Articole din piatră, ipsos, ciment, ceramică, sticlă și din materiale similare	30.129	34.131	32.783	37.100	44.674	54.576	70.035	71.158
Metale comune și articole din acestea	40.853	43.645	48.669	44.335	54.158	77.662	107.188	128.636
Mașini și aparate; echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile	61.656	60.031	70.416	70.514	92.531	109.295	104.900	134.287
Mijloace și materiale de transport	12.008	23.685	17.268	11.736	13.709	17.544	22.924	30.130
Instrumente și aparate optice, fotografice, ceasuri; instrumente muzicale; părți și accesorii ale acestora	8.424	8.722	8.087	7.157	7.414	16.646	11.275	9.649
Mărfuri și produse diverse	16.492	19.969	24.928	26.283	35.670	43.705	58.121	67.710
Produse necuprinse în alte secțiuni	433	372	366	452	661	675	631	923

*: date semidefinite

**: date provizorii

Sursa: Anuarul Statistic al Județului Bacău

La **importuri**, cele mai mari ponderi în total importuri ale județului le dețin “mașini și dispozitive mecanice; *mașini, aparate și echipamente electrice*” (17,7% în anul 2010 respectiv 17,1% în anul 2017), urmate de secțiunile “metale comune și articole din acestea” (11,7% în anul 2010 respectiv 16,4% în anul 2017) și “materii textile și articole din acestea” (16,4% în anul 2010 respectiv 11,8% în anul 2017).

Figura 3.9.

Structura importului CIF de mărfuri pe principalele secțiuni ale Nomenclatorului Combinat, în județul Bacău, în anul 2010 (%)

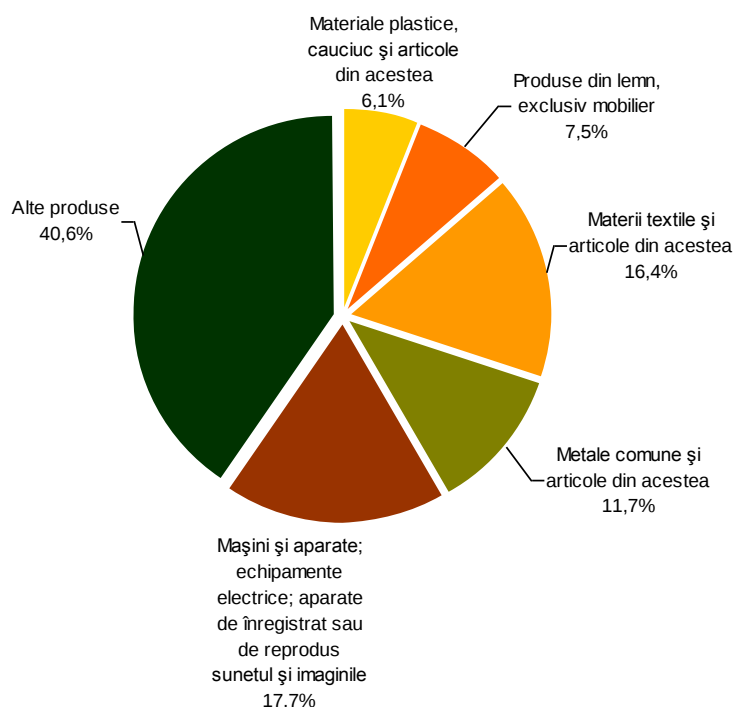
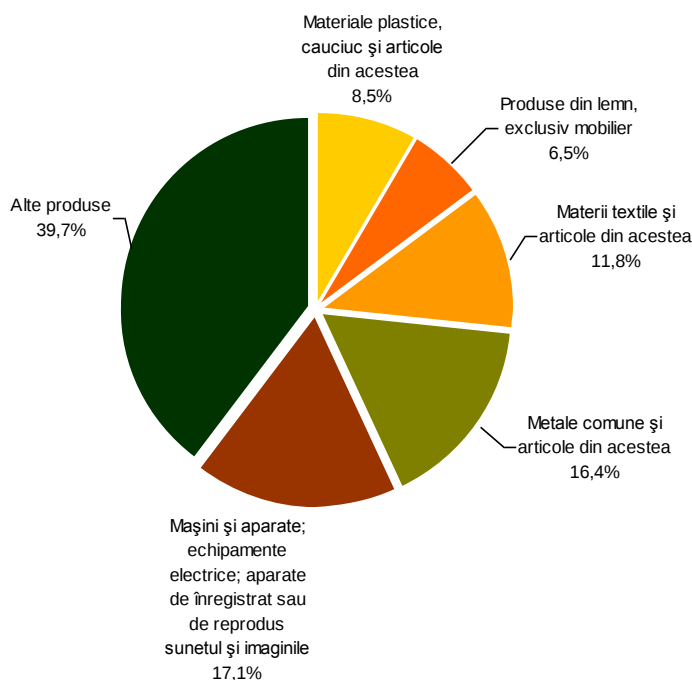

Figura 3.10.

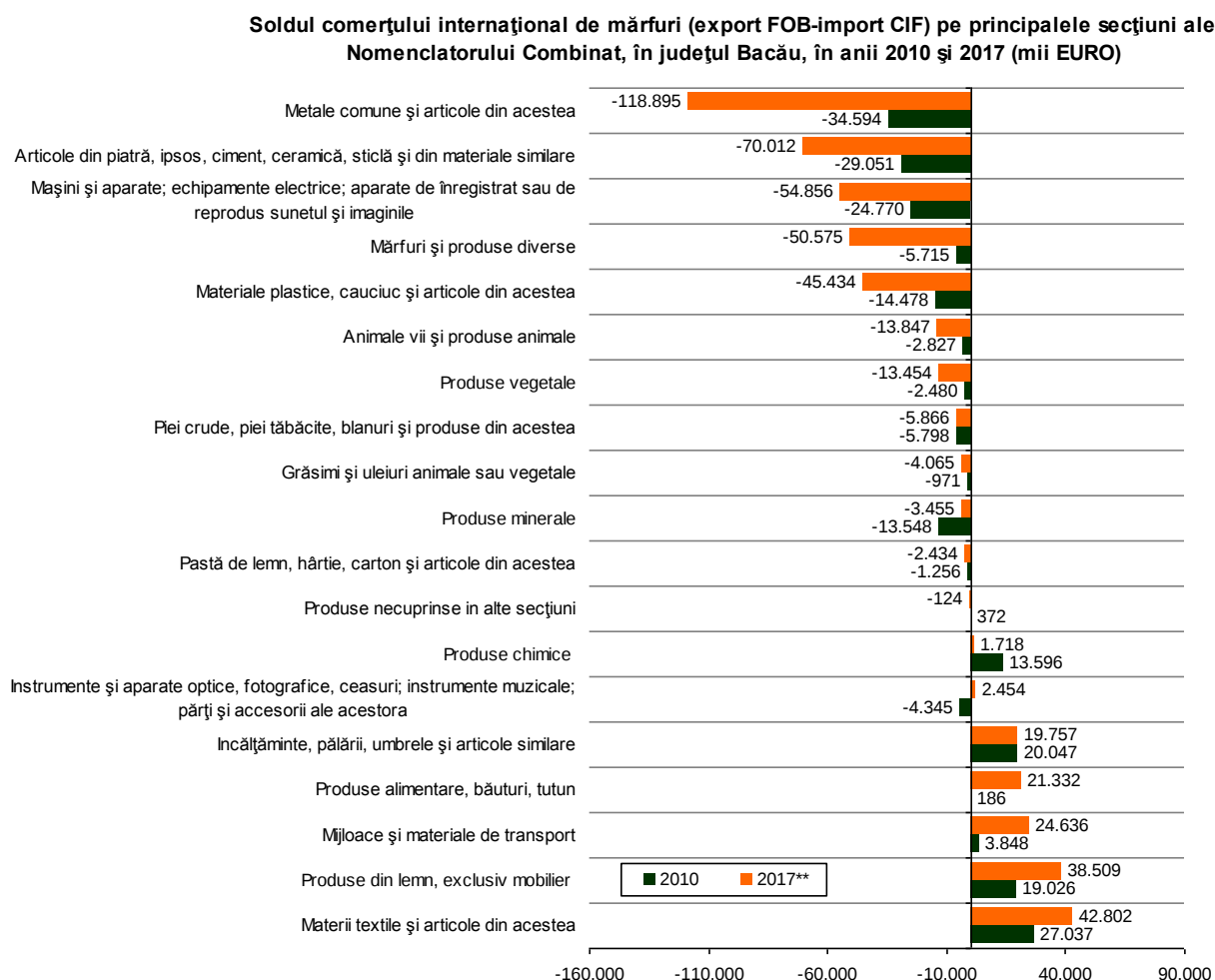
Structura importului CIF de mărfuri pe principalele secțiuni ale Nomenclatorului Combinat, în județul Bacău, în anul 2017 (%)

În ceea ce privește soldul balanței comerciale pe secțiuni din nomenclatorul combinat se poate observa în figura 3.11 că doar 7 secțiuni înregistrează valori pozitive ale soldului, restul secțiunilor (respectiv 12 secțiuni) au valori negative. Cele mai mari solduri pozitive regăsim la “materii textile și articole din acestea” (27.037 mii Euro în anul 2010 respectiv 42.802 mii Euro în anul 2017), “produse din lemn (exclusiv mobilier), împletituri din nuiele” (19.026 mii Euro în anul 2010 respectiv 38.509 mii Euro în anul 2017) și “mijloace și materiale de transport” (3.848 mii Euro în anul 2010 respectiv 24.636 mii Euro în anul 2017), iar cele mai mari solduri negative la “metale comune și articole din acestea” (-34.594 mii Euro în anul 2010 respectiv -118.895 mii Euro în anul 2017), “articole din piatră, ipsos, ciment, ceramică, sticlă și din materiale similare” (-29.051 mii Euro în anul 2010 respectiv -70.012 mii Euro în anul 2017) și “mașini și dispozitive mecanice; mașini, aparate și echipamente electrice” (-24.770 mii Euro în anul 2010 respectiv -54.856 mii Euro în anul 2017). Balanța comercială este echilibrată în anul 2017 la produse precum „produse chimice” (+1.718 mii Euro), „pastă de lemn, hârtie, carton și articole din acestea” (-2.434 mii Euro) și „produse minerale” (-3.455 mii Euro).

Figura 3.11.

** : date provizorii

3.1.4. Întreprinderile mici și mijlocii

În anul 2016, la nivel național, IMM-urile și-au orientat principalele abordări manageriale în următoarele direcții (figura 3.8): relația cu distribuitorii și clienții (44,53%), realizarea de produse și servicii noi (33,39%), relația cu furnizorii (30,02%), elaborarea de strategii și politici (19,53%), reducerea costurilor (14,05%), introducerea de noi procese tehnologice (12,23%), asigurarea salariaților necesari (11,41%), trainingul personalului (7,21%), metode de livrare și logistică (7,12%), obținerea și utilizarea de informații și cunoștințe (5,57%), capitalizarea firmei (4,74%), diminuarea numărului de salariați (3,19%) și restructurarea procesului de luare a deciziilor (1,92%).

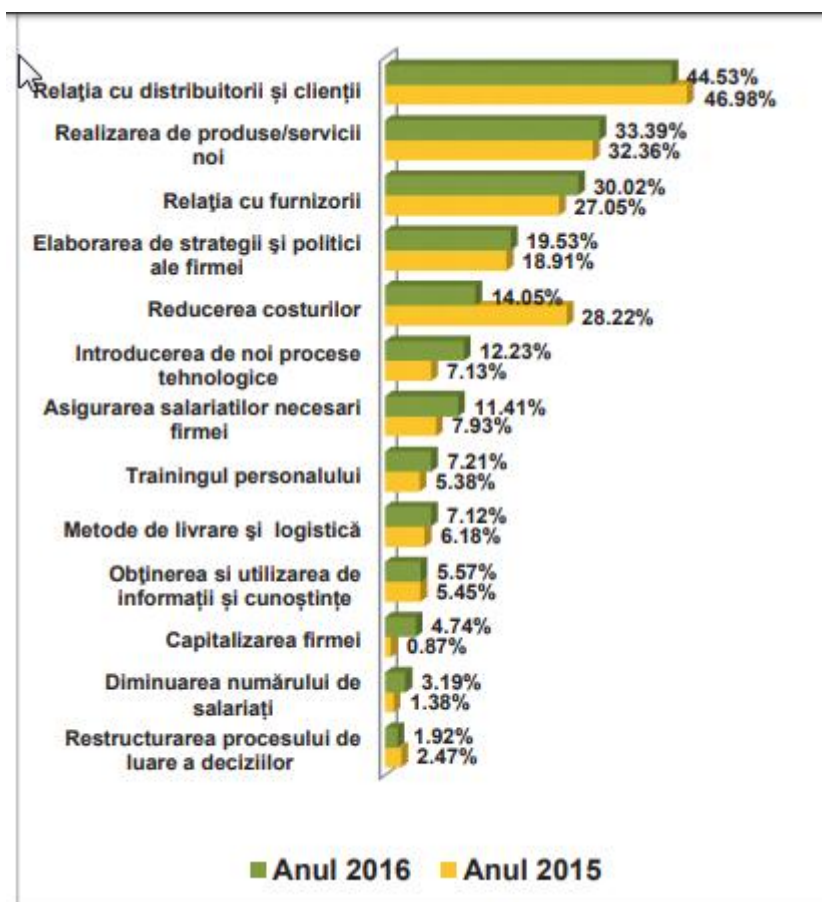

Fig. nr. 3.8. Frecvența focalizării asupra unor activități cheie la nivelul IMM-urilor, sursa: Carta Alba a IMM-urilor din România 2016

Conform studiilor realizate, publicate în Carta Alba a IMM-urilor din România 2016 în regiunea Nord Est sunt cele mai mari ponderi mai mari ale IMM-urilor care indică achiziția de tehnică nouă (30,86%), introducerea sistemelor moderne de gestiune a calității (19,75%), informatizarea activităților (33,33%) și pregătire intensă a forței de muncă (32,10%).

Observații și concluzii cu privire la sectorul IMM pentru județul Bacău

Relizând o analiză a întreprinderilor în funcție de clasa de mărime, pe baza informațiilor disponibile pe Listă Firme, la nivelul anului 2015, observăm că microîntreprinderile (companiile ce au între 0-9 angajați), dețin 89,93% din totalul întreprinderilor active la nivelul Municipiului Bacău, întreprinderile mici și mijlocii (companiile ce au între 10-49 angajați), dețin o pondere de 8,13%, întreprinderile mijlocii ce au între 50-249 de angajați dețin 1,69%, iar întreprinderile mari și foarte mari cu peste 250 de angajați dețin 0,25%. Sectorul IMM-urilor cuprinde 98,06% din totalul întreprinderilor locale active, numărul destul de scăzut al întreprinderi mari și foarte mari, reflectă flexibilitatea mediului de afaceri băcăuan, impusă de condițiile în permanentă schimbare ale economiei și nu numai. Se impune necesitatea adaptării permanente și în timp util a învățământului tehnico-profesional la nevoile mediului de afaceri, respectând în același timp, cerințele de calitate impuse.

În funcție de clasa de mărime a întreprinderilor, putem observa o distribuție diferită a ponderilor acestora în funcție de domeniul CAEN. Astfel, la nivelul anului 2015, în cadrul microîntreprinderilor Clasa G - Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor deține o pondere de 38,39%, urmată de Clasa M - Activități profesionale, științifice și tehnice 11,91% și Clasa F - Construcții cu 8,10%. Și la nivelul întreprinderilor mici Clasa G - Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor deține cea mai mare pondere, de 37,37%, urmată de Clasa C - Industria prelucrătoare cu 19,65%

respectiv Clasa F – Construcții, cu 15,89%. Domeniul cu cea mai mare pondere în cadrul întreprinderilor mijlocii este Clasa C - Industria prelucrătoare, cu o pondere de 35,11%, urmat de Clasa F – Construcții, cu 18,09% și la mică diferență Clasa G - Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor cu 17,02%. Întreprinderile mari și foarte mari, activează doar în 5 domenii: Clasa C - Industria prelucrătoare, e domeniul predominant cu 64,29%, urmat de Clasa G - Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor, cu 14,29% iar Clasa F – Construcții, Clasa D - Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat și Clasa J - Informații și comunicații, fiecare cu pondere de 7,14%. (Sursa: Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a municipiului Bacău, 2014 – 2020).

3.2. Informații parțiale

3.2.1. Cerințele de competitivitate la nivelul Uniunii Europene

Ca urmare a integrării României în UE, firmele din județ s-au confruntat cu o presiune concurențială sporită pentru a rezista pe piața internă, pentru a valorifica oportunitățile participării pe piața UE. Noi firme și investiții de capital străin vor fi atrase în județ.

Dincolo de avantajul conjunctural (care se va reduce în timp) al prețului relativ scăzut al forței de muncă, competitivitatea firmelor va fi condiționată într-o măsură din ce în ce mai mare de creșterea valorii adăugate prin eforturi susținute de inovare și segmentare pentru cucerirea și păstrarea pieței, cu accent pe *tehnologie, calitate, design, marketing, tehnici de vânzare* adecvate. Nevoile de competitivitate ale firmelor vor conduce și la dezvoltarea și diversificarea pieței de servicii pentru afaceri ("business to business"): servicii de consultanță, financiare, comerciale etc., dar și alte servicii pentru întreprinderi rezultate din externalizarea unor activități auxiliare producției și contractate cu firme specializate - de ex. de întreținere și reparații (mentenanță), servicii pentru produsele vândute etc.

Strategia de dezvoltare a județului Bacău

De menționat că datele sunt preluate din rapoartele serviciilor publice deconcentrate și din Strategia de dezvoltare economico-socială a județului Bacău pe perioada 2010-2021, aprobată de Consiliul Județean Bacău. Conform acestei strategii, județul Bacău până în anul 2021 va ajunge unul din principalele motoare de dezvoltare economică ale Regiunii Nord Est, un nod logistic regional și un model de creștere sustenabilă. Creșterea sa economică, avându-și avangarda în industria de înaltă tehnologie, se va baza pe tradiția sa industrială, dar va căuta să repare dezechilibrele trecutului, tinzând spre convergență și incluziune socială. Trăgându-și energia din vastul rezervor de talent și cunoaștere al resurselor sale umane, dezvoltarea sa viitoare va fi deopotrivă echitabilă, armonioasă și prietenoasă mediului înconjurător.

Obiectivele stabilite prin această strategie :

Obiective strategice verticale:

1. Creșterea competitivității sectoarelor agro-alimentar și forestier și dezvoltarea rurală

Potențialul logistic al județului Bacău, este un fundament important al acestui obiectiv și reprezintă un avantaj ce poate fi convertit în oportunitatea afirmării sale ca unul din centrele

regionale de producție, distribuție, depozitare și comercializare a produselor primare și a celor procesate.

Disparitatea de dezvoltare între urban și rural este o consecință a dependenței populației rurale de o activitate agricolă prea puțin productivă, dar și a stării nesatisfăcătoare a infrastructurii și utilităților de bază în mediul rural. Diversificarea economiei rurale și ameliorarea calității infrastructurii de bază reprezintă priorități de grad zero pentru dezvoltarea rurală în județul Bacău.

2. Dezvoltarea mediului de afaceri local și accelerarea procesului de reconversie industrială

Viziunea de dezvoltare a județului pentru următorul deceniu plasează transformarea industrială și dezvoltarea mediului de afaceri în centrul creșterii economice. Evoluția dinspre industriile extractive și de prelucrare petrochimică înspre industrii intensive în tehnologie înaltă, care va angrena și o dezvoltare sincronă a sectorului CDI, a educației și a serviciilor conexe, reprezintă reperul central al acestui obiectiv strategic. Acest obiectiv nu poate contribui în mod decisiv la materializarea viziunii de dezvoltare fără ca ponderea cheltuielilor CDI, publice și private, să crească, și fără ca parteneriatele între universități și mediul de afaceri să fie întărite. Mediul local de afaceri poate fi dezvoltat prin reducerea unor bariere administrative, printr-o atenție sporită față de nevoile investitorilor, prin sporirea accesului IMM-urilor la TIC și servicii de formare pentru resurse umane.

3. Valorificarea resurselor energetice regenerabile

Acest obiectiv constituie o provocare și în același timp o miză importantă pentru județul Bacău, atât din punct de vedere al protecției mediului și creșterii calității vieții locuitorilor cât și din perspectiva dezvoltării economice pe care o pot genera. Valorificarea resurselor energetice regenerabile este un obiectiv de dezvoltare cheie, aflat în strânsă legătură cu alte obiective de dezvoltare, cum ar fi: protecția mediului și socialul. Punerea în aplicație a acestui obiectiv se fundamentează pe faptul că județul Bacău deține resurse regenerabile, datorită în principal potențialului său energetic și respectiv eolian.

4. Promovarea convergenței economice și creșterea incluziunii sociale

Asigurarea condițiilor pentru dezvoltarea de ansamblu a resurselor umane presupune acordarea unei atenții speciale acelor zone care sunt cel mai afectate de evoluția pieței de muncă, în cazul județului Bacău este cazul mediului rural din stânga Siretului.

Obiective strategice orizontale :

1. Creșterea productivității economiei prin dezvoltarea resurselor umane

Îmbunătățirea competențelor resurselor umane și creșterea mobilității și adaptabilității angajaților reprezintă obiective specifice cheie pentru misiunea creșterii productivității economice a județului Bacău, pentru înfruntarea provocărilor unei piețe a muncii în permanentă schimbare și pentru asigurarea unei tranziții line a profesioniștilor din industriile în declin și agricultură.

2. Extinderea capacității infrastructurii de a stabili economia cu scopul îmbunătățirii calității vieții în județul Bacău

Identificarea extinderii infrastructurii, drept un obiectiv orizontal, apare ca o alegere naturală având în vedere impactul multisectorial al activității proiectate să ducă la îndeplinirea acestui obiectiv. Fiecare politică din cadrul acestui obiectiv orizontal este orientată către sprijinirea obiectivelor verticale.

3. Creșterea capacității administrației băcăuane de a contribui la dezvoltarea durabilă a județului Bacău

Acest obiectiv este foarte important datorită efectelor sale asupra obiectivelor verticale de dezvoltare. O bună performanță a autorităților locale este în măsură să sprijine atât dezvoltarea economică locală datorită flexibilității în interfațarea cu investitori potențiali, cât și o relație mai

bună cu comunitățile locale. Dezvoltarea locală bazată pe principiile noului management public reprezintă mijlocul dezvoltării strategice a administrației publice Băcăuane.

4. *Îmbunătățirea serviciilor de sănătate și educație*

În ceea ce privește serviciul de sănătate, problema nu este reprezentată de pregătirea resursei umane ci mai degrabă de infrastructură și modul de remunerare a personalului medical.

Problema identificată în județul Bacău este existența unei tendințe de scădere a populației școlare care poate fi asociată cu o serie de factori care se întind de la tendințele în evoluția demografică până la accesabilitatea la serviciul de educație în special în zonele din mediul rural. Măsurile de atenuare a acestui fenomen, propuse în strategie, se referă la implementarea de proiecte de consiliere a familiilor în care acest fenomen se manifestă. Un alt aspect important, care urmărește dezvoltarea unor politici specifice prin intermediul serviciilor de educație este legat de educația ecologică. În cadrul acestei politici este prevăzută derularea unor proiecte care urmăresc acest aspect.

5. *Protejarea mediului și asigurarea dezvoltării durabile*

Prin respectarea calității mediului, Strategia de Dezvoltare Durabilă a județului Bacău se îndreaptă în primul rând spre asigurarea și ameliorarea, acolo unde situația o impune, a stării de sănătate a locuitorilor și spre asigurarea unui mediu locuibil sănătos pentru generațiile viitoare.

3.2.2. *Cercetarea – dezvoltarea*

Unul dintre factorii ce potențează competitivitatea este dezvoltarea sectorului de cercetare dezvoltare. Din păcate, legăturile sectorului de cercetare-dezvoltare cu mediul economic sunt insuficient dezvoltate comparativ cu potențialul și nevoile de dezvoltare economică a județului. În viitor, odată cu dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere este necesară accelerarea procesului de transfer tehnologic.

Referitor la numărul de salariați care lucrează în domeniul cercetare-dezvoltare constatăm că în județul Bacău, la sfârșitul anului 2016 activau un număr de 379 salariați. În toată perioada 2010-2016, numărul acestor salariați se înscrie pe un trend crescător, de la 293 salariați în 2010 la 379 în 2016 (+86 salariați, respectiv +29,4%).

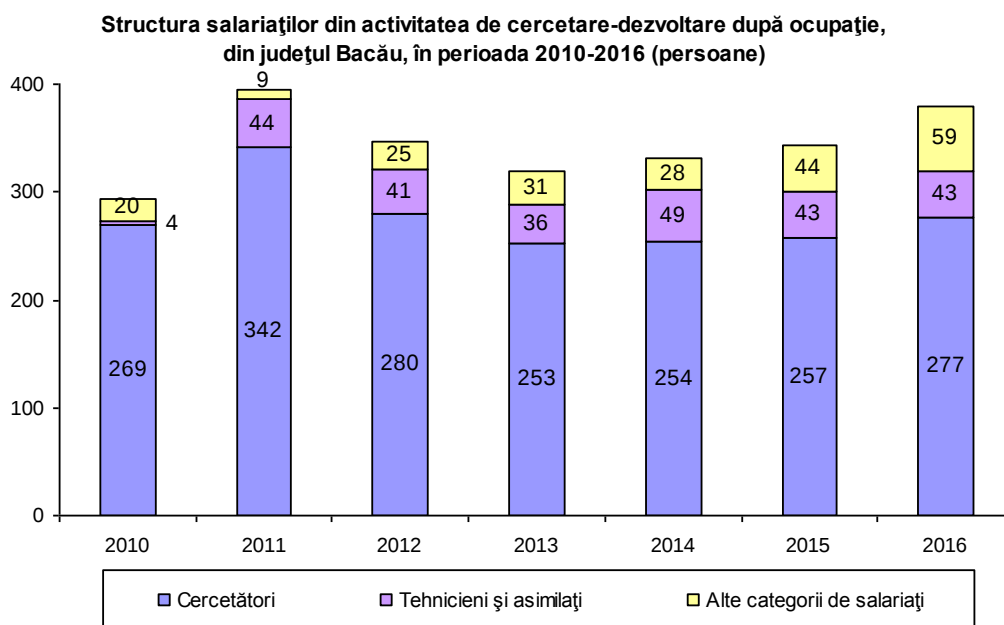
Tabelul nr. 3.11. Salariații din activitatea de cercetare-dezvoltare după ocupație, la sfârșitul anului, din județul Bacău, în perioada 2010-2017 (număr persoane)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Total	293	395	346	320	331	344	379
Cercetători	269	342	280	253	254	257	277
Tehnicienii și asimilați	4	44	41	36	49	43	43
Alte categorii de salariați	20	9	25	31	28	44	59
<i>Salariați la 10.000 persoane ocupate civile</i>	<i>14,0</i>	<i>19,0</i>	<i>16,2</i>	<i>15,4</i>	<i>16,2</i>	<i>17,1</i>	<i>19,3</i>

Sursa: baza de date INS Tempo-online (<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Cei mai mulți salariați din activitatea de cercetare sunt evident cercetătorii, 73,1% din salariații de la nivelul anului 2016, ponderea lor înregistrând o scădere comparativ cu anul 2010, când din cei 293 salariați 91,8% erau cercetători.

Figura 3.12.

Comparativ cu anul 2010 se remarcă o creștere a numărului de tehnicieni și asimilați, de la doar 4 salariați la 43 salariați la finele anului 2016 (de peste 10 ori), precum și a altor categorii de salariați (de la 20 la sfârșitul anului 2010 la 59 la finele anului 2016).

Raportat la numărul de persoane ocupate civile, se constată o creștere a numărului de salariați ce revin la 10.000 persoane ocupate civile cu 37,9%, de la 14,0 în anul 2010 la 19,3 în anul 2016.

3.2.3. Industria

Județele care, în mod tradițional contribuie major la formarea VAB regional în industrie sunt Iași și Bacău și, începând cu 2011 județul Suceava.

În anul 2011, în regiunea Nord-Est își desfășurau activitatea 6.499 unități locale active în industrie, unități ce realizau o cifră de afaceri de 21.926 milioane lei și înregistrau un număr de 143.565 de salariați.

La nivelul regiunii Nord-Est, industria extractivă totalizează un număr de 124 de unități locale active, dintre care cele mai multe își desfășoară activitatea în județele Suceava și Bacău. Cu toate acestea, ramura aceasta nu este reprezentativă pentru regiune, numărul unităților locale active reprezentând în anul 2011 doar 0,24% din numărul total al unităților din regiune, cifra de afaceri 0,34% din cifra de afaceri regională, iar numărul angajaților doar 1,16%.

Distribuția domeniilor de activitate și contribuția acestora la realizarea indicatorilor economici în anul 2012, conform datelor publicate de C.C.I. Bacău – „Județul Bacău Starea economiei 2012”, se prezintă astfel:

Domeniul de activitate	Indicator	Număr soc. com. cu activitate	Cifra de afaceri (mil. Euro)	Profit brut (mil. Euro)	Rata profitului (%)	Pierderi (mil. Euro)	Număr salariați	Productivitate (mil euro/sal.)
Agricultura	2012	210	103,94	3,73	3,59	0,95	1.309	79,41
	pondere (%)	2,13	2,99	1,38	-	1,14	1,75	
Industria alimentara	2012	200	216,32	4,38	2,02	1,84	5.363	40,34
	pondere (%)	2,02	6,22	1,62	-	2,22	7,15	
Industria usoara	2012	164	77,87	5,85	7,51	0,79	6.378	12,21
	pondere (%)	1,66	2,24	2,17	-	0,95	8,51	
Industria lemnului	2012	337	145,41	9,63	6,62	5,16	4.423	32,88
	pondere (%)	3,41	4,18	3,57	-	6,22	5,90	
Industria prelucratoare	2012	259	257,19	16,08	6,25	23,83	8.022	32,06
	pondere (%)	2,62	7,40	5,96	-	28,71	10,70	
Constructii	2012	1.218	625,21	61,53	9,84	14,24	12.231	51,12
	pondere (%)	12,33	17,99	22,82	-	17,16	16,31	
Servicii	2012	2.280	273,22	56,20	20,57	13,54	10.631	25,70
	pondere (%)	23,07	7,86	20,85	-	16,31	14,18	
Turism	2012	547	36,33	2,81	7,73	3,13	2.538	14,32
	pondere (%)	5,54	1,05	1,04	-	3,77	3,38	
Transporturi	2012	776	137,49	4,25	3,09	4,23	4.118	33,39
	pondere (%)	7,85	3,96	1,58	-	5,10	5,49	
Comert	2012	3.891	1.603,04	105,16	6,56	15,29	19.967	80,28
	pondere (%)	39,37	46,12	39,00	-	18,42	26,63	
TOTAL		9.882	3.476,03	269,60	7,76	83,00	74.980	46,36

Din analiza indicatorilor prezentați, se constată următoarele:

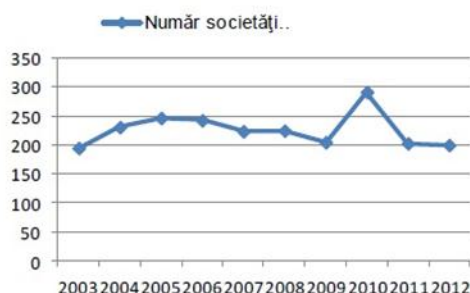
- ✓ numărul cel mai mare de societăți comerciale activează în **comerț**, respectiv 3.891 societăți, urmat de sectorul servicii cu 2.280 societăți comerciale, construcții cu 1.218 societăți comerciale;
- ✓ cele mai puține societăți comerciale cu cifră de afaceri sunt în domeniile industria ușoară, 164 societăți comerciale și în industria alimentară, un număr de 200 societăți;
- ✓ valorile cele mai mari la indicatorul cifra de afaceri sunt înregistrate de firmele din comerț (1.603,04 mil. euro), urmate de firmele din construcții (625,21 mil. euro), apoi de firmele din servicii (273,22 mil. euro) și într-o proporție mică de firmele din turism (36,33 mil. euro);
- ✓ cele mai mari valori ale profitului brut au fost înregistrate în domeniul comerț – 105,16 mil. Euro, construcții 61,53 mil. euro, urmate de firmele din servicii unde s-a înregistrat profit în valoare de 56,20 mil. euro;
- ✓ cele mai mici ponderi ale profitului brut au fost realizate de sectoarele turism (2,81 mil. Euro) și agricultură (3,73 mil. euro);
- ✓ pierderi majore s-au înregistrat la firmele care activează în industria prelucrătoare – 23,83 mil. Euro, comerț 15,29 mil. euro, construcții 14,24 mil. euro, cele mai mici pierderi înregistrându-se în agricultură 0,95 mil. euro;
- ✓ în ceea ce privește numărul de salariați, se poate observa că numărul cel mai mare este înregistrat în comerț, 19.657 salariați, construcții 12.231 salariați, servicii 10.631 salariați, cei mai puțini salariați fiind în agricultură 1.309 salariați.

Conform datelor furnizate de Camera de Comerț și Industrie Bacău, în anul 2013, în județul Bacău, au avut activitate un număr de 9.132 agenți economici, distribuția și contribuția acestora la realizarea indicatorilor economici în anul 2013 a fost următoarea:

Sursa: C.C.I. Bacău – „Județul Bacău Starea economiei 2012”

Indicatori economico- financiari	Anul de referință									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Număr societăți comerciale	195	231	247	243	224	225	205	292	203	200
Cifra de afaceri (mil. Euro)	147,7	187,7	189,6	223,5	250,7	250,8	226,5	231	226,7	216,3
Profit brut (mil. Euro)	1,71	2,13	12,1	7,37	6,06	4,09	4,53	4,36	4,72	4,38
Rata profitului (%)	1,16	1,13	6,38	3,3	2,42	1,63	2	1,89	2,08	2,02
Pierderi (mil. Euro)	4,41	2,44	2,31	4,89	1,74	7,93	4,64	15,1	9,11	1,84
Număr salariați	6179	7490	7427	7523	7204	6645	5808	5863	5788	5.363
Productivitatea (mii euro/sal.)	23,9	25,06	25,53	29,71	34,8	37,74	38,99	39,43	39,17	40,34

Domeniul de activitate	Nr.soc.cu activitate	Cifra de afaceri (mil. euro)	Profit (mil.euro)	Număr salariați
Agricultură	205	292,90	4,30	2.091
Industria alimentară	185	235,20	9,07	5.235
Industria ușoară	136	84,01	6,09	6.188
Industria lemnului	313	151,05	8,82	4.168
Industria prelucrătoare	237	250,81	15,42	6.948
Construcții	1.105	483,94	51,94	11.088
Transporturi	732	130,48	6,38	3.881
Turism	445	38,64	3,07	2.390
Servicii	2.130	254,90	45,61	9.487
Comerț	3.644	1.650,09	107,99	20.318
Total	9.132	3.572,07	258,71	71.794

Din analiza indicatorilor economico-financiari rezultă faptul că, cele mai multe societăți au activat în comerț, respectiv 3.644 firme, urmat de sectorul servicii cu 2.130 societăți comerciale, construcții cu 1.105 societăți comerciale.

Valorile cele mai mari la indicatorul cifră de afaceri au fost înregistrate de firmele din comerț cu 1.650,09 mil. euro, urmate de firmele din construcții, care au înregistrat o cifră de

afaceri de 483,94 mil. euro, și într-o proporție mică de firmele din turism care au avut o cifră de afaceri de 38,64 mil. euro;

Valoarea cea mai mare a profitului a fost înregistrată tot de firmele din comerț, cu 107.99 mil euro, urmate de firmele din construcții care au avut un profit de 51.94 mil.euro.

Numărul cel mai mare de salariați a fost înregistrat tot în comerț 20.318 persoane și construcții cu 11.088 persoane, la polul opus fiind sectorul agricol cu 2.091 persoane.

Industria alimentară Numărul societăților comerciale cu activitate din sectorul industriei alimentare a fost în 2013 de 185, cu o pondere de 2,02% față de totalul firmelor active, în scădere cu 17% față de situația înregistrată în 2010. Cifra de afaceri și numărul de salariați în scădere față de 2010, demonstrează nevoia de personal recalificat precum și necesitatea reconversiei profesionale către acest domeniu. Ponderea de 2,02% deținută de domeniu în total firme cu activitate demonstrează că în industria alimentară nu este stimulat procesul investițional, iar la inițierea unei noi afacerii sunt puține opțiuni către acest domeniu. Evoluția sectorului industriei alimentare în județului Bacău, în perioada 2003 - 2012, este analizată în funcție de dinamica principalilor indicatori economici, evidențiați în tabelul și graficele de mai jos:

Constatări:

- Numărul societăților comerciale cu activitate în industria alimentară în anul 2012 a scăzut în procent de 1,48% față de anul 2011.
- Cifra de afaceri, în perioada analizată, a înregistrat creșteri până în anul 2008 când a atins un maxim de 250,75 mil. euro, după care se observă o scădere ușoară ajungând la 216,32 mil. Euro la nivelul anului 2012.
- În perioada 2003-2006 numărul salariaților din industria alimentară a înregistrat o ușoară creștere, după care se observă o scădere datorată în mare parte importurilor de produse alimentare, dar nu trebuie neglijat și faptul că s-au făcut investiții mari în rețehnologizarea cu linii moderne și performante.
- Dacă până în anul 2005, graficul productivității a avut o evoluție liniară, începând cu anul 2006, acesta are o evoluție ascendentă, evoluție ce este motivată de faptul că o mare parte din societăți au investit masiv în tehnologii și utilaje.

Industria prelucrătoare reprezintă un alt reper economic cu care județul Bacău poate fi ușor identificat. În anul 2013, aproximativ 2,6% din totalul societăților din județ activau în domeniu, realizând însă aproximativ 7% din cifra de afaceri, 6% din profit și absorbind 10% din forța de muncă. La nivel regional situația este total diferită: investițiile realizate în industria prelucrătoare se poziționează sub media regională, în timp ce productivitatea muncii în acest sector plasează Bacăul peste nivelul regiunii NE. **Situația comparativă a principalilor indicatori în industria prelucrătoare în perioada 2003 – 2012**, pentru județul Bacău, este următoarea:

Sursa: C.C.I. Bacău – „Județul Bacău Starea economiei 2012”

Indicatori economico- financiari	Anul de referință									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Număr societăți comerciale	250	241	298	295	339	355	329	308	252	259
Cifra de afaceri (mil. Euro)	919,97	1.305,84	721,67	490,99	547,59	567,96	259,8	244,61	256,15	257,19
Profit brut (mil. Euro)	11,53	11,68	13,89	21,02	18,51	36,96	19,27	17,40	14,72	16,08
Rata profitului (%)	1,25	0,89	1,92	4,28	3,38	6,51	7,42	7,11	5,75	6,25
Pierderi (mil. Euro)	221,43	176,25	50,81	23,20	66,26	28,40	9,52	23,82	7,75	23,83
Număr salariați	18.650	15.467	12.607	12.906	12.655	11.776	9.344	8.252	7.796	8.022
Productivitatea (mii euro/sal)	49,33	84,43	57,24	38,04	43,27	48,23	27,80	29,64	32,86	32,06

Constatări:

- creșterea ușoară a numărului și menținerea ponderii firmelor active din industria prelucrătoare în totalul agenților economici cu cifră de afaceri din județul Bacău;
- scăderea ușoară a cifrei de afaceri pe fondul creșterii ponderii sectorului în totalul cifrei de afaceri agenților economici băcăuani;
- creșteri au înregistrat firmele din industrie la profitul brut respectiv rata profitului;
- pierderile au crescut masiv în 2012, atât ca valoare în sine cât și ca pondere în totalul pierderilor existente la nivelul economiei județului;
- productivitatea muncii în industrie este cu mult sub media pe județ.

Industria lemnului reprezintă un sector tradițional al economiei băcăuane și asigură al doilea produs de export la nivel județean, în condițiile în care județul dispune de al doilea fond forestier din regiune. În **perioada** 2009-2010, sectorul acesta a înregistrat tendințe negative importante, marcate de scăderea numărului de salariați, a profitului brut și a cifrei de afaceri. În continuare (2013), acest domeniu asigură locuri de muncă pentru un procent important din salariații județului (5,80%). Cu privire la numărul societăților comerciale cu activitate în sectorul industriei lemnului acesta a fost de 358 în 2010, ajungând la 313 în 2013, cu o pondere de 3,42% față de totalul firmelor active, în scădere față de situația înregistrată în 2010, cifra de afaceri este tot în scădere față de 2010, cu un număr de salariați în scădere. Scăderea cifrei de afaceri implică o creștere a investițiilor de capital în tehnica și în pregătirea și specializarea personalului. În anul 2013 activitatea cea mai profitabilă din cadrul acestui domeniu a fost realizată de firmele din sectorul de prelucrare primară, deci s-a comercializat masă lemnoasă cu grad redus de prelucrare. Pentru activitățile precum producția de căsuțe și ferestre, mobilă și alte produse din lemn se impune o re tehnologizare pentru a crește productivitatea care este mult sub nivelul celei de la producția de elemente stratificate și exploatare forestieră.

Industria ușoară este un alt sector ce s-a bucurat de o dezvoltare considerabilă în trecut, și care asigură încă principalul produs de export al județului Bacău, în ciuda unui declin pronunțat în anii recenti.

Analiza graficelor și indicatorilor prezentați mai sus evidențiază următoarele:

- în ceea ce privește numărul societăților comerciale se constată o creștere a numărului de firme de la 160 la 164 în anul 2012;
- evoluția cifrei de afaceri din industria ușoară în 2012 față de 2011 are un trend descrescător față de anul anterior, micșorându-se cu 19,02 %;
- în 2012 numărul de salariați a crescut față de anul anterior, ajungându-se la un număr de 6.367 de angajați;
- productivitatea muncii a înregistrat o descreștere ajungându-se la valoarea de 10,28 mii euro/salariat înregistrată în 2012, față de 12,70 mii euro/salariat în 2011.

Concluzii:

- scăderea numărului de societăți comerciale se explică prin dispariția celor care nu au portofoliu de comenzi asigurat și a celor care nu au forță de muncă asigurată;
- trendul crescător al cifrei de afaceri explică interesul managerilor spre orientarea producției acoperită cu contracte și eliminarea producției pe stoc;
- creșterea productivității muncii are ca factor de influență interesul managerilor din domeniu pentru folosirea cât mai eficientă a timpului de lucru și a re tehnologizării continue.

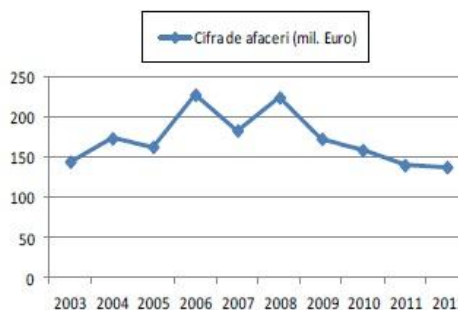
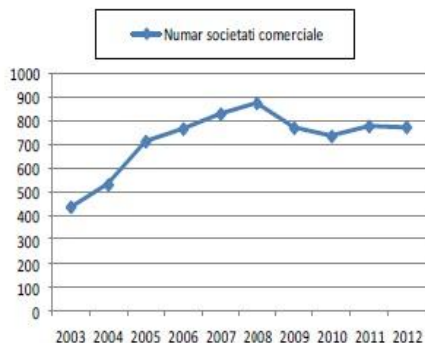
3.2.4. Infrastructura de transport, tehnică, edilitară, de comunicații și de mediu

Transporturile

Din analiza indicatorilor economici generali se poate concluziona că domeniul transporturilor prezintă un grad de atractivitate moderat în perspectiva posibililor investitori, a accesării fondurilor europene nerambursabile și dezvoltării de proiecte, lucru evidențiat prin ponderea numărului de firme în ansamblul economiei județului. De asemenea ca urmare a analizei indicatorilor realizați de agenții economici cu activitate în transporturi și domeniile integrate acestora, se poate concluziona că valorile acestora sunt în scădere în 2012 față de anul precedent. Situația indicatorilor economico - financiari din 2012 din transporturi și domeniile integrate acestora se prezintă astfel:

Sursa: C.C.I. Bacău – „Județul Bacău Starea economiei 2012”

Indicatori economico-financiari	Anul de referință									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Număr societăți comerciale	439	533	716	769	832	878	773	738	780	776
Cifra de afaceri (mil. Euro)	144,32	173,48	162,81	227,95	183,19	224,46	172,87	158,68	139,89	137,49
Profit brut (mil. Euro)	27,67	24,45	16,46	36,54	10,92	8,95	28,39	10,7	4,71	4,25
Rata profitului (%)	19,17	14,09	10,11	16,03	5,96	3,99	16,42	6,74	3,37	3,09
Pierderi (mil. Euro)	3,31	0,42	4,89	2,27	3,07	4,42	6,88	6,52	5,52	4,23
Număr salariați	3961	4217	4632	4792	4794	5010	4048	3988	4110	4.118
Productivitatea (mii euro/sal.)	36,44	41,14	35,15	45,57	38,21	44,8	42,71	39,79	34,04	33,39

În urma analizei datelor prezentate anterior, se pot face următoarele constatări:

- comparativ cu perioada anterioară, numărul agenților economici cu activitate în transporturi și domeniile integrate acestora a scăzut cu 0.5%;
- indicatorul “cifra de afaceri” a scăzut în perioada analizată cu aproximativ 2,5 mil. Euro, ceea ce reprezintă o reducere de aproape 2% comparativ cu anul 2011;
- numărul salariaților din firmele care activează în transporturi și domeniile integrate acestora a crescut procentual cu aproximativ 2%, în concordanță cu tendința existentă la nivel județean;
- productivitatea societăților din transporturi și domeniile integrate acestora a scăzut cu 2% în 2012 față de 2011, respectiv de la 33,04 mii euro/salariat la 33,39 mii euro/salariat, trend descendent.

Concluzii:

- datele analizate arată o situație cu tendințe descendente pentru agenții economici care activează în transporturi și domeniile integrate acestora în anul 2012, prin prisma cifrei de afaceri și a productivității /salariat;

- în sectorul transporturi se observă o tendință de reducere a eficienței pe unitatea de transport, a siguranței investițiilor în domeniu și a posibilității de amortizare a acestora;
- ponderile indicatorilor domeniului transporturi în rândul indicatorilor generali nu înregistrează creșteri spectaculoase, fiind de remarcat faptul că valorile unora dintre aceștia influențează negativ indicatorii generali la nivelul județului.
- urmare a accentuării declinului economico-financiar mondial, în anul 2012 a avut loc o scădere a interesului întreprinzătorilor față de sectorul transporturi;
- în acest context, valorile înregistrate la cei mai semnificativi indicatori economici (cifra de afaceri și productivitatea/salariat) demonstrează faptul că domeniul transporturilor a continuat tendința negativă față de anul precedent, lucru demonstrat prin ponderea acestui sector în cadrul indicatorilor înregistrați la nivelul județului;
- transportul județean și internațional de persoane, transportul intern de marfă, transportul pe cale ferată, transportul aerian și service-ul autovehiculelor peste 3,5 tone, și serviciile anexe transporturilor deși nu înregistrează creșteri spectaculoase, sunt domeniile în care se mai înregistrează încă valori pozitive;
- dacă în anul precedent cea mai mare eficiență și productivitate se înregistra la agenții economici din domeniul transport urban de persoane, transport internațional de persoane, transport internațional de marfă, transport aerian și service pentru autovehicule peste 3,5 tone, în perioada analizată s-a observat o creștere a valorilor indicatorilor agenților economici care efectuează transporturi internaționale de persoane, transporturi intern de marfă, transport pe cale ferată și transport aerian și servicii conexe transporturilor, motivată în principal de adaptarea mai rapidă la normele comunitare în domeniu și de solicitările pieței;
- pentru transportatori și furnizorii de servicii integrate transporturilor, perioada care urmează implică un efort suplimentar în vederea atenuării efectelor actualei situații economico-financiare mondiale, concomitent cu necesitatea asigurării funcționării sistemelor proprii;
- printre constrângerile luate în calcul la prefigurarea activităților următoare pot fi amintite: licențele specifice, taxele și autorizațiile, prețurile în creștere ale carburanților și energiei, normele de mediu, condițiile de bonitate și obligativitatea asigurării dotărilor suplimentare pentru autovehicule.

Infrastructura, utilități , mediu

Județul Bacău este bine conectat la infrastructura de transport națională și regională (drumul E85 fiind unul dintre cele mai circulante drumuri naționale, traficul pe aeroportul Bacău fiind prognozat să crească), și deține, la rândul său, o infrastructură intrajudețeană destul de extinsă, iar potențialul său logistic poate fi consolidat prin dezvoltarea Autostrăzii Focșani-Bacău-Săbăoani care leagă coridorul IX de Autostrada Moldova, a drumurilor naționale și județene conexe acestora și aeroportului Bacău.

Județul Bacău dispune în prezent de o importantă infrastructură pentru sprijinirea afacerilor, facilitarea transferului tehnologic și încurajarea inovării, iar potențialul județului pentru atragerea de investiții poate fi crescut prin extinderea și îmbunătățirea accesibilității logistice și tehnice a acestei infrastructuri.

În comuna Hemeiș a fost realizat un parc de dezvoltare a infrastructurii de afaceri pentru IMM-uri, parc industrial HIT. Este situat la 9 kilometri de municipiul Bacău. Parcul HIT este un concept total nou pentru România, un orașel IT la cheie, un campus cu toate opțiunile: energie, gaze, acces rapid la internet, telefonie. Pe acest teren sunt construite spații de depozitare, o zonă comercială, un centru de servicii financiare, de contabilitate, notariat și poștă.

Centrul de afaceri și expoziții "Mircea Cancicov" din Bacău este situat în Bacăuși a fost inaugurat în anul 2010. Acest centru este o infrastructură de afaceri de care pot beneficia investitorii interesați pe viitor de Zona Metropolitană Bacău și din regiunea Nord Est.

Pentru dezvoltarea infrastructurii rutiere și de utilități în județul Bacău sunt în derulare proiecte cu finanțare atât de la bugetul de stat cât și prin Programele Operaționale, astfel:

- OUG 7/2006 pentru dezvoltarea infrastructurii rurale: 47 de proiecte în valoare de cca. 44 mil. euro pentru lucrări de alimentare cu apă, canalizare, punți pietonale și poduri;
- Programul ISPA: 2 proiecte în valoare de cca 91,1 mil. euro;
- Programul PHARE: 1 proiect în valoare de 13 mil. euro;
- Program Operațional Regional: 20 proiecte în valoare de 57,9 mil. euro;
- Program Operațional Mediu – 3 proiecte în valoare de 336,3 mil. euro;
- Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală- 16 proiecte în valoare de 22,3 mil. euro.

La sfârșitul anului 2017, lungimea totală a străzilor orășenești din cele 3 municipii și 5 orașe a județului Bacău totalizează 765 km, din care 464 km sunt străzi orășenești modernizate, ceea ce înseamnă un grad de 60,7% de modernizare a străzilor.

Tabelul nr. 3.12. Lungimea străzilor orășenești din județul Bacău, în anul 2017 (Km)

	2017
Total	765
din care: modernizate	464

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>)

Suprafața spațiilor verzi din mediul urban al județului se întindea la finele anului 2017 pe 763 hectare. În ceea ce privește situația canalizării din județul Bacău, doar 45 de comune dispun de canalizare, adică un procent de 52,9% din numărul comunelor existente conform împărțirii administrativ teritoriale a județului. Lungimea totală simplă de canalizare pentru cele 53 localități ce dispun de astfel de instalație este de 681,2 km.

Tabelul nr. 3.13. Canalizare și spații verzi în județul Bacău, în anul 2017

	Nr. localităților cu instalații de canalizare publică	din care:		Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare (Km)	Suprafața spațiilor verzi în municipii și orașe (ha)
		Urban	Rural		
Județ Bacău	53	8	45	681,2	763

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>)

În ceea ce privește rețeaua de distribuție a apei, din cele 93 de unități administrativ teritoriale ale județului Bacău, în 83,9% se distribuie apă (82,4% din comunele din județ au o rețea de distribuție a apei potabile), lungimea totală a rețelei de apă potabilă fiind la sfârșitul anului 2017 de 1842,3 km.

Conform datelor publicate de INS, din cei 14.432 mii metri cubi de apă potabilă distribuită consumatorilor, 78,7% este pentru uzul casnic.

Tabelul nr. 3.14. Rețeaua de distribuție a apei în județul Bacău, în anul 2017

	Nr. localităților cu rețea de distribuție a apei	din care:		Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile(Km)	Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor (mii m ³)	din care: pentru uz casnic (mii m ³)
		Urban	Rural			
Județ Bacău	78	8	70	1.842,3	14.432	11.359

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

În anul 2017, doar 29 de localități din județul Bacău dispuneau de rețea de distribuție a gazelor naturale (toate municipiile și orașele și doar 24,7% din comune). Conductele de distribuție a gazelor naturale s-au întins în anul 2017 pe o suprafață de 957,2 km, conducând un volum de gaze distribuite de 174.409 mii metri cubi, din care 43,6% a fost distribuită uzului casnic.

Tabelul nr. 3.15. Rețeaua de distribuție a gazelor naturale în județul Bacău, în anul 2017						
	Nr. localităților în care se distribuie gaze naturale	din care:		Lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor naturale (Km)	Volumul de gaze naturale distribuite (mii m ³)	din care:
		Urban	Rural			pentru uz casnic (mii m ³)
Județ Bacău	29	8	21	957,2	174.409	76.017
Sursa: baza de date INS Tempo-online(http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table)						

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

3.2.5. Agricultură

Situat în estul României, județul Bacău ocupă 2,8 % din suprafață țării, se întinde pe o suprafață de 6.621 kmp, din care la sfârșitul anului 2014, 42,4% este acoperită de păduri și altă vegetație forestieră, iar 48,4% de terenuri agricole. Din cele 662.052 ha, cât însumează teritoriul județului Bacău, suprafața agricolă a județului este de 320.756 ha din care arabil 186.332 ha, vie și pepiniere viticole 5.930 ha, livezi și pepiniere pomicele 2.668 ha, pășuni și fânețe 125.826 ha.

Situația suprafețelor pe categorii de folosință, în perioada 2010-2014 se prezintă astfel:

Tabelul nr. 3.16. Suprafata fondului funciar dupa modul de folosinta, la sfârșitul anului, din județul Bacău, în perioada 2010-2014 (ha)

	2010	2011	2012	2013	2014
Total	662.052	662.052	662.052	662.052	662.052
Agricolă	320.066	320.009	319.983	319.983	320.756
Arabilă	185.598	185.541	185.529	185.544	186.332
Pășuni	86.244	86.244	86.244	86.237	86.323
Fânețe	39.459	39.459	39.459	39.461	39.503
Vii și pepiniere viticole	6.084	6.084	6.084	6.075	5.930
Livezi și pepiniere pomicele	2.681	2.681	2.667	2.666	2.668

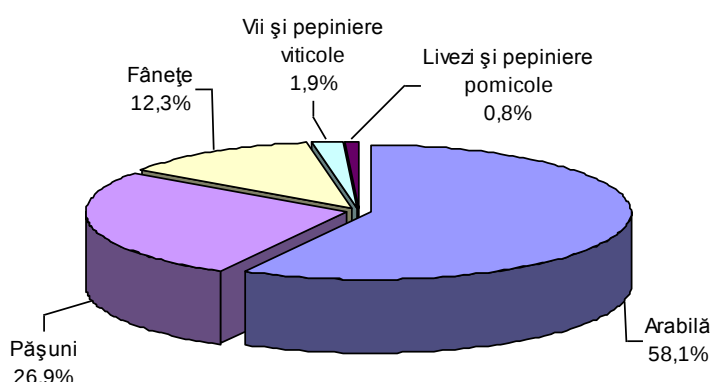

Terenuri neagricole total	341.986	342.043	342.069	342.069	341.296
Păduri și altă vegetație forestieră	282.709	282.709	282.709	282.530	280.918
Ocupată cu ape, bălți	15.002	15.002	15.002	15.000	14.955
Ocupată cu construcții	21.916	21.973	21.985	21.990	21.719
Căi de comunicații și căi ferate	9.994	9.994	9.994	9.994	10.244
Terenuri degradate și neproductive	12.365	12.365	12.379	12.555	13.460

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Figura 3.13.

Structura suprafeței agricole a fondului funciar, după modul de folosință, din județul Bacău în anul 2014 (%)

3.2.6. Zootehnia

Efective de animale

În domeniul zootehniei se observă o creștere a efectivelor de bovine, ovine, caprine și efectivele de păsări, iar efectivele de porcine sunt în descreștere.

Tabelul nr. 3.16. Efectivele de animale, pe categorii de animale, forme de proprietate, în județul Bacău, la 1 Decembrie

Categorii de animale	Forme de proprietate	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Bovine	Total	59.911	59.298	59.769	60.747	62.454	62.080	63.489	63.857
	Sector privat	59.875	59.225	59.707	60.722	62.421	62.046	63.456	63.823
	din care: Exploatații agricole individuale	58.423	57.419	57.768	58.907	61.117	60.101	62.275	62.693
Porcine	Total	115.304	112.736	93.203	96.607	93.055	93.010	85.351	81.449
	Sector privat	114.892	111.852	92.538	96.141	92.648	92.575	84.977	81.105
	din care: Exploatații agricole individuale	98.382	90.675	72.711	83.551	73.102	73.261	70.350	69.751
Ovine	Total	153.403	152.523	161.602	166.387	166.951	169.605	170.616	196.287

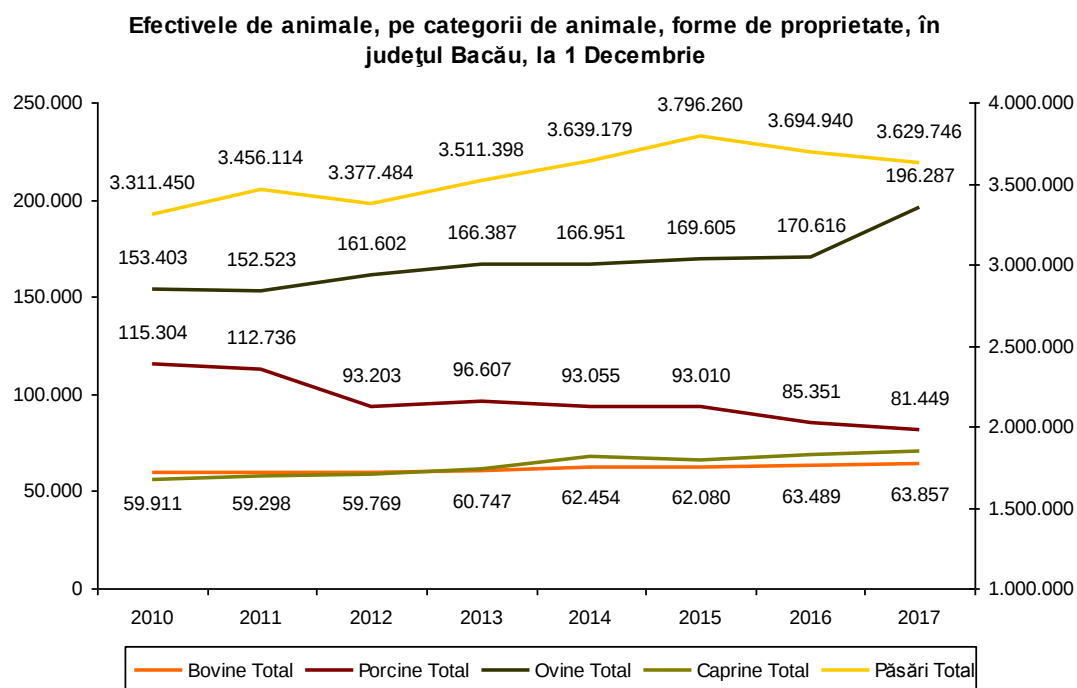

	Sector privat	152.866	152.023	161.102	165.847	166.451	169.095	170.086	195.757
	din care: Exploatații agricole individuale								
		151.985	151.589	159.541	164.842	165.744	167.886	169.364	193.124
Caprine	Total	55.564	57.380	58.669	61.796	67.509	66.068	69.010	70.130
	Sector privat	55.463	57.280	58.526	61.686	67.359	65.968	68.890	70.010
	din care: Exploatații agricole individuale								
		55.463	57.101	58.406	61.554	67.182	65.931	68.877	70.010
Păsări	Total	3.311.450	3.456.114	3.377.484	3.511.398	3.639.179	3.796.260	3.694.940	3.629.746
	Sector privat	3.311.450	3.455.774	3.377.484	3.511.398	3.639.179	3.796.260	3.694.880	3.629.746
	din care: Exploatații agricole individuale								
		1.370.144	1.345.572	1.542.562	1.261.269	1.434.084	2.157.635	1.035.832	1.069.612

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Exploatațiile agricole individuale din județul Bacău dețin aproximativ 97% din totalul efectivelor de bovine existente în județ, 82% din porcine, 99% din ovine și caprine și între 29,5% în anul 2017 și 56,8% în anul 2015 din efectivele de păsări.

Figura 3.14.

3.2.7. Construcțiile

Conform informațiilor furnizate de C.C.I. Bacău în volumul „Județul Bacău Starea economiei 2012” domeniul construcții la nivelul Uniunii Europene a fost grav afectat în 2012 de politicile de austeritate nerezonabile. Federația Europeană a Industriei Construcțiilor (FIEC) anunță un declin de 4,5% în activitatea de ansamblu construcțiilor din UE în 2012 și

prognozează o scădere suplimentară de 2,6% în 2013. Măsurile de consolidare guvernamentală, reducerile drastice ale investițiilor publice și accesul limitat la credite, au afectat semnificativ construcțiile rezidențiale și nerezidențiale, precum și construcțiile de drumuri și autostrăzi. Declinul general al activității în construcții a avut în mod inevitabil un impact negativ suplimentar asupra numărului de persoane angajate în acest sector. Prin urmare, în 2012, ocuparea forței de muncă în construcții a continuat să scadă în UE (-3.1%). Ținând seama de aceste cifre alarmante, se face apel la factorii de decizie europeni și naționali să ia în considerare contribuția potențială a domeniului construcțiilor la creșterea economică, atunci când se decide asupra reformelor structurale și fiscale sau reduceri de buget. Și în România, în anul 2012 domeniul construcțiilor cunoaște o scădere față de 2011. Cererea relativ constantă de pe piața imobiliară și a investițiilor au determinat o prudență sporită în rândul constructorilor, aceștia fiind mult mai atenți la cheltuieli, la calitatea lucrărilor și eficiența salariaților. La nivelul județului Bacău se constată o scădere a activității în construcții, conform datelor publicate de Direcția Județeană de Statistică Bacău cu privire la locuințe terminate și număr de autorizații de construire eliberate. Situația comparativă a principalilor indicatori în domeniul construcțiilor în perioada 2002 – 2011 la nivelul județului Bacău se prezintă astfel:

Sursa: C.C.I. Bacău – „Județul Bacău Starea economiei 2012”

Constatări:

- numărul societăților comerciale înregistrează o creștere ușoară în 2012, ajungând la 1.218, față

Indicatori economico-financiar	Anul de referință									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Număr societăți comerciale	603	816	925	1.086	1.333	1.576	1.493	1.318	1.160	1.218
Cifra de afaceri (mil. Euro)	170,61	268,55	243,04	366,93	495,96	788,74	747,34	584,86	709,02	625,21
Profit brut (mil. Euro)	13,75	44,21	42,85	61,04	62,63	139,9	138,86	97,36	103,91	61,53
Rata profitului (%)	8,06	16,46	17,63	16,64	12,63	17,74	18,58	16,65	14,66	9,84
Pierderi (mil. Euro)	3,5	0,23	4,15	2,46	6,82	6,9	12,32	22,32	14,26	14,24
Număr salariați	12.517	12.070	11.040	11.680	14.111	15.191	11.923	10.697	12.098	12.231
Productivitatea (mii euro/sal.)	13,63	22,25	22,01	31,42	35,15	51,92	62,68	54,68	58,61	51,12

de 1.160 înregistrat în anul 2011;

- cifra de afaceri realizată de constructori în 2012 este de 625,21 mil. euro, în scădere față de 2011, când a fost de 709,02 mil. euro;

- profitul brut al constructorilor în 2012 este de 61,53 mil. euro, în scădere față de 2011, când a fost de 103,91 mil. euro;

- în anul 2012 se înregistrează o creștere ușoară a numărului de salariați la 12.231, față de 12.098 înregistrați în 2011;

- productivitatea muncii se situează în 2012 la o valoare de 51,12 mii euro / salariat, în scădere cu 7,49% față de 2011, când a înregistrat 58,61 mii euro / salariat.

Concluzii:

- construcțiile înregistrează în 2012, comparativ cu 2011, o scădere la majoritatea indicatorilor economici principali: cifra de afaceri, profit brut, productivitatea muncii;

- față de 2011, în domeniul construcțiilor, în 2012 au fost create doar 133 noi locuri de muncă;

- sectorul construcțiilor își revine greu din cauza presiunilor fiscale impuse de stat și a reducerii drastice a investițiilor.

3.2.8. Serviciile

Cele 2.280 societăți comerciale care activează în domeniul serviciilor reprezintă 23,07% din totalul societăților comerciale cu activitate din județ. Firmele din domeniul serviciilor realizează 7,86% din cifra de afaceri înregistrată la nivelul județului, media cifrei de afaceri pe o firmă, obținută în sectorul servicii este de 119,83 mii euro/firmă, cu 66% mai mică decât pe total județ, numărul mediu de salariați/firmă în domeniul serviciilor este de aproximativ 5 angajați/firmă, mai mic decât cel la nivel de județ, unde este de aproximativ 8 angajați/firmă, iar productivitatea în sectorul serviciilor este cu 44,56% mai mică față de productivitatea înregistrată la nivelul întregii activități economice a județului. Evoluția sectorului serviciilor în județului Bacău, în perioada 2003 - 2012, este analizată în funcție de dinamica principalilor indicatori economici, evidențiați în tabelul și graficele de mai jos:

Sursa: C.C.I. Bacău – „Județul Bacău Starea economiei 2012”

Indicatori economico- financiari	Anul de referință									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Număr societăți comerciale	906	1.408	1.580	1.756	1.962	2.197	2.089	1.886	2.198	2.280
Cifra de afaceri (mil. Euro)	276,79	358,98	153,01	508,23	167,01	830,75	580,71	189,70	304,45	273,22
Profit brut (mil. Euro)	9,84	26,19	29,70	48,30	23,04	69,50	44,65	16,67	74,88	56,20
Rata profitului (%)	3,56	7,30	19,41	9,50	13,80	8,37	7,69	8,79	24,60	20,57
Pierderi (mil. Euro)	24,08	7,30	19,41	9,50	11,79	26,95	18,85	13,63	8,96	13,54
Număr salariați	8.001	11.095	8.440	11.518	9.448	12.002	9.242	8.992	10.345	10.631
Productivitatea (mii euro/sal.)	34,59	32,36	18,13	44,12	17,68	69,22	62,83	21,10	29,43	25,70

Constatări:

- numărul societăților comerciale înregistrează scăderi în 2012 față de 2011 la patru registre: Activități de întreținere, reparații articole personale și gospodărești cu 1,82% Furnizori de utilități publice cu 57,57%, Protecția bunurilor și persoanelor cu 3,70% și Materiale de promovare și publicitate cu 6,52%; sectoarele în care se înregistrează cele mai mari creșteri ale numărului de societăți comerciale sunt Activități de selecție, formare și plasare forță de muncă, cu 27,77% și Activități recreative cu 15,87%;
- în sectorul Activități prestate întreprinderilor activează cele mai multe firme, 676, care au o pondere în total domeniu de 29,65%;
- în anul 2012, comparativ cu anul 2011, cifra de afaceri a înregistrat creșteri semnificative în sectoarele: Activități de selecție, formare și plasare forță de muncă cu 47,55% și Activități recreative cu 30,92%; scăderi semnificative ale cifrei de afaceri se înregistrează în sectoarele: Activități prestate întreprinderilor, cu 24,48%, Servicii financiare cu 21,50%, Servicii recuperare deșeurii cu 15,60% Servicii imobiliare, cu 11,29%;
- cea mai mare cifră de afaceri, respectiv 66,51 milioane euro, cu o pondere în total domeniu de 24,34%, este realizată de sectorul Servicii financiare;
- cel mai mare număr de salariați lucrează în sectorul Furnizori de utilități publice, respectiv 1.642, cu o pondere în total salariați domeniu de 15,45%; urmează sectorul Activități prestate

întreprinderilor cu 1.410 salariați și pondere 13,26%, iar cel mai mic număr de salariați se înregistrează în sectorul Mass-media, respectiv 71, cu o pondere de 0,67%;

- numărul de salariați, față de 2011, înregistrează creșteri importante la registrele: Activități de selecție, formare și plasare forță de muncă, cu 70,60% și Activități recreative, cu 59,28%; scăderi semnificative se înregistrează la registrele: Protecția bunurilor și persoanelor, - 30,96%, Furnizori de utilități publice, - 7,50% și Activități prestate întreprinderilor, - 5,36%;

- productivitatea cea mai mare se înregistrează în sectoarele Serviciile financiare, 160,66 mii euro/salariat și Activități recreative, 42,19 mii euro/salariat; la polul opus se situează sectoarele: Protecția bunurilor și persoanelor cu 8,55 mii euro/salariat și Servicii personale către populație cu 9,45 mii euro/salariat;

- față de 2011, productivitatea muncii înregistrează creșteri la registrele Protecția bunurilor și persoanelor, cu 3,55 mii euro/salariat și Furnizori de utilități publice cu 1,54 mii euro/salariat; scăderi semnificative se înregistrează la registrele Serviciile financiare cu 48,16 mii euro/salariat, Servicii recuperare deșeurilor cu 9,27 mii euro/salariat și Activități recreative cu 9,15%.

Concluzii:

- domeniul prestărilor de servicii înregistrează scăderi la toți indicatorii economico- financiari, cu excepția numărului de societăți comerciale cu activitate și a numărului de salariați;

- s-au înființat ori și-au schimbat domeniul de activitate un număr de 82 societăți comerciale fapt care a determinat creșterea numărului prestatorilor de servicii față de anul 2011;

- în anul 2012, comparativ cu datele din anul 2011, domeniul Activități de selecție, formare și plasare forță de muncă a înregistrat creșteri la toți indicatorii economici, cu excepția productivității muncii, mulți agenți economici orientându-se către activități de plasare a forței de muncă în străinătate.

3.2.9. Comerțul

În urma analizării indicatorilor economico-financiari ai firmelor din domeniul comerțului, se poate observa că în anul 2012 se întrevăd anumite performanțe economico-financiare ale firmelor, respectiv creșterea cifrei de afaceri profitului și a numărului de salariați, însoțit de un nivel relativ constant al productivității muncii. Pe baza datelor puse la dispoziție de C.C.I. Bacău și prezentate în tabelele de mai jos, pot fi sintetizate, pentru domeniul comerțului următoarele:

Constataări:

- din numărul total de 9.882 societăți comerciale aflate în activitate în 2012, 3891 activează în domeniul comerțului, sectorul comerț fiind în continuare bine reprezentat din punct de vedere al numărului de agenți economici, cu o pondere de 39,37%.

- cifra de afaceri realizată în sectorul comerț, în valoare de 1.603,04. mil euro reprezintă 46,11% din cifra de afaceri obținută la nivelul întregului județ de 3.476,03 mil. eur

- numărul de salariați din sectorul comerț este de 19.967 și reprezintă 26,62% din totalul salariaților înregistrați la nivelul județului;

- productivitatea muncii în sectorul comerț este de 80,28 mii euro/salariat;

- numărul societăților comerciale cu activitate înregistrate în anul 2012 este mai mic față de cel înregistrat în anul 2003, scăzând cu 1.060 firme față de anul 2008, când a fost înregistrat cel mai mare număr;

- după o scădere considerabilă în anul 2009 (1.237,99 mil. euro), la indicatorul cifră de afaceri se observă o creștere ușoară în 2012(1.603,04 mil. euro) depășind nivelul atins în anul 2008 (1.515,01 mil. euro) considerat nivel de vârf în intervalul analizat;

- numărul de salariați din cadrul firmelor cu activitate de comerț este relativ constant de-a lungul perioadei analizate, cu câteva devieri mai mult de natura conjuncturală;
- numărul de salariați a crescut în anul 2012 față de anul 2011 cu 1192 de salariați, iar față de anul 2008 cu 18 salariați;
- dinamica productivității muncii în perioada analizată este ușor descrescătoare, cu tendință de stagnare în anul 2012, înregistrând un nivel de 80,28 mii euro/sal.; nivelul relativ constant al acestui indicator important denotă interesul managerilor pentru obținerea unei plus valori cu o cheltuială minimă (forța de muncă), sigur și în condițiile creșterii preturilor.

Sursa: C.C.I. Bacău – „Județul Bacău Starea economiei 2012”

La nivelul anului 2012, situația principalilor indicatori ai sectorului comerț se prezintă astfel:

Indicatori economico- financiari	S.C. cu cifră de afaceri în 2012		Pondere sector de activitate (%)
	Total	Sectorul comerț	
Număr societăți comerciale	9882	3891	39,37
Cifra de afaceri (mil. Euro)	3.476,03	1.603,04	46,11
Profit brut (mil. Euro)	269,60	105,16	39
Rata profitului (%)	7,76	6,56	-
Pierderi (mil. Euro)	83,00	15,29	18,42
Număr salariați	74.980	19.967	26,62
Productivitatea (mii euro/sal.)	46,36	80,28	-

Situația indicatorilor economico – financiari în perioada 2003 – 2012

Indicatori economico- financiari	Anul de referință									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Număr societăți comerciale	4.183	4.479	4.697	4.743	4.859	4.951	4.688	4.207	3.757	3.891
Cifra de afaceri (mil. Euro)	645,41	779,52	811,13	1.002	1.380,74	1.515,01	1.237,99	1.435,7	1.537,1	1.603
Profit brut (mil. Euro)	44,96	47,6	50,86	55,98	68,83	65,88	55,35	74,59	88,86	105,16
Rata profitului (%)	6,97	6,11	6,27	5,59	4,99	4,35	4,47	5,2	5,78	6,56
Pierderi (mil. Euro)	5,38	1,33	8,09	7,46	14,22	14,04	20,83	22,11	15,63	15,29
Număr salariați	16.329	17.914	17.193	17.595	19.359	19.949	18257	18485	18775	19.967
Productivitatea (mii euro/sal.)	39,53	43,51	47,18	59,96	71,32	75,94	67,81	77,67	81,87	80,28

3.2.10. Turism și alimentație publică

La nivel județean numărul societăților comerciale cu activitate din domeniul turismului și alimentației publice este de 547 și are o pondere de 5,53% din totalul societăților comerciale care au înregistrat cifră de afaceri în anul 2012; din totalul cifrei de afaceri de 3.476,03 mil. euro, domeniul turismului și alimentației publice a realizat 36,33 mil. euro, ceea ce reprezintă o pondere de 1,04%; profitul brut realizat de firmele băcăuane a fost în anul 2012 de 269,60 mil. euro, iar cel realizat de firmele din domeniul turismului de 2,81 mil. euro, ceea ce reprezintă o pondere de 1,04%; pierderile înregistrate la nivelul firmelor din județul Bacău au fost de 83 mil. euro, iar la cele din domeniul turismului de 3,13 mil. euro; numărul de salariați înregistrat de firmele din domeniul turismului și alimentației publice în anul 2012 a fost de 2.538, reprezentând o pondere de 3,38% din totalul salariaților înregistrați în cadrul firmelor din județ (74.980 de salariați); productivitatea muncii în anul 2012 a fost de 14,32 euro/salariat, față de media pe județ, care a fost de 46,36 euro/salariat.

Analizând tipurile de structuri turistice cu funcțiuni de cazare în intervalul 2010 – 2017 putem constata o evoluție pozitivă a numărului acestora, de la 34 în 2010, la 147 în 2017 (de 4,3 ori), pentru întreg județul Bacău, capacitatea de cazare turistică la 31 iulie crescând de 1,9 ori. Cea mai puternică creștere fost înregistrată la numărul de pensiuni turistice, de la 3 la 52, ceea ce

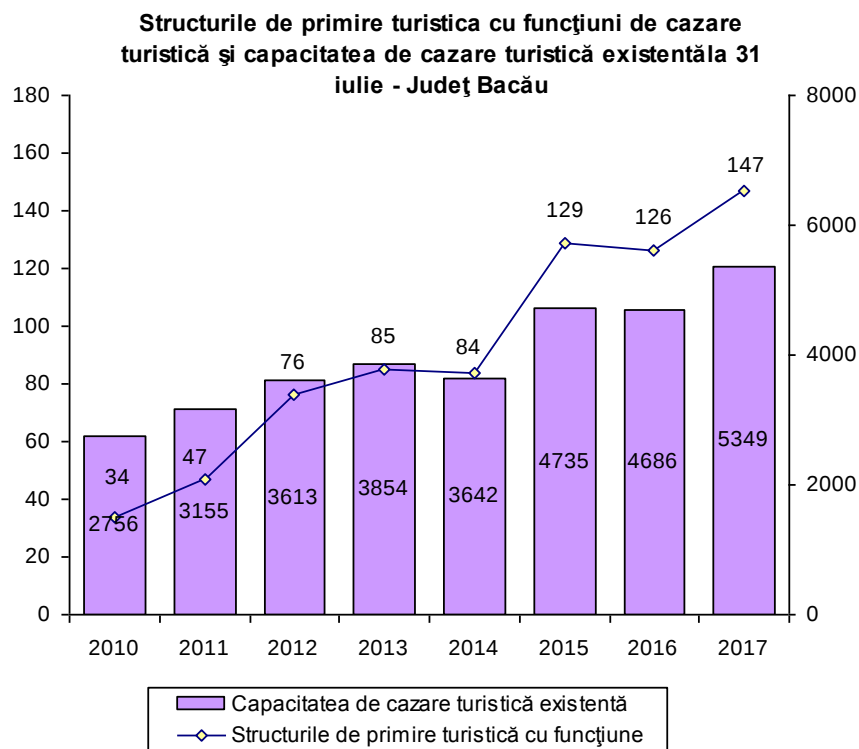
înseamnă o creștere de peste 17 ori. De asemenea se constată o creștere și a numărului de vile turistice din județ, de 5,7 ori (de la 3 structuri de primire turistică la 31 iulie 2010 la 17 structuri la 31 iulie 2017). Menționăm că la acest indicator, creșteri de 4 ori a numărului de structuri de primire turistică cu funcțiune de cazare turistică din 2017 față de 2010 o regăsim la hosteluri, moteluri și pensiuni agroturistice. Această tendință este îmbucurătoare, deși județul Bacău nu reprezintă o destinație turistică importantă pe harta țării, există eforturi pentru dezvoltarea acestui domeniu, mai ales a segmentului agroturistic. Singura structură de cazare care a înregistrat o scădere a acestui indicator a fost taberele de elevi și preșcolari, în anul 2017 funcționând cu o tabără mai puțin ca în anul 2010.

Tabelul nr. 3.17. Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică pe tipuri de structuri în județul Bacău, la 31 iulie în perioada 2010-2017 (număr unități)

Tipuri de structuri	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total Județ	34	47	76	85	84	129	126	147
Hoteluri	11	16	15	16	15	15	15	19
Hosteluri	1	1	1	1	1	2	2	4
Moteluri	3	5	9	10	11	12	11	12
Vile turistice	3	3	5	5	3	8	9	17
Cabane turistice						1	1	1
Bungalouri			1	1	1	1	1	1
Campinguri			1					1
Popasuri turistice	1	1	1				1	1
Căsuțe turistice			1	1	1	2	2	1
Tabere de elevi și preșcolari	3	3	2	2	2	2	2	2
Pensiuni turistice	3	8	28	35	35	50	45	52
Pensiuni agroturistice	9	10	12	14	15	36	37	36

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Figura 3.15.

Această tendință este confirmată și de indicatorul „Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică, pe tipuri de structuri”, pe total creșterea între 2010– 2017 fiind de 2,3 ori, creșterile semnificative fiind evident, tot la pensiunile turistice (numărul sosirilor a crescut de 18,4 ori). Un număr mare a sosirilor s-a înregistrat și în hosteluri (de 5,1 ori), vile turistice (de 4,3 ori) și în pensiunile agroturistice unde creșterea în 2017 față de 2010 a fost de 3,5 ori.

Tabelul nr. 3.18. Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică, pe tipuri de structuri și tipuri de turiști, în județul Bacău, în perioada 2010-2017 (număr persoane)

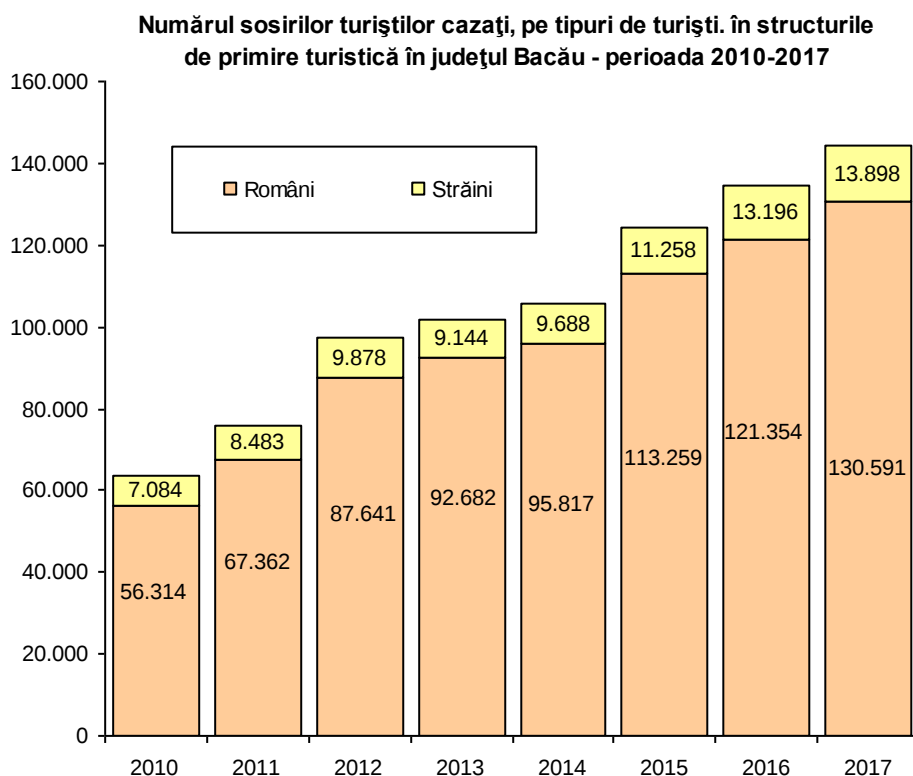
Tipuri de structuri	Tipuri de turiști	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total	Total	63.398	75.845	97.519	101.826	105.505	124.517	134.550	144.489
	<i>Români</i>	56.314	67.362	87.641	92.682	95.817	113.259	121.354	130.591
	<i>Străini</i>	7.084	8.483	9.878	9.144	9.688	11.258	13.196	13.898
Hoteluri	Total	51.541	58.714	58.919	57.075	60.253	67.908	72.961	80.678
	<i>Români</i>	44.547	50.510	50.320	49.960	52.363	59.511	62.975	69.934
	<i>Străini</i>	6.994	8.204	8.599	7.115	7.890	8.397	9.986	10.744
Hosteluri	Total	433	869	682	115	158	533	1.489	2.214
	<i>Români</i>	429	868	682	115	158	444	1.345	1.967
	<i>Străini</i>	4	1				89	144	247
Moteluri	Total	1.796	3.507	7.553	7.480	8.552	6.958	5.961	5.338
	<i>Români</i>	1.796	3.504	7.478	7.288	8.267	6.682	5.738	5.077
	<i>Străini</i>		3	75	192	285	276	223	261
Vile turistice	Total	3.187	5.353	7.252	8.059	5.628	9.156	10.011	13.659
	<i>Români</i>	3.154	5.226	6.970	7.723	5.236	8.561	9.434	13.068
	<i>Străini</i>	33	127	282	336	392	595	577	591
Cabane turistice	Total						407	274	368
	<i>Români</i>						403	271	315
	<i>Străini</i>						4	3	53
Bungalouri	Total		198	378	278	286	316	293	320
	<i>Români</i>		198	378	278	286	316	293	320
	<i>Străini</i>								
Campinguri	Total			93					178
	<i>Români</i>			93					54
	<i>Străini</i>								124
Popasuri turistice	Total	208	274					452	250
	<i>Români</i>	208	274					452	232
	<i>Străini</i>								18
Căsuțe turistice	Total		80	60	22	48	224	325	395
	<i>Români</i>		80	60	22	48	224	325	395
	<i>Străini</i>								
Tabere de elevi și preșcolari	Total	1.835	1.335	1.191	1.252	842	831	790	869
	<i>Români</i>	1.835	1.335	1.191	1.252	842	831	790	869
	<i>Străini</i>						0	0	0
Pensiuni turistice	Total	1.663	2.743	18.660	21.532	22.641	30.190	31.690	30.561
	<i>Români</i>	1.616	2.611	17.740	20.447	21.610	28.857	29.956	29.353
	<i>Străini</i>	47	132	920	1.085	1.031	1.333	1.734	1.208
Pensiuni agroturistice	Total	2.735	2.772	2.731	6.013	7.097	7.994	10.304	9.659
	<i>Români</i>	2.729	2.756	2.729	5.597	7.007	7.430	9.775	9.007
	<i>Străini</i>	6	16	2	416	90	564	529	652

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Urmărind numărul de sosiri ale turiștilor străini, în același interval 2010 – 2016, se constată aceeași tendință de creștere, dar mult mai modestă, pe total creșterea fiind doar de 2,0 ori. Doar 5 tipuri de structuri de cazare turistică au găzduit turiști străini, preferința acestora fiind în anul 2017 pentru pensiunile turistice, unde numărul sosirilor a fost de 1.208, de 25,7 ori mai multe decât în anul 2010. Cele mai spectaculoase creșteri ale sosirilor turiștilor nerezidenți, în 2017 față de 2010 o întâlnim la pensiunile agroturistice (de 108,7 ori), la hosteluri (de 61,8 ori), pensiuni turistice de peste 25 ori și la vilele turistice de 17,9 ori.

Figura 3.16.

Analizând indicatorii din 2012, comparativ cu anul 2011, pe fiecare din registrele operatorilor din turism și alimentație publică, se pot face următoarele constatări:

- în domeniul turism și alimentație publică cele mai multe firme sunt unități de alimentație publică (413 firme), urmate de unități de cazare (67 firme), agenții de turism (47 firme) și agroturism (20 firme);
- a crescut numărul de firme din registrele:
 - ☐ unități de alimentație publică - de la 379 în 2011 la 431 în 2012;
 - ☐ unități de cazare - de la 66 firme în 2011 la 67 în 2012;
 - ☐ agroturism – de la 19 firme în 2011 la 20 în 2012;
- a scăzut numărul agențiilor de turism - de la 49 în 2011 la 47 în 2012;
- cea mai mare cifră de afaceri a fost înregistrată în anul 2012 de către unitățile de alimentație publică (19,97 mil. euro), urmate de unitățile de cazare (cu o cifră de afaceri de 11,81 mil. euro), de agențiile de turism (cu 2,85 mil. euro) și de firmele din agroturism (cu 1,7 mil. euro);
- cea mai mare rată a profitului a fost înregistrată de unitățile de cazare (0,16%), urmate de agențiile de turism (0,05%);
- în anul 2012 pierderile cele mai mari s-au înregistrat la unitățile de alimentație publică de 2,49 mil. euro;
- în unitățile de alimentație publică întâlnim cel mai mare număr de salariați din domeniul turismului și alimentației publice (1.695, reprezentând o pondere de 66,78% din totalul firmelor

din turism), urmate de unitățile de cazare cu 663 de salariați, agențiile de turism cu 125 salariați și agroturism cu 55 de salariați;

- a scăzut numărul de salariați din cadrul unităților de alimentație publică, față de 2011, cu 5,89% și în cadrul agențiilor de turism cu 0,79%;

- productivitatea cea mai mare în anul 2012 s-a înregistrat de către firmele din agroturism cu 30,99 mii euro / salariat, urmate apoi de agențiile de turism cu 22,81 mii euro / salariat, unitățile de cazare cu 17,81 mii euro / salariat și la final unitățile de alimentație publică cu 11,78 mii euro / salariat;

- se constată o scădere considerabilă a productivității în anul 2012 în cadrul unităților de cazare de la 26,33,13 mii euro / salariat la 17,81 mii euro / salariat.

Concluzii:

- ponderile indicatorilor din domeniul turismului și alimentației publice în rândul indicatorilor generali nu înregistrează creșteri semnificative, fiind de remarcat totuși creșterea numărului de firme, de la 513 în 2011, la 547 în 2012;

- se evidențiază tendința de aliniere a acestui domeniu la cerințele pieței, respectiv opțiunea pentru turismul rural și agroturism.

3.3. Concluzii din analiza mediului economic. Implicații pentru îpt

Deși din punct de vedere statistic domeniul industriei nu este foarte bine reprezentat, majoritatea datelor statistice fiind ancorate în perioada 2011 – 2012, sunt prezentați totuși în baza Tempo-online INS, o serie de indicatori ce caracterizează evoluția domeniului, sub forma modificărilor procentuale față de anul anterior, în intervalul 2014 – 2019, asigurând astfel și o prognoză a evoluției viitoare. Astfel pentru agricultură, silvicultură și piscicultură, după revenirea din 2016, se estimează o creștere constantă de 1,9%, în fiecare an din perioada 2017 – 2019, la nivelul regiunii Nord-Est. Se remarcă aceeași tendință și pentru construcții, servicii, cea mai mare modificare procentuală fiind totuși la nivelul construcțiilor.

Tabelul 3.3.1.sursa: INS, Principalii indicatori în profil teritorial, mai 2016, modificari procentuale fata de anul trecut

Indicatori	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Agricultură, silvicultură, piscicultură						
Total economie	2.4	-9.4	9.0	1.9	1.9	1.9
NORD - EST	5.0	-8.6	9.2	2.0	2.0	2.0
Construcții						
Total economie	2.3	8.8	5.7	6.0	6.3	6.6
NORD - EST	2.4	8.8	6.0	6.0	6.5	6.8
Servicii						
Total economie	2.5	4.7	3.4	3.9	4.1	4.5
NORD - EST	2.5	4.7	3.3	4.0	4.2	4.6
Numărul mediu de salariați - mii persoane						
Total economie	4507.7	4635	4775	4925	5070	5210
NORD - EST	499.8	514	532	550	567	583

Caracteristicile principale ale economiei județului sunt:

- serviciile – incluzând comerțul și transporturile– au ajuns la un nivel de creștere, au început să stagneze și industria cunoaște o tendință ascendentă;

- trend descrescător al ponderii construcțiilor;
- suprafața agricolă subvalorificată;
- resurse conexe agriculturii montane nevalorificate;
- creșterea numărului de firme și personalul IMM;
- dinamică încurajatoare a investițiilor brute și a investițiilor străine directe, în mod deosebit în industria prelucrătoare, urmată de comerț, transport, depozitare, comunicații.

Diversitatea activităților economice:

- ◆ ***Serviciile:***
 - Ocupă cea mai mare pondere în economia județului, în creștere constantă în ultimii ani și devansând industria în formarea PIB și a VBA.
 - În cadrul serviciilor se detașează:
 - *Comerțul și activitățile de hotel și restaurant* – ambele cu potențial mare de creștere în viitor;
 - *activitățile de servicii pentru firme*
 - *Turismul*: potențial turistic moderat, dar care poate fi potențat, potențial pentru agroturism, turism rural.
 - *Telecomunicațiile*: importanță în creștere, accent pe noile tehnologii în telefonie fixă și mobilă (competențele IT pentru transferul integrat de date, voce și imagine).
 - ◆ ***Industria:***
 - Nevoile de creștere a competitivității.
 - Tendință de reluare a creșterii contribuției industriei (valoric și procentual) la crearea PIB județean
 - ◆ ***Construcțiile***
 - Sector în slab declin ce își revine greu din cauza presiunilor fiscale impuse de stat și a reducerii drastice a investițiilor
 - ◆ ***Agricultura:***
 - Agricultură de subzistență, cu potențial de diversificare și dezvoltare;
 - Problematica complexă și stringentă a ruralului montan din perspectiva socio-economică a localităților și gospodăriilor țărănești, a mediului și dezvoltării durabile;
 - Potențial mare pentru agricultura ecologică;
 - Resurse nevalorificate și pericolul degenerării zonei montane;
 - Nevoile de modernizare și eficientizare a agriculturii.
 - ◆ ***Silvicultura:***
 - Necesitatea exploatării și întreținerii corecte a fondului forestier.
 - ◆ ***Mediul:***
 - Nevoile de adaptare la standardele UE pentru *protecția mediului*
- Proгноzele Institutului Național de Statistică pentru perioada 2016 – 2019, la nivelul Regiunii Nord-Est evidențiază tendința de stagnare a tuturor domeniilor de activitate, la un nivel apropiat de 2016, excepție făcând agricultura, silvicultura și piscicultura, pentru care este preconizată o scădere destul de accentuată.

IMPLICĂȚIILE PENTRU ÎPT:

Armonizarea planurilor de școlarizare prin:

- respectarea raportului identificat pe piața muncii prin indicatorii economici între domeniile industrie – servicii-resurse;
- reorientarea unităților din IPT spre calificările cerute de industrie și scăderea celor care sunt corelate cu domeniul serviciilor;
- diversificarea ofertei de calificări în cadrul fiecărui sector de activitate / domeniu de pregătire.

Actualizarea calificărilor și a curriculei. Adaptările structurale din economie presupun competențe adecvate și o mobilitate ocupațională sporită (inclusiv intersectorială) a forței de muncă.

Se desprind două direcții de acțiune:

- Aplicarea riguroasă a standardelor de pregătire profesională;
- Adaptări prin curriculum în dezvoltare locală (CDL).

Ponderea crescândă a I.M.M. reclamă din partea ÎPT un răspuns adecvat la nevoile specifice I.M.M., de adaptabilitate crescută a forței de muncă la sarcini de lucru diverse, prin:

- Asigurarea unei pregătiri de bază largi, competențe tehnice generale solide;
- Consolidarea pregătirii profesionale, indiferent de calificare, cu competențe specifice economiei de piață (competențe antreprenoriale, tehnici de vânzări, marketing, etc.);
- Promovarea învățării pe parcursul întregii vieți.

Adaptarea calificărilor la schimbările tehnologice și organizaționale induse de investițiile străine și cerințele de competitivitate, trebuie avute în vedere:

- Creșterea nivelului de calificare;
- Importanța competențelor-cheie;
- Competențele de comunicare în limbi străine;
- Formarea unor competențe adecvate pentru: noile tehnologii, calitate, design,

marketing, tehnici de vânzare;

Parteneriatul școală-agenti economici - indiferent de domeniul de pregătire, trebuie să reflecte:- diversitatea categoriilor de agenți economici (pe clase de mărime, tipuri de capital, etc.) și de activități producătoare de bunuri și servicii.

Dezvoltarea Ruralului montan:

Problematica complexă și stringentă a ruralului montan, din perspectiva socio-economică a localităților și gospodăriilor țărănești, a mediului și dezvoltării durabile, conduce la nevoia unui program coerent de măsuri în educație și formare profesională, pe următoarele direcții prioritare:

- Consolidarea parteneriatului social prin antrenarea în procesul decizional și de planificare strategică în ÎPT a reprezentanților instituțiilor și organizațiilor relevante pentru ruralul montan;
- Planificarea și realizarea unor clase cu profil agromontan;
- Adecvarea sporită a conținutului calificărilor la specificul agromontan local;
- Programe de formare continuă a cadrelor didactice de specialitate, cu privire la competențele specifice agriculturii montane.

Concluzii desprinse din analiza indicatorilor economici.

Concluzii	Implicații pentru dezvoltarea resurselor umane, IPT
Ritmulent de creștere economică din ultimii ani, reflectat în dinamică PIB și a productivității muncii	Noi oportunități și provocări pentru sistemul de educație și formare profesională, din perspectiva contribuției la formarea resurselor umane necesare creșterii competitivității economice regionale.
Provocări induse de calitatea de membru a Uniunii Europene. Dinamică investițiilor brute și a investițiilor străine.	Formarea unor competențe adecvate pentru: noile tehnologii, calitate, design, marketing, tehnici de vânzare. Colaborarea între școli pentru calificările care presupun competențe combinate, de exemplu: tehnice și comerciale/economice, tehnice - artistice – IT. Formarea continuă a profesorilor în parteneriat cu întreprinderile.

Tendințe de creștere a ponderii unor sectoare economice (ex.: industria, informațiile și comunicațiile), în paralel cu scăderea ponderii altor sectoare în formarea PIB.	Planurile de școlarizare trebuie să reflecte, prin structura ofertei (proporțional cu nevoile pieței muncii) ponderea crescută a sectoarelor economice în dezvoltare (ex.: serviciile, industria), diversitatea activităților industriale, și nevoile de dezvoltare a agriculturii
Modificări structurale din economie evidențiate prin modificări ale ponderilor sectoarelor și activităților economiei naționale la formarea PIB și VAB	Identificarea domeniilor și profilelor de formare profesională inițială prioritare pentru dezvoltarea regională Competențe adecvate și o mobilitate ocupațională sporită (inclusiv intersectorială) a forței de muncă. Adaptări prin curriculum în dezvoltare locală (C.D.L.)
Ponderea crescândă a IMM.	Adaptabilitate crescută a forței de muncă la sarcini de lucru diverse. Asigurarea unei pregătiri de bază largi, competențe tehnice generale solide. Consolidarea pregătirii profesionale, indiferent de calificare, cu competențe specifice economiei de piață (competențe antreprenoriale, tehnici de vânzare, marketing etc. Adaptări prin curriculum în dezvoltare locală (C.D.L.). Dezvoltarea parteneriatul Școală-agenți economici.
Respectarea cerințelor de mediu pe baza standardelor UE.	Dezvoltarea competențelor de mediu, ca parte din pregătirea tehnică generală.

CAPITOLUL IV PIAȚA MUNCII

4.1. Indicatori statistici pentru piața muncii

4.1.1. Participarea la forța de muncă

Resursele de muncă la 31 decembrie reprezintă acea categorie de populație care dispune de ansamblul capacităților fizice și intelectuale care îi permit să desfășoare o muncă utilă în una din activitățile economice naționale. Resursele de muncă includ: populația în vârstă de muncă, aptă de a lucra, precum și persoanele sub și peste vârsta de muncă aflate în activitate. Conform Balanței Forței de muncă resursele de muncă de la nivelul județului Bacău au înregistrat o scădere continuă în toată perioada 2010-2017, ajungând la sfârșitul anului 2017 la un efectiv de 363,7 mii persoane (cu -23,2% față de finele anului 2010, respectiv cu -110,0 mii persoane).

Populația activă civilă caracterizează oferta potențială de forță de muncă și gradul de ocupare a populației cuprinzând populația ocupată civilă și șomerii înregistrați. Analizând atât **populația activă și ocupată civilă** în perioada 2010 – 2017, se constată că s-a înregistrat o scădere a acestora, în mărime absolută, pentru ca sfârșitul anului 2017 să aducă o revigorare a populației active și ocupate civile, la 211,7 mii persoane, respectiv 197,7 mii persoane.

Șomerii înregistrați la sfârșitul anului 2017 au fost de 14,0 mii persoane, cu 3, 6 mii persoane mai puține decât la sfârșitul anului 2010, înregistrându-se de fapt un trend descrescător.

Tabelul nr. 4.1. Balanța forței de muncă în județul Bacău, în perioada 2010-2017

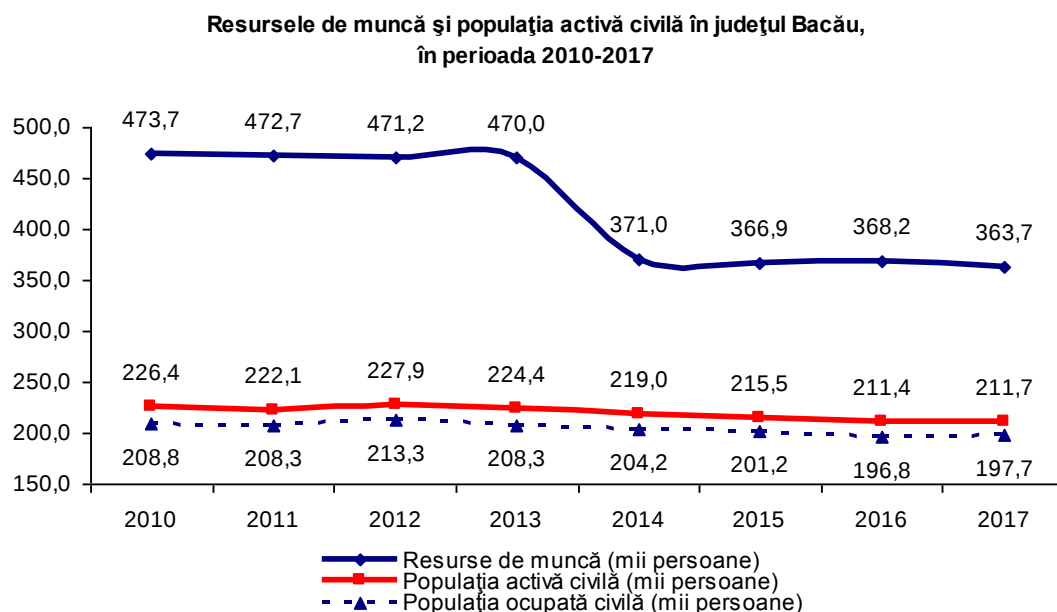
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Resurse de muncă (mii persoane)	473,7	472,7	471,2	470,0	371,0	366,9	368,2	363,7
Populația activă civilă (mii persoane)	226,4	222,1	227,9	224,4	219,0	215,5	211,4	211,7
Populația ocupată civilă (mii persoane)	208,8	208,3	213,3	208,3	204,2	201,2	196,8	197,7
Șomeri înregistrați la sfârșitul anului (mii persoane)	17,6	13,8	14,6	16,1	14,8	14,3	14,6	14,0

Sursa: baza de date INS Tempo-online "Balanța Forței de Muncă" (<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Rata de ocupare a resurselor de muncă (%)	44,1	44,1	45,3	44,3	55,0	54,8	53,4	54,4
Rata de activitate a resurselor de muncă (%)	47,8	47,0	48,4	47,7	59,0	58,7	57,4	58,2
Rata șomajului la sfârșitul anului (%)	7,8	6,2	6,4	7,2	6,8	6,6	6,9	6,6

Sursa: baza de date INS Tempo-online "Balanța Forței de Muncă" (<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Figura nr. 4.1

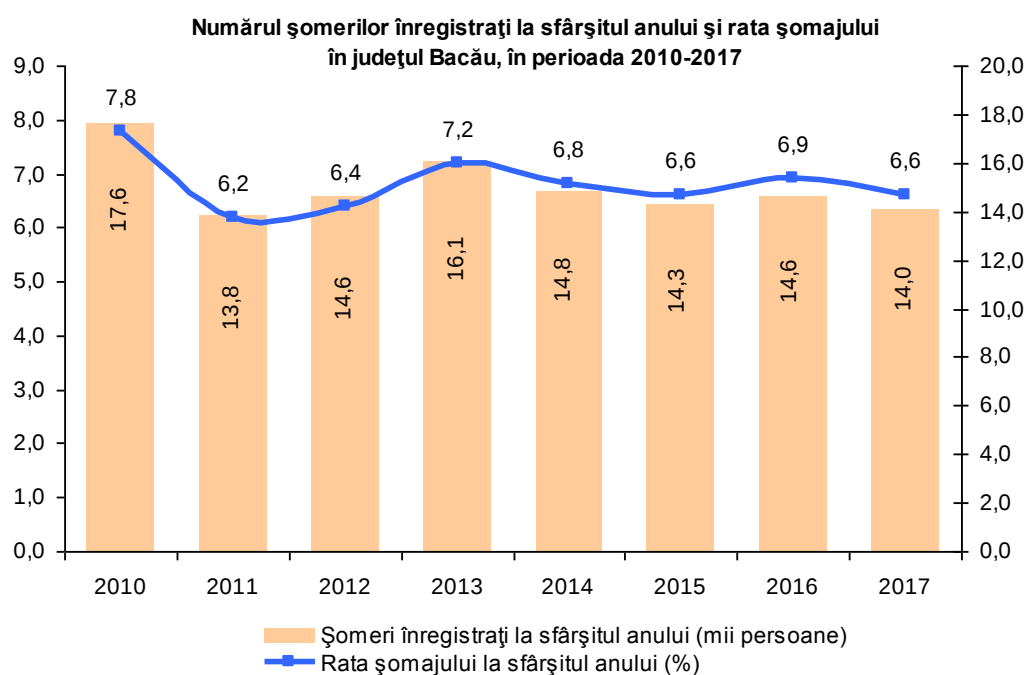

Rata de ocupare a resurselor de muncă reprezentat de raportul, exprimat procentual, dintre populația ocupată civilă și resursele de muncă a atins maximum în anul 2014 (55,0%), iar începând cu acest an a scăzut ușor până în 2016, astfel ca în anul 2017 această rată să atingă valoarea de 54,4%.

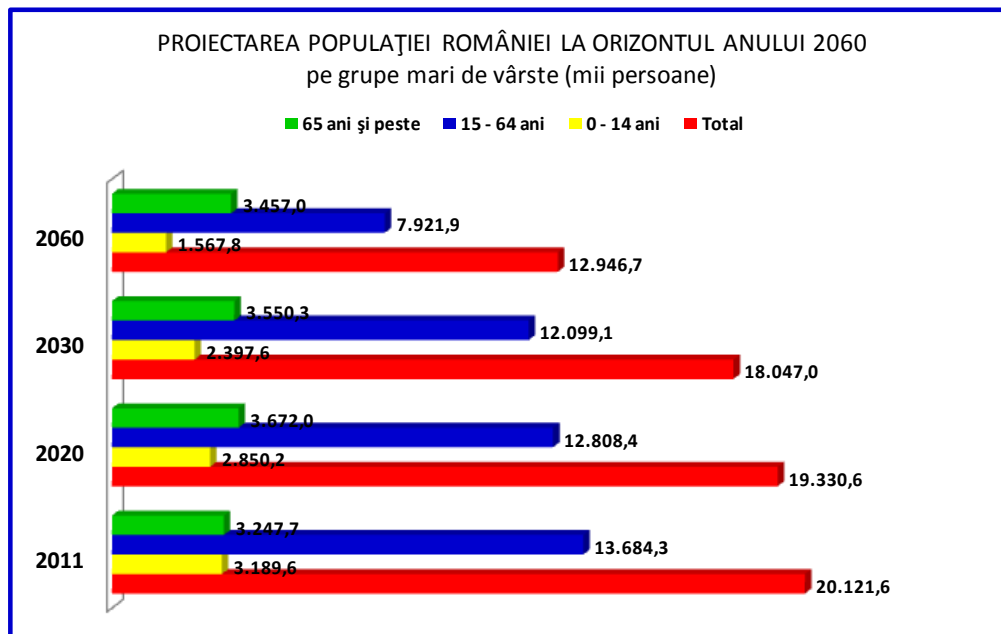
Același model de evoluție îl regăsim și în cazul ratei de activitate a resurselor de muncă, indicator ce se calculează ca raport, exprimat procentual, dintre populația activă civilă și resursele de muncă.

În perioada 2010-2017, în județul Bacău, rata șomajului la sfârșitul anului a avut o evoluție oscilantă, de la un maximum de 7,8% în anul 2010 până la 6,6% la sfârșitul anului 2017.

Figura nr. 4.2.

România a pierdut o parte din populația activă a țării, iar acest lucru va afecta economia, susțin specialiștii. Domeniile în care se produce o migrare masivă a forței de muncă sunt sănătatea, învățământul și cercetarea. Tot la nivelul țării, prognoza efectuată de INS la orizontul anului 2060 (fig. Nr. 4.4) ne demonstrează că din punct de vedere demografic populația României este în continuă scădere, iar grupa de vârstă 65 și peste este singura care înregistrează o creștere, până în anul 2020, apoi între 2020 – 2060 urmează o scădere a ponderii acesteia în total populație.

Sursa datelor: INS , Baza de date TEMPO

Fig. nr. 4.4. Proiectarea populației pe grupe mari de vârstă, în perspectiva 2060, varianta constantă, cu migrație externă

4.1.2. Structura populației ocupate civilă pe principalele activități ale economiei

Populația ocupată civilă cuprinde, potrivit metodologiei balanței forței de muncă, toate persoanele care au o ocupație aducătoare de venit, pe care o exercită în mod obișnuit în una din activitățile economiei naționale, fiind încadrate într-o activitate economică sau socială, în baza unui contract de muncă sau în mod independent (pe cont propriu) în scopul obținerii unor venituri sub formă de salarii, plată în natură etc.

Categoriile de persoane incluse sunt:

- salariați care lucrează în una din activitățile economiei naționale în unități din sectorul public (integral de stat și public de interes național), mixt, privat, cooperatist, obștesc;
- patroni - conducători de unități private - care utilizează pentru realizarea activității forța de muncă salariată;
- lucrători pe cont propriu;
- lucrători familiali neremunerați.

Populația ocupată civilă nu cuprinde cadrele militare și persoanele asimilate acestora (personalul MApN, MAI, SRI, militari în termen), deținuții și salariații organizațiilor politice și obștești.

Populația ocupată civilă din județul Bacău a fost în anul 2017 de 197,7 mii persoane, cu 11,1 mii persoane mai puține decât în anul 2010 (-5,3%) și cu 0,9 mii persoane mai multe decât la sfârșitul anului 2016 (+0,5%). În întreaga perioadă analizată, 2010-2017, acest indicator a înregistrat o evoluție fluctuantă și nu una clară de scădere/creștere.

**Tabelul nr. 4.2. Populația ocupată civilă pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN
Rev.2, în județul Bacău**

	mii persoane							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
TOTAL	208,8	208,3	213,3	208,3	204,2	201,2	196,8	197,7
A Agricultură, silvicultură și pescuit	66,0	67,3	69,1	65,4	63,0	54,6	46,6	47,0
B Industria extractivă	2,8	2,8	2,5	2,3	1,9	1,9	1,8	1,7
C Industria prelucrătoare	32,9	33,5	34,7	33,4	32,8	34,6	36,6	37,2
D Productia și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	2,0	1,8	1,6	1,0	0,9	0,9	1,0	1,1
E Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	2,7	2,9	2,9	2,9	3,0	3,1	3,1	2,9
F Construcții	22,6	23,1	21,7	22,9	23,4	24,4	26,4	26,5
G Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	27,9	27,7	28,3	29,5	29,1	29,4	29,2	29,3
H Transport și depozitare	8,1	7,9	8,2	7,5	6,9	7,4	7,3	7,5
I Hoteluri și restaurante	1,9	1,8	2,1	2,2	2,4	2,6	2,9	3,1
J Informații și comunicații	1,4	1,3	1,5	1,6	1,4	1,5	1,2	1,3
K Intermedieri financiare și asigurări	1,9	1,8	1,8	1,7	1,6	1,7	1,6	1,5
L Tranzacții imobiliare	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5	0,7	0,6	0,6
M Activități profesionale, științifice și tehnice	1,7	1,8	1,8	1,6	1,9	1,9	2,0	2,2
N Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	3,7	3,9	4,6	4,7	4,5	5,2	4,4	4,4
O Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	4,8	4,6	4,5	4,4	4,5	4,5	4,6	4,6
P Învățământ	11,4	11,2	11,8	11,3	11,3	11,4	11,7	11,5
Q Sănătate și asistență socială	11,3	9,8	10,1	9,7	9,9	10,2	10,6	10,6
R Activități de spectacole, culturale și recreative	1,2	1,1	1,1	1,3	1,4	1,3	1,2	1,1
S Alte activități de servicii	3,9	3,4	4,4	4,3	3,8	3,9	4,0	3,6

Sursa: baza de date INS Tempo-online "Balanta Forței de Muncă" (<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

În anul 2017, cele mai multe persoane ocupate civile pe activități ale economiei naționale, conform Caen Rev 2, la nivel de secțiune, în județul Bacău au fost în anul 2017 în activitatea Agricultură, silvicultură și pescuit (23,8%) fiind urmată la distanță de secțiunile: Industria prelucrătoare (18,8%), Comerțul cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor (14,8%) și Construcții (13,4%).

La polul opus, secțiunile ce cele mai puține persoane ocupate civile sunt: Tranzacții imobiliare (0,3%), Activități de spectacole, culturale și recreative (0,6%) și Productia și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (0,6%).

Tabelul nr. 4.3. Structura populației ocupate civile pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2, în județul Bacău

	(%)							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
A Agricultură, silvicultură și pescuit	31,6	32,3	32,4	31,4	30,9	27,1	23,7	23,8
B Industria extractivă	1,3	1,3	1,2	1,1	0,9	0,9	0,9	0,9
C Industria prelucrătoare	15,8	16,1	16,3	16,0	16,1	17,2	18,6	18,8
D Productia și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	1,0	0,9	0,8	0,5	0,4	0,4	0,5	0,6
E Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	1,3	1,4	1,4	1,4	1,5	1,5	1,6	1,5
F Construcții	10,8	11,1	10,2	11,0	11,5	12,1	13,4	13,4
G Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	13,4	13,3	13,3	14,2	14,3	14,6	14,8	14,8
H Transport și depozitare	3,9	3,8	3,8	3,6	3,4	3,7	3,7	3,8
I Hoteluri și restaurante	0,9	0,9	1,0	1,1	1,2	1,3	1,5	1,6
J Informații și comunicații	0,7	0,6	0,7	0,8	0,7	0,7	0,6	0,7
K Intermedieri financiare și asigurări	0,9	0,9	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
L Tranzacții imobiliare	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3
M Activități profesionale, științifice și tehnice	0,8	0,9	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,1
N Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	1,8	1,9	2,2	2,3	2,2	2,6	2,2	2,2
O Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	2,3	2,2	2,1	2,1	2,2	2,2	2,3	2,3
P Învățământ	5,5	5,4	5,5	5,4	5,5	5,7	5,9	5,8
Q Sănătate și asistență socială	5,4	4,7	4,7	4,7	4,8	5,1	5,4	5,4
R Activități de spectacole, culturale și recreative	0,6	0,5	0,5	0,6	0,7	0,6	0,6	0,6
S Alte activități de servicii	1,9	1,6	2,1	2,1	1,9	1,9	2,0	1,8

Sursa: prelucrare proprie după baza de date INS Tempo-online "Balanța Forței de Muncă"
(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

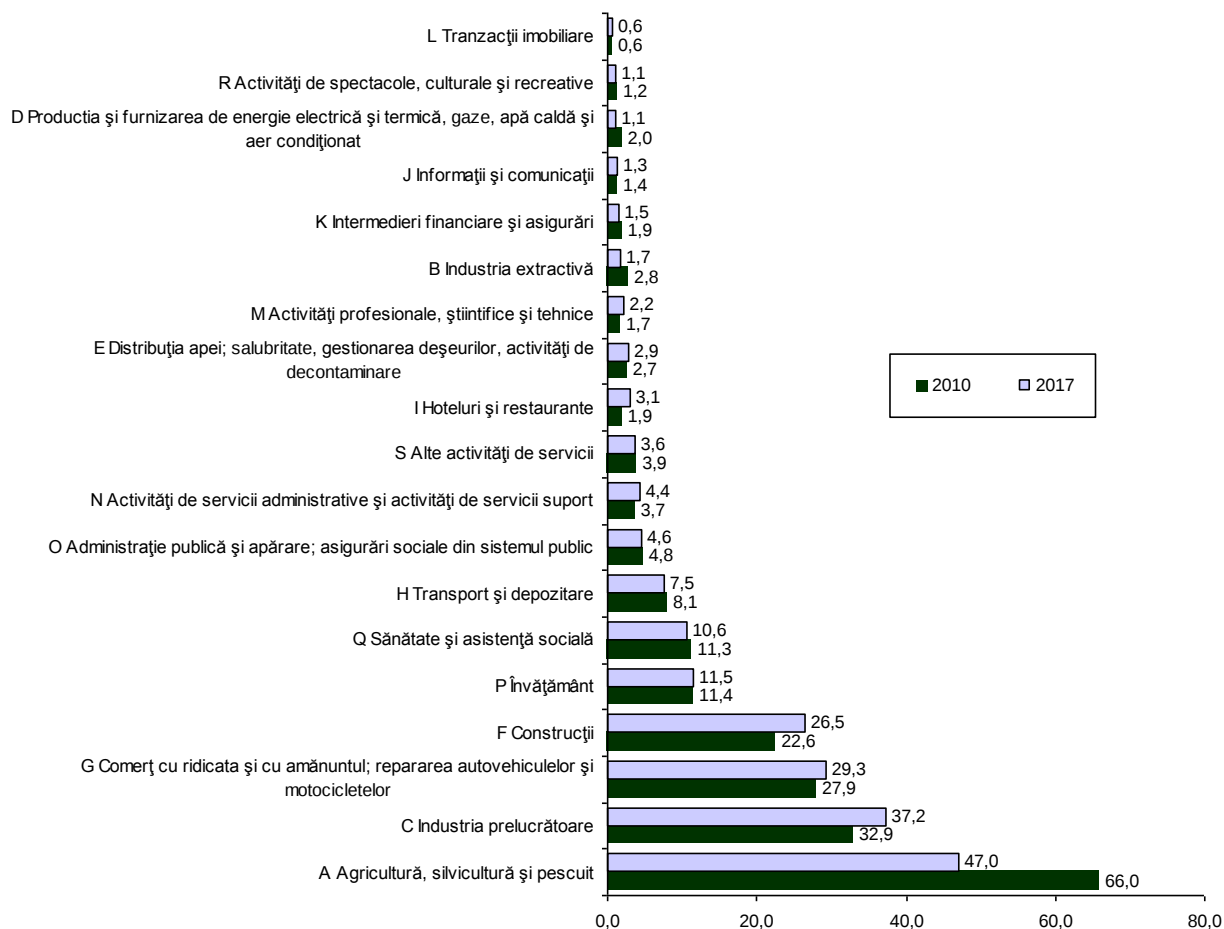
Față de anul 2010, cele mai mari scăderi ale populației ocupate civile din județul Bacău le regăsim în activitățile: Productia și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (-45,0%), Industria extractivă (-39,3%), Agricultură, silvicultură și pescuit (-28,8%) și Intermedieri financiare și asigurări (-21,1%).

Cele mai mari creșteri față de anul 2010 s-au înregistrat în: Hoteluri și restaurante (+63,2%), Activități profesionale, științifice și tehnice (+29,4%) și Activități de servicii administrative și activități de servicii suport (+18,9%).

Figura nr. 4.3.

Populația ocupată civilă pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2, în județul Bacău, în anii 2010 și 2017 (mii persoane)

În ceea ce privește repartitia pe sexe a populației ocupate civile, în întreaga perioadă, efectivul persoanelor de sex masculin depășește numeric pe cel de sex feminin. Astfel, din totalul populației ocupate civile, la finele anului 2017 în județul Bacău, 41,1% au fost femei și 58,9% bărbați.

Distribuția populației ocupate civile feminine pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune Caen Rev. 2 ne arată că din totalul existent la sfârșitul anului 2017 de 85,9 mii persoane de sex feminin, cele mai multe se regăsesc în : Agricultură, silvicultură și pescuit (27,4%), Industria prelucrătoare (18,7%) și Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor (16,2%), iar cele mai puține în: Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (0,2%), Tranzacții imobiliare (0,3%) și Informații și comunicații (0,6%).

Tabelul nr. 4.4. Populația ocupată civilă de sex feminin. pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2, în județul Bacău

	mii persoane							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
TOTAL	94,2	93,9	96,0	93,8	94,7	90,3	85,2	85,9
A Agricultură, silvicultură și pescuit	35,3	36,7	37,5	35,2	33,2	28,1	23,7	23,5
B Industria extractivă	0,4	0,4	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3

C Industria prelucrătoare	13,2	13,4	14,3	14,3	15,0	15,0	15,2	16,1
D Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
E Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
F Construcții	1,6	1,5	1,4	1,3	2,3	1,7	1,6	1,7
G Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	14,1	13,8	13,8	14,1	14,7	15,5	13,4	13,9
H Transport și depozitare	1,3	1,3	1,2	1,3	1,3	1,5	1,3	1,4
I Hoteluri și restaurante	1,1	1,3	1,6	1,4	1,6	1,5	1,9	1,8
J Informații și comunicații	0,6	0,5	0,8	0,7	0,6	0,6	0,3	0,5
K Intermedieri financiare și asigurări	1,3	1,3	1,3	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
L Tranzacții imobiliare	0,3	0,2	0,3	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3
M Activități profesionale, științifice și tehnice	1,0	0,9	1,0	0,8	1,1	1,0	1,1	1,0
N Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	0,9	0,9	1,1	1,2	1,3	1,6	1,5	1,5
O Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	2,7	2,7	2,6	2,6	2,7	2,7	2,7	2,7
P Învățământ	8,2	8,1	7,9	7,9	8,1	7,9	8,9	8,8
Q Sănătate și asistență socială	8,8	7,6	7,5	7,5	7,8	8,1	8,6	8,3
R Activități de spectacole, culturale și recreative	0,6	0,6	0,6	0,8	0,7	0,7	0,7	0,6
S Alte activități de servicii	1,8	1,7	1,8	2,0	1,7	1,7	1,6	1,4

Sursa: baza de date INS Tempo-online "Balanța Forței de Muncă" (<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/inse-table>)

4.1.3. Numărul mediu al salariaților pe principalele activități ale economiei

Numărul mediu de salariați, din județul Bacău a fost în anul 2017 de 106.272 persoane, cu 5.442 persoane mai multe decât în anul 2010 (+5,4%) și cu 2.879 persoane mai multe decât în anul 2016 (+2,8). În întreaga perioadă analizată, 2010-2017, numărul mediu de salariați a înregistrat o evoluție fluctuantă.

Tabelul nr. 4.5. Numărul mediu al salariaților pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2, în județul Bacău

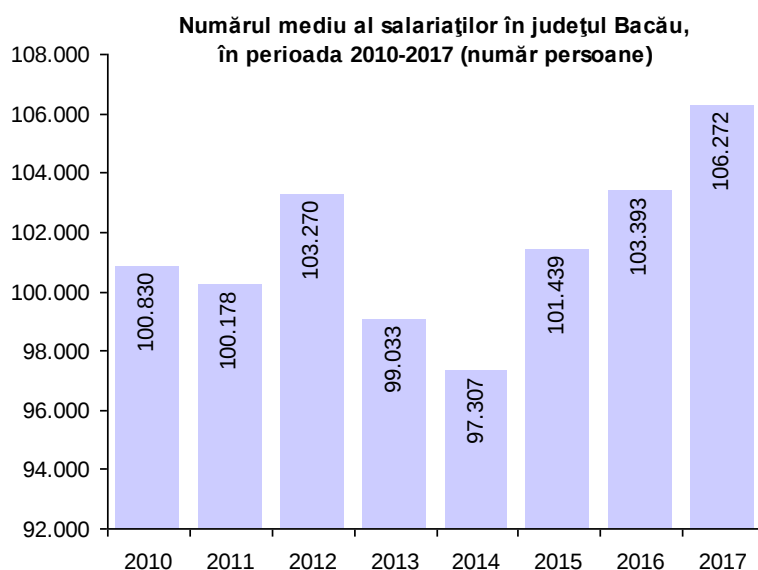
	număr persoane							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
TOTAL	100.830	100.178	103.270	99.033	97.307	101.439	103.393	106.272
A Agricultură, silvicultură și pescuit	2.712	2.728	2.763	2.769	2.854	2.829	2.755	2.825
B Industria extractivă	2.808	2.685	2.572	2.318	2.084	1.827	1.855	1.777
C Industria prelucrătoare	21.950	22.386	24.160	22.559	21.993	23.337	23.368	24.798
D Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	2.008	1.791	1.681	1.340	921	863	978	1.056
E Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	2.082	2.536	2.572	2.569	2.558	2.641	2.697	2.585
F Construcții	7.368	8.571	9.969	8.677	8.767	9.886	10.511	10.620
G Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	19.006	18.928	18.795	18.458	18.666	19.236	20.647	20.510

H Transport și depozitare	4.588	4.320	4.518	4.198	3.720	3.956	3.682	4.022
I Hoteluri și restaurante	1.854	1.892	1.917	1.948	2.136	2.170	2.612	2.845
J Informații și comunicații	1.287	1.228	1.420	1.397	1.309	1.360	1.055	1.162
K Intermedieri financiare și asigurări	1.680	1.625	1.451	1.416	1.398	1.352	1.352	1.237
L Tranzacții imobiliare	434	401	427	383	346	386	415	432
M Activități profesionale, științifice și tehnice	1.143	1.153	1.391	1.189	1.135	1.312	1.311	1.570
N Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	3.177	3.253	3.861	3.975	3.903	4.263	3.762	3.970
O Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	4.999	4.531	4.431	4.286	4.376	4.488	4.407	4.501
P Învățământ	11.238	10.706	10.698	10.746	10.815	10.809	10.772	10.813
Q Sănătate și asistență socială	10.341	9.514	8.458	8.448	8.209	8.565	9.025	9.634
R Activități de spectacole, culturale și recreative	1.010	956	1.080	1.102	1.200	1.190	1.137	1.028
S Alte activități de servicii	1.145	974	1.106	1.255	917	969	1.052	887

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Figura nr. 4.4.

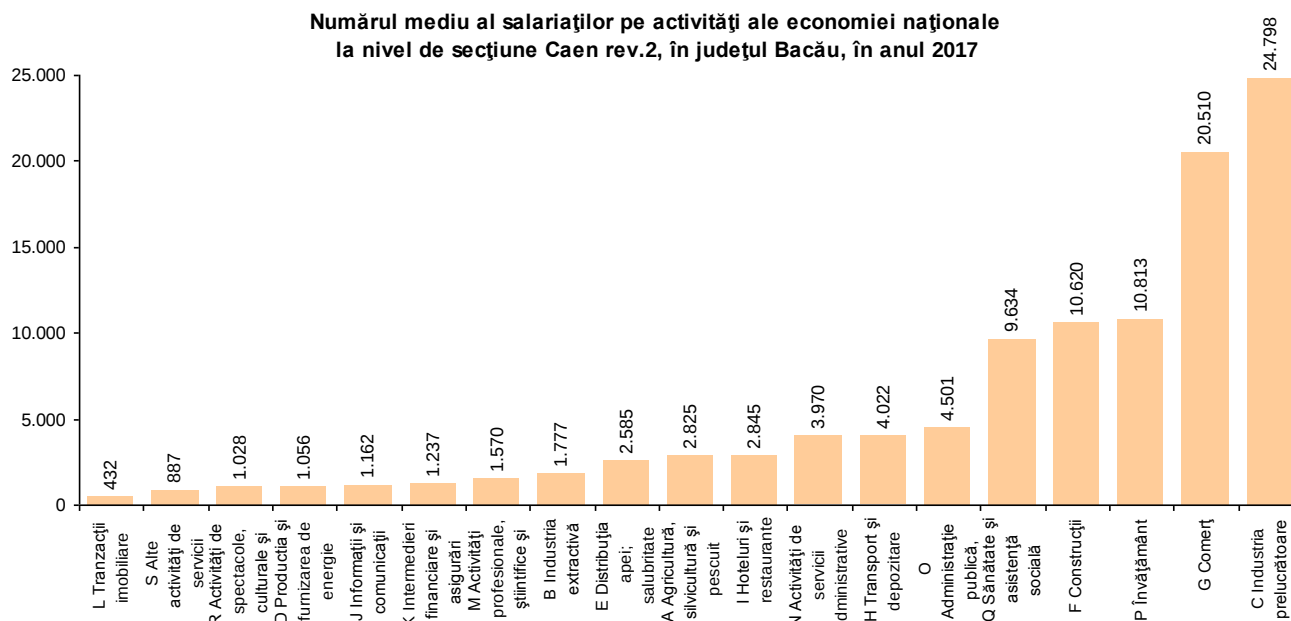

Cei mai mulți salariați, pe activități ale economiei naționale, conform Caen Rev 2 la nivel de secțiune, în județul Bacău au fost în anul 2017 în activitățile: Industria prelucrătoare de 24.798 persoane (23,3%), Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor (20.510 persoane, respectiv 19,3%), Învățământ (10.813 persoane, respectiv 10,2%) și Construcții (10.620 persoane, respectiv 10,0%).

Cei mai puțini salariați s-au regăsit în următoarele secțiuni Caen Rev. 2 : Tranzacții imobiliare (432 persoane, respectiv 0,4%), Alte activități de servicii (887 persoane, respectiv 0,8%) și Activități de spectacole, culturale și recreative (1.028 persoane, respectiv 1,0%).

Figura nr. 4.5.

Cele mai mari creșteri, peste media județului, ale numărului mediu de salariați din județul Bacău față de anul 2010 s-au înregistrat în: Hoteluri și restaurante (+53,5%), Construcții (+44,1%) și Activități profesionale, științifice și tehnice (+37,4%).

Față de anul 2010, numărul mediu al salariaților din județul Bacău a scăzut în activitățile: Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (-47,4%), Industria extractivă (-36,7%) și Intermedieri financiare și asigurări (-26,4%).

4.2. Informații parțiale

4.2.1. Analiza comparativă pe ocupații a șomajului și locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM

La nivelul regiunii Nord-Est, regiune cu un nivel de dezvoltare economică destul de modest, situația șomerilor reflectă foarte clar nivelul de dezvoltare menționat. Perioada 2007 – 2015 se caracterizează printr-o evoluție fluctuantă a numărului de șomeri înregistrați în regiune, nivelul cel mai ridicat fiind în 2009, anul crizei economice. Pentru toate județele din regiune numărul șomerilor a înregistrat un trend descrescător între 2013 – 2015, nivelul cel mai ridicat de șomeri fiind în județul Vaslui, urmat de Suceava și Bacău (fig. Nr. 4.10)

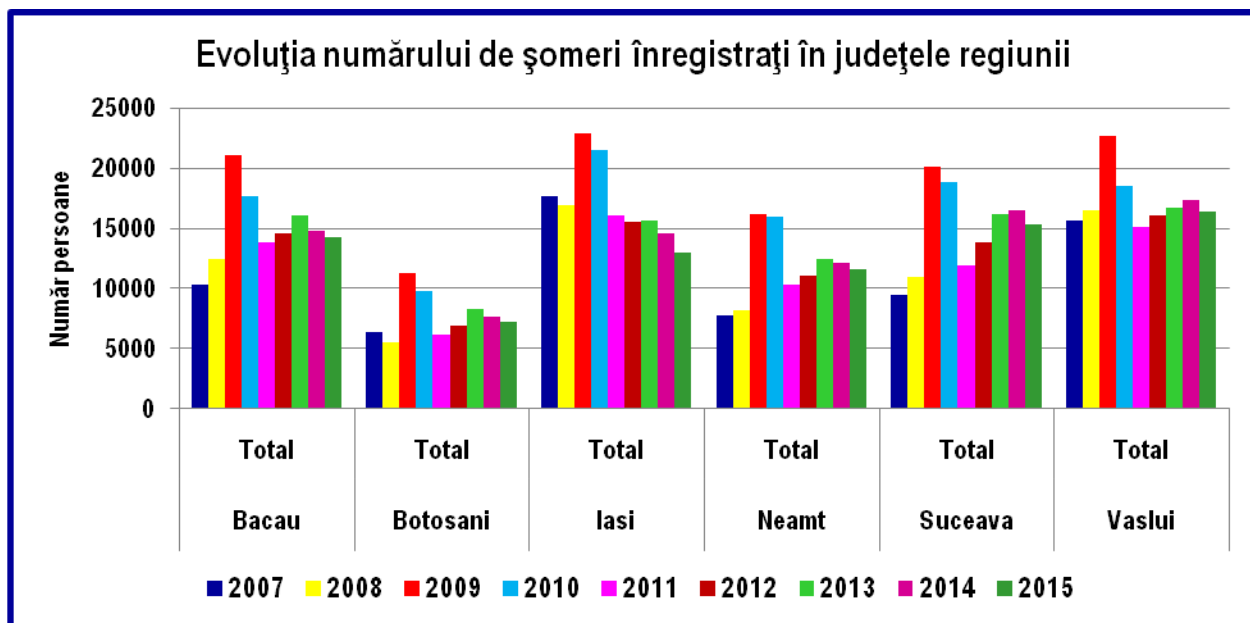

Fig. Nr. 4.10. Evoluția numărului absolut de șomeri în regiunea Nord-Est, perioada 2007 – 2015, Sursa datelor: INS - Baza de date TEMPO-Online

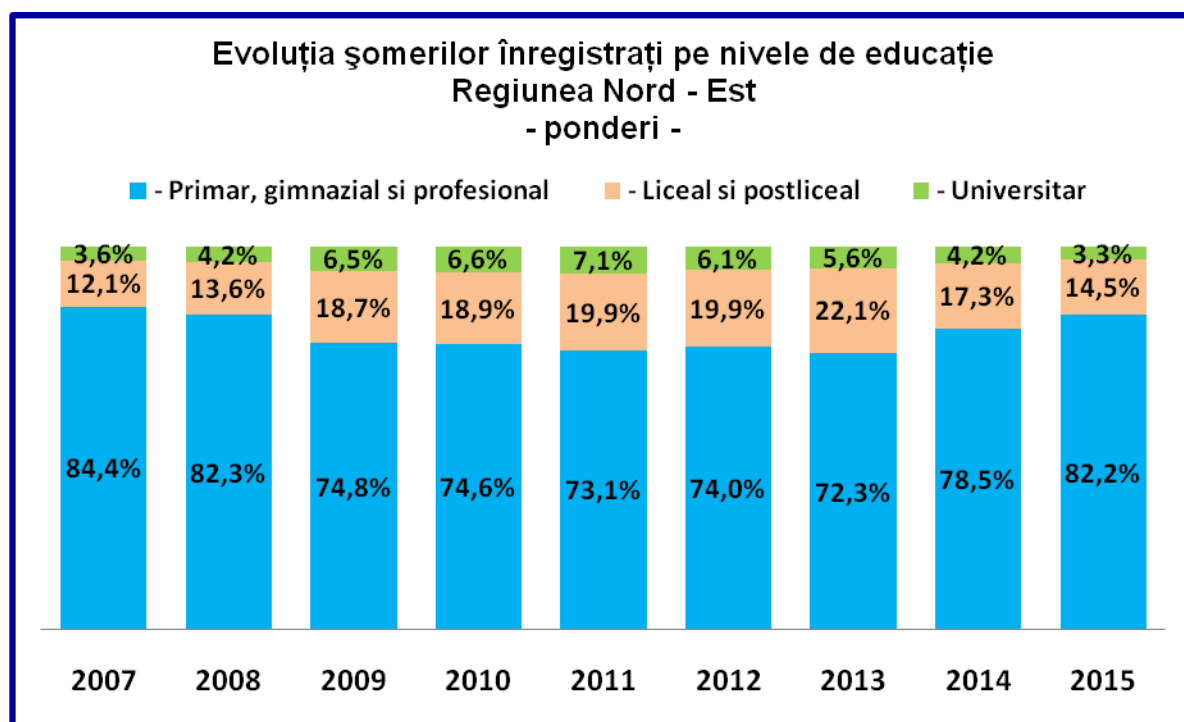

Fig. Nr. 4.11. Evoluția ponderii șomerilor înregistrați în regiunea Nord-Est, perioada 2007 – 2015, pe nivele de educație, Sursa datelor: INS - Baza de date TEMPO-Online

Dacă analizăm structura șomerilor pe nivele de educație, la nivelul regiunii, se constată că ponderea cea mai mare, de peste 80% este a șomerilor cu studii până la nivelul gimnazial și profesional, urmat de cei cu studii liceale și apoi studii superioare.

Tabelul nr. 4.8. Rata șomajului înregistrat la sfârșitul anului, Regiunea Nord-Est, Sursa: INS, Anuarul statistic. Pentru 2015 date furnizate de ANOFM

(%)

	2010		2011		2012		2013		2014		2015	
	Total	Femei	Total	Femei	Total	Femei	Total	Femei	Total	Femei	Total	Femei
România	6.9	6.2	5.1	4.8	5.6	5.04	5.65	5.14	5.3	6.1	5.12	4.45
Regiunea Nord-Est	7.9	6.5	5.8	5.2	6.8	5.5	6.9	5.52	6.62	5.4	6.6	5.9
BACAU	7.49	6.49	6.1	5.96	6.41	5.62	7.12	5.96	7.2	5.6	6.8	5.8

Tabelul nr. 4.9. Numărul total de șomeri înregistrați și rata șomajului la data de 31 decembrie 2015
Sursa: ANOFM (www.anofm.ro)

	Număr șomeri		Rata șomajului	
	TOTAL	din care, Femei	TOTAL (%)	Femei (%)
România	436242	184738	4.9	4.5
Regiunea Nord-Est	77786	30381	6.41	5.25
BACAU	14254	5482	6.5	5.5

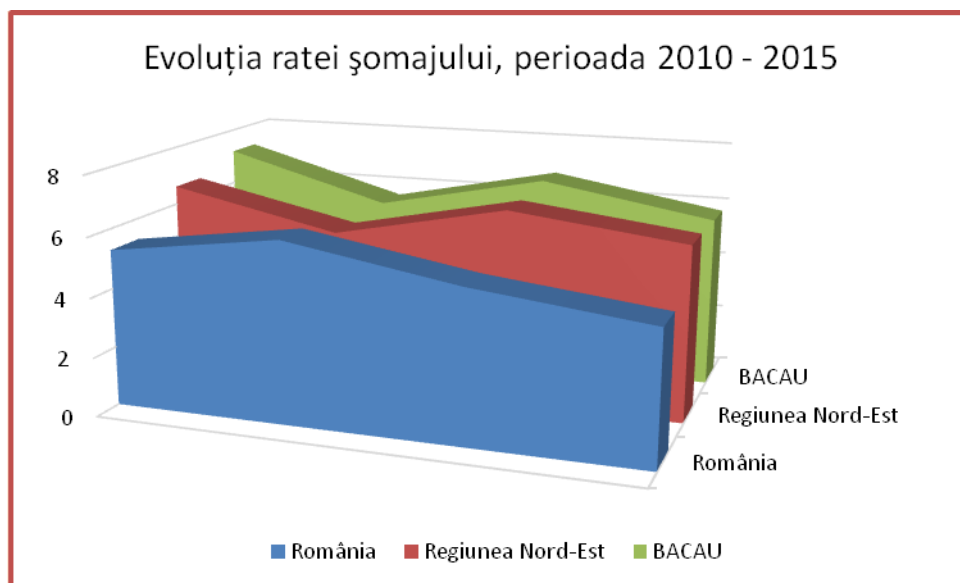

Fig. Nr.4.12. Evoluția comparativă a ratei șomajului la nivel național, regional și județean, perioada 2010 - 2015

Datele furnizate de Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Bacău, pentru intervalul 2010 – 2015 (tabelele nr. 4.8. și 4.9, precum și fig. Nr. 4.12.) subliniază poziția nefavorabilă a regiunii Nord-Est și a județului Bacău din perspectiva ratei șomajului, regiunea noastră având o rată a șomajului constant mai mare decât media națională, iar județul Bacău constant mai mare decât a regiunii din care face parte. Acest trend este îngrijorător atât pentru dezvoltarea economică cât și pentru latura socială a județului.

**PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI
TEHNIC (PLAI), BACĂU 2014-2020, actualizat 2018**

Tabelul nr. 4.10. Evoluția ponderii șomerilor de lungă durată (peste 6 luni) sub 25 ani în total șomeri, Sursa: date furnizate de ANOFM

	2011			2012			2013			2014			2015		
	Șomer i sub 25 ani	din care pest e 6 luni	% pest e 6 luni	Șomer i sub 25 ani	din care pest e 6 luni	% pest e 6 luni	Șomer i sub 25 ani	din care pest e 6 luni	% pest e 6 luni	Șomer i sub 25 ani	din care pest e 6 luni	% pest e 6 luni	Șomer i sub 25 ani	din care pest e 6 luni	% pest e 6 luni
Județul Bacău	2725	264	9.69	3022	373	12.34	3092	362	11.708	2814	588	20.90	2283	644	28.21
Din care femei:	1239	64	5.17	1320	83	6.29	1210	80	6.6116	1049	147	14.01	938	178	18.98

Tabelul nr. 4.11. Evoluția ponderii șomerilor de lungă durată (peste 12 luni) sub 25 ani în total șomeri, Sursa: date furnizate de ANOFM

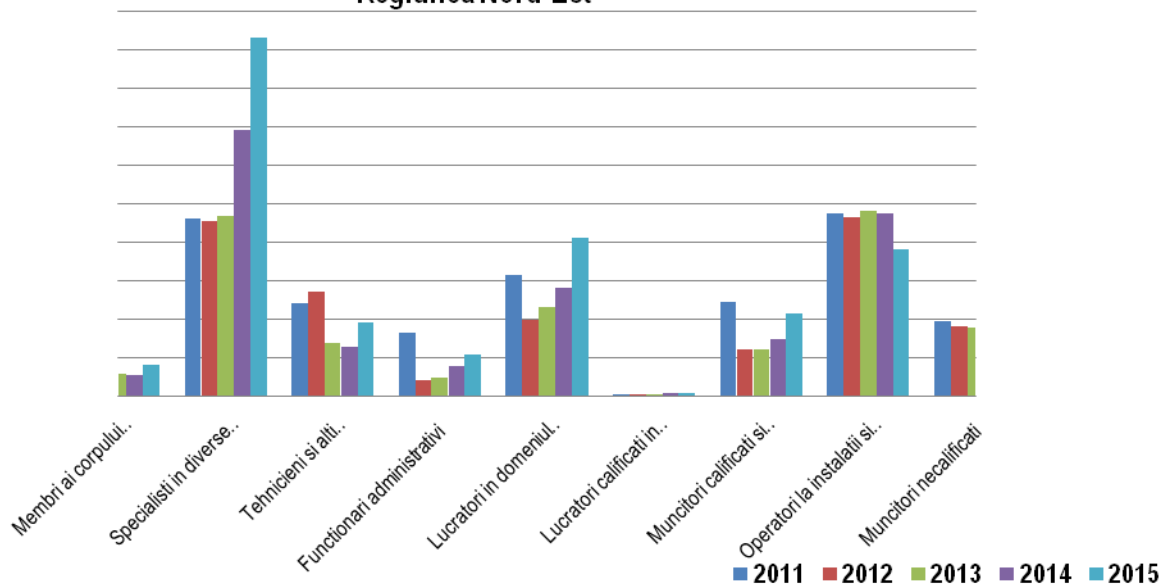
	2011			2012			2013			2014			2015		
	Șomeri sub 25 ani	din care peste 12 luni	% peste 12 luni	Șomeri sub 25 ani	din care peste 12 luni	% peste 12 luni	Șomeri sub 25 ani	din care peste 12 luni	% peste 12 luni	Șomeri sub 25 ani	din care peste 12 luni	% peste 12 luni	Șomeri sub 25 ani	din care peste 12 luni	% peste 12 luni
Județul Bacău	10678	1636	15.321	11053	2284	20.664	13034	2102	16.127	11995	3302	27.528	11971	4783	39.955
Din care femei:	4591	586	12.764	4160	902	21.683	4804	788	16.403	4517	1217	26.943	4544	1755	38.622

Un alt fenomen negativ existent la nivelul județului Bacău este procentul foarte mare al șomerilor tineri, sub 25 ani, în total șomeri, atât pentru șomerii de peste 6 luni, cât și pentru cei de peste 12 luni. Acest aspect reflectă faptul că tinerii bacăuani fie nu reușesc să își găsească un loc de muncă adecvat, fie pregătirea lor inițială nu răspunde solicitărilor existente pe piața muncii la momentul finalizării acesteia.

Rata locurilor de muncă vacante pe activități ale economiei naționale

Domeniile care înregistrează cea mai mare rată a locurilor de muncă vacante la nivel național sunt: sănătate și asistență socială, administrație publică și apărare, asigurări sociale din

**Evoluția locurilor de muncă vacante pe grupe majore de ocupații (ISCO-08)
Regiunea Nord-Est**

sistemul public, industria prelucrătoare; la nivel județean cea mai mare rată a locurilor de muncă vacante se înregistrează în sănătate și asistență, transport și depozitare, industria prelucrătoare; se constată că domeniul sănătate și asistență socială este ocolit atât la nivel național, cât și la nivel județean, de forța de muncă, care preferă să plece în alte țări pentru a câștiga venituri mai consistente.

Figura nr. 4.13. Structura locurilor de muncă vacante, în regiunea Nord-Est, perioada 2011 - 2015

Tabelul nr. 4.12. Locuri de muncă vacante pe regiuni de dezvoltare și grupe majore de ocupații (ISCO-08)

	Anii	2011	2012	2013	2014	2015
Regiunea NORD-EST	Total	4307	3576	3484	4209	5249
	Membri ai corpului legislativ, ai executivului, înalți conducători ai administrației publice, conducători și funcționari superiori	92	80	119	111	169
	Specialiști în diverse domenii de activitate	926	912	937	1385	1858
	Tehnicienii și alți specialiști din domeniul tehnic	484	545	280	262	384
	Funcționari administrativi	330	89	101	159	219
	Lucrători în domeniul serviciilor	631	396	468	562	827
	Lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit	13	11	10	20	20
	Muncitori calificați și asimilați	490	248	244	301	429
	Operatori la instalații și mașini; asamblori de mașini și echipamente	948	929	966	952	762
	Muncitori necalificați	393	366	359	457	581

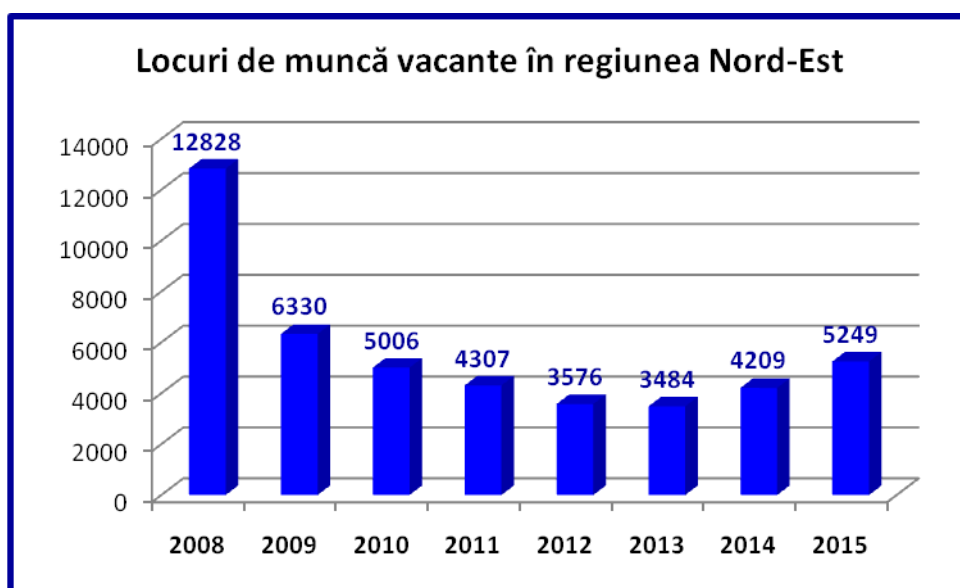

Fig. Nr. 4.14. Evoluția locurilor de muncă vacante în mărime absolută, 2011 – 2015, pentru regiunea Nord-Est

În conformitate cu scopurile analizei, au fost selectate din baza de date a AJOFM acele grupe de ocupații/ocupații din COR (Clasificarea Ocupațiilor din România) considerate relevante pentru regiune în raport cu calificările din nomenclatorul de pregătire prin învățământul profesional și tehnic. Pentru învățământul superior, au fost selectate majoritatea grupelor de ocupații din grupa majoră 2 din COR. Pe structura COR s-a mers până la nivelul de detaliere (grupa minoră/grupă de bază/ocupație) minim necesar pentru departajarea în funcție de domeniul

de pregătire/profilul relevant. Pentru comparație, a fost analizată și evoluția pentru ocupațiile din categoria muncitorilor necalificați (grupa majoră 9).

Analiza datelor și informațiilor prezentate în tabelul 4.12 și graficele 4.13. și 4.14, evidențiază în primul rând scăderea destul de puternică a numărului locurilor de muncă vacante de la 12.828 în 2011, la nivelul regiunii Nord-Est, până la 5.249 locuri în anul 2015, o scădere de peste 2 ori. De asemenea datele ne arată că cele mai multe locuri de muncă vacante sunt din categoria specialiștilor în diverse domenii de activitate, pe locul 2 Operatori la instalații și mașini; asamblori de mașini și echipamente și apoi lucrători în domeniul serviciilor.

*****Analizele și concluziile care urmează trebuie să privească rezerva următoarelor limite metodologice:**

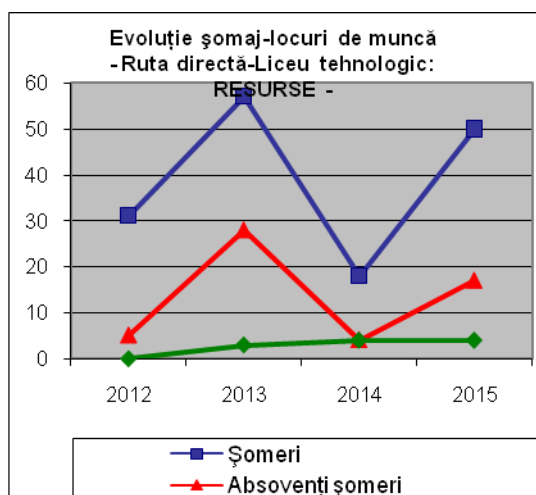
* *locurile de muncă vacante înregistrate la AJOFM nu reflectă decât o parte din piața muncii (în ciuda obligațiilor legale, nu toate locurile vacante sunt anunțate de angajatori; în general, gradul de cuprindere în evidențele AJOFM scade cu cât crește nivelul de calificare și gradul de specializare a acestora)*

* *posibile înregistrări multiple ale aceluiași posturi (anunțuri de locuri vacante repetate în cazul neocupării)*

* *difficultățile de corelare între nomenclatoarele din învățământ și COR.*

* *la momentul analizei nu au fost disponibile informații privind numărul anual de absolvenți pe domenii și calificări pentru a evalua raportul absolvenți șomeri / absolvenți pe ocupațiile aferente*

4.2.1.1. Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru învățământul tehnic

Din informațiile oferite de AJOFM Bacău, existente în Anexa 5.8 a acestui document, putem analiza structura comparativă șomaj – locuri de muncă vacante având în vedere următoarele considerații: corespondența cu nomenclatorul de calificare din ÎPT este orientativă, în limitele posibilității de asociere în plan ocupațional a unor calificări din ÎPT în raport cu grupele/ocupațiile respective din COR, pe fiecare din cele două rute de pregătire. N.B.: de obicei o calificare permite practicarea unei game mai largi de ocupații; Datele privind șomajul/locurile de muncă vacante reprezintă suma intrărilor în șomaj, respectiv suma locurilor de muncă comunicate vacante la AJOFM în anul respectiv.

Analizând graficul alăturat, legat de evoluția celor 3 indicatorii în perioada 2012 – 2015, pentru calificările care se subsumează domeniului de pregătire resurse și protecția mediului, se constată un număr foarte mic de locuri de muncă vacante, în condițiile în care numărul de șomeri este destul de ridicat.

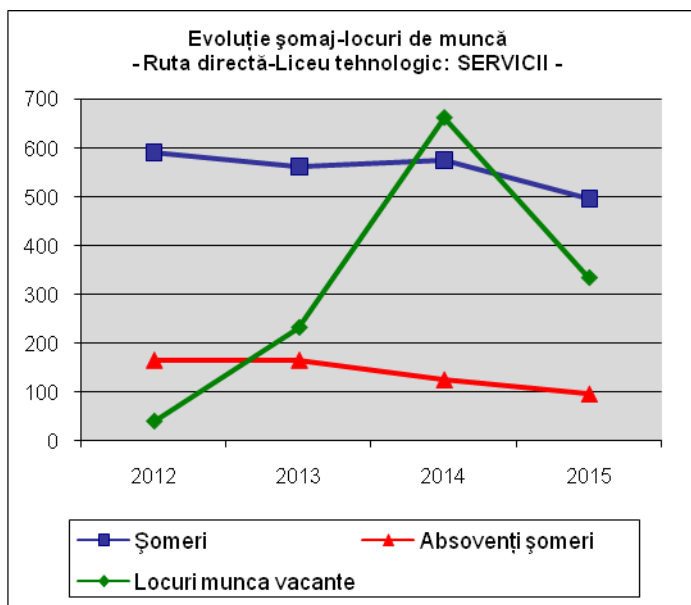

Figura 4.17.

Pentru domeniul de pregătire servicii putem spune că „a trecut perioada de glorie”, mai exact numărul locurilor de muncă vacante a început să scadă din 2012, dar și rata șomajului, foarte puțini absolvenți recurgând la soluția șomajului pentru a obține venituri.

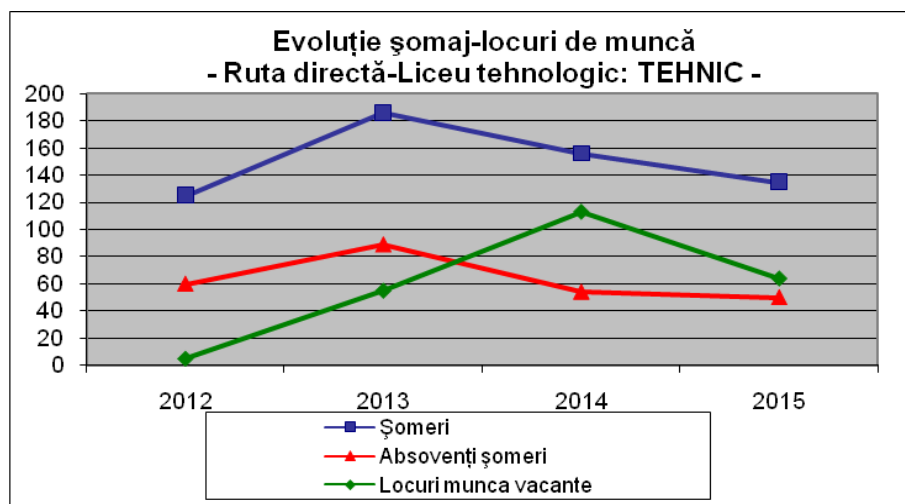

Fig. 4.18.

Pentru profilul tehnic, se constată că numărul absolvenților care sunt înregistrați ca și șomeri, a început să scadă în perioada 2013 – 2014, numărul locurilor de muncă vacante sunt mai multe, iar numărul de șomeri a început să scadă, în același interval.

Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru județul Bacău:

- ❖ cel mai mare număr de șomeri la nivelul județului Bacău se regăsește la nivelul domeniilor corelate cu profilul servicii din învățământul preuniversitar, iar cel mai mic în domeniul resurselor și protecția mediului;
- ❖ pe de altă parte, cele mai multe locuri de muncă vacante se află tot în domeniul serviciilor, ceea ce înseamnă că este încă un domeniu în creștere și poate absorbi forța de muncă.

4.2.1.2. Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru școala postliceală

Pentru școala postliceală, se desprind domeniile: **servicii din care Asistență socială și sănătate** este domeniul cu o dinamică pozitivă la nivel județean în privința locurilor de muncă.

Grupa / ocupația (denumire)	ȘOMAJ ³⁾														LOCURI DE MUNCĂ vacante ⁴⁾								
	Din care absolvenți																						
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Degustători si controlori de calitate de mâncăruri si băuturi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tehnician in industria alimentară	49	0	0	0	0	0	0	37	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tehnician laborant analize produse alimentare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tehnician industria alimentara extractivă	4	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tehnician industria alimentară fermentativă	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tehnician industria cărnii, laptelui si conservelor	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tehnician morărit si panificație	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tehnician proiectant în industria alimentară	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tehnician agronom-cercetare	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tehnician pedolog	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Agent agricol	1	8	12	12	11	15	17	0	4	8	7	4	4	2	0	6	7	12	15	16	22		
	62	8	12	12	11	15	17	41	4	8	7	4	4	2	0	6	7	12	15	16	22		
Tehnicieni constructori	76	63	54	86	105	86	96	16	27	33	47	71	40	66	21								
	76	63	54	86	105	86	96	16	27	33	47	71	40	66	21	24	18	20	12	26	20		
agenți in activitatea	209	40	83	29	24	28	15	5	8	1	0	2	7	3	260	11	9	6	7	6	6		

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI), BACĂU 2014-2020, actualizat 2018

financiară și comercială																				
agenți comerciali și mijlocitori de afaceri	11 2	38	48	70	64	55	42	2	18	22	46	43	29	17	97					
funcționari în serviciile de evidență contabilă și financiare	24	38	36	33	40	35	34	8	1	2	11	13	9	5	2	1	1	5	1	10
Funcționari de programare și urmărire a producției	20	12 8	14 1	18 8	23 3	24 4	18 4	0	63	84	12 2	10 4	13 9	78	26					
	36 5	24 4	30 8	32 0	36 1	36 2	27 5	15	90	10 9	17 9	16 2	18 4	10 3	38 5	53	62	36	39	39
Tehnicienii de echipamente de înregistrare, redare, imagine și sunet	6	11	26	12	10	2	4	2	0	0	0	0	0	0	2					
Tehnicienii de echipamente pentru radio-emisie, televiziune și telecomunicații	49	2	8	3	6	3	2	8	0	0	0	0	0	0	8					
Tehnicienii de aparate electro-medice	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					
Tehnicienii pentru alte aparate optice și electronice	0	15	14	10	9	7	4	0	11	6	4	3	0	1	0					
Tehnician construcții telefonice	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					
Tehnician electronică/transporturi/ poștă și telecomunicații	42	0	0	0	0	0	0	24	0	0	0	0	0	0	5					
	10 5	28	48	25	25	12	10	34	11	6	4	3	0	1	15	7	3	5	11	4
Tehnician energetician/electrician	12	14	12	12	6	7	6	11	5	10	9	3	5	2	1					
	12	14	12	12	6	7	6	11	5	10	9	3	5	2	1	2	1	1	1	2
Tehnicienii și maștri în industria lemnului	25	0	0	0	0	0	0	12	0	0	0	0	0	0	1					
Tehnician silvic-exploatare	14	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	1					
	39	0	0	0	0	0	0	15	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
Tehnicienii și maștri mecanici	12 6	13 0	95	13 0	23 3	16 6	14 6	43	56	40	73	13 8	77	69	15	16	18	14	16	12
Proiectanți și desenatori tehnici	34	34	59	89	75	41	28	19	23	48	65	48	19	20	5	4	4	2	4	3
Optometristi și opticieni	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Tehnicienii proteziști-ortezști	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					
	16 2	16 4	15 4	21 9	30 8	20 7	17 4	62	79	88	13 8	18 6	96	89	21	20	22	16	20	13
Programatori ajutoari	8	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2					
Tehnicienii operatori	20 9	0	0	0	0	0	0	81	0	0	0	0	0	0	79	0	0	1	1	0

**PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI
TEHNIC (PLAI), BACĂU 2014-2020, actualizat 2018**

echipamente calcul																					
Tehnicienii operatori roboți industriali	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	21 8	0	0	0	0	0	0	83	0	0	0	0	0	0	81	0	0	1	1	0	0
Tehnicienii în fizică și chimie	85	60	37	45	80	41	40	14	14	2	10	21	2	9	16	15	16	14	9	17	10
Tehnician în protecția mediului (tehnician ecolog)	49	0	0	0	0	0	0	38	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Evaluator și auditor de mediu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	13 4	60	37	45	80	41	40	52	14	2	10	21	2	9	16	15	16	14	9	17	10
surori medicale, surori puericultoare, moașe și laborante	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Asistenți medicali generalști	86	2	5	3	3	4	2	51	0	2	0	0	0	0	13	0	0	0	0	2	1
Igieniști	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1
Asistenți dieteticieni și de nutriție	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fizioterapeuți și asimilați	8	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Asistenți farmaciști și laboranți	12	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0
Tehnicienii în medicina modernă, neclasificați în grupele de baza anterioare	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0
Infirmerie și îngrijitoare în instituii de ocrotire socială și sanitară	12	29	47	37	39	38	29	1	3	0	0	3	0	0	7	42	45	58	62	54	60
Personal specializat pentru îngrijire și supraveghere la domiciliu	15 1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	84	0	0	0	0	0	0
	28 4	31	52	40	42	42	31	58	3	2	0	3	0	0	11 7	42	45	59	62	57	62
secretari și operatori la mașini de scris și de calcul	19 7	49	35	45	41	46	39	0	0	0	0	17	12	6	0	0	0	0	0	16	16
inspectori pentru asigurarea clădirilor împotriva incendiilor	0	3	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI), BACĂU 2014-2020, actualizat 2018

Inspectori pentru protecția și igiena muncii și controlori de calitate	39	3	0	1	1	2	0	12	0	0	0	0	0	0	11						
																0	0	1	0	0	0
Designeri, decoratori și alți tehnicieni în domeniul artei	37	0	0	0	0	0	0	18	0	0	0	0	0	0	6						
																0	0	0	0	0	0
Funcționari expedite și alți agenți poștali	46	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	42						
																0	0	0	0	0	0
Inspector exploatare poștală	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0						
																0	0	0	0	0	0
	31	55	35	46	43	49	39	33	0	0	0	17	12	6	59	0	0	1	0	16	16
Funcționari în transporturi	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9						
																0	0	0	0	0	0
Electromecanic auto	28	23	12	27	21	19	27	1	0	0	0	0	0	0	3						
																3	6	3	3	2	2
	41	23	12	27	21	19	27	1	0	0	0	0	0	0	12	3	6	3	3	2	2
Ghizi și însoțitori	0	4	1	0	4	29	27	0	3	1	0	3	25	21	0						
																0	0	0	1	0	1
Administrator pensiune turistică	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1						
																0	0	0	0	0	0
	1	4	1	0	4	29	27	0	3	1	0	3	25	21	1	0	0	0	1	0	1
	18	69	72	83	10	86	74	42	23	25	39	47	36	29	73	17	18	16	21	24	25
	18	4	5	2	06	9	2	1	6	9	4	3	8	9	1	2	0	8	6	3	2

4.2.1.3. Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru învățământul superior

Pentru învățământul superior, dintre grupele de ocupații cu număr semnificativ de locuri de muncă vacante la nivel județean, se desprinde **o tendință de scădere a locurilor de muncă până în 2012, după care numărul locurilor de muncă vacante a început să crească, în condițiile în care numărul de șomeri, după o scădere în perioada 2009 – 2012, înregistrează o creștere în 2013.**

ȘOMAJ ³⁾												LOCURI DE MUNCĂ vacante ⁴⁾				
Total					Din care absolvenți											
2009	2010	2011	2012	2013	2008	2009	2010	2011	2012	2013		2009	2010	2011	2012	2013
1933	972	746	890	1046	387	712	245	233	322	314		473	282	200	210	315

4.2.2. Evoluția șomajului și a locurilor de muncă vacante înregistrate la ANOFM în perioada 2007 – 2015

Analiza locurilor de muncă vacante și evoluția șomajului, în această combinație și corelație, poate fi realizată doar la nivelul regiunii Nord-Est. Motivul principal este faptul că din punct de vedere statistic nu se fac prelucrări la nivelul județelor pentru numărul locurilor rămase vacante. Astfel cu ajutorul datelor Tempo s-a constatat că la nivelul regiunii Nord-Est, dar și la nivelul județelor sale, numărul șomerilor a înregistrat o scădere continuă, chiar dacă puțin perceptibilă, în perioada 2008 – 2015. Pe de altă parte numărul locurilor vacante, în același

interval de timp, a avut un trend ascendent atât la nivelul activităților economice din regiune, cât și pe grupe majore de ocupații (de la 24.239 locuri vacante în 2010 la 57.140 locuri de muncă vacante în 2015), ceea ce înseamnă că numărul acestora s-a dublat, la nivel național. Dacă avem în vedere regiunea Nord-Est un trend descrescător într 2010 – 2013, iar din 2014 numărul locurilor de muncă vancante au început să crească.

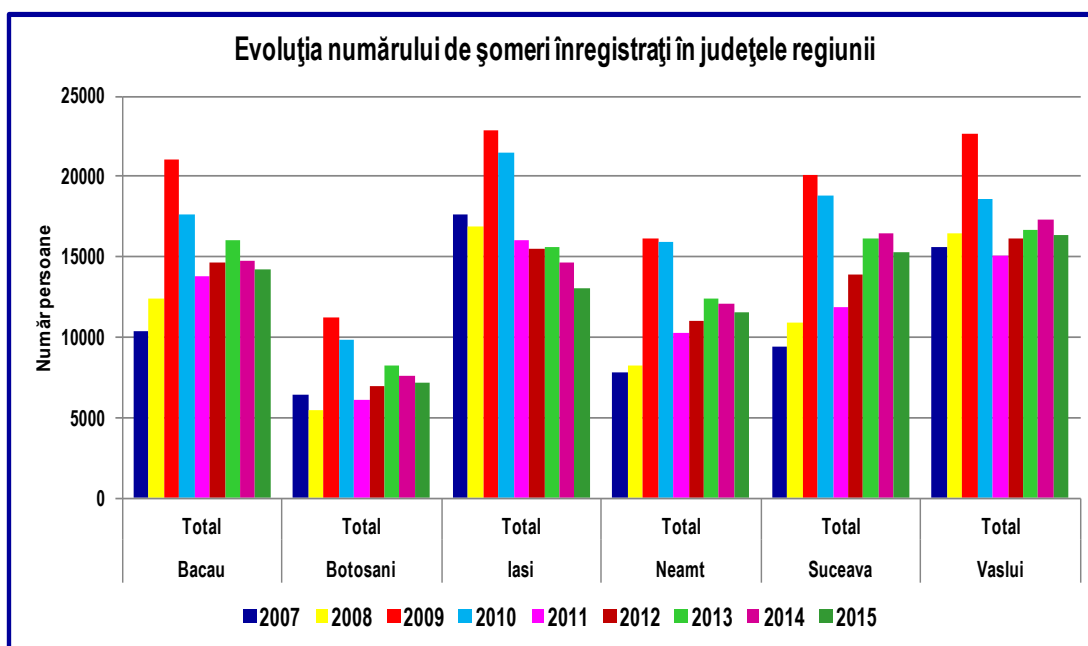
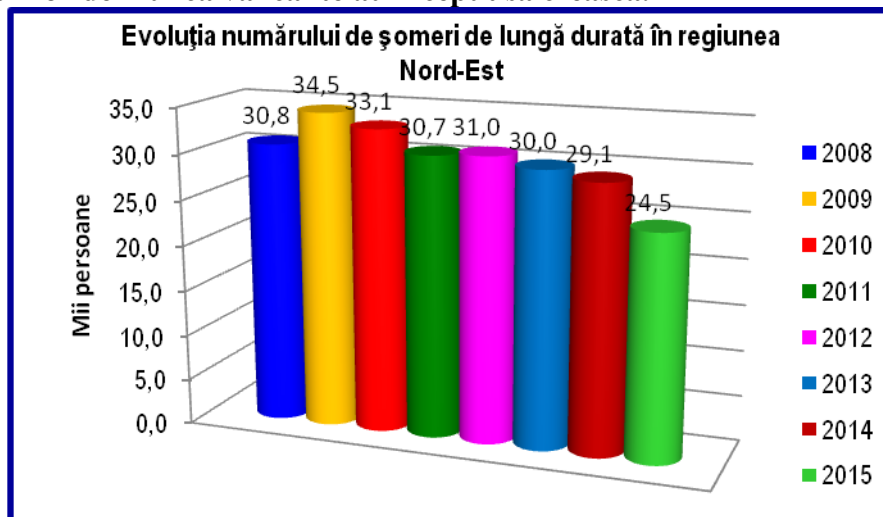

Fig. Nr. 4.15. Evoluția numărului de șomeri în județele regiunii Nord-Est

RATA LOCURILOR DE MUNCĂ VACANTE, PE ACTIVITĂȚI ALE ECONOMIEI NAȚIONALE, NUMĂR									
Macroregiuni și regiuni de dezvoltare	CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale)	Perioade							
		Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Trim. I 2016	Trim. II 2016
		UM: Numar							
TOTAL	TOTAL	24239	26057	24825	30643	38523	49952	58284	57140
	a agricultura, silvicultura și pescuit	629	618	273	299	382	611	746	586
	industrie	7880	9719	8933	10981	11713	14975	16671	17275
	b industria extractivă	30	25	37	84	101	83	215	79
	c industria prelucrătoare	7309	8888	7839	9586	10711	13685	14966	15910
	d producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apa caldă și aer condiționat	105	80	67	82	98	113	253	310
	e distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	436	726	990	1229	803	1094	1237	976
	f construcții	1565	1306	946	770	1147	1479	2867	1176
	g comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	1566	2120	1820	1897	2949	4656	5107	4949
	h transport și depozitare	1149	1444	1062	1204	1650	2568	2629	2522
	i hoteluri și restaurante	125	425	382	406	439	540	1108	1387
	j informații și comunicații	765	901	690	710	939	1668	2162	2457
	k intermediari financiare și asigurări	821	740	832	756	790	864	1190	1309
	l tranzacții imobiliare	26	70	63	74	98	135	141	200
	m activități profesionale, științifice și tehnice	575	430	554	777	818	1124	1404	1316
	n activități de servicii administrative și activități de servicii suport	959	1320	1219	1344	1841	1943	2720	2198
	o administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	3715	2843	2927	4813	6455	8158	8924	9420
	p învățământ	652	600	884	1464	2619	2471	2397	2263
	q sănătate și asistență socială	3316	3061	3683	3531	4881	6451	7662	7585
	r activități de spectacole, culturale și recreative	411	354	424	834	814	1272	1486	1392

**PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI
TEHNIC (PLAI), BACĂU 2014-2020, actualizat 2018**

	s alte activități de servicii	85	106	133	783	988	1037	1070	1105
Regiunea NORD-EST	total	5006	4307	3576	3484	4209	5249	5644	5122
	a agricultura, silvicultura și pescuit	178	88	85	111	143	130	125	130
	industrie	1620	1477	1244	1225	1315	1203	1293	1389
	b industria extractivă	4	7	4	2	10	29	173	19
	c industria prelucrătoare	1554	1406	1198	1167	1235	1093	1007	1259
	d producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apa caldă și aer condiționat	6	4	4	4	10	13	21	12
	e distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	56	60	38	52	60	68	92	99
	f construcții	542	250	173	109	177	283	663	196
	g comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	156	197	144	188	205	368	540	459
	h transport și depozitare	220	276	55	82	76	129	99	105
	i hoteluri și restaurante	11	12	23	42	49	146	57	91
	j informații și comunicații	4	47	19	18	51	115	125	103
	k intermediari financiare și asigurări	73	73	73	72	54	52	81	91
	l tranzacții imobiliare	2	2	:	:	:	1	:	:
	m activități profesionale, științifice și tehnice	23	37	35	30	48	96	151	115
	n activități de servicii administrative și activități de servicii suport	53	91	61	147	166	147	285	179
	o administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	304	166	172	301	447	819	621	792
	p învățământ	289	137	230	109	387	454	232	213
	q sănătate și asistență socială	1471	1393	1205	979	991	1175	1251	1110
	r activități de spectacole, culturale și recreative	57	57	52	67	99	122	120	146
	s alte activități de servicii	3	4	5	4	1	9	1	3
© 1998 - 2016 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA									

RATA LOCURILOR DE MUNCĂ VACANTE, PE GRUPE MAJORE DE OCUPAȚII

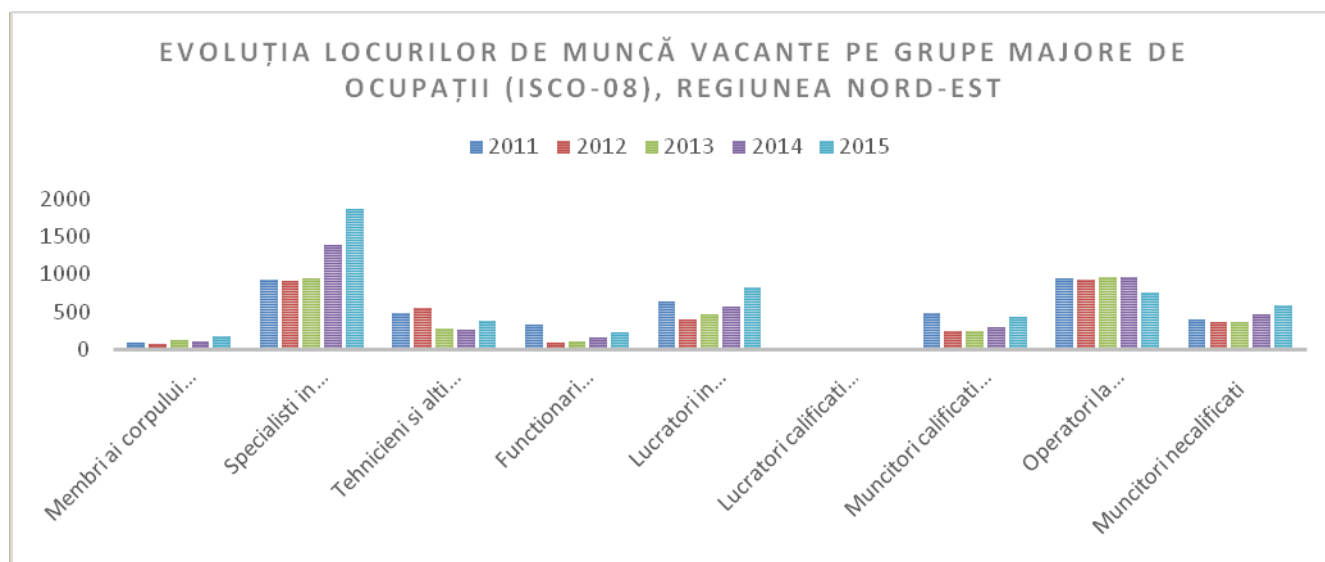

**PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI
TEHNIC (PLAI), BACĂU 2014-2020, actualizat 2018**

Macroregiuni si regiuni de dezvoltare	Grupe majore de ocupatii (ISCO-08)	Perioade						
		Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Trimestrul I 2016	Trimestrul II 2016
		UM: Numar						
TOTAL ȚARĂ	Total	26057	24825	30643	38523	49952	58284	57140
	Membri ai corpului legislativ, ai executivului, inalti conducatori ai administratiei publice, conducatori si functionari superiori	1001	1023	1329	1773	2185	2798	2465
	Specialisti in diverse domenii de activitate	5701	6299	8917	11859	14666	17073	16761
	Tehnicienii si alti specialisti din domeniul tehnice	2532	2713	2941	3646	4513	5020	5305
	Functionari administrativi	1684	1369	1802	2553	3212	3348	3776
	Lucratori in domeniul serviciilor	2748	2737	3346	4621	7222	8101	7431
	Lucratori calificati in agricultura, silvicultura si pescuit	46	87	92	103	98	103	124
	Muncitori calificati si asimilati	3154	2255	2748	3913	4916	7110	6352
	Operatori la instalatii si masini; asamblori de masini si echipamente	4906	4506	4666	4932	5662	6583	6702
	Muncitori necalificati	4285	3836	4802	5123	7478	8148	8224
Regiunea NORD-VEST	Total	3145	2941	4504	5478	8050	<u>8588</u>	<u>8999</u>
	Membri ai corpului legislativ, ai executivului, inalti conducatori ai administratiei publice, conducatori si functionari superiori	54	59	106	215	232	<u>287</u>	<u>263</u>

Specialisti in diverse domenii de activitate	446	619	956	1149	1706	<u>2188</u>	<u>2215</u>
Tehnicienii si alti specialisti din domeniul tehnic	259	301	328	525	673	<u>622</u>	<u>678</u>
Functionari administrativi	105	216	358	399	520	<u>644</u>	<u>750</u>
Lucratori in domeniul serviciilor	113	185	561	888	1184	<u>1110</u>	<u>1215</u>
Lucratori calificati in agricultura, silvicultura si pescuit	2	8	9	11	17	<u>20</u>	<u>23</u>
Muncitori calificati si asimilati	429	280	432	508	828	<u>970</u>	<u>763</u>
Operatori la instalatii si masini; asamblori de masini si echipamente	1158	824	866	829	1260	<u>1269</u>	<u>1361</u>
Muncitori necalificati	579	449	888	954	1630	<u>1478</u>	<u>1731</u>
© 1998 - 2016 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA							

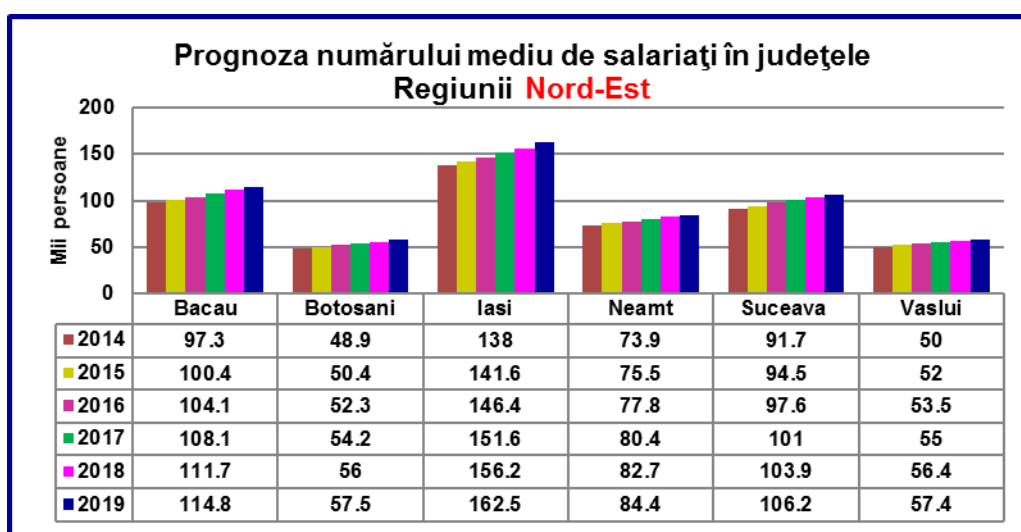

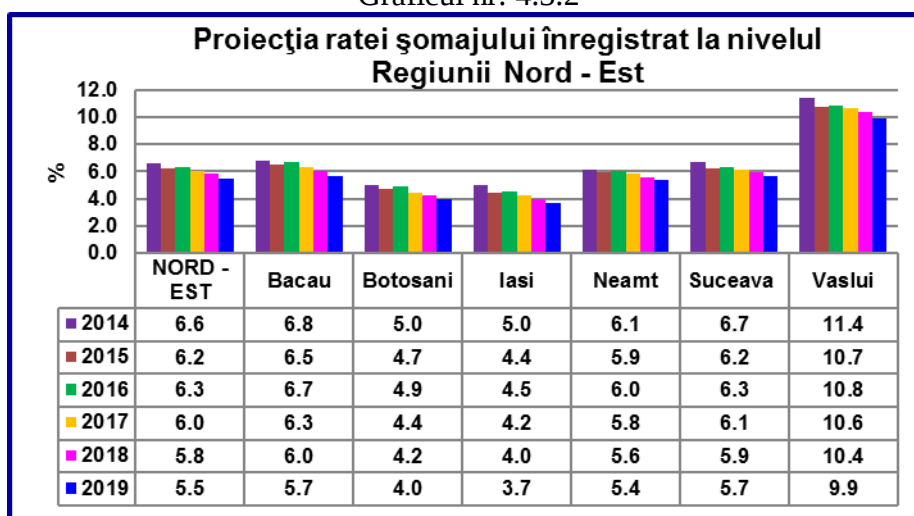
4.3. Prognoze pentru anul 2019 în domeniul forței de muncă

Conform previziunilor realizate de către INS, la nivelul anului 2019, numărul mediu de salariați în județul Bacău, va avea o creștere redusă, de la 108,1 mii pers în 2017 la 114,8 mii pers în 2019, ocupând a treia poziție în regiune după județul Iași și Suceava.

Graficul nr. 4.3.1

Graficul nr. 4.3.2

4.4. Concluzii din analiza pieței muncii.

Armonizarea Planurilor de școlarizare cu structura ofertei și proporțional cu nevoile pieței muncii este o necesitate evidențiată de întreaga analiză, cu următoarele direcții de acțiune: creșterea ponderii pe domeniul tehnic și scăderea ponderii domeniului serviciilor, dezvoltarea agriculturii pe termen lung, dezvoltarea domeniului construcții pe termen mediu și lung. Realizarea de analize la nivel local în PLAI pentru a defini mai concret oferta planului de școlarizare și consultarea structurilor implicate în dezvoltarea regională și locală.

Actualizarea calificărilor și curriculumului. Dinamica economiei necesită calificări și competențe adecvate cu o mobilitate și flexibilitate ocupațională sporită a forței de muncă. Aceasta presupune:

- Actualizarea permanentă a SPP și aplicarea în condiții care să asigure calitatea formării.

Realizarea de parteneriate. Ponderea crescândă a IMM solicită sistemului IPT un răspuns adecvat la nevoile specifice IMM, de adaptabilitate crescută a forței de muncă la sarcini de lucru diverse. Acest deziderat se poate realiza prin:

- Elaborarea CDL în parteneriat pentru a satisface nevoile angajatorilor pe plan local;
- Asigurarea unei pregătiri de bază, competențe tehnice generale care să permită flexibilitatea profesională și ocupațională;
- Actualizarea competențelor în același ritm cu dezvoltarea economiei și pieței forței de muncă;
- Dezvoltarea de competențe care pot asigura căutarea și/sau crearea propriului loc de muncă (ex: competențe antreprenoriale);
- Promovarea învățării pe parcursul întregii vieți;
- Consolidarea pregătirii profesionale, în parteneriat activ, eficient cu agenții de ocupare.

Dezvoltarea competențelor de protecție a mediului, care răspund la cerințele de mediu conform standardelor UE:

- Este necesară dezvoltarea de competențe corespunzătoare protecției mediului în cadrul pregătirii tehnice generale, pentru toate calificările și competențe specializate pentru calificările ce presupun activități legate de mediu.

Dezvoltarea mediului rural și rural - montan:

În contextul în care, în mediul rural, majoritatea populației este cuprinsă în agricultură de subzistență (punct slab) dar corelat cu potențialul geografic montan, al regiunii (punct tare) se impune realizarea unui program coerent de măsuri de educație și formare profesională, pe următoarele direcții prioritare:

- *Consolidarea parteneriatului social prin antrenarea în procesul decizional și de planificare strategică în IPT a reprezentanților instituțiilor și organizațiilor relevante pentru ruralul - montan.*

- *Inițierea/dezvoltarea unor școli pilot cu profil agromontan, înzestrate cu o bază materială adecvată: fermă didactică, ateliere școală și laboratoare – organizate și dotate corespunzător, din perspectiva agriculturii montane și pluriactivității (cu o componentă de agroturism inclusă); facilități de tip campus.*

- *Adecvarea sporită a conținutului calificărilor la specificul agromontan local.*
- *Completarea/adaptarea pregătirii la nivel gimnazial din zonele montane prin introducerea unor noțiuni generale privind economia ruralului montan, și aspecte practice de gospodărie și alimentație (la orele de educație tehnologică / componentă de CDS).*
- *Programe de formare continuă a cadrelor didactice de specialitate, cu privire la competențele specifice agriculturii montane.*

- *Programe de orientare și consiliere adaptate grupurilor țintă din ruralul montan (elevi și părinți, tineri agricultori).*

De asemenea, se recomandă programe adecvate de informare și instruire a producătorilor agricoli cu privire la:

- ameliorarea competitivității sectorului agricol, alimentar și forestier din zona montană
- ameliorarea calității producției și a produselor, adaptarea la normele UE .
- promovarea produselor lor prin utilizarea logo-urilor acceptate de către UE (ex.: Produsul BIO, Produsul tradițional, Denumirea de origine a produsului–AOP, Identificarea geografică a produsului-IGP)

anul 2017 – județul Bacău

Nr	Indicatori	Concluzii
1	ponderea persoanelor ocupate	1. domeniul servicii 39,2% din care comerț 13,3%, 1,0% hoteluri și restaurante, 5,5% învățământ, 4,7% sănătate și asistență socială, 3,8% transporturi, depozitare, comunicații, 2. domeniul agricultură, silvicultură pescuit - 32,4% 3. domeniul industrie - 18,2% 4. domeniul construcții - 10,2%
2	Numărul mediu al salariaților , pe activități ale economiei naționale	1. Industrie - 29,07% din care Industrie prelucrătoare 78,4% din total industrie 2. Comerț cu ridicata/amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor 18,64% 3. Construcții 8,76% 4. Învățământ 10,85% 5. Sănătate și asistență socială 8,53% 7. Transport și depozitare 4,24 % 8. Administrație publică 4,33% 9. Activități de servicii administrative, asigurări sociale 4,01%
3	Locuri de muncă vacante	• servicii (economic) • comerț (economic) • mecanică • agricultură • construcții • sănătate și asistență socială
4	Domenii cu dinamică pozitivă și potențial mare de absorbție pe piața muncii:	▪ mecanică, ▪ construcții, ▪ sănătate și asistență socială ▪ comerț
5	Dinamica ocupațiilor pe nivele	Învățământ profesional și tehnic: în special școala profesională, domeniul mecanic, calificarea mecanic auto Școala postliceală: servicii din care asistență socială și sănătate, administrație Învățământul superior: o tendință de scădere a locurilor de muncă în paralel cu creșterea numărului de șomeri .

4.4. Proiecția cererii și ofertei de locuri de muncă pe termen mediu

În 2011, Institutul Național de Cercetare Științifică în domeniul Muncii și Protecției Sociale (INCSMPS) a realizat, **Studiu previzional privind cererea de formare profesională la orizontul 2013 și în perspectiva 2020**. Studiul a fost realizat de către INCSMPS în calitate de partener în cadrul Proiectului strategic cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013 „**Corelarea ofertei educaționale a învățământului profesional și tehnic cu cerințele pieței muncii**”, proiect al cărui lider de parteneriat a fost Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic.

Proiecția cererii de forță de muncă și a cererii de formare profesională pe termen mediu și lung a fost realizată utilizând o metodologie similară cu cea utilizată de Universitatea Cambridge în modelul de prognoză utilizat de CEDEFOP, dar prezintă unele abordări inovative generate de gradul mult mai mare de detaliere a informațiilor dorite.

Astfel, s-a realizat o proiecție a **cererii potențiale** de forță de muncă (definită ca cererea de forță de muncă rezultată din dinamica economică - descrisă prin indicatori ai investițiilor brute interne și externe și ai valorii adăugate brute) de-a lungul orizontului de prognoză. Cererea potențială reprezintă nivelul estimat ca necesar, în termeni de populație ocupată, conform previziunilor economice. Acest nivel va fi satisfăcut când numărul persoanelor efectiv ocupate este egal cu nivelul estimat ca necesar de populație ocupată; în celelalte cazuri vom avea un deficit sau un excedent față de necesarul de populație ocupată. Cererea potențială nu trebuie considerată ca cerere efectivă. De asemenea, nu trebuie confundată cu populația ocupată (deși are valori aparent identice sau apropiate față de aceasta). Cererea potențială estimează necesarul de populație ocupată, însă evoluția populației efectiv ocupate depinde nu numai de evoluțiile economiei ci de o multitudine de alți factori, în primul rând demografici, migrație etc. Pentru estimarea ei s-a utilizat o tehnică de modelare econometrică.

A fost estimată și **cererea înlocuită** (definită ca număr de locuri de muncă rezultate din retragerea participanților la activitatea economică ca urmare a pensionărilor). Este de menționat că cererea înlocuită este o variabilă intermediară, astfel încât valorile ei nu descriu decât evoluții ale unor structuri economice trecute. Mai mult, lipsa unor informații detaliate cu privire la structura pe vârste a populației ocupate a făcut ca estimarea să fie făcută pe grupe de vârstă și în ipoteze care induc un anumit grad de eroare al estimării. Prin urmare, aceste estimări trebuie privite cu rezerve.

Utilizând cele două variabile (cererea potențială și cererea înlocuită) s-a estimat **cererea agregată** de forță de muncă pentru anul 2013 și s-a extins prognoza pentru orizontul 2020.

Analizând informațiile cu privire la dinamica cererii potențiale (măsura creării sau distrugerii de locuri de muncă în viitor) și a cererii înlocuite s-au estimat **locurile de muncă disponibile**, în ipotezele de calcul al celor două variabile. Acest indicator poate lua valori pozitive dacă există cerere potențială sau dacă aceasta indică dispariție de locuri de muncă dar nivelul cererii înlocuite este mai mare decât dispariția locurilor de muncă.

Modelul econometric macroeconomic utilizat pentru estimarea cererii de forță de muncă la nivel național a utilizat serii de date de la Institutul Național de Statistică, pentru perioada 2000-2008 privind:

- populația ocupată în activități ale economiei naționale (diviziuni CAEN REV1);
- valoarea investițiilor brute în bunuri corporale în activități ale economiei naționale (diviziuni CAEN REV1);
- valoarea adăugată brută în activități ale economiei naționale (diviziuni CAEN REV1);
- valoarea costului mediu lunar al salariilor în activități ale economiei naționale (diviziuni CAEN REV1).

Proiecția cererii de forță de muncă și a cererii de formare profesională pe termen mediu și lung a fost realizată în trei tipuri de scenarii:

❖ **Scenariul MODERAT** a fost construit pe baza următoarelor ipoteze:

- evoluția valorii adăugate brute (VAB) conform prognozelor Comisiei Naționale de Prognoză (Prognoza de primăvară 2011) pentru perioada 2011-2013
- pentru perioada 2014 – 2020 s-a presupus următoarea evoluție a **valorii adăugate brute**: un ritm anual de creștere în industrie de 1,0325, un ritm de 1,0305 în construcții și respectiv un ritm anual de creștere în servicii de 1,0165 (valori calculate ca o medie aritmetică a ritmurilor anuale de creștere așteptate pentru perioada 2011 – 2012). S-a considerat că în cadrul fiecărei ramuri, diviziunile componente urmează evoluția ramurii. S-a optat pentru alegerea pentru perioada 2014-2020 a unor ritmuri de creștere a VAB inferioare anului 2013 deoarece s-a dorit luarea în considerare a prezumtivei crize economice pe care specialiștii o previzionează după anul 2013.
- pentru evoluția **Costului forței de muncă** pentru anii 2009 și 2010 s-a ținut cont de valorile reale publicate de Institutul Național de Statistică, în timp ce pentru anii 2011-2020 s-a considerat un ritm anual de creștere constant și egal cu 1,015.
- pentru evoluția **Investițiilor brute**-apornit de la ritmul de scădere anual pentru 2009 (0,76) pe total industrie calculat din datele de la INS - tempo online. În lipsa altor informații s-a considerat că această scădere a fost înregistrată identic la nivelul fiecărei diviziuni CAEN. Pentru perioada 2010 – 2020 s-a estimat trendul liniar al variabilei pe baza datelor observate pe întreaga perioadă de analiză.

❖ **Scenariul OPTIMIST** a presupus următoarele variații față de scenariul MODERAT:

- **VAB** în 2010 înregistrează un ritm de creștere de 1,1 față de 2009 în industrie, un ritm de scădere de 0,9 față de 2009 în construcții, în timp ce în servicii se menține constantă pe perioada 2010-2011. Pentru perioada 2012- 2013 se mențin evoluțiile prognozate de Comisia Națională de Prognoză, în timp ce pentru perioada 2014- 2020 s-a considerat un ritm anual de creștere în industrie de 1,036, un ritm de 1,044 în construcții și respectiv un ritm anual de creștere în servicii de 1,032 (valori calculate ca o medie aritmetică a ritmurilor anuale de creștere așteptate pentru perioada 2011 – 2013).
- **Investițiile brute** în 2010 înregistrează un ritm de creștere de 1,15 față de 2009. Pentru perioada 2011- 2020 s-a estimat apoi trendul liniar al variabilei.

❖ **Scenariul PESIMIST** a presupus următoarele variații față de scenariul MODERAT:

- **VAB** în perioada 2014 - 2020 se menține la nivelul prognozat pentru anul 2011. De asemenea, s-a ținut cont și de rezultatele anchetei în firme, conform cărora peste jumătate dintre cei intervievați sunt de părere că România nu își va reveni din criza economică până în anul 2013.
- **Costul forței de muncă** în 2010 își menține ritmul de creștere pe care l-a avut în 2009 comparativ cu 2008, în timp ce pentru anii 2011-2020 s-a considerat un ritm anual de creștere de 1,015 constant.

A fost prognozată separat și evoluția celor 18 diviziuni CAEN (Rev.1) ce au fost excluse din modelul econometric din cauza lipsei de date. Pentru acestea s-a emis ipoteza conform căreia evoluția populației ocupate din cadrul lor își menține trendul observabil pentru perioada 2000-2008.

În final, s-a corectat modelul cu eroarea obținută din predicția populației ocupate totale la nivel național pentru anii 2009 și 2010 cu valorile reale (erorile au fost de aprox. 1-2%).

Rezultatele proiecțiilor

1. Proiecția cererii potențiale la nivel național

Rezultatele prognozei cererii potențiale de forță de muncă (funcție de dinamica economică ce generează sau distruge locuri de muncă) la nivel național pentru perioada 2011 – 2020 indică scăderea acesteia în ipotezele scenariului pesimist și a celui moderat și creșterea acesteia în ipoteza scenariului optimist.

Tabelul nr. 4.16 (mii persoane)

	scenariu PESIMIST	scenariu MODERAT (de bază)	scenariu OPTIMIST
2009	9243	9243	9243
2010	9239	9239	9239
2011	8939	9161	9400
2012	8951	9095	9414
2013	8972	9045	9437
2014	8937	9032	9440
2015	8903	9021	9444
2016	8867	9009	9447
2017	8831	8996	9450
2018	8794	8982	9452
2019	8756	8968	9454
2020	8718	8954	9456

2. Proiecția cererii potențiale, a cererii înlocuite și a cererii agregate de forță de muncă la nivel de regiune de dezvoltare și la nivel de județ – scenariul moderat

În ipotezele scenariului de bază (moderat) proiecția cererii potențiale relevante pentru învățământul profesional și tehnic indică, la nivel regional, trenduri de reducere continuă între 2012-2020 în regiunile Nord-Est, Nord-Vest, Sus-Est, Sud-Vest și trenduri de scădere în perioada 2012-2014 urmate de trenduri de creștere între 2015 și 2020 în regiunile Sud, Centru, Vest, București-Ilfov.

Proiecția cererii potențiale de forță de muncă la nivel județean a fost estimată prin dezagregarea proiecțiilor la nivel regional privind populația ocupată. Proiecția în structură de ocupații pentru fiecare județ în parte a plecat de la asumția că este puțin probabil să se producă în următorii trei ani modificări structurale semnificative față de anul 2009

Pornind de la ratele de pensionare pe ocupații la nivel național (sursa: CEDEFOP din LFS (AMIGO)), s-a coborât la nivel regional luându-se în considerare diferențele dintre rata de ocupare a persoanelor vârstnice (peste 55 de ani) la nivel național și pe regiuni. Apoi, ratele de pensionare au fost rafinate la nivel de județ prin raportarea la ponderea populației de 55 ani și peste în populația totală ocupată a județului respectiv și compararea acesteia cu ponderea populației de 55 ani și peste în populația totală ocupată a regiunii din care face parte județul.

Cererea agregată de forță de muncă la nivel național a fost obținută din însumarea cererii potențiale cu cererea înlocuită de forță de muncă. Se observă faptul că – la nivel național - în fiecare an de prognoză, cererea înlocuită compensează scăderile cererii potențiale rezultată din evoluția potențială a activităților economice. Diferența dintre cererea înlocuită și modificarea cererii potențiale față de anul anterior este explicată de existența unor locuri de muncă disponibile. Estimarea dinamicii acestora, ca și a cererii potențiale, înlocuite și agregate în ipotezele scenariului de bază (moderat) arată existența unor oportunități pentru ocuparea tinerilor absolvenți sau a inactivilor, respectiv a șomerilor. Dacă acceptăm ipoteza că ponderea populației inactive nu se modifică și nici nu au loc reduceri ale ratei șomajului, putem să considerăm ca aceste locuri de muncă vor putea fi disponibile pentru absolvenții din diferite domenii relevante pentru învățământul profesional și tehnic.

Proгноze ale cererii pentru Regiunea Nord Est în ocupații relevante pentru ÎPT

(nr. persoane)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Proгноze ale cererii potențiale	1209958	1204945	1199590	1178179	1173645	1167471	1160745	1153540	1145909	1137904
Proгноze ale cererii înlocuite	23933	23833	23727	23300	23210	23087	22953	22809	22657	22498
Proгноze ale cererii agregate	1233891	1228778	1223317	1201479	1196855	1190557	1183698	1176349	1168566	1160401

Proгноze ale cererii pentru județul Bacău

(nr. persoane)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Proгноze ale cererii potențiale	151748	151151	150514	147965	147425	146690	145890	145032	144124	143171
Proгноze ale cererii înlocuite	5103	5081	5059	4968	4948	4922	4894	4863	4831	4797
Proгноze ale cererii agregate	290124	288995	287790	282968	281948	280558	279044	277422	275704	273902

3. Proiecția cererii de formare profesională la nivel regional și județean – scenariul moderat

Deoarece datele avute la dispoziție au permis realizarea proiecțiilor doar la intersecția subgrupe majore de ocupații și secțiuni CAEN Rev2, pentru a detalia industria prelucrătoare pe diviziuni s-a utilizat structura pe ocupații și activități economice din Recensământul din anul 2011. Presupunând că structura populației ocupate pe diviziuni în cadrul industriei prelucrătoare nu s-a modificat de la data ultimului recensământ, s-a aplicat această structură la rezultatele proiecției cererii de forță de muncă pe subgrupe majore de ocupații și secțiuni CAEN.

În continuare, evoluția cererii de formare profesională pe domenii de pregătire ale învățământului profesional și tehnic este estimată prin raportarea la distribuția cererii de forță de muncă în următoarea structură matriceală, ca intersecție dintre structura pe grupe ocupații și structura pe activități CAEN. Pentru domeniul Agricultură evoluția cererii de formare profesională a ținut cont de numărul de salariați din acest sector economic.

Domeniul de pregătire	Grupe de ocupații	Activități economice
Agricultură	Tehnicienii în științele vieții, ocrotirea sănătății și asimilați (32)	Agricultură, silvicultură și pescuit
	Agricultori și lucrători calificați în agricultură,	

	silvicultură și pescuit (61)	
Chimie industrială	Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii (31)	Fabricarea substanțelor și a produselor chimice
	Operatori la instalații fixe și lucrători asimilați (81)	Fabricarea celulozei, hârtiei și a produselor din hârtie
	Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse (82)	Industria de prelucrare a țiteiului, cocsificarea cărbunelui și tratarea combustibililor nucleari Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice
Construcții instalații și lucrări publice	Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii (31)	Construcții
	Meseriași și muncitori calificați în industria extractivă și construcții (71)	Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal (exclusiv mașini, utilaje și instalații) Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare
Comerț	Alte ocupații asimilate tehnicienilor (34)	Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor
	Modele, manechine și vânzători în magazine și piețe (52)	
Economic	Funcționari de birou (41)	Dispersie mare transectorială
Electric	Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii (31)	
	Meseriași și muncitori calificați în metalurgie, construcții metalice și asimilați (72)	
	Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse (82)	
Electromecanică	Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii (31)	Dispersie mare transectorială
	Alte ocupații asimilate tehnicienilor (31)	
	Meseriași și muncitori calificați în metalurgie, construcții metalice și asimilați (72)	
	Operatori la instalații fixe și lucrători asimilați (81)	
	Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse (82)	
	Conducători de vehicule și operatori instalații	

	mobile (83)	
Electronică automatizări	Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii (31)	Dispersie mare transectorială
	Meseriași și muncitori calificați în metalurgie, construcții metalice și asimilați (72)	
	Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse (82)	
Fabricarea produselor din lemn	Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii (31)	Fabricarea lemnului și a produselor din lemn și pluta, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din împletitură de pai și alte materiale vegetale Producția de mobilier și alte activități industriale n.c.a.
	Meseriași și muncitori calificați în mecanică fină, artizanat, imprimerie și asimilați (73)	
	Meseriași și muncitori calificați în industria alimentară și alte meserii artizanale (74)	
	Operatori la instalații fixe și lucrători asimilați (81)	
	Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse (82)	
Industrie alimentară	Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii (31)	Industria alimentară și a băuturilor
	Meseriași și muncitori calificați în industria alimentară și alte meserii artizanale (74)	
	Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse (82)	
Industrie textilă și pielărie	Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii (31)	Fabricarea produselor textile Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte; aranjarea și vopsirea blănurilor Tăbăcirea și finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj și marochinarie, a harnașamentelor și încălțămintei
	Meseriași și muncitori calificați în mecanică fină, artizanat, imprimerie și asimilați (73)	
	Meseriași și muncitori calificați în industria alimentară și alte meserii artizanale (74)	
	Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse (82)	
Materiale de construcții	Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii (31)	Fabricarea altor produse din minerale nemetalice Industria extractivă
	Meseriași și muncitori calificați în mecanică fină, artizanat, imprimerie și asimilați (73)	
	Operatori la instalații fixe și lucrători asimilați (81)	
	Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse (82)	
Mecanică	Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii (31)	Dispersie mare transectorială
	Alte ocupații asimilate tehnicienilor (31)	
	Meseriași și muncitori calificați în industria extractivă și construcții (71)	

	Meseriași și muncitori calificați în metalurgie, construcții metalice și asimilați (72)	
	Meseriași și muncitori calificați în mecanică fină, artizanat, imprimerie și asimilați (73)	
	Operatori la instalații fixe și lucrători asimilați (81)	
	Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse (82)	
	Conducători de vehicule și operatori instalații mobile (83)	
Turism și alimentație	Funcționari în servicii cu publicul (42)	Hoteluri și restaurante
	Lucrători în servicii personale și protecție (51)	
	Meseriași și muncitori calificați în industria alimentară și alte meserii artizanale (74)	
Resurse naturale și protecția mediului	Tehnicienii în științele vieții, ocrotirea sănătății și asimilați (32)	Agricultură, silvicultură și pescuit Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare Recuperarea deșeurilor și resturilor de materiale reciclabile
	Agriculi și lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit (61)	
Tehnici poligrafice	Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii (31)	Edituri, poligrafie și reproducerea pe suporti a înregistrărilor
	Funcționari de birou (41)	
	Meseriași și muncitori calificați în mecanică fină, artizanat, imprimerie și asimilați (73)	
	Operatori la mașini, utilaje și asamblori de mașini, echipamente și alte produse (82)	

Subliniem caracterul informativ al estimărilor deoarece acestea s-au bazat pe informații statistice incomplete și pe ipoteza că au avut loc alocări ale forței de muncă (și se va respecta înclinația și în viitor) strict în domeniul de activitate și în ocupația în care se face pregătirea.

Structura estimată pe domenii de pregătire a cererii potențiale la intersecția COR-CAEN, pentru Regiunea Nord-Est este următoarea:

Structura proiecției cererii potențiale pe domenii de pregătire în Regiunea Nord-Est
%

	2013	2017	2020
Agricultură	10,5	10,8	10,5
Chimie industrială	0,9	1,0	0,9
Construcții instalații și lucrări publice	10,7	10,9	10,7
Comerț	13,2	13,6	13,2
Economic	8,3	8,5	8,3
Electric	4,4	4,8	4,4
Electromecanică	0,9	1,1	0,9
Electronică automatizări	0,3	0,5	0,3
Fabricarea produselor din lemn	3,0	0,1	3,0
Industrie alimentară	1,5	0,0	1,5
Industrie textilă și pielărie	9,6	9,9	9,6
Materiale de construcții	0,8	0,8	0,8
Mecanică	19,0	20,7	19,0
Turism și alimentație	2,5	2,6	2,5
Resurse naturale și protecția mediului	14,2	14,7	14,2
Tehnici poligrafice	0,2	0,1	0,2

Plecând de la **Structura proiecției cererii potențiale pe domenii de pregătire în Regiunea Nord-Est**, în baza analizei specificului economic și de piața muncii al județului Bacău, membrii CLDPS apreciază că **Structura proiecției cererii potențiale pe domenii de pregătire din județul Bacău** este următoarea:

Structura proiecției cererii potențiale pe domenii de pregătire în județul Bacău

Domeniu	Cerere previzionată de locuri de muncă INCSMPS la nivelul regiunii %			Oferta IPT Pondere rezultată din analiză și consultare la orizontul 2020 %	
	2013	2017	2020	BACĂU	Regiune
RESURSE NATURALE ȘI PROTECȚIA MEDIULUI	14,2	14,7	14,2	21,5	22%
• Industrie alimentara	1,5	0,0	1,5	4-6	
• Agricultură	10,5	10,8	10,5	8-10	
• Silvicultură				0-1	
• Protecția mediului				6-8	
INDUSTRIE/PROFIL TEHNIC				47,5	49%
• Fabricarea produselor din lemn	3,0	0,1	3,0	0-2	
• Electronică și automatizări	0,3	0,5	0,3	8-10	
• Producție media	0	0	0	0	
• Construcții	10,7	10,9	10,7	9-11	
• Mecanică	19,0	20,7	19,0	18-20	
• Electric	4,4	4,8	4,4	0-2	
• Industrie textilă și pielărie	9,6	9,9	9,6	6-8	
• Materiale de construcții	0,8	0,8	0,8	0	
• Electromecanică	0,9	1,1	0,9	0	
• Chimie industrială	0,9	1,0	0,9	0-2	
• Tehnici poligrafice	0,2	0,1	0,2	0-1	
SERVICII				30	27%
• Turism	2,5	2,6	2,5	10-12	
• Economic	8,3	8,5	8,3	8-10	
• Comerț	13,2	13,6	13,2	8-10	
• Estetica și igiena corpului omenesc	0	0	0	0-2	

Structura ofertei educaționale pe niveluri de calificare la nivelul regiunii NORD EST

PROGNOZE ALE CERERII AGREGATE - REGIUNEA NORD-EST	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Ponderea din cererea pieței muncii pentru calificări de nivel 2 și 3 în 2017	Pondere nivel 4 pentru continuarea studiilor în învățământ superior în 2017 (asigurarea benchmark european)	Ponderi nivel 3 și 4 în oferta educațională a IPT - ieșiri în 2017
Total	1233891	1228778	1223317	1201479	1196855	1190557	1183698	1176349	1168566	1160401			
Calificări specifice nivelului 4 de calificare	160772	160101	159384	156518	155912	155085	154185	153221	152199	151128	13%	27%	40%
Calificări specifice nivelului 3 de calificare	1073119	1068677	1063933	1044961	1040944	1035472	1029513	1023128	1016367	1009274	87%		60%

Notă: Ponderea de 27% a nivelului 3 pentru continuarea studiilor în învățământ superior în 2017 este conform țintei asumate de România prin PNR privind ponderea absolvenților de învățământ terțiar în 2020.

Se recomandă ca ponderea IPT din totalul ofertei educaționale să fie aproximativ 60%. În cadrul ofertei educaționale a IPT aproximativ 40% se recomandă să fie pentru calificări de nivel 4 iar 60% pentru calificări de nivel 3.

4.5. Implicațiile pentru ÎPT

- Adaptarea ofertei de formare la cerințele pieței muncii în funcție de potențialul economic al județului;
- Creșterea populației cu nivel ridicat de educație, în special în mediul rural, prin creșterea ofertei de formare continuă;
- Dobândirea de competențe prin asigurarea instruirii practice la agenți economici;
- Analiza cererii pe piața forței de muncă a calificărilor de perspectivă pentru dezvoltarea județului;
- Oferirea de servicii de orientare și consiliere de la intrarea în sistemul de formare;
- Recalificarea cadrelor didactice pentru calificări solicitate pe piața muncii;
- Promovarea formării profesionale pe tot parcursul vieții ca domeniu major de intervenție în restructurarea și dezvoltarea sistemelor de educație și formare, asigurarea competențelor cheie;
- Îmbunătățirea accesului și participării la educație și formare profesională, a persoanelor provenind din grupuri/comunități/medii dezavantajate, vulnerabile din punct de vedere socio-economic și expuse riscului de excludere socială (în special minoritatea romă,

tinerii care părăsesc sistemul de stat de protecție a copilului, populația cu venituri scăzute, persoane cu cerințe educaționale speciale, populația din mediul rural, etc.);

- Promovarea spiritului și culturii antreprenoriale în educația inițială, astfel încât antreprenorialul să devină o opțiune de carieră pentru toți;
- Stabilirea de parteneriate active cu partenerii sociali în vederea creșterii gradului de absorbție a absolvenților din TVET;
- Utilizarea noilor tehnologii în procesul de formare profesională
- Oferirea de alternative prin forme de învățare (seral, frecvență redusă, învățământ la distanță);
- Colaborare sistem IPT - AJOFM, în vederea identificării calificărilor pentru autorizare unităților IPT ca furnizor FPC și a grupurilor țintă pentru formarea continuă;
- Consilierea elev - părinte în alegerea carierei, informarea privind tendințele înregistrate pe piața forței de muncă;
- Realizarea unui sistem de selecție în formare, pe baza aptitudinilor elevilor și a achizițiilor anterioare

**CAPITOLUL V.
ÎNVĂȚĂMÂNTUL
PROFESIONAL ȘI
TEHNIC**

5. 1. Indicatori de context

5.1.1.Contextul european

Strategia *EUROPA 2020* propune o nouă viziune pentru economia socială de piață a Europei în următorul deceniu, care să ajute Uniunea să edifice o economie inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, cu niveluri ridicate de ocupare a forței de muncă, productivitate și coeziune socială.

La nivel european, cadrul general al strategiei a fost adoptat la Consiliul European din 25-26 martie 2010 și definitivat la Consiliul European din 17 iunie 2010. În document este propusă abordarea tematică a reformelor concentrată pe **3 priorități interdependente** stabilite la nivelul statelor membre:

- Creștere inteligentă:
 - Dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare
- Creștere durabilă:
 - Dezvoltarea unei economii mai competitive, eficiente în utilizarea resurselor și ecologice
- Creștere inclusivă
 - Rată ridicată de ocupare, coeziune economică și socială

Ținte:

- Creșterea ratei de ocupare a populației 20-64 ani, de la 69% în prezent, la peste 75%;
- Alocarea a 3% din PIB pentru cercetare-dezvoltare;
- Rata abandonului școlar timpuriu: maxim 10%;
Cel puțin 40% dintre tinerii (30-34 ani) să fie absolvenți de învățământ terțiar;
- “20/20/20”: reducerea cu 20% a emisiilor de gaze cu efect de seră, creșterea cu 20% a ponderii energiei regenerabile în consumul final de energie, creșterea cu 20% a eficienței energetice, comparativ cu 1990
- Reducerea cu 25% a populației aflate sub pragul de sărăcie
Sursa: Strategia ”Europa 2020”

Pentru susținerea celor 3 priorități și atingerea acestor ținte sunt propuse ca instrumente de lucru 7 inițiative emblematic:

- **3 inițiative pentru creșterea inteligentă:**
 - O Uniune a inovării;
 - O Agendă Digitală pentru Europa;
 - Tineret în mișcare;
- **2 inițiative pentru creștere durabilă:**
 - O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor;
 - O politică industrială integrată pentru era globalizării;
- **2 inițiative pentru creșterea incluzivă:**
 - O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă;
 - Platforma europeană de combatere a sărăciei.

Inițiativa: “Agenda pentru noi competențe și locuri de muncă”

Măsurile la nivelul statelor membre (selecție):

- Promovarea și monitorizarea implementării efective a rezultatelor dialogului social

- Dezvoltarea parteneriatelor între sectorul educației și lumea muncii, în special prin implicarea partenerilor sociali în planificarea ofertei de educație și formare profesională
- Implementarea Cadrului European al Calificărilor (EQF); Cadrul Național al Calificărilor corelat cu EQF
- Asigurarea dobândirii și recunoașterii, prin învățământul general, profesional și superior și prin formarea adulților, inclusiv pe cale non-formală sau informală, a competențelor cerute pentru angajare în formarea continuă și pe piața muncii

Inițiativa: “Tineretul în mișcare”

Linii de acțiune principale:

- Dezvoltarea de sisteme educaționale și de formare moderne care să asigure competențele cheie și excelență:
 - Investiții mai mari, mai bine țintite și durabile în educație și formare; asigurarea celui mai bun randament al resurselor publice; diversificarea surselor de finanțare;
 - Consolidarea acțiunilor pentru reducerea abandonului școlar timpuriu;
 - Dezvoltarea serviciilor de orientare și consiliere profesională: informații de bază pentru planificarea carierei (informații referitoare la parcursurile educaționale și de formare, oportunități de angajare); acțiuni de îmbunătățire a imaginii sectoarelor și profesiilor cu potențial de angajare;
 - Promovarea învățării și predării de calitate;
 - Accentul pe competențele cheie pentru economia și societatea bazată pe cunoaștere, de exemplu: a învăța să înveți, comunicarea în limbi străine, competențele antreprenoriale, TIC, învățarea online, competențele în domeniul matematicii (inclusiv competențele numerice) și științelor.
 - Comisia a prezentat o comunicare privind competențele în sprijinul învățării de-a lungul vieții, care va include propuneri de elaborare a unui limbaj comun între sistemul educațional și sectorul profesional (Taxonomia europeană pentru aptitudini, competențe și profesii - ESCO).
 - Creșterea atractivității, ofertei și calității EFP VET: conform proiecțiilor, cca. 50 % din totalul locurilor de muncă din 2020 vor fi pentru calificări de nivel mediu rezultate din programe de educație și formare profesională.
 - Promovarea experienței timpurii la locul de muncă ca factor esențial pentru facilitarea intrării pe piața muncii și orientarea carierei: programe de tip ucenicie și stagii de practică de calitate.
 - Propunerea unui cadru de calitate pentru stagii, inclusiv abordarea obstacolelor juridice și administrative ale stagiilor transnaționale. Sprijinirea unui acces mai bun și a unei participări mai bune la stagii de bună calitate, inclusiv prin încurajarea întreprinderilor să ofere locuri pentru stagii și să devină bune întreprinderi-gazdă (de exemplu, prin etichete de calitate sau premii), precum și prin acorduri între parteneri sociali și ca parte a politicii de responsabilitate socială a întreprinderilor (RSI).
 - Facilitarea parcursurilor și permeabilității dintre EFP și învățământul superior, inclusiv prin dezvoltarea unor cadre naționale de calificare și prin menținerea unor parteneriate strânse cu sectorul profesional.
 - Extinderea oportunităților de învățare non formală și informală; recunoașterea și validarea acestor tipuri de învățare.
- Promovarea atractivității învățământului superior pentru economia bazată pe cunoaștere:
 - Mărirea proporției tinerilor care urmează un program de studii superioare sau echivalent;
 - Îmbunătățirea calității, atractivității și capacității de adaptare a învățământului superior;
 - Ameliorare cantitativă și calitativă a mobilității și a capacității de inserție profesională;

- Susținerea unei dezvoltări puternice a învățării transnaționale și a mobilității profesionale pentru tineri
 - Promovarea mobilității tinerilor în scop educațional: obiectivul ca până în 2020 toți tinerii din Europa să poată avea posibilitatea de a și petrece în străinătate o parte din timpul alocat parcursului educațional, inclusiv prin formare la locul de muncă;
 - Promovarea mobilității profesionale a tinerilor
- Măsuri de reducere a șomajului și de sprijinire a încadrării în muncă a tinerilor:
 - Sprijin pentru obținerea primului loc de muncă și de începerea unei cariere.
 - Comisia va stabili o monitorizare sistematică a situației tinerilor care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare pe baza unor date comparabile la nivelul UE, ca sprijin pentru elaborarea politicilor și pentru învățarea reciprocă în acest domeniu.
 - Se recomandă statelor membre asigurarea faptului că toți tinerii sunt încadrați în muncă, își continuă studiile sau fac parte dintr-un program de activare *în termen de patru luni de la absolvirea școlii*, ca parte a unei „garanții pentru tineret”.
- Sprijinirea tinerilor cu risc
- Susținerea tinerilor antreprenori și a activităților independente

5.1.2. Contextul național

Programul de guvernare 2018-2020 reprezintă o provocare pentru România atât din perspectiva oportunităților, cât și a riscurilor. Viziunea noastră de politici publice pleacă de la premisa construirii unei societăți echilibrate, bazate pe principii incluzive. **Conform acestui program la domeniul educației vor fi implementate o serie de strategii menite să facă educația captivantă, continuă și coerentă.**

1. Pachetul social garantat pentru educație

- Implementarea unor programe care să asigure condiții de dezvoltare și formare a tuturor copiilor, de la naștere și până la majorat.
- Sprijin acordat părinților privind creșterea nou născuților, prin asigurarea condițiilor de integrare a copiilor în creșe, respectiv pentru acces în învățământul preșcolar.
- Asigurarea unui învățământ de calitate, în școli echipate corespunzător, care să conducă la modelarea intelectuală și profesională a elevilor, în paralel cu asigurarea serviciilor de asistență medicală, dezvoltare fizică (în cluburi școlare sportive) și socio-culturală.
- Investiții:
 - Reabilitarea / modernizarea clădirilor școlare pentru ca toate unitățile de învățământ să obțină autorizații de funcționare (sanitară și ISU)
 - Mobilier școlar și dotări didactice (aparatură de laborator, biblioteci) moderne pentru unitățile de învățământ preuniversitar

Pachetul Social Garantat pentru Educație va fi particularizat în funcție de o serie de elemente, astfel încât să fie garantată egalitatea de șanse, indiferent de statutul social al familiilor din care provine copilul, sex, religie, etnie, capacități psiho-motorii, etc.

2. Dezvoltarea sistemului de educație timpurie

- Construcția a 2.500 de creșe, grădinițe și unități after-school.
- Punerea accentului pe partea educativă a îngrijirii copiilor între 0 și 3 ani, prin dezvoltarea curriculum-ului, materialelor didactice și formarea profesorilor.

3. Programe de antreprenoriat de la școala primară până la universități

- Extinderea educației antreprenoriale la toate școlile din România. Pentru elevii care aleg filiera vocațională sau pe cea tehnologică, deschiderea unor microintreprinderi (afaceri de familie etc.) trebuie să fie principala opțiune. Deși este foarte important să adaptăm învățământul vocațional la tradiția economică a unei zone (în sensul existenței angajatorilor acolo), este chiar mai important să îi învățăm pe elevi că ei înșiși

pot înființa afaceri acolo unde este cerere pentru un serviciu, chiar dacă un angajator nu există.

- Reînființarea/modernizarea atelierelor școlare pentru învățământul profesional și cel tehnologic (Perioada 2018-2020).

Obiective: Insuflarea ideii că un absolvent de școală vocațională trebuie să deschidă o afacere; Furnizarea competențelor practice pentru deschiderea unei afaceri; Cultivarea unei perspective internaționale, astfel încât afacerile deschise să lucreze nu doar la nivel național, ci să și exporte produse și servicii.

- Organizarea de concursuri antreprenoriale la toate nivelurile preuniversitare concursurile pot avea mai multe forme, în funcție și de ideile mediului de afaceri și de ciclul de studii. Propuneri: Stabilirea unui buget pentru afacere, urmată de prezentarea de către elevi a unui plan de implementare pentru a maximiza un indicator (profit, impact social, etc); Stabilirea unei propuneri tematice, urmată de prezentarea de către elevi a unor propuneri de afacere care să atingă un optim perceput de ei între costuri și beneficii.
- Înființarea unui Registru Național al Mentorilor Antreprenori
- Este vorba despre o bază de date publică online care va sta la baza construirii unei rețele de mentori voluntari care să ajute școlile în domeniul educației.

Reducerea ratei părăsirii timpurii a școlii este una din principalele ținte ale PNR

Traectoria țintei pentru perioada 2010 - 2020 vizează atingerea unui nivel de 14,8% în 2013, de 13,8% în 2015 și **11,3% în 2020**, în condițiile unui scenariu realist de dezvoltare economică și în care se vor implementa măsurile propuse.

An	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Indicator (%)	18,4	17,2	16,0	14,8	14,3	13,8	13,3	12,8	12,3	11,8	11,3

România are în vedere realizarea unei evaluări intermediare în anul 2014 pentru aprecierea impactului măsurilor în atingerea țintei și eventuala corectare a traiectoriei.

Evoluția prognozată a ratei părăsirii timpurii a școlii

Măsurile-cheie pentru atingerea țintei naționale sunt:

1. **Extinderea cadrului de aplicare a reformei educației timpurii.**
2. **Asigurarea participării la o educație de calitate pentru școlarii proveniți din grupurile dezavantajate**
3. **Susținerea și dezvoltarea învățării pe tot parcursul vieții prin implementarea și diversificarea programelor în domeniu:** A doua șansă (buget estimat pentru 2010-2013: 5 mil. euro) și Școala de după școală (buget anual estimat: 751 mil. lei).
4. **Revizuirea sau, după caz, elaborarea standardelor de calitate pentru învățământul preuniversitar precum și a standardelor ocupaționale, de formare și de pregătire profesională**
5. **Dezvoltarea învățământului profesional, liceal (filiera tehnologică) și al școlii post-liceale, prin:**

- introducerea învățământului profesional cu durata de doi ani pentru absolvenții interesați ai clasei a IX-a. Pentru anul școlar 2013/2014, în învățământul profesional de tip dual sunt înscriși cca. 13.000 elevi, fiind semnate contracte cu peste 2.300 companii care asigură formarea practică a elevilor. Elevii care frecventează această formă de învățământ primesc o bursă lunară de 200 lei. Începând cu anul școlar 2014/2015 se introduce învățământul profesional de tip dual cu durata de 3 ani, pentru care au fost finalizate și adoptate normele metodologice și planul-cadru de învățământ;

- implementare de programe formare a cadrelor didactice din învățământul profesional și tehnic (IPT), finanțate prin proiecte FSE/POS DRU, precum: Formarea cadrelor didactice din

învățământul profesional și tehnic-profil servicii pentru extinderea metodei moderne interactive firma de exercițiu, formarea cadrelor didactice în domeniul evaluării competențelor profesionale, îmbunătățirea calității educației și formării profesionale prin rețele parteneriale. Prin intermediul acestor programe sunt create condiții pentru asigurarea de șanse egale la educație pentru elevii proveniți din grupurile socio-economice defavorizate;

- prin programul Rechizite școlare, pentru anul școlar 2013/2014, au fost acordate rechizite școlare pentru un număr de 722.198 elevi;

- prin programul Bani de liceu, pentru anul școlar 2013/2014, au fost acordate burse școlare unui număr de 98.602 elevi de liceu;

- prin programul Euro 200, 21.077 elevi au beneficiat în anul 2013 de sprijin pentru achiziționarea de tehnică de calcul;

- elevii claselor pregătitoare, I-VIII, precum și preșcolarii beneficiază de o masă zilnică prin programul Cornul și laptele și de produse apicole și fructe, prin programul Mierea și fructele.

Legătura cu inițiativa emblematică „Tineret în mișcare” este asigurată prin acele măsuri care vin în întâmpinarea primei direcții majore de acțiune a acestei inițiative emblematică și care vizează susținerea învățământului profesional și tehnic, prevenirea părăsirii timpurii a școlii, dezvoltarea sistemelor de educație timpurie și asigurarea accesului la educație pentru grupurilor dezavantajate.

În perspectiva abordării unitare a analizei sistemului de învățământ profesional și tehnic și a direcțiilor de acțiune necesare a fost adoptat un set comun de indicatori privind educația (vezi anexe)

Ținte pe termen mediu pentru oferta IPT pe niveluri de formare profesională și domenii de pregătire

Sursa de date: analizele CLDPS și CR

Domeniul de formare	Pondere rezultata din analiza si consultare la orizontul 2020 (%)							Studiu previzional var. Moderat
	BC	BT	NT	SV	IS	VS	Regiune	
RESURSE NATURALE ȘI PROTECȚIA MEDIULUI	22	25	21	22	20	25	22%	13,3
- industrie alimentară	4-6	6-8	5-7	6-8	6-8	6-8	6	0,7
- agricultură	8-10	10-12	4-6	4-6	8-10	10-12	8	10
- silvicultură	0-2	0	2-4	2-4	0	0	3	0
- protecția mediului	6-8	6-8	6-8	6-8	3-5	6-8	5	2,6
INDUSTRIE / PROFIL TEHNIC	48	51	53	48	50	49	50%	53,1
- fabricarea produselor din lemn	0-2	4-6	4-6	4-6	2-4	0-2	2	1,5
- electronică și automatizări	8-10	6-8	6-8	4-6	8-10	6-8	8	3,5
- producție media	0	0	0	0	0-1	0	0	0
- construcții	8-10	8-10	8-10	6-8	8-10	8-10	8	10,4
- mecanică	18-20	16-18	14-16	18-20	18-20	16-18	18	18,7
- electric	0-2	0-2	4-6	2-4	0-2	2-4	2	4,4
- industrie textilă și pielărie	6-8	10-12	8-10	6-8	8-10	10-12	10	9,4
- materiale de construcții	0	0	0-1	0	0-1	0	0	0,8
- electromecanică	0	0-2	0-1	0-2	0-2	0-2	2	3,4
- chimie industrială	0-2	0	0-1	0	0-1	0	0	0,9
- tehnici poligrafice	0-1	0	0	00	0	0	0	0,1
SERVICII	30	24	26	30	30	26	28%	33,3
- turism	10-12	6-8	8-10	10-12	8-10	68	10	7,6
- economic	8-10	8-10	8-10	10-12	8-10	8-10	8	12,8
- comerț	8-10	6-8	6-8	6-8	10-12	8-10	8	12,9

- estetica și igiena corpului omenesc	0-2	0-2	1-2	0-2	0-2	0-2	2	0
---------------------------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	---	---

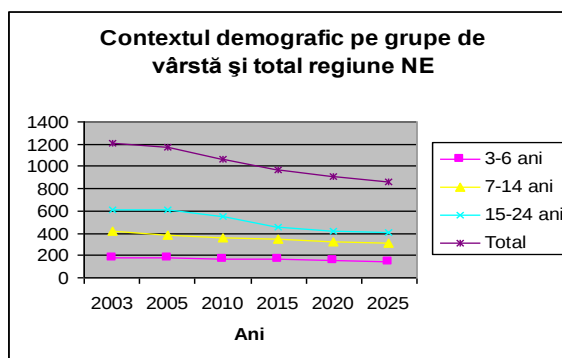
Studiul previzional privind cererea de formare profesională la orizontul 2013 și în perspectiva 2020 - Componenta Proiecția cererii de forță de muncă și a cererii de formare profesională pe termen mediu și lung - a fost realizat de către Institutul Național de Cercetare Științifică în domeniul Muncii și Protecției Sociale, partener în cadrul proiectului „Corelarea ofertei educaționale a învățământului profesional și tehnic cu cerințele pieței muncii, proiect coordonat de CNDIPT.

5.2. Indicatori de context specifici

5.2.1. Contextul demografic și populația școlară

Contextul demografic este prezentat detaliat și analizat în capitolul 2, din perspectiva implicațiilor pentru IPT cu privire la structura și Evoluția populației pe grupe de vârstă, medii de rezidență și sex, structura etnică, inclusiv pentru fenomenul migrației la nivel județean.

Pentru orizontul de planificare 2025, cele mai severe concluzii rezultate din prognozele INS, sunt înlegătură cu declinul demografic general, accentuat pentru populația tânără, cu reduceri semnificative pentru populația de vârstă școlară, în paralel cu îmbătrânirea populației. Cele mai afectate vor fi efectivele din grupa de vârstă 0-14 ani și 15-24 ani (care includ elevii de liceu) ce vor înregistra o scădere de 20,9% (16% până în 2015).

5.2.2. Populația școlarizată pe niveluri de educație

Pe niveluri de educație, în figura nr.5.1 (anexa 6.a) se constată o reducere a populației școlare.

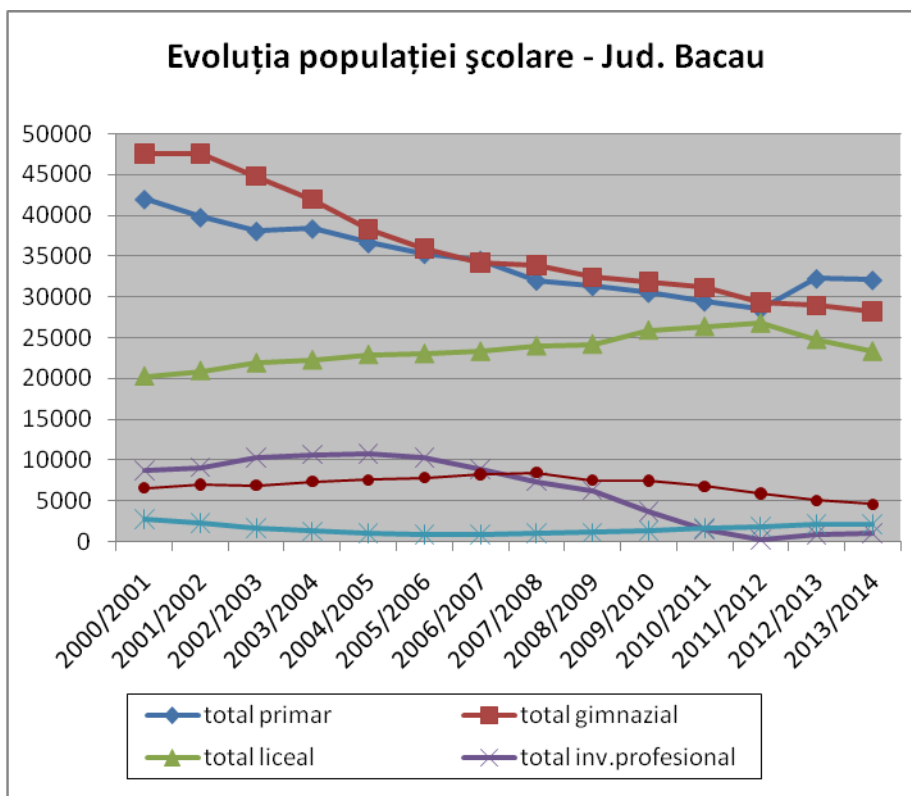

Figura nr.5.1 Evoluția populației școlare în Județul Bacău, 2000 – 2014

Sursa: date furnizate de INS

În orizontul de timp 2000-2014 populația școlară a înregistrat o scădere cu peste 28% pe total, cea mai mare scădere fiind în învățământul profesional, care în anul școlar 2013 – 2014, față de finalul anului școlar 2000, reprezenta doar 13% din populația școlarizată. Nivelul liceal este singurul care a înregistrat o creștere de 15%, comparând 2013 – 2014 cu sfârșitul anului școlar 2000. Dacă analizăm populația școlarizată pe medii atât în mediul urban șicât și în mediul rural, scăderea este asemănătoare, aproximativ 27%, în intervalul analizat. Consecința acestui fapt va fi reducerea normelor din urban și rural în viitorul apropiat.

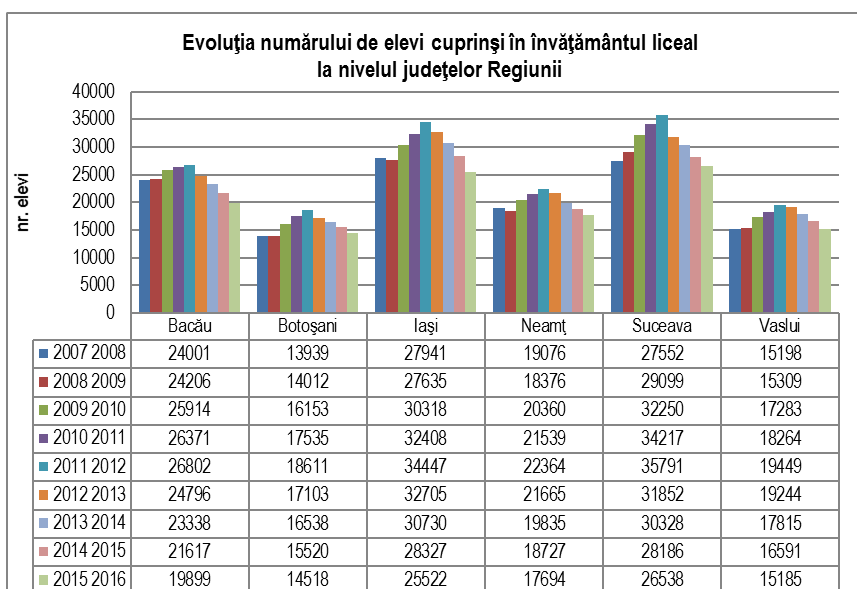

Figura nr.5.2 Evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul liceal – județe și Regiunea Nord-Est, Sursa: date furnizate de INS

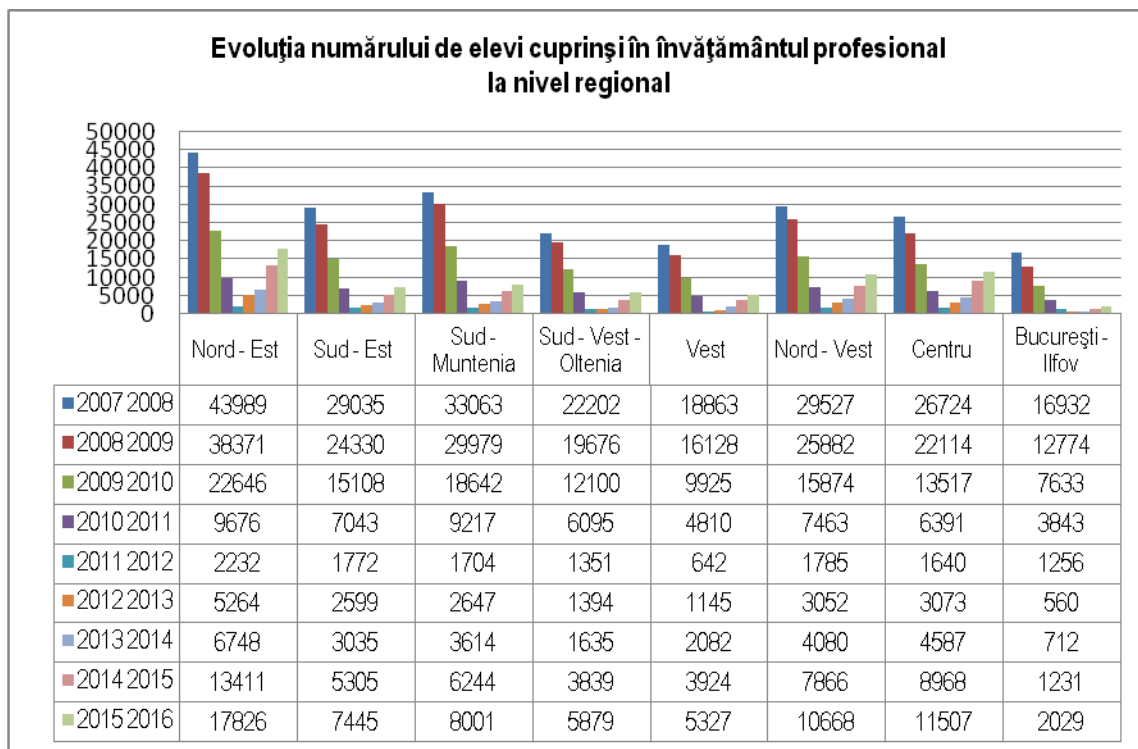

Figura nr.5.3 Evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul profesional – național și regional, Sursa: date furnizate de INS

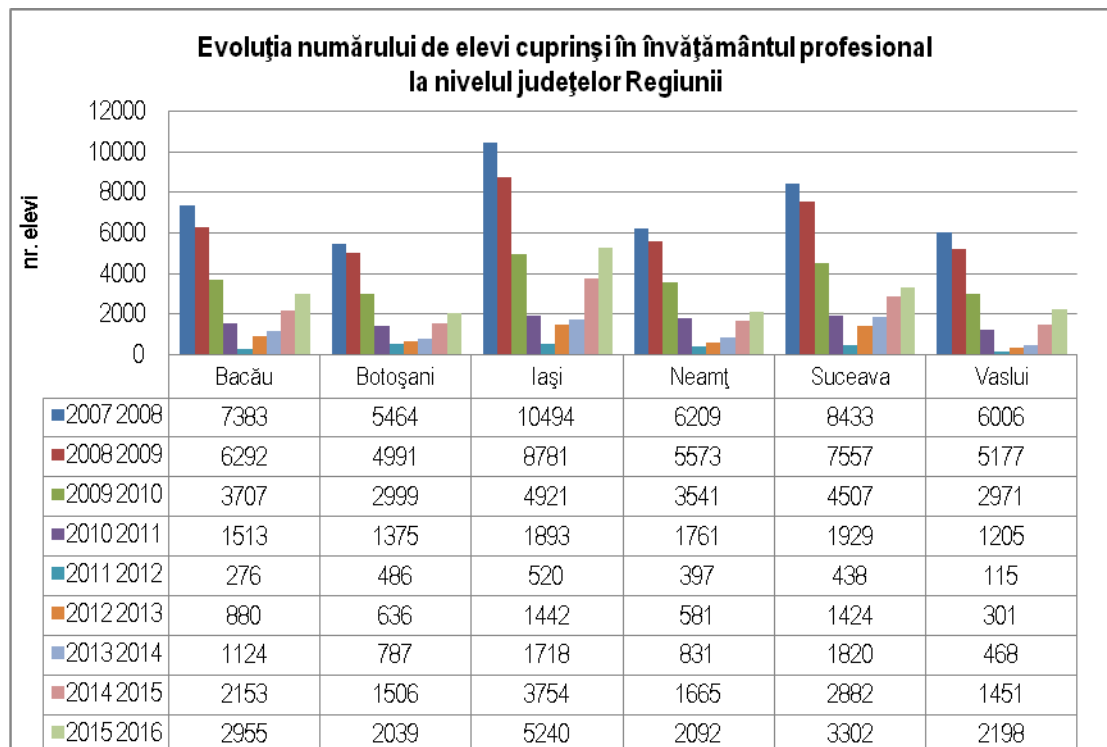

Figura nr.5.4 Evoluția numărului de elevi cuprinși în învățământul profesional – județe și Regiunea Nord-Est, Sursa: date furnizate de INS

Din analiza datelor și informațiilor prezentate în graficele din figurile 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, se constată clar că numărul elevilor scade, ca urmare a tendinței de scădere a populației școlare, de

asemenea, după un declin foarte puternic al numărului de elevi orientați către școala profesională, în anul 2013, acest indicator a început să crească.

5. 3. Indicatori de intrare

5.3.1. Rata netă de cuprindere

Rata netă de cuprindere școlară în toate nivelurile de învățământ – reprezintă numărul copiilor/elevilor/studentilor în grupa de vârstă oficială de educație (3-23 ani), cuprinși în aceste niveluri de educație, ca raport procentual din populația totală din aceeași grupă oficială de vârstă. Rata brută și netă de cuprindere se calculează separat pentru învățământul preșcolar, primar și gimnazial.

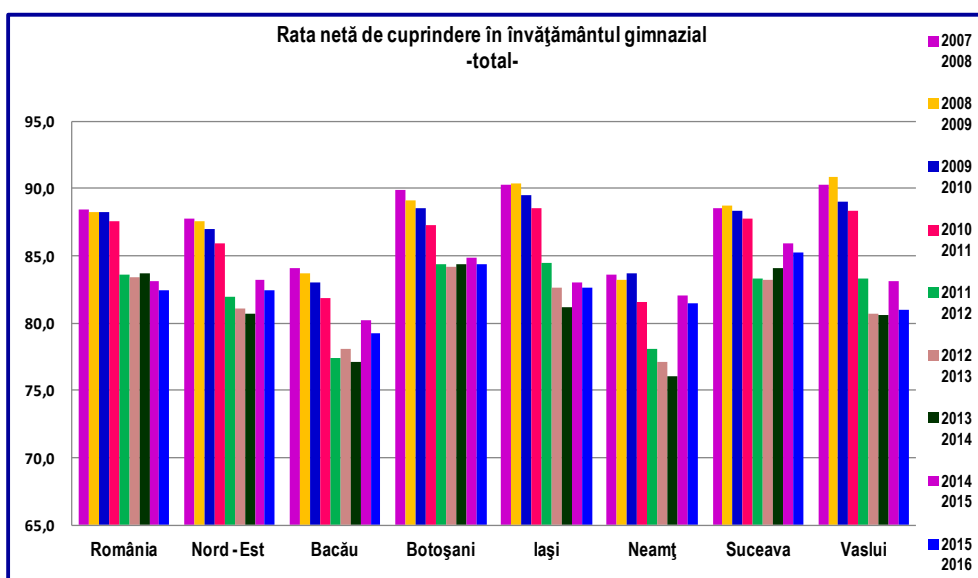
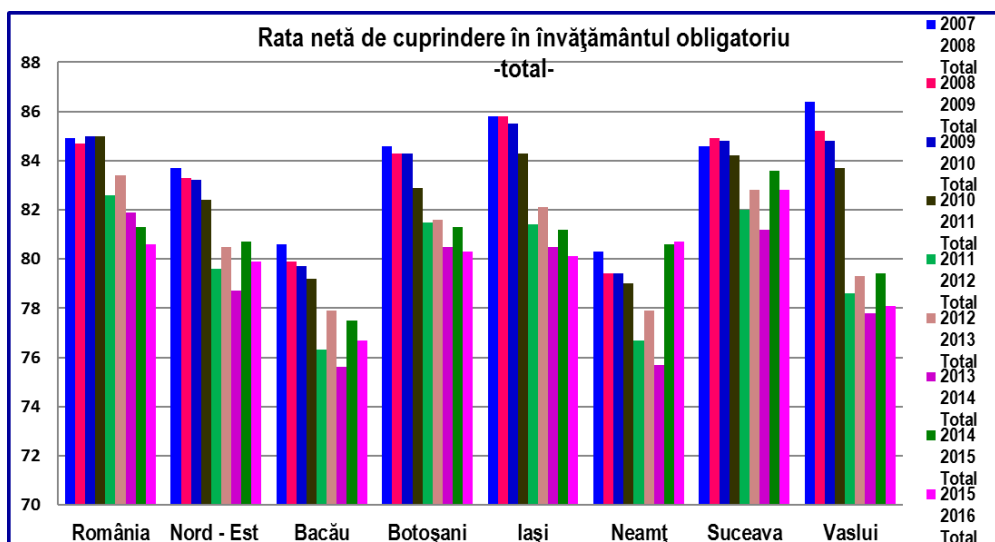

Fig. 5.5 Rata netă de cuprindere înv. gimnazial

Fig. 5.6. Rata netă de cuprindere inv. obligatoriu

Conform graficelor 5.5 și 5.6, precum și statisticilor INS, la nivelul județului Bacăi, în anul 2015 – 2016, rata netă de cuprindere, pentru învățământul obligatoriu, a fost 77% pe total, din care 77% feminin și 76.4 masculin, iar în urban 108.2% și 59% în rural.

Se impune flexibilizarea normei de predare pe domenii și mai puțin pe specializări stricte, conform centralizatorului, sprijin prin proiecte din fonduri structurale pentru dobândirea celei de-a doua specializări, programe de reconversie profesională și creșterea mobilității ocupaționale ale cadrelor didactice tehnice.

Analiza datelor din tabelul de mai jos evidențiază foarte clar tendința descrescătoare a numărului de elevi din învățământul preuniversitar, atât la nivelul regiunii Nord-Est, cât și la nivelul județului Bacău. Dacă pe total există acest trend descrescător, la nivelul învățământului superior, din regiune și județ, există începând cu 2013 – 2014, o tendință de creștere a numărului de studenți.

Județe Anii școlari	Total		Învățământ									
		Antepre- școlar	Pre- școlar	Primar și gimnazial				Liceal	Profe- sional		Post- liceal și de maiștri	Supe- rior
				Total	Primar (cl.I- IV)	Gimnazial (cl.V- VIII)	Învăță- mântul special (cl.I- VIII)					
Regiunea Nord-Est												
2010/2011	707377	0	125682	337738	164376	170165	3197	150334	9676		11091	72856
2011/2012	686369	0	123920	323339	158496	161692	3151	157464	2232		13058	66356
2012/2013	675031	0	104048	343996	179139	161596	3261	147365	5264		14887	59471
2013/2014	658410	0	101189	340345	178028	158983	3334	138584	6748		15369	56175
2014/2015	664538	2575	98640	335912	177150	155329	3433	128968	13411		15230	69802
Bacău												
2010/2011	120063	0	23164	60558	29349	30830	379	26371	1513		1665	6792
2011/2012	114971	0	22386	57832	28452	29011	369	26802	276		1786	5889
2012/2013	112668	0	18696	61215	32143	28671	401	24796	880		2092	4989
2013/2014	109431	0	18038	60260	31941	27953	366	23338	1124		2089	4582
2014/2015	108735	518	17399	59179	31537	27279	363	21617	2153		2237	5632

5.3.2. Resursele umane din IPT.

La nivelul învățământului profesional și tehnic resursele umane sunt foarte bine pregătite, aspect demonstrat de faptul că ponderea personalului didactic calificat este mult mai mare decât a personalului necalificat. Din tabelul 5.7 și graficul următor se constată că în perioada 2011 – 2016, în învățământul profesional și tehnic 98,5% profesorii erau calificați,

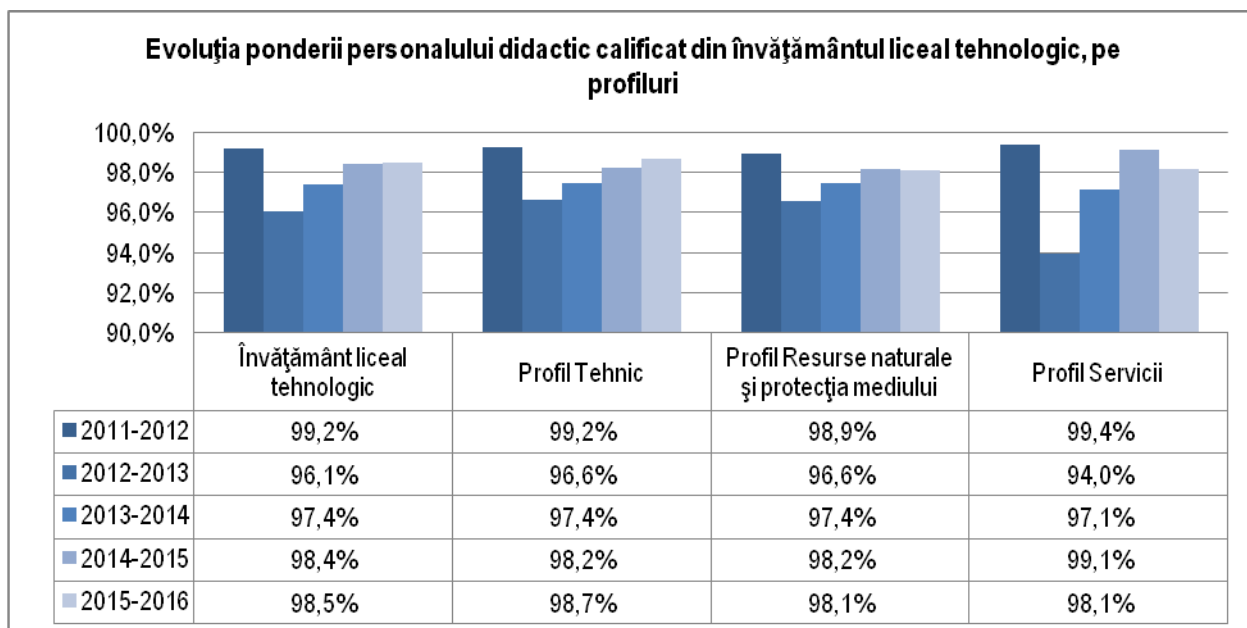
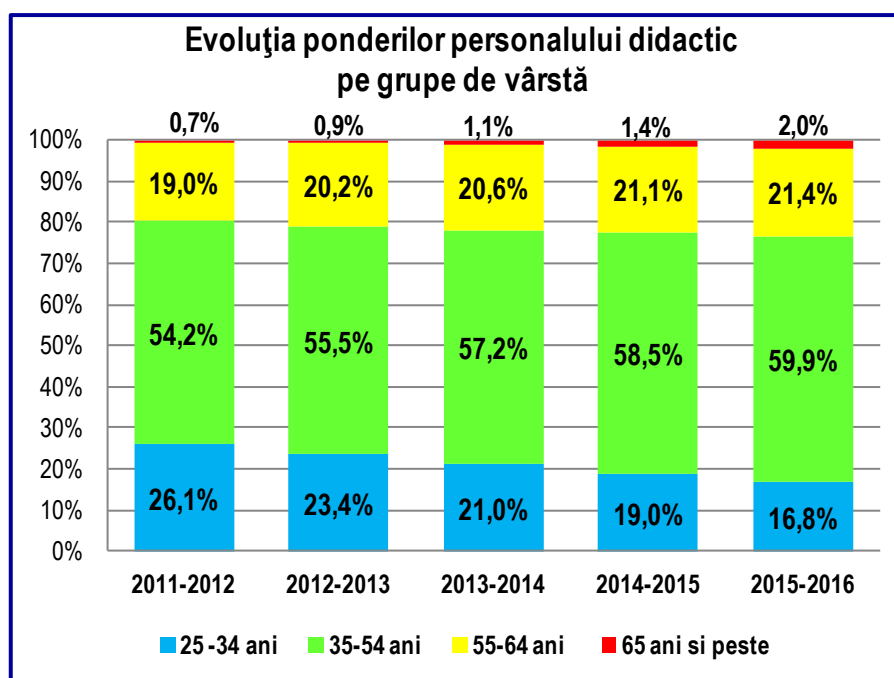

Fig. 5.7. Evoluția personalului didactic în IPT, total național, grupe de vârstă

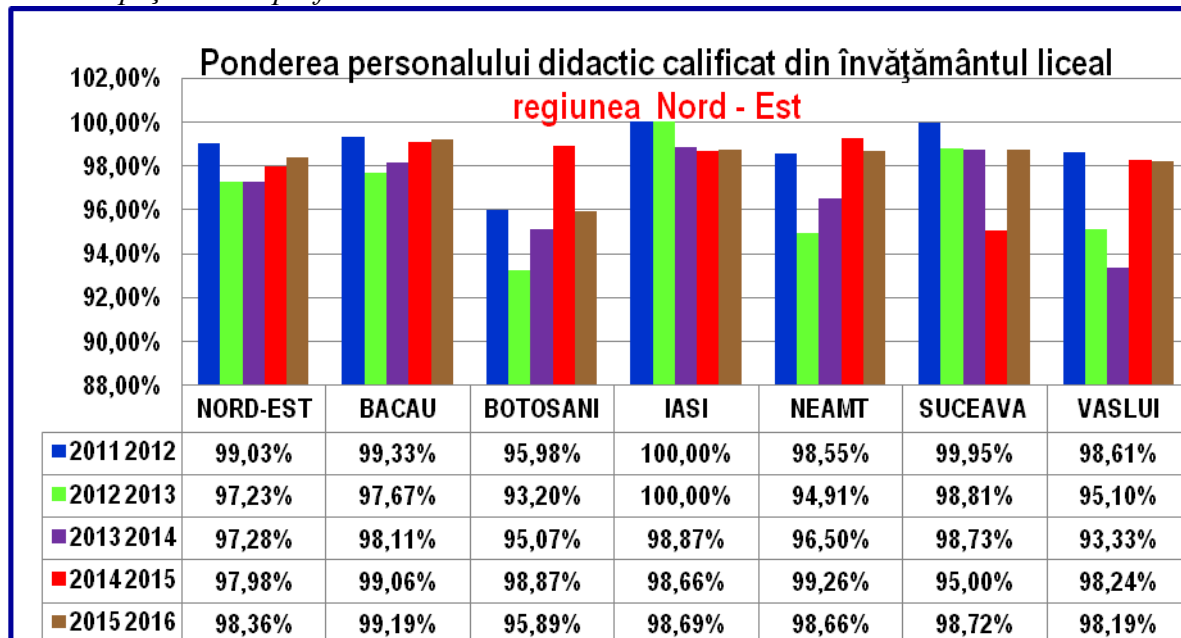
Din cele două surse menționate se observă că, atât la nivel de liceu cât și la nivel de învățământ profesional, indiferent de mediul de rezidență, urban sau rural, ponderea cea mai ridicată o are personalul calificat, personalul necalificat deținând o pondere relativ mai crescută în mediul rural.

De asemenea ponderea personalului calificat, la nivelul liceului tehnologic, în cele opt zone educaționale este diferită, astfel ponderea cea mai mare este deținută de zona I Bacău, unde avem o pondere de 100%, iar cea mai mică pondere apare în zona VIII Podu Turcului cu 81,2%. De precizat că în urban nu există personal necalificat, pentru liceu, iar pentru învățământ profesional valorile se situează între 98,1 % - urban, zona I Bacău și 77,2 % - rural, zona VIII Podu Turcului.

Pe fondul reducerii populației școlare sunt necesare măsuri adecvate de atenuare a impactului reducerii de personal în această categorie:

- Facilitarea mobilității în cadrul sistemului (reglementări mai flexibile pentru încadrarea profesorilor pe domenii mai largi).
- Sprijin pentru a doua specializare prin studii postuniversitare (finanțare prin programe structurale).
- Programe de formare continuă pentru reconversia profesională și creșterea mobilității ocupaționale a profesorilor.

5. 3. 3. Resurse materiale și condiții de învățare

Informațiile colectate în cadrul acțiunii de monitorizare PLAI 2009-2010 evidențiază următoarele aspecte privind condițiile de învățare:

Condiții de siguranță, igienă și confort pentru elevi:

Din cele 20 de școli cu clase în IPT monitorizate la nivel regional:

- toate au obținut autorizație sanitară de funcționare (100%)
- toate au realizat evaluarea riscului la locul de muncă în școală (100%)
- Amenajări pentru accesul persoanelor cu dizabilități: 50 % au rampe de acces dar numai 67,85 % au grupuri sanitare adaptate pentru persoanele cu dizabilități

Asigurarea cel puțin a dotării minime necesare:

Din cele 20 de școli cu clase în IPT monitorizate la nivel județean:

- 80,28 % au cel puțin dotarea minimală asigurată pentru toate atelierele și laboratoarele, iar 19,86 % parțial.

Dotare la nivelul standardelor moderne de pregătire profesională:

Din cele 20 de școli cu clase în IPT monitorizate la nivel județean:

- Doar 7 dintre acestea (25 %) declară că au o dotare la nivelul standardelor moderne de pregătire profesională, iar 21 (75 %) pentru o parte din ateliere și laboratoare.
- Circa 55 % din școli au fost cuprinse în programe de investiții în ultimii 5 ani (din fonduri Phare sau guvernamentale). Cu excepția acestora, în cele mai multe cazuri, starea generală a infrastructurii (clădirile pentru spațiile de pregătire teoretică și practică și infrastructura de utilități) necesită intervenții de reabilitare sau modernizări, lipsesc o parte din ateliere, cabinete și laboratoare, iar dotarea existentă este învechită (multe din atelierele existente nu au beneficiat de nici o investiție relevantă în echipamente după 1990). Este nevoie de **continuarea investițiilor**

pentru modernizarea infrastructurii și pentru asigurarea dotărilor moderne și a echipamentelor necesare unui învățământ eficient, centrat pe elev.

Nu toate școlile au **amenajările minime** necesare pentru **accesul persoanelor cu deficiențe neuromotorii**.

Deși **dotarea laboratoarelor de informatică** s-a îmbunătățit substanțial în ultimii ani, se simte *nevoia completării cu PC a dotării tuturor laboratoarelor și cabinetelor de specialitate* (pentru dezvoltarea activităților de predare-învățare asistate de calculator) și cu softurile necesare bunei desfășurări a procesului instructiv educativ.

Lipsa manualelor și auxiliarelor curriculare pentru ciclul superior al liceului face imposibilă atingerea standardelor de către toți elevii liceului tehnologic.

Un număr mic de școli din IPT din județ au beneficiat de programul privind înființarea unor **Centre de Documentare și Informare (în special școlile Phare)**. Este importantă extinderea programului pentru celelalte școli.

Unități școlare dezvoltate instituțional prin programe de reformă

Sunt prezentate în tabelul de mai jos unitățile școlare ce au beneficiat de finanțări în cadrul programelor de reformă a IPT ale M.E.C.T.S. și U.E. în regiunea Nord – Est.

Unități școlare finanțate prin proiecte pe domenii la nivel regional

Proiecte						TOTAL		Pondere domeniu în 2013
Nr crt	Domenii	9405	2001	2004-2006	Campus școlar	Unități școlare	Pondere realizate %	
1	Agricultură			1	1	2	20	20,60
2	Industrie	1	2	2	1	6	60	50,60
3	Construcții			1		1	10	8,40
4	Comerț							
5	Servicii		1			1	10	17,80
	TOTAL Domenii	1	3	4	2	10	100	100

Analizând alocările financiare pe domeniile susținute prin programele de reformă se constată că domeniile construcții și servicii au fost subfinanțate prin programele de reformă ale MECI, în comparație cu tendințele de dezvoltare a IPT în perspectiva configurată pentru anul 2013 și 2020.

5.4. Indicatori de proces

5.4.1. Mecanisme decizionale și descentralizarea funcțională în IPT

Schimbările din ultimii ani în sistemul de IPT privind arhitectura traseelor de pregătire cu finalități specifice până la nivelul 3 de calificare pe fiecare rută, avantajele unui sistem deschis, cu o mobilitate crescută pe orizontală și pe verticală, introducerea creditelor transferabile și a portofoliului personal pentru formarea continuă, relevanța sporită a noilor standarde de pregătire profesională (SPP), etc. – favorizează o mai bună adaptare a ofertei la nevoile beneficiarilor (inclusiv prin posibilitatea unor cursuri individualizate).

Se rețin implicațiile severe ale scăderii demografice, îndeosebi a populației școlare, în paralel cu fenomenul de îmbătrânire demografică, de care trebuie să se țină cont în planificarea ofertei și a resurselor sistemului IPT pe termen lung.

Raportul număr elevi/număr norme didactice, relativ scăzut în prezent poate deveni critic din perspectiva declinului demografic și a introducerii finanțării per elev – presează în favoarea

măsurilor de optimizare a ofertei și a gestionării resurselor, inclusiv prin colaborarea în cadrul unor rețele de școli și/sau constituirea de consorții de școli.

Gradul de acoperire cu profesori și maiștri calificați este foarte bun, în județul Bacău dar în perspectiva 2020 se prevede o creștere majoră a normelor didactice pentru maiștrii instructori, ca urmare a revitalizării școlii profesionale.

Se recomandă consolidarea structurilor consultative din ÎPT și creșterea rolului partenerilor sociali în planificarea ofertei și antrenarea sporită a acestora în procesele decizionale, susținerea eforturilor prin introducerea unui sistem de asigurare a calității și promovarea rețelelor de colaborare între școli.

La nivelul județului există bine stabilită rețeaua partenerială între unitățile școlare din IPT care au derulat proiecte Phare Tvet și celelalte unități școlare, ceea ce permite un flux informațional și un bun schimb de bune practici între acestea în scopul creșterii calității actului managerial și a planificării operaționale pe termen mediu și lung, precum și a adaptării strategiei didactice la nevoile actuale ale elevilor.

Planificarea în ÎPT va avea în vedere stabilirea unor ținte măsurabile privind ratele de tranziție la următorul nivel de calificare, care să țină cont de politicile educaționale, finalitățile în plan ocupațional pe fiecare traseu și nivel de pregătire, dar și de specificul și interesele particulare ale grupului țintă.

Se va promova în rândul elevilor **posibilitatea în scrierii și parcurgerii învățământului profesional de 3 ani și a parcurgerii stagiilor de pregătire practică** după finalizarea învățământului obligatoriu, la clasa a X-a – liceu tehnologic în vederea obținerii unei calificări de nivel 3 și a găsirii unui loc de muncă pe piața muncii.

5.4.2. Asigurarea calității în IPT

La nivel național, activitățile privind asigurarea calității în sistemul național de învățământ sunt coordonate de către cele două agenții – ARACIP (pentru învățământul preuniversitar), respectiv ARACIS (pentru învățământul superior).

Mecanismul de asigurare a calității utilizat este construit pe autoevaluarea din partea școlii, confruntată cu vizite de evaluare externă ambele fiind structurate pe același set de indicatori (descriptori de performanță). Rezultatele evaluării se regăsesc în planurile de îmbunătățire a calității.

Pentru anul școlar 2016-2017, un număr de 7 unități școlare din județ au solicitat și au primit autorizarea de funcționare provizorie pentru noi calificări.

Introducerea sistemului de asigurare a calității în ÎPT va furniza pentru procesul de planificare strategică la toate nivelurile (planurile regionale și locale, planurile de acțiune la nivelul școlii) un set de indicatori standard (benchmark) care să faciliteze decidenților comparațiile în cadrul sistemului și compatibilizarea între cerere și ofertă. Conducând la creșterea transparenței față de beneficiari, mecanismele de asigurare a calității vor avea un impact decisiv în motivarea și implicarea partenerilor sociali în planificarea ofertei și a strategiilor de îmbunătățire.

5.4.3. Servicii de orientare și de consiliere

Necesitatea unor măsuri vizând creșterea gradului de acoperire și a calității serviciilor de orientare și consiliere, cu privire la numărul de ore de consiliere/elev, numărul de elevi testați aptitudinal și consiliați pentru o decizie informată în alegerea carierei, respectiv a traseului de pregătire.

Măsuri propuse:

- Reducerea, până în 2015, la max. 600 a numărului de elevi arondați/consilier și creșterea numărului de consilieri în mediul rural;
- Realizarea unui număr mediu de minim 2 ore de consiliere specializată / elev, pentru elevii din clasele terminale în vederea tranziției la următorul nivel ISCED sau integrarea pe piața muncii;
- Proiectarea și implementarea unui calendar obligatoriu de activități de informare și consiliere pentru:
 - clasa a VIII-a: oferta de formare la nivel județean/regional,
 - clasa a X-a liceu tehnologic și clasele XII liceu tehnologic, învățământ profesional și alternative de angajare și/sau de continuare a studiilor.

Adoptarea unui sistem unitar de raportare și a unui indicator calitativ de evaluare a activității serviciilor de orientare și consiliere cu privire la fundamentarea acestora pe informațiile relevante de pe piața regională-locală a forței de muncă.

- Implicarea partenerilor sociali în acțiuni de orientare și consiliere pentru carieră;
- Colaborarea școlilor, în rețea, pentru elaborarea de materiale de promovare a carierei pe fiecare domeniu de pregătire;
- Sistem unitar de raportare și indicatori calitativi de evaluare a activităților și rezultatelor serviciilor de consiliere din regiune, adoptat și implementat la nivel regional până în 2013;
- Informații de calitate accesibile elevilor privind oportunitățile de carieră, oferta și alternativele în cadrul sistemului de ÎPT.

Fig. 5.8. Evoluția numărului de elevi pe total și în ÎPT

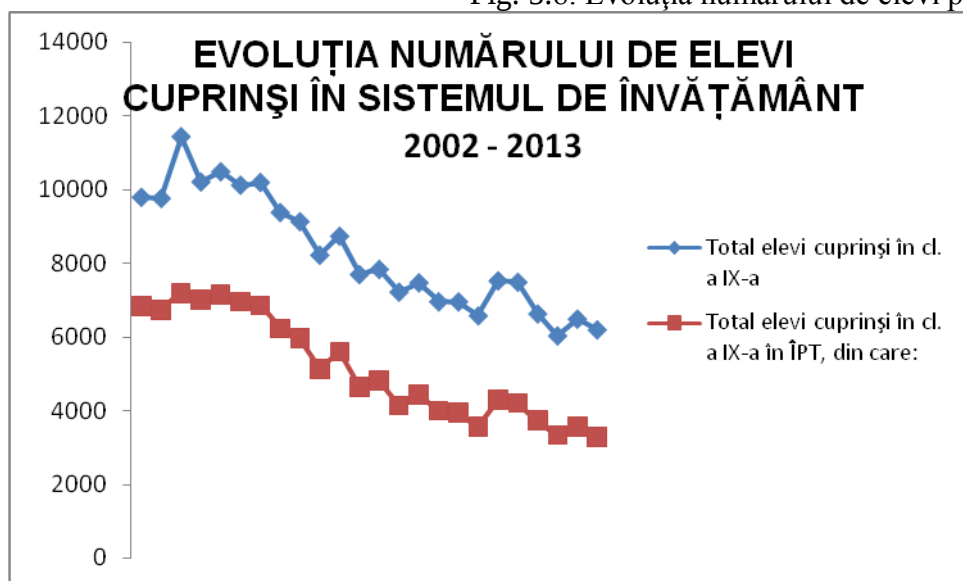
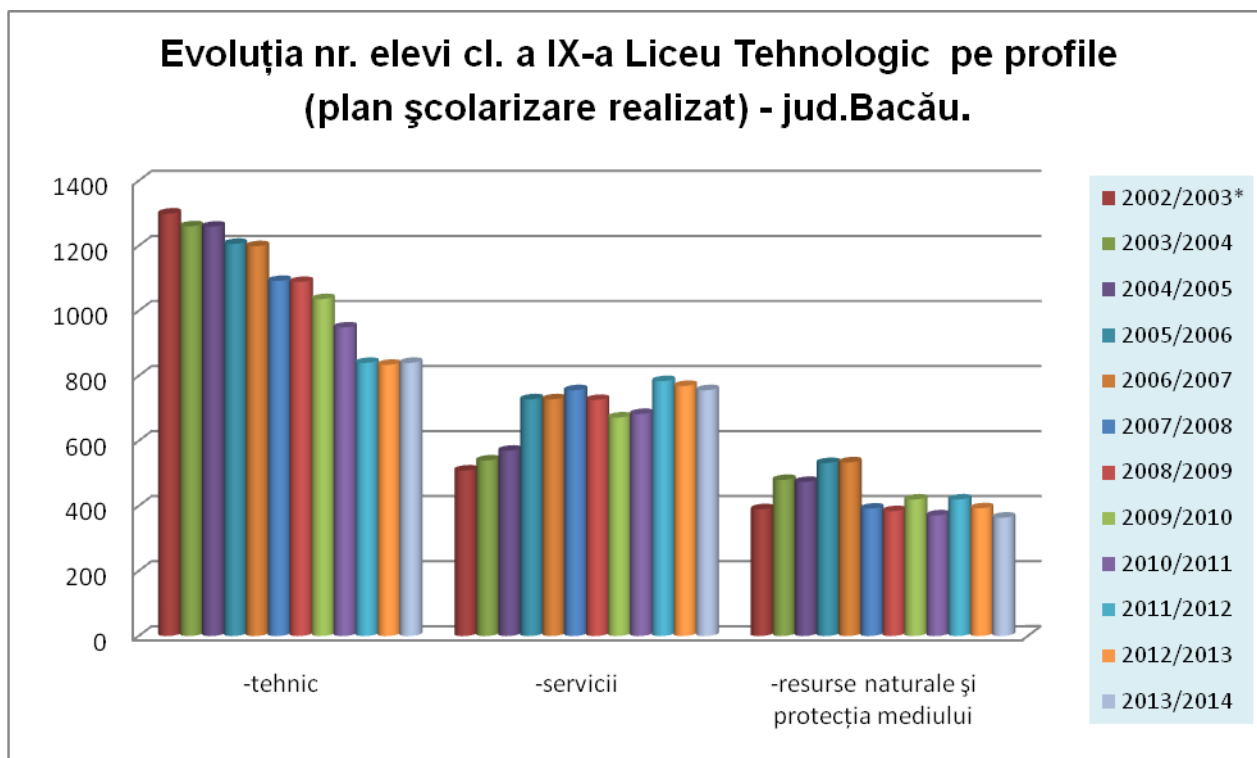

Fig. 5.9. Evoluția numărului de elevi în ÎPT pe profile

Analizând datele din graficele 5.8 și 5.9 se constată o reducere a numărului de elevi în intervalul 2002 – 2014, proporția de reducere fiind aproximativ egală pe total sistem de învățământ preuniversitar și la nivelul învățământului profesional și tehnic. În cadrul ÎPT cel mai solicitat profil este cel tehnic, urmat de servicii și apoi resurse naturale și protecția mediului

5.5. Indicatori de ieșire

5.5.1. Rata netă de cuprindere în sistemul de educație și formare profesională

Datele privitoare la rata de cuprindere sunt prezentate în Anexa 6.f.

- Analizând rata netă de cuprindere (fig.5.10) pe toate formele de învățământ a populației școlare de sex masculin, în perioada 2003-2012 se observă o tendință de creștere accentuată în 2005-2006, urmând apoi păstrarea aproximativă a valorii ca și în perioada 2008-2010.
- Analizând evoluția ratei de cuprindere, prezentată în figura 5.11. se observă că la învățământul preșcolar se înregistrează o creștere mare a ratei de cuprindere și un trend crescător pentru învățământul liceal și descrescător pentru ȘAM.

Notă: Datele statistice cu privire la rata de cuprindere pe medii de rezidență nu sunt relevante pentru învățământul liceal și profesional, deoarece se referă la locația școlii și nu la domiciliul elevilor.

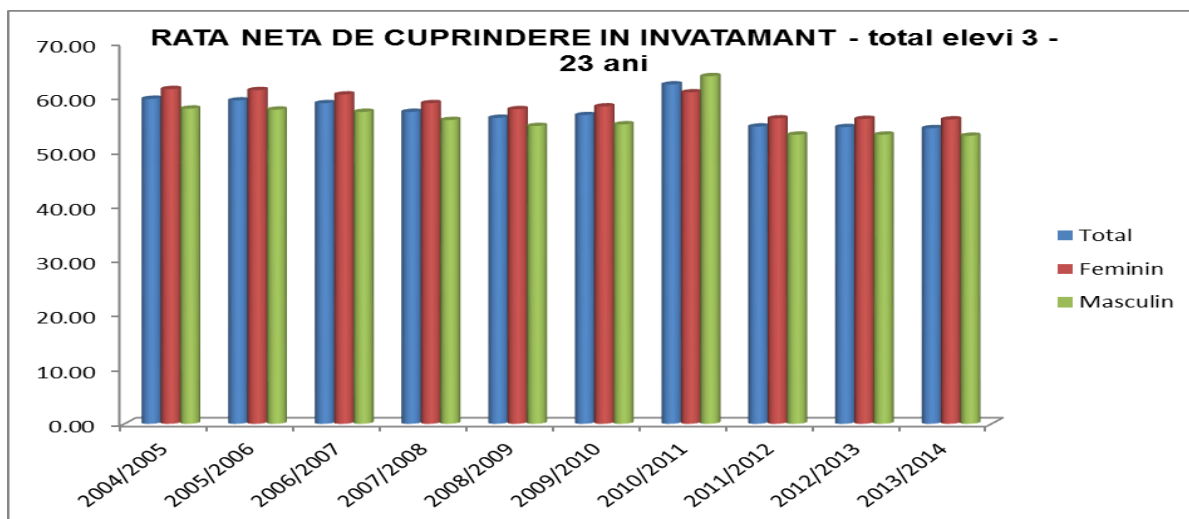

Fig. 5.10. Rata netă de cuprindere în învățământ %

În perioada 2003- 2011 rata de cuprindere a elevilor în învățământul obligatoriu a crescut datorită politicilor MEN de atragere a elevilor prin diferite forme de burse, alocații de sprijin, în timp ce rata de cuprindere a elevilor din ciclul superior are valori aproximativ constante, cu ușoare fluctuații de la unu la altul.

5.5.2. Gradul de cuprindere în învățământ (rata specifică de cuprindere școlară, pe vârste)

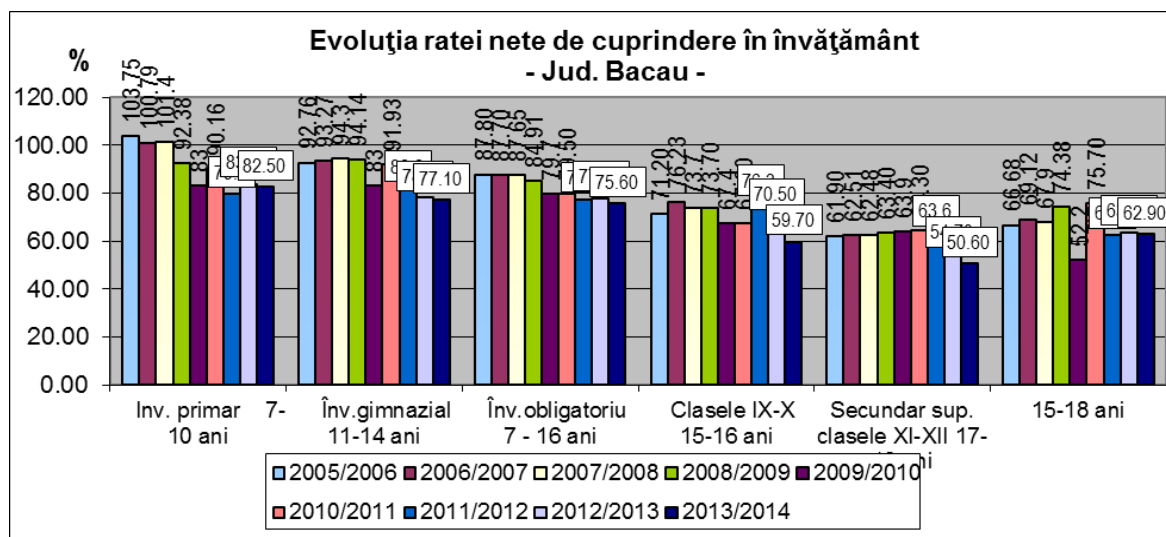

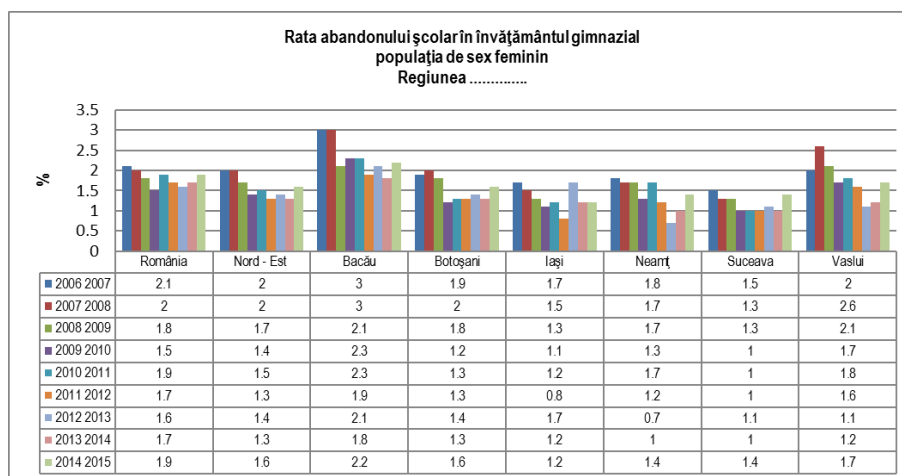
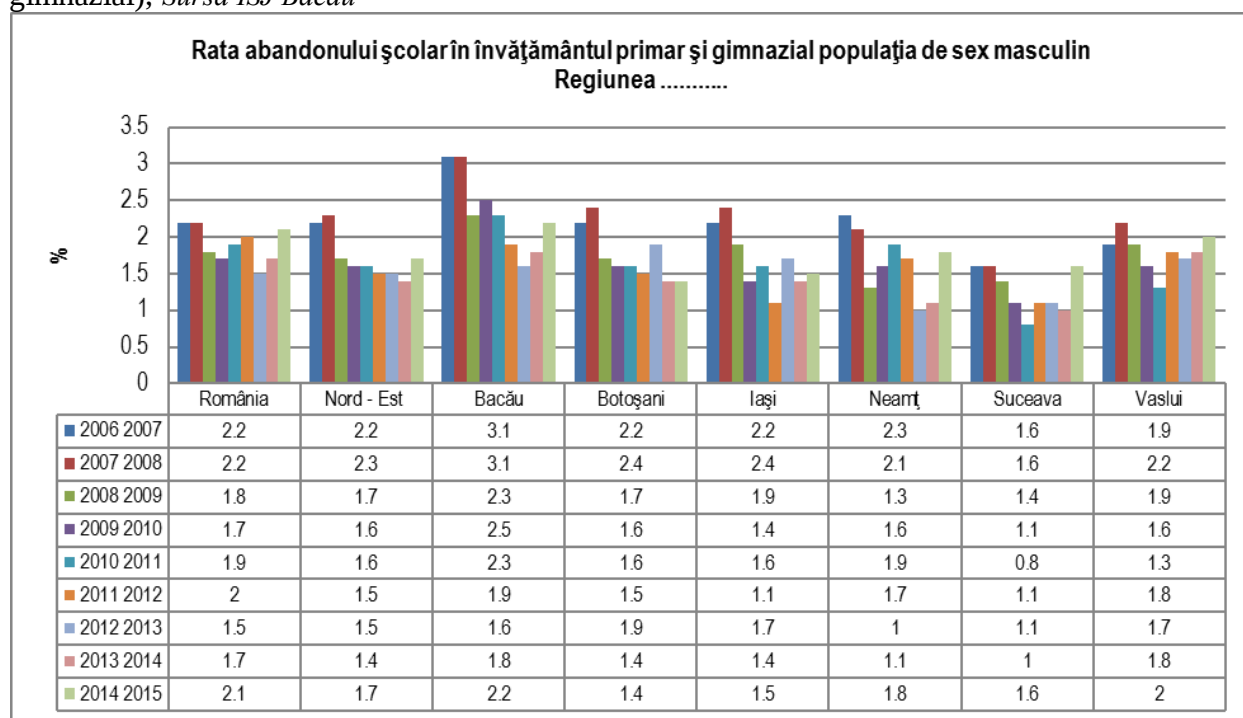
Fig. 5.11. Evoluția ratei nete de cuprindere în învățământ

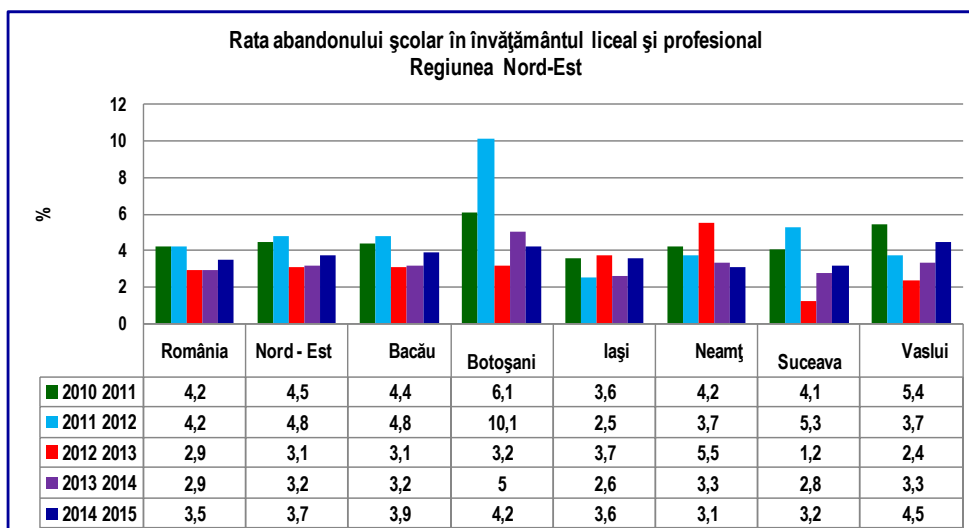
Se observă, în graficul de mai sus, un grad mare de cuprindere pentru populația școlară din învățământul primar și gimnazial, învățământ obligatoriu, cu scăderi ale valorilor pentru învățământul liceal, îndeosebi în ultima perioadă, și mai ales pentru formarea în învățământul superior.

5.5.3. Rata abandonului școlar, pe niveluri de educație ISCED

În anexa 6.h sunt prezentate analize ale ratei abandonului în perioada 2009-2014 pe medii de rezidență și zone ocupaționale. Din analiza datelor rezultă că la toate formele de învățământ s-a manifestat o scădere a abandonului școlar. Cele mai mari rate de abandon școlar se înregistrează la învățământul liceal și profesional, grupa de vârstă 15-19 ani, deoarece condițiile materiale și financiare ale familiilor din care provin acești elevi sunt precare, salariile întreținătorilor de familie sunt cele mai scăzute, caz fericit dacă părinții lucrează, sau lipsesc categoric (pentru marea majoritate).

Fig. 5.12. Rata abandonului anual în perioada 2009-2015 (liceal, profesional, primar și gimnazial), Sursa ISJ Bacău

- a. La nivelul județului indicatorul a înregistrat o evoluție oscilantă în perioada 2009-2015,
- b. Rata abandonului în mediul urban și rural evoluează diferit de la un nivel de învățământ la altul; astfel pentru nivelul primar și gimnazial rata de abandon este mai mare în rural decât în urban, iar pentru nivelul liceal și profesional este mai mare în mediul urban.
- c. Rata abandonului înregistrează următoarele variații pe nivele de educație/formare între 2009 – 2015:
- în ciclul primar se situează între 0,43% (2013/2014) și 1,7% (2009/2010)
 - în ciclul gimnazial variația este sensibilă (în 2009 - 2,5%, în 2014 – 0,58 %)
 - în ciclul liceal și profesional se evidențiază o scădere semnificativă de la 4,5% în 2009 și 1,39% în 2013-2014, cu fluctuații de la unu la altul
- d. În figurile de mai sus (5.12) se constată o tendință de scădere a ratei abandonului școlar în intervalul 2009 – 2014, ceea ce reprezintă un aspect pozitiv demn de menționat, una din motivații fiind și stimularea elevilor și a familiilor acestora prin diferite tipuri de burse și ajutoare financiare, de către stat.

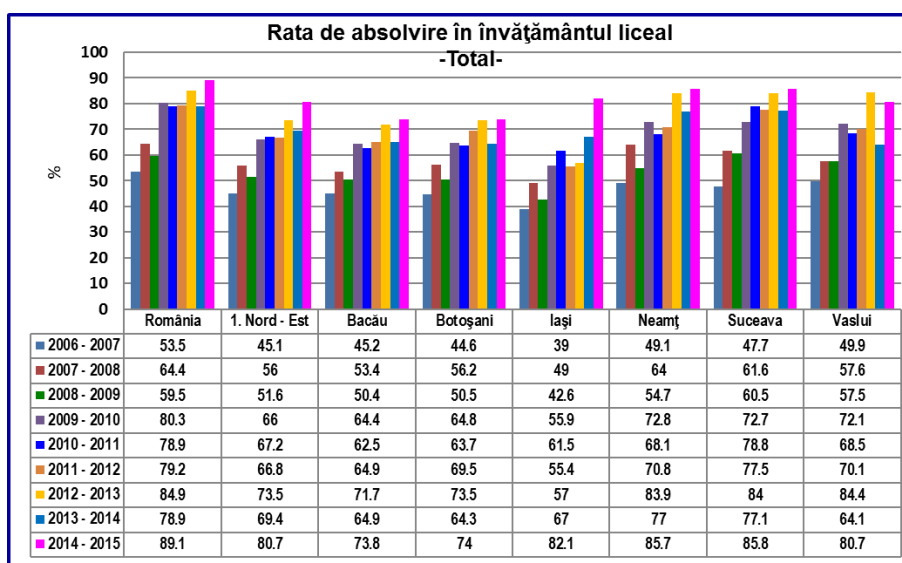
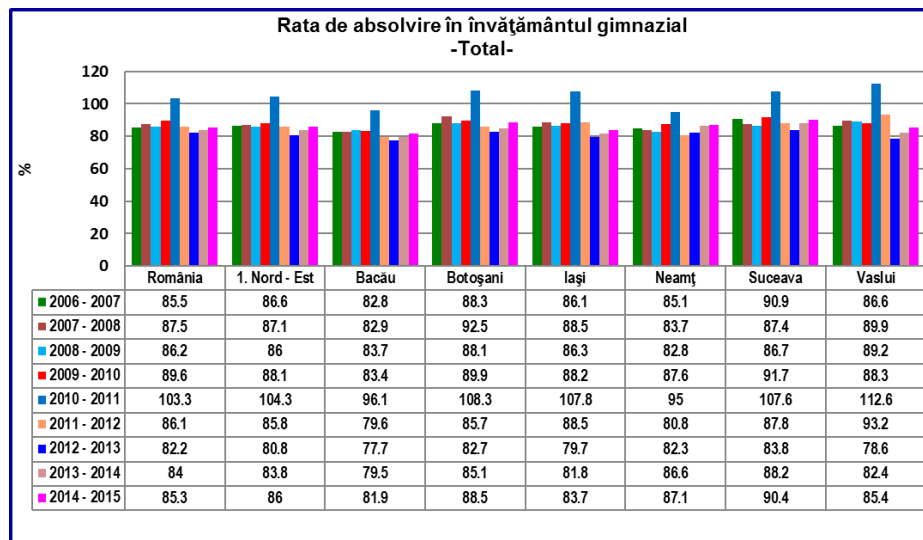
Rata abandonului școlar continuă să constituie motiv de îngrijorare în special la liceu (tehnologic) ciclul inferior, în mediul rural și în cazul categoriilor dezavantajate. Pentru remedierea acestui indicator se recomandă:

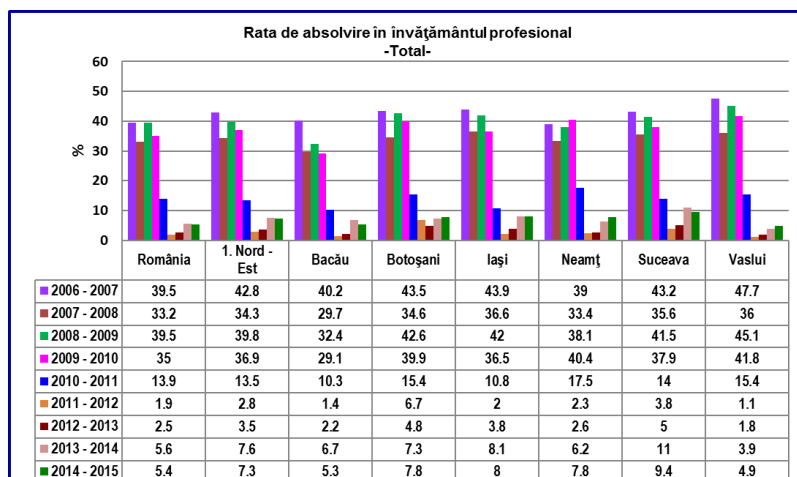
- Monitorizarea atentă a indicatorului la nivel de școală
- Creșterea eforturilor conjugate (școală-familie-comunitate) pentru prevenirea abandonului prin programe sociale, asigurarea burselor de studiu, activități extracurriculare.

5.5.4. Rata de absolvire, pe niveluri de educație ISCED

În Anexa 6 sunt prezentate datele privind evoluția ratei de absolvire pe zone ocupaționale și pe nivele de educație/formare în perioada 2000-2014. Din analiza datelor rezultă următoarele:

a. În județul Bacău rata de absolvire (calculată ca procentul absolvenților unui anumit nivel de educație din totalul populației în vârstă teoretică de absolvire specifică nivelului respectiv de educație) se situează în valorile medii ale regiunii NE.

b. La nivelul județului rata de absolvire în mediul rural este mai mică decât cea din mediul urban (de ex. în 2009 valoarea ratei în urban este 92,27% în timp ce în rural, numai 87,79 %; rata de absolvire, în urban, a crescut în perioada 2006-2009 cu 2,45%, în timp ce în rural a scăzut cu aproximativ 3,85 % în perioada analizată.

5.5.5. Rata de succes

În anexa 6.j. sunt prezentate datele privind rata de succes în perioada 2002-2012 pe baza cărora formulăm următoarele concluzii:

- În perioada 2002-2010 atât rata de succes la testul național cât și la bacalaureat este în creștere cu 11% la testul național și cu 22% la bacalaureat.

- La tezele cu subiect unic din 2009-2010 s-au obținut cele mai bune rezultate în zonele I – Bacău, VI – Onești și V – Tg. Ocna, iar la polul opus se situează zona VIII – Podu Turcului.

- La examenul de bacalaureat din 2010 s-au obținut cele mai bune rezultate în zona VI Onești (98,01%) și ceva mai slabe în zona VIII – Podu Turcului (73,12%).

Începând cu anul 2010, rata de succes la învățământul liceal a cunoscut o scădere accentuată, ca urmare a creșterii exigențelor la examenul de Bacalaureat, astfel dacă în anul 2010, la nivel național rata de succes era de 77,2%, la nivelul regiunii Nord-Est de 77,2%, iar la nivelul județului Bacău de 77,4%, în 2013, ponderile au scăzut la 49,3% la nivel național, 51,4% la nivel regional și 51,5% la nivelul județului. Acest aspect indică o scădere a motivației pentru învățare a elevilor și a calității educației (fig. 5.16)

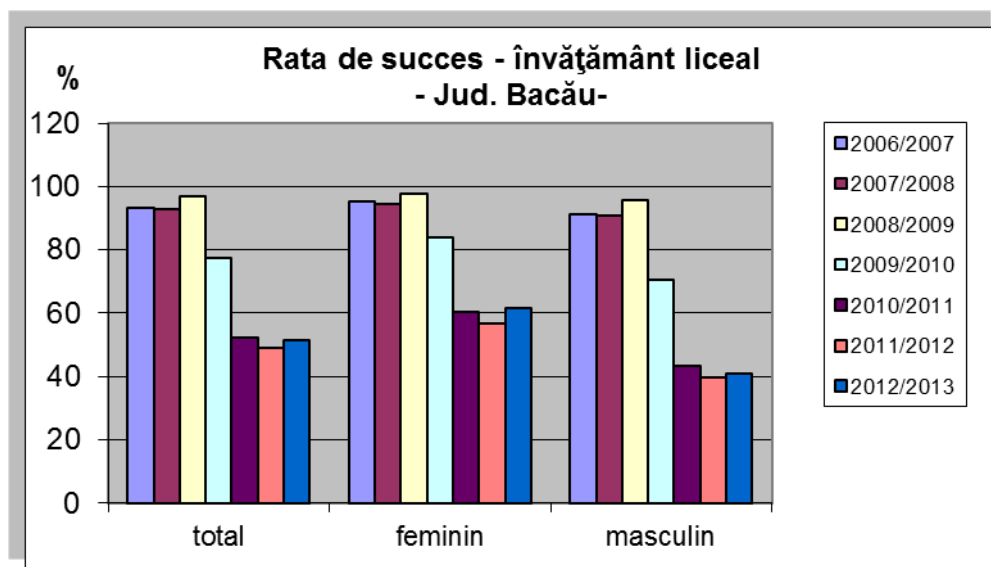

Fig. 5.16. Rata de succes în județul Bacău la liceu, 2006 - 2013

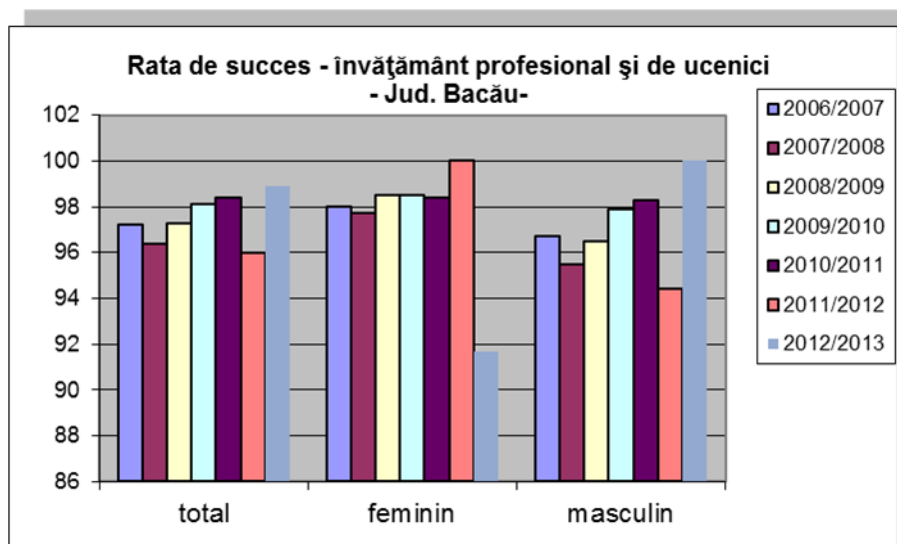

Fig. 5.16. Rata de succes în județul Bacău la învățământul profesional, 2006 - 2013

Spre deosebire de liceu, la învățământul profesional rata de succes este de peste 95%, în același interval de analiză, 2006 – 2013, atât la nivel național, regional și județean, ceea ce explică atracția mai mare a absolvenților de gimnaziu către învățământul profesional, care le oferă susținere financiară și stagii de practică la agenții economici, și chiar locuri de muncă după certificare.

5.5.6. Rata de tranziție la următorul nivel de educație

În anexă sunt prezentate date privind tranziția la următorul nivel ISCED grupate pe ani școlari, zone ocupaționale și nivele ISCED. Din analiza datelor constatăm următoarele:

- Rata de tranziție a absolvenților de la clasa a VIII-a la clasa a IX-a are valori oscilante, conform graficului 5.17, în perioada 2004 – 2014;

- b. Ratele de tranziție ale elevilor de la clasa a IX-a liceu și ȘAM – învățământ profesional cunosc un trend descendent până la nivelul anului școlar 2008 – 2009, după care se înregistrează o creștere;
- c. Rata de tranziție în ÎPT de la clasa a X-a la clasa a XI-a, adică de la învățământul obligatoriu la ciclul superior, a avut o evoluție bună, cea mai mare rată fiind în anul școlar 20012 – 2013, în anul școlar 2013 – 2014 înregistrându-se o scădere de la 92% la 85%.

Fig. 5.17. Rata de tranziție de la cls. VIII la cls IX

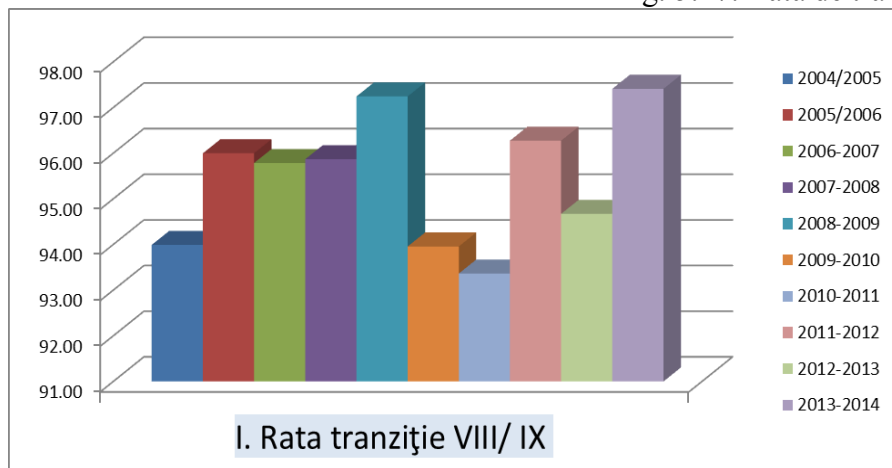

Fig. 5.18. Rata de tranziție de la cls. VIII la cls IX liceu și învățământ profesional

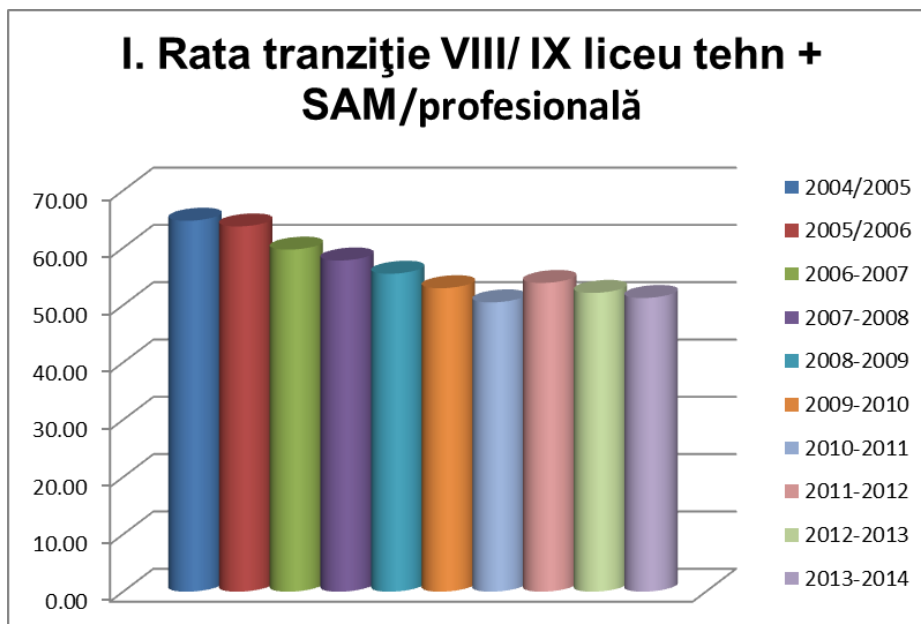
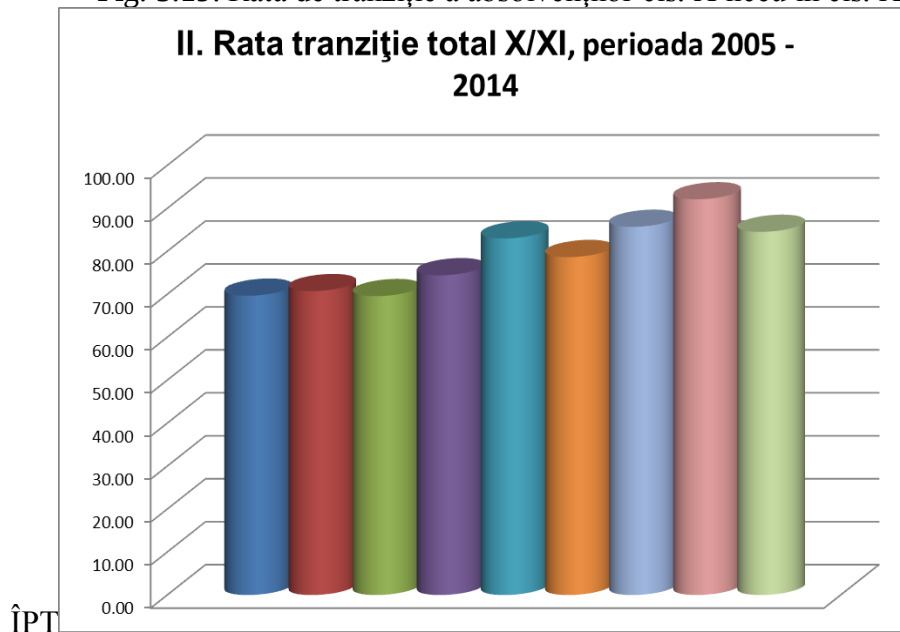

Fig. 5.19. Rata de tranziție a absolvenților cls. X liceu în cls. XI

În orizontul de timp 2020 se urmărește prevenirea și corectarea fenomenului de părăsire timpurie a școlii, prin menținerea/reintegrarea în educație și formare profesională a elevilor cu risc de părăsire timpurie a școlii. În acest scop se pot elabora proiecte cu finanțare POSDRU care, prin acțiunile finanțate, urmăresc asigurarea condițiilor necesare pentru a asigura furnizarea competențelor și abilităților de bază pentru toate categoriile care, din anumite motive, au fost nevoite, sau sunt în prezent supuse riscului de a abandona/părăsi timpuriu școala. Sunt avute în vedere proiecte implementate la nivel regional, interregional sau local, la nivelul învățământului preșcolar, primar și secundar (ISCED 0-3), destinate grupurilor vulnerabile cu precădere (populația romă, persoanele cu dizabilități și persoanele din mediul rural etc.). Crearea și dezvoltarea rețelelor și parteneriatelor între școli, instituții locale, servicii de ocupare, servicii sociale și de sănătate etc. pot contribui la prevenirea fenomenului de părăsire timpurie a școlii și reintegrarea în educație a celor care au părăsit timpuriu școala.

Măsuri de implementare a programelor:

- Organizarea campaniilor de creștere a gradului de conștientizare în vederea prevenirii și reducerii fenomenului de părăsire timpurie a școlii;
- Dezvoltarea și furnizarea serviciilor de orientare, consiliere și asistență educațională în vederea prevenirii fenomenului de părăsire timpurie a școlii (pentru persoanele cu risc de părăsire timpurie a școlii și pentru familiile acestora);
- Activități de adaptare/dezvoltare a curriculumului din învățământul preșcolar pentru formarea competențelor cheie, inclusiv elaborarea de materiale didactice și de învățare și adaptarea acestora la specificul și nevoile preșcolarilor;
- Dezvoltarea și furnizarea activităților de tipul grădiniță de familie;
- Elaborarea/dezvoltarea/testarea/implementarea metodologiilor și soluțiilor alternative și educaționale în vederea pregătirii pentru debutul școlar;
- Diversificarea, dezvoltarea și furnizarea serviciilor de consiliere pentru părinți pentru a înțelege importanța educației și a intervenției timpurii, precum și rolul lor în educația copiilor;
- Identificarea/detectarea/analiza/remediarea problemelor de sănătate care pot afecta dezvoltarea mentală, socială și viitorul parcurs educațional și profesional al populației școlare, în special în învățământul preșcolar și primar;
- Promovarea și susținerea dezvoltării parteneriatului de tipul școală-comunitate-părinți și realizarea de activități educaționale integrate, în parteneriat, pentru prevenirea abandonului și părăsirii timpurii a școlii, în special în învățământul preșcolar și secundar superior;

- Reintegrarea tinerilor delicvenți în educație;
- Crearea și dezvoltarea rețelelor și parteneriatelor între școli, instituții locale, servicii de ocupare, servicii sociale și de sănătate etc. în vederea prevenirii fenomenului de părăsire timpurie a școlii și reintegrarea în educație a celor care au părăsit timpuriu școala;
- Dezvoltarea și furnizarea activităților de educație remedială (validarea învățării anterioare, detectarea lacunelor în pregătire, ore de recuperare, orientare psihologică și profesională, îndrumare etc.);
- Dezvoltarea și furnizarea activităților de tipul „Școală după școală” (în special cursuri de alfabetizare și de formare a abilităților numerice etc.);
- Dezvoltarea activităților de tipul „Școala de vară/duminică” și de grădiniță, în special pentru persoanele aparținând grupurilor vulnerabile și familiilor acestora;
- Furnizarea programelor flexibile de educație de tip „A doua șansă” care urmăresc dobândirea competențelor de bază și dezvoltarea abilităților personale pentru cei care părăsesc timpuriu/abandonează școala, inclusiv pentru populația adultă;
- Elaborarea cercetărilor, studiilor, analizelor și sondajelor în domeniul părăsirii timpurii a școlii, ratei scăzute de participare la educație și pentru a sprijini creșterea flexibilității în educația de tip „A doua șansă”;
- Dezvoltarea și implementarea metodologiilor și instrumentelor inovatoare ce se adresează celor care părăsesc timpuriu școala;
- Sprijin pentru dezvoltarea învățării non-formale și informale pentru cei cu risc de părăsire timpurie a școlii și pentru cei care părăsesc timpuriu/abandonează școala;
- Sprijin pentru formarea profesorilor, a formatorilor și a altor categorii de personal care lucrează cu persoane cu risc de părăsire timpurie a școlii, cu cei care părăsesc timpuriu școala și populația adultă în educația de tipul „a doua șansă”;
- Dezvoltarea acțiunilor specifice pentru îmbunătățirea și promovarea abilităților sociale în scopul facilitării integrării sociale a celor care părăsesc timpuriu școala și a populației adulte în educația de tip „A doua șansă”;
- Sprijinirea activităților care urmăresc introducerea unei abordări care integrează principiul egalității de șanse și de gen în instrumentele și mecanismele de reintegrare a celor care au părăsit timpuriu școala;
- Introducerea de sesiuni de formare specifică privind egalitatea de gen, egalitatea de șansă, nediscriminarea și respectul diversității;
- Integrarea în cadrul instrumentelor și metodologiilor dezvoltate a principiului dezvoltării durabile, în vederea creșterii conștientizării asupra problemelor de mediu și de prevenire a poluării, managementul schimbării etc.;
- Dezvoltarea și implementarea sesiunilor de formare TIC, cursuri de limbi străine pentru grupurile țintă;
- Activități inovatoare, interregionale și transnaționale pentru prevenirea și corectarea părăsirii timpurii a școlii;

Conform definiției Eurostat, indicatorul se referă la tinerii din grupa de vârstă 18-24 de ani care au părăsit sistemul de educație, cu doar învățământul secundar inferior sau mai puțin (maxim ISCED 2) absolvit.

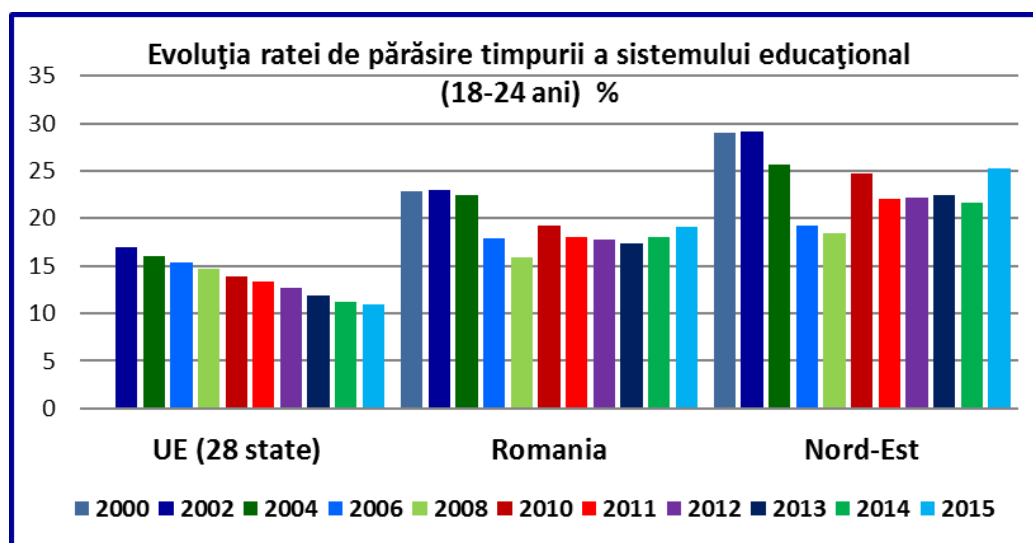
Datele la nivel național indică, deși în scădere în ultimii ani, rata de părăsire timpurie a sistemului de educație este mai mare decât media europeană (UE-27 și UE15), departe de ținta UE care prevede o rată medie de abandon școlar timpuriu de maxim 10%, până în 2010.

5.5.7. Rata de părăsire timpurie a sistemului educațional

Tabelul 5.14. Rata de părăsire timpurie a sistemului educațional - tineri 18-24 ani (%) – Total

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
UE (28 state)	:	:	17.0	16.4	16.0	15.7	15.3	14.9	14.7	14.2	13.9	13.4	12.7	11.9	11.2	11.0
Romania	22.9	21.7	23.0	22.5	22.4	19.6	17.9	17.3	15.9	16.6	19.3	18.1	17.8	17.3	18.1	19.1
Nord-Vest	23.7	25.0	28.0	25.3	20.4	16.5	15.3	12.5	12.2	15.1	18.2	14.9	14.9	15.4	17.7	16.9

Rata de părăsire timpurie a școlii (Sursa Eurostat)

Potrivit Comisiei (COM), în 2009 peste șase milioane de tineri din UE au părăsit sistemul de educație și formare, obținând doar calificări de nivel inferior, în cel mai bun caz. Părăsirea timpurie a școlii îngreunează dezvoltarea economică și socială și reprezintă un obstacol serios în calea îndeplinirii obiectivelor strategiei *Europa 2020*. Comunicarea lansată de COM, *Combaterea părăsirii timpurii a școlii: o contribuție esențială la agenda Europa 2020*, prezintă situația de ansamblu în Uniune în ceea ce privește părăsirea timpurie a școlii, cauzele principale ale acestora și riscurile pentru dezvoltarea societății și economiei, propunând totodată modalități mai eficiente de abordare a acestei probleme. Propunerea COM conține orientări care să ajute statele membre în elaborarea unor politici cuprinzătoare și realiste de reducere a părăsirii timpurii a școlii. Conform EUROSTAT, șapte state membre - Austria, Republica Cehă, Finlanda, Lituania, Polonia, Slovacia și Slovenia - au coborât rata părăsirii timpurii a școlii sub pragul de 10 %, în timp ce trei state membre - Malta, Portugalia și Spania - au încă rate de peste 30 %, iar unele țări cu rate inițiale mai ridicate, printre care România, Italia, Cipru și Portugalia, au înregistrat reduceri semnificative.

Comisia menționează că părăsirea timpurie a școlii reprezintă o problemă complexă, care nu poate fi rezolvată doar prin politici educaționale, și recomandă ca strategiile naționale de reducere a părăsirii timpurii a școlii să abordeze concomitent politicile educaționale, de tineret și sociale, și să includă măsuri de prevenire, intervenție și compensare.

Prevenirea părăsirii timpurii a școlii trebuie să înceapă cât mai repede posibil, prin sprijinirea copiilor în activitatea de învățare și prin prevenirea condițiilor care ar putea duce

la părăsirea timpurie, precum obligativitatea repetării unui an școlar sau lipsa unui sprijin corespunzător pentru copiii cu limbi materne diferite.

COM propune totodată ca măsurile de intervenție să abordeze rapid și eficient dificultățile actuale, precum absenteismul școlar și nivelurile scăzute de performanță, iar măsurile de compensare să ofere oportunități de învățare de tip „a doua șansă”, inclusiv ore suplimentare la școală și posibilități pentru tinerii adulți de a se reintegra în sistemul de educație și formare.

Părăsirea timpurie a școlii ar putea fi redusă, de asemenea, și prin instituirea unei mai bune cooperări între statele membre ale UE, schimbul de bune practici și utilizarea mai bine direcționată a finanțării UE.

Sursa: Guvernul României-Departamentul pentru Afaceri Europene

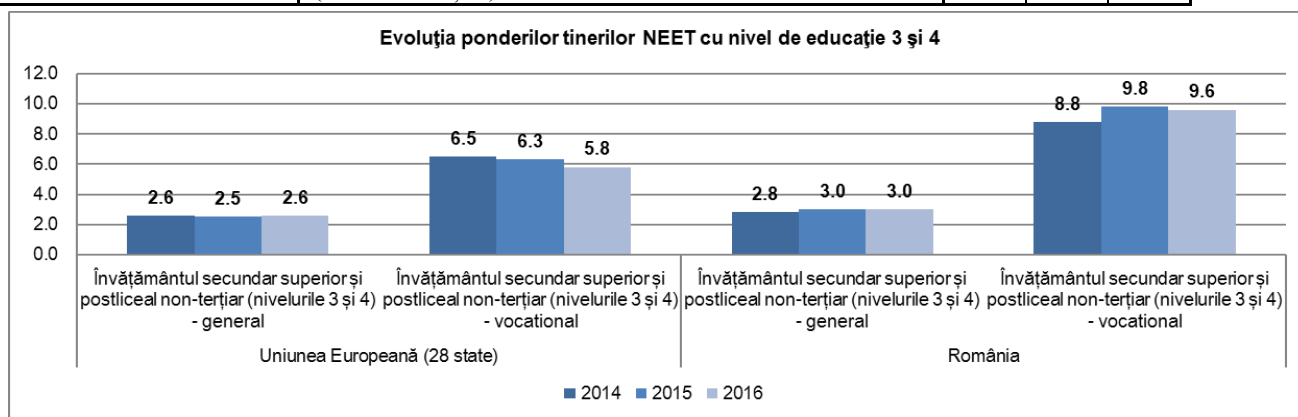
5.5.8. Procentul elevilor cu nivel scăzut al competențelor de citire/lectură (PISA)

Sursa datelor: Consiliul Uniunii Europene, Raportul comun al Consiliului și al Comisiei pentru 2008 privind progresele înregistrate referitoare la punerea în aplicare a programului de lucru „Educație și formare profesională 2010”

„Învățarea de-a lungul vieții în serviciul cunoștințelor, creativității și inovării”, Bruxelles, 31 ianuarie 2008

5.5.9. Ponderea populației cu vârste cuprinse între 20-24 ani care au absolvit cel puțin învățământul secundar superior

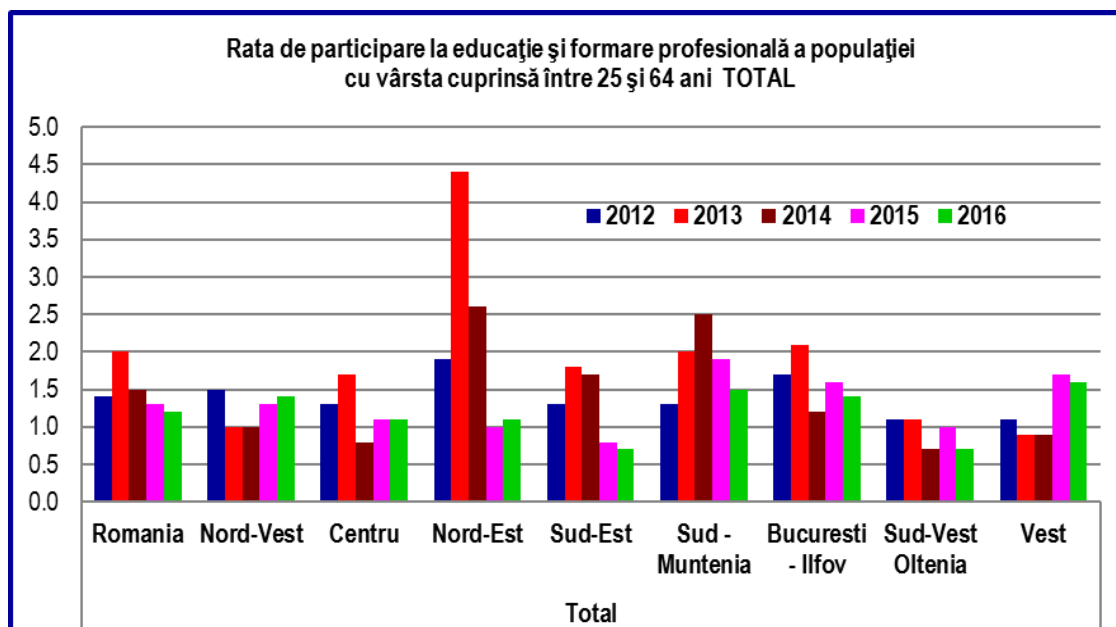
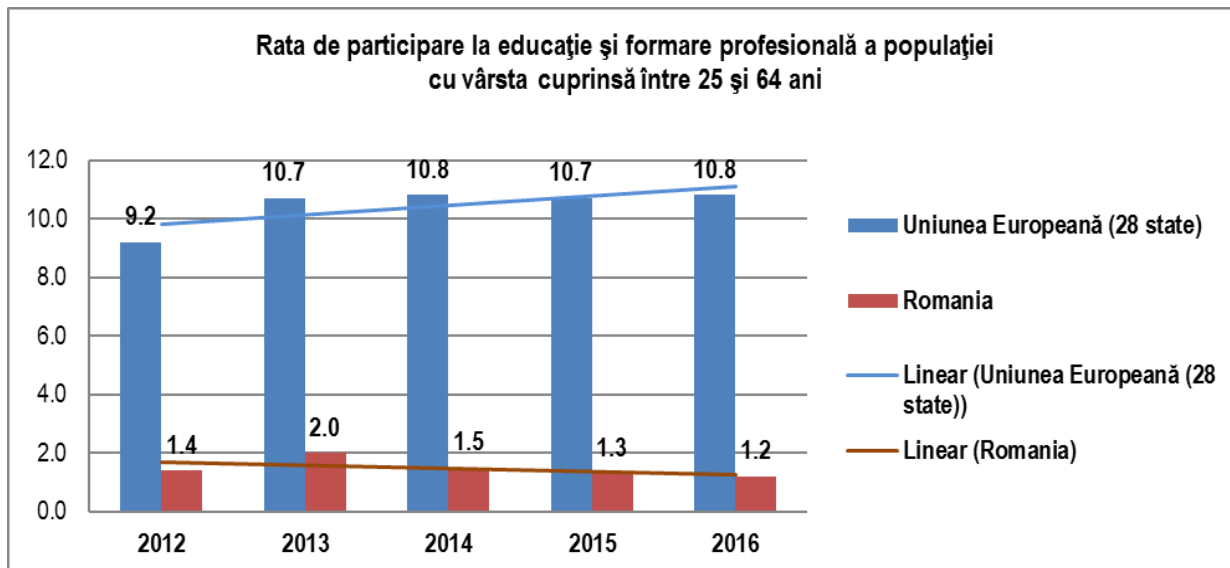
Zona/Anul	Niveluri ISCED 2111	2014	2015	2016
Uniunea Europeană (28 state)	Învățământul secundar superior și postliceal non-terțiar (nivelurile 3 și 4) - general	2.6	2.5	2.6
	Învățământul secundar superior și postliceal non-terțiar (nivelurile 3 și 4) - vocational	6.5	6.3	5.8
România	Învățământul secundar superior și postliceal non-terțiar (nivelurile 3 și 4) - general	2.8	3.0	3.0
	Învățământul secundar superior și postliceal non-terțiar (nivelurile 3 și 4) - vocational	8.8	9.8	9.6

5.5.10. Rata de participare în formare continuă a populației adulte (25 – 64 ani)

Conform informațiilor, Sursa datelor: Eurostat [trng_lfse_04], se constată procentul foarte mic pentru România, față de media UE, dar chiar și așa acesta are o tendință de scădere din 2012 până în 2016.

Fig. 5.20 – Rata de participare la educație și formare profesională a populației între 25 – 64 ani

Analiza datelor statistice arată că în ceea ce privește învățarea pe tot parcursul vieții Româniase situează mult sub obiectivele stabilite. O privire mai atentă asupra ratelor de participare aforței de muncă la sistemul de educație și formare arată faptul că învățarea pe tot parcursulvieții are o relevanță considerabil scăzută în România: doar 1,6% din forța de muncă a participatla educație și formare profesională în anul 2011, ceea ce demonstrează progrese extrem descăzute în ultimii cinci ani. În perioada 2007-2011, la nivelul ratelor de participare s-a înregistrat o creștere de doar 0,3 puncte procentuale.

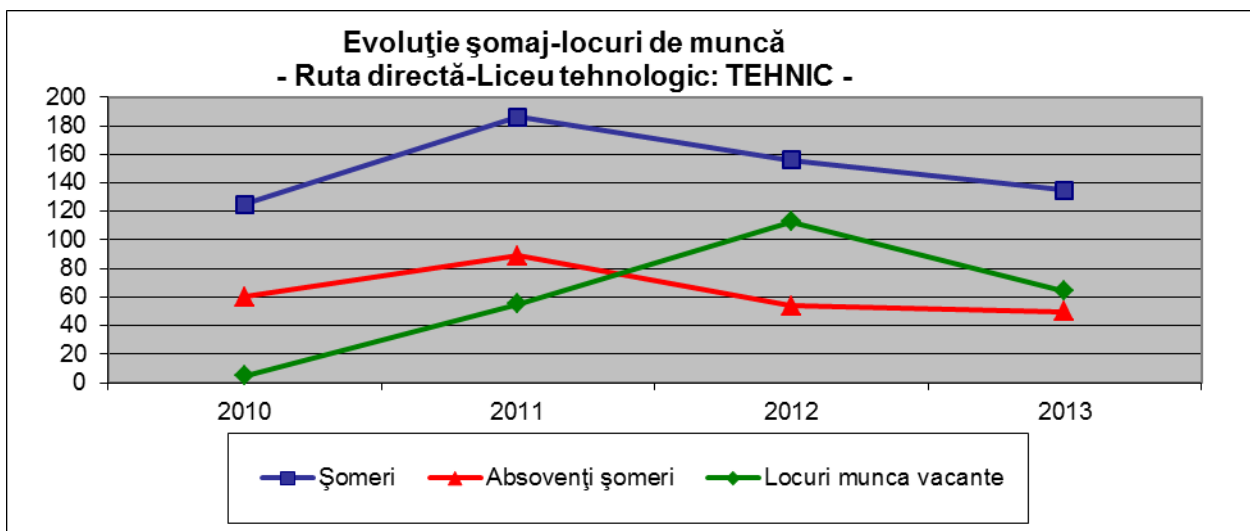
5.6. Indicatori de impact

5.6.1. Impactul sistemului de învățământ profesional și tehnic asupra ratei șomajului

În anexă sunt evidențiate datele referitoare la evoluția ratei șomajului pe domenii de activitate economică; în figurile 5.21-5.22 sunt reprezentate ponderile absolvenților șomeri din totalul șomerilor înregistrați, pe domenii de activitate, în perioada 2003-2013, cu grafice pentru perioada 2010 – 2013.

Tabelul nr. 5.21

Relevanța pentru ÎPT ²⁾			Înv. sup.	ȘOMAJ ³⁾																					
Domeniul de pregătire - ruta progresivă de calificare (prin ȘAM)	Profilul - liceu tehnologic (ruta directă)	Domeniul - grupe specializ. la sc.postliceală		Total										Din care absolvenți											
				2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
				2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	Resurse naturale și prot. mediului			31	57	18	50	51	69	72	14	7	6	19	5	28	4	17	21	32	38	0	0	0	0
	Servicii Total			591	562	575	497	489	605	1074	222	243	234	258	166	166	126	97	83	109	136	70	58	116	133
	Tehnic Total			125	186	156	135	138	196	312	34	59	89	75	60	89	54	50	51	82	137	23	48	65	48
	Total general			747	805	749	682	678	870	1458	270	309	329	352	231	283	184	164	155	223	311	93	106	181	181

Din analiza datelor reținem următoarele **concluzii**

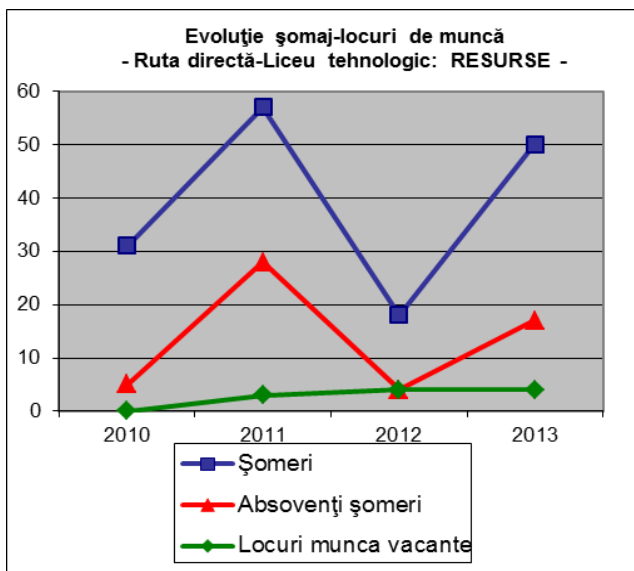
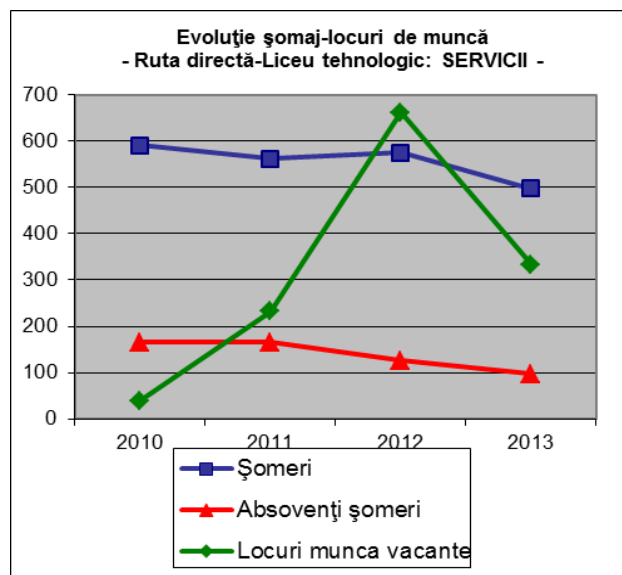

Fig. nr. 5.22. Evoluție șomaj – absolvenți șomeri în perioada 2010 - 2013

a. Rata șomajului pentru absolvenții 2003-2010 este oscilantă (creșteri și scăderi) în județul Bacău, pentru calificările din domeniul: construcții, electronică, comerț, alimentație publică, servicii. În celelalte sectoare se înregistrează variații ale ponderii șomerilor tineri în totalul șomerilor înregistrați la AJOFM, cu creșteri sau descreșteri în ultima perioadă datorită falimentării IMM-urilor mici de profil

- mecanică în zonele III, IV, V
- industria textilă (2003 – 0,6 %, 2010 – 0,95%)- creșterea șomajului remarcată și prin folosirea forței de muncă din țările estice (zonele II, III)
- chimia industrială (2003 – 0,85%, 2010 - 0,85%) - fiind influențată de închiderea combinatelor RAFO și Carom Onești (zona V, VI)
- construcții, instalații și lucrări publice (2003 - 0,9%, 2010 – 0,68%) este în scădere, datorită creșterii cererii pe piața muncii (zona I, V, VI)
- silvicultură - cunoaște o descreștere încă din 2003- 0,2%, până la 2010 - 0,1%, absolvenții fiind foarte puțin căutați (zona IV)
- industria alimentară – ponderea șomerilor este cea mai scăzută 0,15% în 2005 și a cunoscut valori ridicate până în 2010 - 0,35 % (zona I, VI)
- fabricarea produselor din lemn - cunoaște o creștere a ratei șomajului din 2003 (1,5%) în 2010 (2,60%) (zona I, IV)

b. Între anii 2003-2010, reduceri semnificative ale ratei șomajului se înregistrează la următoarele domenii:

- electromecanică, electronică și automatizări, electric, silvicultură, comerț, alimentație și turism – cu peste 50 % în 2010 față de 2003 (zona I, VI)
- reduceri cu mai puțin de 50% se găsesc: mecanică, construcții, chimie industrială, industria alimentară, agricultură, industrie textilă (zona I, III, VI)

c. Creșteri ale ratei șomajului s-au înregistrat în industria lemnului cu mai puțin de 50 %

Concluzii

- populația școlarizată în preșcolar este în creștere datorită creșterii demografice;
- scăderea semnificativă la nivel gimnazial și primar poate fi determinată de pierderile de populație școlară la tranziția de la un nivel la altul de școlarizare, migrației forței de muncă, rata natalității foarte mică;
- menținerea populației școlare la nivel liceal și profesional poate fi justificată de introducerea învățământului obligatoriu de 10 clase, acordarea de burse și bani de liceu;
- există o reducere îngrijorătoare a formării pe nivel 5 (școală postliceală), sub media regiunii NE care se datorează preferinței de a accede în învățământul superior și a taxelor ridicate; se speră că prin subvenționarea acestui nivel de către MEN calificările vor deveni mai atractive și va crește interesul pentru școala postliceală.

a. Analizând evoluția acestui indicator, din fig. 5.10 constatăm că acesta a avut o tendință de scădere în perioada 2003-2010. Această tendință poate fi cauzată de scăderea demografică în județul Bacău, precum și de părăsirea timpurie a educației/formării.

b. Dacă analizăm indicatorul pe medii de rezidență constatăm reducerea populației școlarizate atât în mediul urban cât și în mediul rural, ușor descendent în perioada 2003-2005 și semnificativ în 2005-2010.

c. Analizând datele din Anexele 5.1.3 și 5.1.4. se constată că în anul 2010 față de 2003 există o tendință descrescătoare

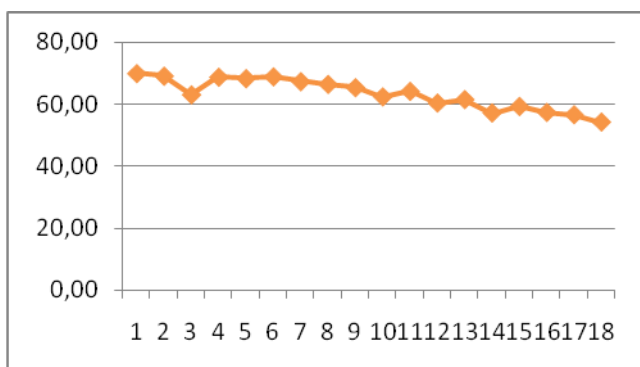
d. Raportată la populația județului, populația școlară din cele 8 zone ocupaționale este neuniform repartizată, variind între 33.052 – urban (zona I Bacău) și 3.549 – urban (zona V Tg. Ocna); iar în rural indicatorul variază între 11.839 – zona VII Săscut și 2.637 – zona II Buhuși.

e. Analizând datele privind formarea profesională urban/rural, pe nivel III avansat, se constată că în mediul urban indicatorul cunoaște o descreștere accentuată din 2003 -1323 elevi, la 178 în 2010.

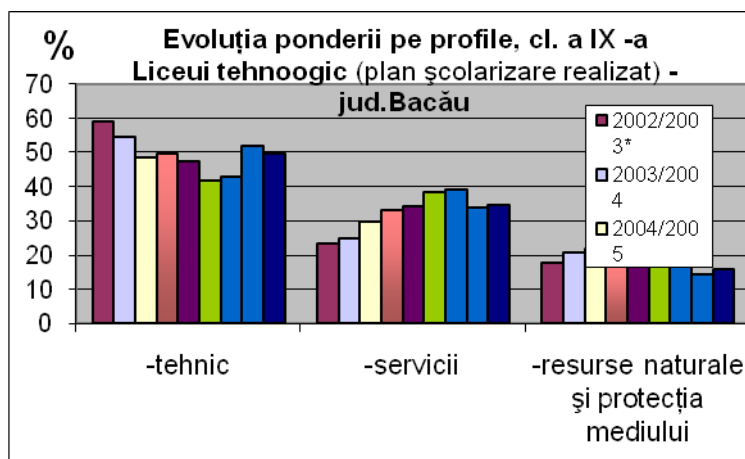
5.7. Oferta școlilor din ÎPT județean

5.7.1. Evoluția planurilor de școlarizare

Comparând planul de școlarizare realizat 2011-2012 față de planul de școlarizare din perioada 2003/2004 se constată o scădere semnificativă a cuprinderii elevilor în IPT, după desființarea școlilor de arte și meserii, începând cu 2009/2010, de la 69,93 % elevi în IPT – 2003, la 54,07% valoare înregistrată în 2011-2012, iar în 2014 – 2015, la liceu tehnologic procentul a fost de 46,49% din total, fără a lua în considerare și elevii cuprinși în învățământul profesional.

Nu se realizează o orientare corectă și riguroasă de către consilierii școlari, aceasta efectuându-se mai mult de diriginți, sau îndeosebi de părinți, pentru elevii din clasele V-VIII, nu li se aplică

teste de aptitudini și nu sunt suficient consiliați pentru a alege în cunoștință de cauză viitoarea profesie, urmând traseul profesional cel mai apropiat competențelor dobândite, a aptitudinilor și priceperilor de lucru formate.

Se observă din figură care reprezintă evoluția ponderii pe profile a planurilor de școlarizare din perioada 2002-2003 până în prezent, o creștere a numărului de elevi care au optat pentru profilul servicii, aproape o dublare a valorii în 2007-2009 față de 2002/2003, conform

celor prevăzute în PLAI.

5.7.2. Analiza ofertei pentru anul școlar 2018-2019

Datele din tabelul nr. 5.24 evidențiază tendința existentă deja, conform căreia aproximativ 50% dintre absolvenții clasei a VIII-a se orientează spre învățământ liceal filiera teoretică, 43% spre filiera tehnologică și doar 7 % spre învățământul liceal vocațional.

De asemenea la nivelul învățământului profesional și tehnic situație se diferențiază pe profile:

LICEU TEHNOLOGIC

- **profil tehnic:**

- pentru anul școlar 2018 – 2019 singurul domeniu care a realizat și depășit planul de școlarizare este Estetica și igiena corpului omenesc, procent de realizare 110.7%;
- la domeniul construcții instalații și lucrări publice realizarea planului de școlarizare este de 50%. Deși la învățământul profesional domeniul mecanic este foarte căutat, la liceu, în acest domeniu planul de școlarizare în 2018 – 2019 a fost realizat în procent de 54%;

- o poziție mai bună o au domeniile: electromecanic cu 80% și protecția mediului cu 80.7%;

- **profil servicii:**

- turism și alimentație: 17 clase propuse în același interval de analiză, realizate 16;
- economic – 15 clase propuse, 15 realizate;
- comerț – 1 clase propuse și 1 realizată;
- estetica și igiena corpului omenesc - 1 propus și realizat;

- **profil resurse naturale și protecția mediului:**

- agricultură – în anul școlar 2018 – 2019 au fost propuse 4 clase, 4 fiind realizate;
- protecția mediului – 5 clase propuse și 4 realizate
- industrie alimentară - 2 propusă și 2 realizată.

Concluzii

La nivelul învățământului liceal tehnologic, rămâne încă în topul preferințelor domeniul economic, urmat de turism și alimentație și electronică automatizări. Domeniile cel mai puțin căutate sunt fabricarea produselor din lemn, construcții și instalații publice, comerț.

ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL

Tabelul nr. 5.24 ANALIZA PLANULUI DE ȘCOLARIZARE REALIZAT PENTRU CLASA A IX-A ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL CU FRECVENȚĂ - ZI, ÎNVĂȚĂMÂNT DE STAT, ÎN ANUL ȘCOLAR 2018-2019

FILIERA/PROFILUL	SPECIALIZAREA	DOMENIUL PREGATIRII DE BAZĂ	Existent clasa a IX-a, zi 2017-2018		Plan aprobat clasa a IX-a, zi 2018-2019 (inclusiv suplimentări, modificări)		PLAN REALIZAT clasa a IX-a, zi 2018-2019		Pondere plan realizat
			Nr. clase	Nr. elevi	Nr. clase	Nr. locuri	Nr. clase	Nr. elevi	
TOTAL CLASA A IX-A ZI, din care:			159	4326	162	4536	154	4208	92.8%
1) Filiera Teoretică, total, din care:			85	2367	84	2352	83	2330	99.1%
Profil Real, total, din care:			51	1408	49	1372	48	1357	98.9%
	Matematică-informatică		30	820	30	840	29	810	96.4%
	Științe ale naturii		21	588	19	532	19	547	102.8%
Profil Uman, total, din care:			34	959	35	980	35	973	99.3%
	Filologie		15	424	17	476	17	461	96.8%
	Științe sociale		19	535	18	504	18	512	101.6%
2) Filiera Tehnologică, total, din care:			60.5	1609	64	1792	57	1478	82.5%
Profil Tehnic, total, din care:			16.5	408	19	532	14	353	66.4%
		Fabricarea produselor din lemn	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI), BACĂU 2014-2020, actualizat 2018

		Electronică automatizări	4	117	3	84	2	56	66.7%
		Producție media	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
		Construcții instalații și lucrări publice	2	48	1.5	42	1	21	50.0%
		Mecanică	6	134	8	224	5	121	54.0%
		Electric	1	17	2	56	2	48	85.7%
		Industrie textilă și pielărie	1.5	34	2.5	70	2.5	62	88.6%
		Materiale de construcții			0	0			#DIV/0!
		Electromecanică	2	58	2	56	1.5	45	80.4%
		Chimie industrială	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
		Tehnici poligrafice	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
Profil Servicii, total, din care:			33	902	34	952	33	878	92.2%
		Turism și alimentație	14	391	17	476	16	441	92.6%
		Economic	16	423	15	420	15	379	90.2%
		Comert	2	58	1	28	1	27	96.4%
		Estetica și igiena corpului omenesc	1	30	1	28	1	31	110.7%
Profil Resurse naturale și protecția mediului, total, din care:			11	299	11	308	10	247	80.2%
		Agricultură	4	95	4	112	4	76	67.9%
		Silvicultură	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
		Protecția mediului	5	140	5	140	4	113	80.7%
		Industrie alimentară	2	64	2	56	2	58	#REF!
3) Filiera Vocațională, total, din care:			13.5	350	14	392	14	400	102.0%
Profil sportiv			5	131	5	140	5	141	100.7%
Profil teologic			3	63	3	84	3	83	98.8%
Profil muzica			1	28	1	28	1	34	121.4%
Profil coregrafie			0.5	14	1	28	0.5	14	50.0%
Profil teatru			0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
Profil arte vizuale			2	56	2	56	2.5	68	121.4%
Profil patrimoniu-cultural			0	0	0	0	0	0	#DIV/0!
Profil pedagogic			2	58	2	56	2	60	107.1%

În tabelul 5.25. este prezentată situația școlarizării în învățământul profesional de stat, care se află în al patrulea an de implementare. Din cifra de școlarizare propusă s-a realizat 84 % în județul Bacău ceea ce reprezintă un procent bun comparativ cu celelalte județe din țară, dar mai puțin față de anul școlar 2017 – 2018. Domeniile agricultură, industrie alimentară, estetica și igiena corpului omenesc realizând integral planul de școlarizare și chiar înregistrând depășiri, datorită numeroaselor solicitări din partea elevilor.

Tabelul nr. 5.25 Analiza planului de școlarizare realizat la învățământul profesional de stat pentru anul școlar 2018-2019

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI), BACĂU 2014-2020, actualizat 2018

Domeniul de pregătire / Calificarea profesională	Plan aprobat clasa a IX-a, zi 2018-2019 (inclusiv suplimentări, modificări)*		Plan realizat clasa a IX-a zi 2018-2019		Pondere plan realizat
	Nr. clase	Nr. locuri	Nr. clase	Nr. elevi	
TOTAL GENERAL, din care, pe domenii de pregătire și calificări:	56	1568	47	1326	84.6%
TOTAL Mecanică, din care, pe calificări:	21	588	19.5	524	89.1%
Mecanic utilaje si instalatii in industrie	0.5	14	0.5	16	114.3%
Sudor	1.5	42	1.5	39	92.9%
Lăcătuș mecanic prestări servicii	1	28	1	21	75.0%
Mecanic auto	11.5	322	11.5	305	94.7%
tinichigiu vopsitor auto	2	56	1	32	57.1%
Mecanic agricol	1	28	1	28	100.0%
Confectioner tamplarie din aluminiu si mase plastice	1	28	1	28	100.0%
Operator la mașini cu comandă numerică	0.5	14	0.5	14	100.0%
Mecanic aeronave	1	28	1	27	96.4%
Lăcătuș construcții structuri aeronave	1	28	0.5	14	50.0%
TOTAL Electromecanică, din care, pe calificări:	1	28	0	0	0
electromecanic utilaje si instalatii industriale	1	28	0	0	0.0%
TOTAL Electronică automatizări, din care, pe calificări:	1.5	42	1.5	45	107.1%
Electronist rețele de telecomunicații	1	28	1	28	100.0%
Electronist aparate și echipamente	0.5	14	0.5	17	121.4%
TOTAL Chimie industrială, din care, pe calificări:	0.5	14	0	0	0.0%
Operator industria chimică anorganică	0.5	14	0	0	
TOTAL Materiale de construcții, din care, pe calificări:	0	0	0	0	#DIV/0!
TOTAL Electric, din care, pe calificări:	2.5	70	1.5	42	60.0%
Electrician exploatare joasă tensiune	1	28	1	27	96.4%
Electrician protecții prin relee, automatizări și măsurători în instalații energetice	1	28	0	0	0.0%
Electrician constructor	0.5	14	0.5	15	107.1%
TOTAL Construcții instalații și lucrări publice, din care, pe calificări:	3.5	98	3	83	84.7%

**PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI
TEHNIC (PLAI), BACĂU 2014-2020, actualizat 2018**

Zidar-pietrar-tencuitor	1	28	1	29	103.6%
Instalator, instalații tehnico-sanitare și de gaze	2.5	70	2	54	77.1%
TOTAL Agricultură, din care, pe calificări:	2	56	2	66	117.9%
Agricultor culturi de camp	1	28	1	30	107.1%
Lucrator în agroturism	1	28	1	36	128.6%
TOTAL Silvicultură, din care, pe calificări:	0	0	0	0	#DIV/0!
TOTAL Comerț, din care, pe calificări:	3	84	2	57	67.9%
Comerciant-vânzător	3	84	2	57	67.9%
					#DIV/0!
TOTAL Turism și alimentație, din care, pe calificări:	13	364	11	347	95.3%
Cofetar-patiser	1.5	42	1.5	43	102.4%
Ospătar (chelner) vânzător în unități de alimentație	8	224	6.5	202	90.2%
Bucătar	3.5	98	3	102	104.1%
					#DIV/0!
TOTAL Industrie alimentară, din care, pe calificări:	1	28	1	30	107.1%
Brutar-patiser-preparator produse făinoase	1	28	1	30	107.1%
					#DIV/0!
TOTAL Fabricarea produselor din lemn, din care, pe calificări:	3	84	3	61	72.6%
Operator la fabricarea cherestelei	0.5	14	0.5	12	85.7%
Tâmplar universal	2.5	70	2.5	49	70.0%
					#DIV/0!
TOTAL Industrie textilă și pielărie, din care, pe calificări:	2	56	0.5	14	25.0%
Croitor îmbrăcăminte după comandă	1	28	0	0	0.0%
Confectioner produse textile	1	28	0.5	14	50.0%
					#DIV/0!
TOTAL Tehnici poligrafice, din care, pe calificări:	0.5	14	0.5	14	100.0%
Tipăritor offset	0.5	14	0.5	14	100.0%
					#DIV/0!
TOTAL Estetica și igiena corpului omenesc, din care, pe calificări:	1.5	42	1.5	43	102.4%
Frizer - coafor - manichiurist - pedichiurist	1.5	42	1.5	43	102.4%
					#DIV/0!
TOTAL Producție media, din care, pe calificări:	0	0	0	0	#DIV/0!
					#DIV/0!

5.7.3. Proiectul planului de școlarizare pentru anul școlar viitor. Ținte pe termen mediu pe domenii de pregătire

Proгноze privind dezvoltarea regională la orizontul 2020

Datorită schimbărilor provocate de efectele crizei economice, segmentul economic reflectă o instabilitate care nu permite formularea de ținte concrete pe termen lung, în acest context apreciem că analizele efectuate reflectă specificul regional și țintele formulate rămân o direcție de dezvoltare în viziunea optimistă de realizare a unei economii echilibrate, dinamice și durabile, astfel respectarea țăintelor se va face sub rezerva necesității actualizării cu informații specifice la nivel local în PLAI privind șomajul, dinamică economică, investiții la nivel local, modificări ale sistemului educativ.

Pe baza analizelor prezentate în document și în urma consultării membrilor CLDPS și CR au rezultat următoarele ținte prognozate privind ponderea previzionată a cererii formării profesionale și a domeniilor economice la orizontul 2020.

5.7.4. Învățământul Profesional 2018

Începând cu anul școlar 2012-2013 MECTS propune pentru absolvenții clasei a IX-a liceu tehnologic, o formă de continuare a studiilor adaptată la nivelul de pregătire al unor elevi și la cerințele pieței muncii.

Astfel, în județul Bacău, după o analiză minuțioasă a opțiunilor elevilor din luna octombrie a anului școlar 2011-2012, s-au propus 30 de clase pentru învățământul profesional, clasa a X-a.

Pentru anul școlar 2018 – 2019 numărul de clase realizat pentru învățământ profesional de stat a fost de 47 din cele 56 propuse, dintre care 2 jumătăți sunt de învățământ dual. La începutul anului școlar 2018 – 2019 planul de școlarizare la nivel liceal a fost realizat în proporție de 92%, iar la filiera tehnologică de 82,5%. . Detaliat pe filiere situația este următoarea: 92% procent de realizare a planului de școlarizare la filiera tehnologică. 82,5% la filiera tehnologică și 102% la vocațional.

Fiecare unitate de învățământ și-a promovat oferta la nivelul școlii și la nivel județean prin intermediul ședințelor cu directorii, cadrele didactice și cu părinții, la care au participat și patronatele, agenții economici și societatea civilă.

Ministerul Educației va derula în continuare, în scopul susținerii financiare a elevilor care vor urma cursurile învățământului profesional proiectul Alege-ți drumul, prin care se va asigura suma de 200 RON pentru fiecare elev școlarizat în această formă de învățământ.

În săptămânile meseriilor derulate anual, școlile au promovat oferta de școlarizare pentru învățământul profesional prin derularea unor activități specifice: vizite la agenții economici, dezbateri și mese rotunde la care au participat reprezentanții comunității locale și de afaceri, unde elevii și părinții au avut posibilitatea să se informeze asupra domeniilor și calificărilor școlarizate, dotării cu echipamente atât din unitatea școlară cât și de la agentul economic, durata de școlarizare și structura curriculară.

5.7.5. Oferta școlilor din ÎPT pentru formarea adulților

Analizând raportul dintre unitățile școlare care oferă programe de formare nivel 3 și unitățile școlare acreditate pentru formarea adulților (vezi anexa 5.26) constatăm următoarele:

- numărul de cursanți este scăzut față de media regiunii, concentrarea de absolvenți fiind în municipiul Bacău (zona I)– pe nivel I și II.
- cursanții care doresc să urmeze acest tip de formare preferă cursurile gratuite oferite de AJOFM

5.7.6. Rețele partenoriale

În cadrul unităților IPT din județ s-au creat începând cu anul 2001-2002 rețele partenoriale prin care școlile au avut posibilitatea să comunice, să stabilească relații de colaborare, să schimbe experiențe și bune practici între ele în scopul creșterii calității procesului de învățământ, a abordării strategiilor didactice diferențiate și a centrării educației pe elevi.

Rețele create în cadrul proiectelor Phare Tvet

Școala Phare TVET 2001-2003 coordonatoare	Unitate școlară alocată
Colegiul Tehnic „Grigore Cobălcescu”, mun. Moinești	Liceul Tehnologic, sat Făget, comuna Ghimeș-Făget
Colegiul Tehnic „Letea”, mun. Bacău	Colegiul Tehnic „A. Saligny”, mun. Bacău Colegiul „Grigore Antipa”, mun. Bacău Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr. 1, mun. Bacău
Colegiul Tehnic „D. Mangeron”, mun. Bacău	Liceul Tehnologic „J. M. Elias”, comuna Sascut Liceul Tehnologic „Petru Rareș”, mun. Bacău
Colegiul Tehnic „K.N. Karrpen”. mun. Bacău	Colegiul Economic „Ion Ghica”, mun. Bacău Grup Școlar „C. Brâncoveanu”, mun. Bacău
Colegiul Tehnic „I. Borcea”, oraș Buhuși	Școala Postliceală Sanitară „Christiana”, mun. Bacău Școala Postliceală FEG, mun. Bacău Colegiul „Mihai Eminescu”, mun. Bacău
Colegiul Tehnic „D. Ghika”, oraș Comănești	Liceul Tehnologic Dărmănești Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr. 2, Comănești
Colegiul Tehnic „P. Poni”, mun. Onești	Colegiul Tehnic „Gh. Asachi”, mun. Onești Liceul Tehnologic, mun. Onești Liceul Tehnologic, oraș Tg. Ocna Școala postliceală „Carol Davila”, mun. Onești
Liceul Tehnologic, comuna Răchitoasa	Liceul Tehnologic „G. J. Cancicov”, com. Parincea Liceul Tehnologic „Al. Vlahuță”, com. Podu Turcului

Exemple de bune practice în IPT în nodurile rețelei aflându-se școlile care au beneficiat de proiecte Phare Tvet

Școli participante	Obiective	Coordonare
Rețele sectoriale / rețele tematice (rețea de rețele) - Școlile Phare și celelalte școli din ÎPT din jud. Bacău și parteneri sociali) – urmează să	- Consolidarea achizițiilor din Programul Phare TVET și dezvoltarea expertizei - Consolidarea parteneriatelor sociale - Optimizarea și dezvoltarea	școlile Phare / alte școli, pe domenii (urmează să fie stabilit)

fie constituite	resurselor - Promovarea unor proiecte în parteneriat Grupuri de lucru sectoriale / tematic: - Obsevatorul pieței muncii - Promovarea carierei - Asigurarea calității - Metodică: învățarea centrată pe elev; - materiale de învățare - Standarde și curriculum - Formarea profesorilor - Elevii cu CES	
<u>Rețele de diseminare</u> - Școlile Phare TVET și alte școli din rețeaua ÎPT jud. Bacău (urmează să fie alocate)	Diseminare și asistență către școlile din afără programului: - Învățarea centrată pe elev - Standarde și curriculum - Asigurarea calității - Elevii cu CES Asistarea noilor școli Phare 2004-2006	Școlile Phare
<u>Rețele interne</u> În școlile Phare din jud. Bacău - Activitățile comisiilor din școală - Activitățile pe arii curriculare - Scheme de mentorat pentru profesorii debutanți	- Diseminare și formare internă - Planuri de îmbunătățire - Antrenarea Partenerilor sociali	- Comisia pt. asigurarea calității - Comisia metodică - Comisia pentru CES - Comisia diriginților - Catedre/arii curriculare

5.7.7. Parteneriate școală – întreprindere, active în 2017 - 2018

Anexa 13, din partea a doua a PLAI, prezintă situația relațiilor de parteneriat între unități școlare TVET și parteneri în formare profesională.

Din analiza datelor precizăm următoarele:

- La nivel județean numărul partenerilor este cel puțin triplu decât cel al furnizorilor de formare;
- cele mai solicitate domenii sunt industria textilă, mecanică, agricultură, industria lemnului, comerț, electric

Dintre acțiunile cu impact strategic pentru progresul planului de măsuri se desprind cele care recomandă **consolidarea și extinderea rețelelor de colaborare între școli** (asociind și rețele de parteneri sociali) care împreună să-și propună:

- investigarea nevoilor de calificare dintr-un sector de activitate sau arie teritorială de interes comun;
- coordonare în rețea (sau formarea de consorții școlare) pentru planificarea ofertei pe baza unei strategii comune pe termen lung (segmentarea ofertei prin diferențiere/eliminarea paralelismelor între școli teritorial apropiate, acoperirea rațională a nevoilor de calificare etc.);

- anticiparea și asigurarea la nivelul rețelei a posibilităților de constituire a claselor pentru continuarea studiilor în ciclul superior al liceului - în cadrul fiecărui traseu de pregătire planificat;
- colaborare pentru elaborarea de materiale de promovare a carierei pe fiecare domeniu de pregătire;
- colaborare în teritoriu pentru asistență specializată, consiliere și sprijin în favoarea familiilor/elevilor cu risc de abandon timpuriu (din medii sociale sau etnice defavorizate, familii de emigranți, familii monoparentale etc.

5.8. PRINCIPALELE CONCLUZII DIN ANALIZA Î.P.T. JUDEȚEAN

Concluzii	Implicații pentru dezvoltarea resurselor umane, IPT
CONCLUZII DESPRINSE DIN ANALIZA INDICATORILOR DE CONTEXT	
Concluzii desprinse din contextul european de politici în educație și formare profesională	➤ Creșterea șanselor de ocupare a absolvenților de învățământ profesional; ➤ Dezvoltarea competențelor antreprenoriale ➤ Creșterea adaptabilității forței de muncă ➤ Promovarea șanselor egale pentru participare la piața muncii ➤ Creșterea implicării școlilor din ÎPT în programe de măsuri active pentru ocuparea forței de muncă. ➤ Dezvoltarea serviciilor de orientare și consiliere profesională ➤ Creșterea atractivității ofertei și calității educației și formării profesionale în IPT conform proiecțiilor (cca. 50 % din totalul locurilor de muncă din 2020 vor fi pentru calificări de nivel mediu rezultate din programe de educație și formare profesională)
Concluzii desprinse din asumarea contribuției ÎPT pentru îndeplinirea celor 3 priorități din Strategia Europa 2020 pentru creștere inteligentă, durabilă și inclusivă	➤ Dezvoltarea parteneriatelor între sectorul educației și piața muncii, în special prin implicarea partenerilor sociali în planificarea ofertei de educație și formare profesională. ➤ Implementarea Cadrului European al Calificărilor (EQF); ➤ Asigurarea dobândirii și recunoașterii, prin învățământul general, profesional și superior și prin formarea adulților, inclusiv pe cale non-formală sau informală, a competențelor solicitate pentru angajare în formarea continuă și pe piața muncii. ➤ Dezvoltarea de sisteme educaționale și de formare moderne care să asigure competențe-cheie și excelență.
Concluzii desprinse din contextul educațional	➤ Realizarea unor legături compatibile între ciclurile de învățământ și cerințele unei educații moderne ➤ Dezvoltarea învățământului profesional, liceal (filiera tehnologică) și al școlii postliceale. ➤ Modernizarea și descongestionarea curriculumului. ➤ Susținerea și dezvoltarea învățării pe tot parcursul vieții prin implementarea și diversificarea programelor în domeniul educației adulților
Concluzii desprinse din	➤ Planificarea ofertei și a resurselor sistemului ÎPT pe

contextual demografic	termen lung trebuie să țină cont implicațiile scăderii demografice, îndeosebi a populației școlare, în paralel cu fenomenul de îmbătrânire demografică. ➤ Măsuri compensatorii pentru scăderile demografice prin creșterea ratei de cuprindere, prevenirea abandonului și oferte de formare profesională pentru adulți.
DESPRINSE DIN ANALIZA INDICATORILOR DE INTRARE	
Raportul număr elevi/număr norme didactice	➤ Crearea consorțiilor școlare în vederea realizării transferului de elevi și normarea personalului didactic în cadrul aceluiași consorțiu.
Resursele umane din ÎPT	➤ Măsurile privind dezvoltarea profesională a personalului didactic din ÎPT trebuie să vizeze: <i>competențele metodice; actualizarea competențelor de specialitate</i> cu accent pe noile tehnologii și schimbările organizaționale din mediul economic; competențe aferente noilor calificări cerute pe piața muncii. ➤ Reducerile prognozate pentru populația ocupată în învățământ cauzate de reducerea previzionată pentru populația școlară atrage după sine identificarea și planificarea unor măsuri adecvate (mobilitate în cadrul sistemului, reconversie profesională, măsuri compensatorii (prevenirea abandonului și oferte de formare profesională pentru adulți etc.)).
Resursele materiale și condițiile de învățare	➤ Necesitatea derulării programelor de dotare cu echipamente didactice pentru pregătirea de specialitate. ➤ Identificarea unităților școlare viabile ce necesită dezvoltarea infrastructurii și a dotărilor la nivel regional și local. ➤ Necesitatea unor programe de reabilitare și modernizare a infrastructurii, o planificare strategică a intervențiilor la nivel de județ și regiune, aprobate de structurile partenariale locale și regionale ➤ Înființarea consorțiilor școlare în vederea utilizării în comun a spațiilor școlare, echipamentelor didactice, săli de sport, câmine, cantine școlare
DESPRINSE DIN ANALIZA INDICATORI DE PROCES	
Mecanismele decizionale și descentralizarea funcțională în TVET	➤ Consolidarea structurilor consultative din ÎPT și creșterea rolului partenerilor sociali în planificarea ofertei și antrenarea sporită a acestora în procesele decizionale inclusiv accesarea finanțărilor. ➤ Atragerea agenților economici în efortul de planificare pe termen lung în ÎPT. ➤ Promovarea rețelelor partenariale între școli.
Asigurarea calității în IPT	➤ Solicitarea vizitelor experților ARACIP pentru acordarea autorizării de funcționare provizorie ➤ Depunerea documentației școlilor în vederea acreditării școlilor IPT pentru noi calificări solicitate de piața muncii.
Serviciile de orientare și consiliere	➤ Adoptarea unui sistem unitar de raportare și a unui indicator calitativ de evaluare a activității serviciilor de orientare și consiliere

	➤ Necesitatea unor măsuri vizând creșterea gradului de acoperire și a calității serviciilor de orientare și consiliere, cu privire la numărul de ore de consiliere/elev, numărul de elevi testați aptitudinal și consiliați pentru o decizie informată în alegerea carierei, respectiva traseului de pregătire.
DESPRINSE DIN ANALIZA INDICATORILOR DE IEȘIRE	
Rata netă de cuprindere în educație Gradul de cuprindere în educație	➤ Creșterea accesului la educație pentru elevii din grupele de vârstă 15-18 ani, 19-23 ani și pentru cei proveniți din mediul rural. ➤ Creșterea gradului de acoperire și a calității serviciilor de orientare și consiliere pentru categoriile expuse riscului.
Rata abandonului școlar, pe niveluri de educație ISCED	➤ Atragerea spre școală a elevilor prin programe guvernamentale și burse la nivel local pentru diminuarea și prevenirea abandonului școlar în special în mediul rural, în comunitățile etnice dezavantajate, zonele afectate de migrarea populației, zonele dezavantajate poluri ale sărăciei
Rata de absolvire, pe niveluri de educație ISCED Rata de succes Rata de tranziție în învățământul liceal	➤ Asigurarea accesului la educație, la serviciile de orientare și consiliere. ➤ Stabilirea țintelor măsurabile privind ratele de tranziție la următorul nivel de calificare în perspectiva 2020 (rata abandonului școlar timpuriu să nu depășească 10%), și cel puțin 35% dintre ei (30-34 ani) să fie absolvenți de învățământ terțiar).
Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație	➤ Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație la nivel național (19% în 2006) este de aproape două ori mai mare decât ținta UE care prevede o rată medie de abandon școlar timpuriu de maxim 10%, până în 2020. ➤ Programe guvernamentale și locale pentru diminuarea și prevenirea părăsirii timpurii a sistemului educațional.
Procentul elevilor cu nivel scăzut al competențelor de citire/lectură (PISA) Ponderea populației cu vârste cuprinse între 20-24 de ani care au absolvit cel puțin învățământul secundar inferior	➤ Programe remediale pentru elevii cu dificultăți de învățare (în special cei din categorii defavorizate). ➤ Promovarea învățării centrate pe elev, urmărirea și încurajarea progresului individual. ➤ Încurajarea participării tinerilor la o formă de educație astfel încât ponderea populației cu vârste cuprinse între 20-24 de ani care au absolvit cel puțin învățământul secundar inferior să fie apropiată de valoarea din UE.
Rata de participare în formarea continuă a populației adulte (25-64 ani)	➤ Implicarea asociațiilor și a ONG-urilor pentru reducerea diferențelor privind rata de participare la educație pe tot parcursul vieții dintre România și UE (participare de 1,5% în România față de 9,3% media UE). ➤ Derularea de proiecte cu finanțare europeană prin care se dorește susținerea formării continue a adulților
DESPRINSE DIN ANALIZA INDICATORILOR DE IMPACT	
Impactul sistemului de învățământ tehnic asupra ratei șomajului	➤ Oferta educațională adaptată cererii de pe piață. ➤ Programe de consiliere și orientare. ➤ Adoptarea unui sistem unitar de monitorizare a inserției profesionale a absolvenților.

	➤ Colaborarea între AJOFM și ISJ în vederea verificării bazelor de date dinșomaj cu noile trasee și finalități ale sistemului de educațieși formare profesională. ➤ Realizarea de protocoale de colaborare AJOFM - ISJ pentru monitorizarea inserției absolvenților ➤ Monitorizarea administrativă a inserției absolvenților prin parteneriatul AJOFM - ISJ
Rata de inserție aabsolvenților la 6 luni de laabsolvire, pe niveluri deeducație. Gradul de utilizare a competențelor dobândite de absolvenți la locul de muncă.	➤ Sondaje periodice în rândul absolvenților și angajatorilor vizând inserția profesională, gradul de utilizare a competențelorși alte informații utile privindfinalitățile sistemului de educațieși formare profesională. ➤ Sondaje proprii efectuate direct de cătreșcoli. ➤ Sondaje reprezentative pentru rețeaua școlară la nivel local/ regional prinintermediul unor organizații / instituții specializate. ➤ Accesarea proiectelor POSDRU privindinserțiaprofesională sau derularea acestora în regiunea NE în colaborare cu alte regiuni.
DESPRINSE DIN ANALIZA OFERTEI ȘCOLILOR IPT	
Evoluția planurilor de școlarizare. Analiza ofertei curente. Ținte pe termen mediu pe domenii de pregătire. Oferta școlilordin ÎPT pentru formarea adulților. Rețeleșcolare. Parteneriatul cu Întreprinderile.	➤ Adaptarea ofertei la cerințelepieței muncii prin proiectarea adecvată a planurilor de școlarizare pe domenii/profile și calificări în perspectiva anului 2020. ➤ Acoperirea rațională a nevoilor de calificare în regiunea NE și în județ ➤ Eliminarea unor paralelisme nejustificate în scopul lărgirii gamei de calificări pentru care poate opta elevul ➤ Utilizarea optimă a resurselor materiale și umane cu impact în creșterea eficienței și calității serviciilor. ➤ Înființarea de noi rețeleșcolareși dezvoltarea rețelelor școlare existente. ➤ O mai buna colaborarea a școlilorIPT cu agențieeconomice din domeniu în cadrul parteneriatelor școală-întreprindere

**CAPITOLUL
VI.EVALUAREA
(MONITORIZAREA)
PROGRESULUI ÎN
IMPLEMENTAREAP
LAI 2018 - 2020**

REZUMAT MONITORIZARE

Conform PRAI 2016- 2025 monitorizarea se poate realiza la 2 niveluri distincte:
Monitorizarea Procesului – Aceasta urmărește modul în care sunt utilizate resursele, progresul activităților și modul în care acestea sunt realizate.

Monitorizarea procesului presupune:

- Revizuirea și planificarea implementării în mod permanent;
- Evaluarea modului în care sunt realizate activitățile față de planificare;
- Identificarea și soluționarea problemelor;
- Construcție în zona punctelor tari;
- Analiza metodelor utilizate în implementare și dacă acestea sunt cele mai bune alternative în atingerea obiectivelor.

Monitorizare Impact - Care urmărește progresul realizat în atingerea indicatorilor de performanță și a impactului pe care planul/programul îl are asupra grupurilor țintă.

Monitorizarea de impact presupune

- Progresul spre atingerea obiectivelor care este măsurat continuu;
- Modificarea de activități ca răspuns la schimbările condițiilor de implementare fără a afecta atingerea obiectivelor inițiale;
- Poate identifica nevoia de a schimba unele obiective;
- Poate identifica nevoia de continuare a unor cercetări;
- Poate verifica anumite presupuneri-supoziții de implementare stabilite inițial.

Componentele esențiale ale unui sistem de monitorizare sunt:

- Selecția indicatorilor pentru fiecare plan/program;
- Un mod de colectare a datelor în legătură cu indicatorii;
- Analiza datelor;
- Prezentarea informațiilor într-un format corespunzător;
- Utilizarea informațiilor pentru îmbunătățirea activităților.

Monitorizarea urmărește și înregistrează informațiile și asigură controlul de calitate.

Astfel monitorizarea implementării PRAI/PLAI este un proces permanent dar frecvența de realizare a rapoartelor de monitorizare este stabilită a fi anual ținând cont de principalul scop al acestora respectiv furnizarea de feedback.

În realizarea raportului de monitorizare sunt implicați membrii desemnați din cadrul CR/CLDPS.

Tipul informațiilor necesare pentru monitorizarea planului/programului se pot grupa în cinci categorii mai largi:

1. Rezultate (results) ale activităților și a ieșirilor/efectelor procesului (outputs);
2. Intrările (inputs) de resurse în program;
3. Progresul planului față de obiective și planurile operaționale;
4. Modul în care planul este manageriat și modul de lucru;
5. Schimbări în cadrul grupurilor țintă.

CAPITOLUL VII. ANALIZA SWOT A CORELĂRII OFERTEI DE FORMARE PROFESIONALĂ CU CEREREA PENTRU JUDEȚUL BACĂU

La nivelul anului 2018, pentru județul Bacău, au fost identificate următoarele elemente conform analizei SWOT:

Puncte tari	Puncte slabe
1. Domenii cu dinamică pozitivă și potențial mare de absorbție pe piața muncii: mecanică, comerț, turism și alimentație. 2. Rata de abandon a scăzut la liceu și învățământul profesional în anul școlar 2013 - 2014 la 1,39 față de 4,5 în anul școlar 2009 - 2010 3. Procentul foarte ridicat (peste 90%) de cadre didactice calificate în învățământul profesional și tehnic; 4. Din cele 20 de școli cu clase în IPT monitorizate la nivel județean: - 80,28 % au cel puțin dotarea minimală asigurată pentru toate atelierele și laboratoarele, iar 19,86 % parțial.	1. Proportie ridicată a populației care trăiește în mediul rural (52,8% din total populație, iulie 2010). 2. Insuficiența ofertei de formare continuă, în special în mediul rural. 3. În județul Bacău există un segment semnificativ de populație școlară dezavantajată incluzând 2,14 % populație de etnie rromă. 4. Insuficiența dotare a atelierelor școlare, în concordanță cu noile tehnologii apărute. 5. Număr mic de programe acreditate CNFPA pentru formarea adulților, la nivelul unităților IPT.
Oportunități	Amenințări
1. Implementarea proiectelor cu finanțări nerambursabile europene în perioada 2014-2020 va determina o creștere a locurilor de muncă în construcții, industrie și servicii. 2. Trend ascendent în domeniul industriei cu posibilitatea creării unor noi locuri de muncă în acest domeniu. 3. Posibilitatea accesării fondurilor structurale, pe proiecte, care să dezvolte activitatea economică ca sursă de locuri de muncă. 4. Posibilitatea derulării unor programe de perfecționare a resurselor umane, conform cererii pieței muncii, cu susținere din Fondul Social European. 5. Existența unui sistem de evaluare a competențelor și de evaluare a cadrelor didactice care motivează formarea continuă a acestora.	1. Scăderea populației cu vârsta cuprinsă între 0 -14 ani cu 9,9% în anul 2015, raportat la anul 2010. 2. Accentuarea migrației în afara țării, având ca efect reducerea populației școlare. 3. Schimbări rapide și imprevizibile în economie, ca urmare a crizei economice și financiare mondiale, cu implicații negative pe piața forței de muncă. 4. Nu sunt încă foarte bine conturate efectele actualului Brexit din UE.

CAPITOLUL VIII. REZUMAT – CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI PENTRU PLANUL DE MĂSURI

1. Pentru ameliorarea efectelor punctelor slabe 1 și 3 utilizând oportunitatea 3 este necesară adaptarea ofertei de formare la cerințele pieței muncii contribuind la scăderea ratei șomajului în rândul tinerilor sub 25 de ani raportat la total șomeri, de la 24,8 (2010) % la 16% (2015).
2. Corelând punctele slabe 2 și 5 cu oportunitățile 3 și 4 se va urmări creșterea populației cu nivel ridicat de educație prin programe de formare continuă, de la 11,4 % în 2006 la 27 % în 2015.
3. Asigurarea egalității de șanse în formarea inițială și reducerea ratei abandonului la învățământul profesional de la 10,5 % în 2006 la 4,5% în 2015
4. Corelând punctul slab 2 cu oportunitatea 4 sunt necesare măsuri de dezvoltare a resurselor umane din sistemul IPT, în vederea asigurării calității în formare.
5. Pentru ameliorarea efectelor punctului slab 4 și în corelație cu oportunitatea 3 se poate dezvolta infrastructura unităților școlare IPT în vederea asigurării calității în formare.
6. Corelând punctul slab 1 cu oportunitatea 3 este necesară dezvoltarea învățământului rural și a diversificării ofertei de formare susținută de funcționarea în rețea a școlilor.
7. Pentru a mări rata de tranziție este necesară o mai bună orientare și consiliere școlară și profesională din clasele de gimnaziu și cointeressarea partenerilor sociali pentru acordarea de burse pentru a sprijini și motiva elevii.
8. Încurajarea partenerilor sociali și cointeressarea în participarea la programele de formare, informarea și demonstrarea eficienței sistemului de calificare bazat pe competențe pentru asigurarea calității și eficienței în întreprinderi.

Nr. crt.	Recomandare	Nivel de competență
1	Măsuri de susținere a activităților ce urmăresc adaptarea rețelei școlare și a ofertei de formare profesională inițială și continuă, la cerințele pieței muncii și a opțiunilor elevilor.	regional/ local
2	Susținerea activităților ce urmăresc formarea continuă și creșterea ponderii populației cu grad ridicat de pregătire/calificare.	regional/ local
3	Măsuri care să determine asigurarea egalității de șanse în formarea inițială.	regional/ local
4	Măsuri de formare continuă a cadrelor didactice din sistemul IPT, în vederea asigurării calității în formare.	regional/ local
5	Dezvoltarea infrastructurii unităților școlare, în vederea asigurării calității în IPT.	național/ local
6	Realizarea unui cadru legislativ/normativ care să încurajeze parteneriatul școală- întreprindere, necesar asigurării calității în IPT.	național
7	Realizarea unui sistem de selecție în formare, pe baza aptitudinilor elevilor și a achizițiilor anterioare începutului traseului de formare.	național

CAPITOLUL IX. ACȚIUNI PROPUSE – PLAN DE MĂSURI

Planul Local de Acțiune pentru perioada 2014 – 2020, actualizat în 2018, își propune să contribuie la realizarea obiectivului general al Planului de Dezvoltare al Regiunii NE 2014-2020 și anume: derularea în Regiunea Nord-Est a unui proces de creștere economică durabilă, favorabil creșterii competitivității economice și incluziunii sociale, care să conducă la o diminuare a decalajelor existente față de celelalte regiuni ale României.

Obiectiv general: Creșterea calității și accesului la programe de formare profesională în vederea adaptării la cerințele pieței muncii
PRIORITATEA 1 : Îmbunătățirea relevanței sistemului de formare profesională
Obiective O1: Corelarea ofertei ÎPT cu cererea pieței forței de muncă O2: Dezvoltarea Parteneriatului Public Privat
Indicatori de impact: - Creșterea ratei de ocupare a tinerilor cu nivel de educație ISCED 3 și 4 la 63% până în 2020, - Creșterea ponderii absolvenților învățământului liceal tehnologic și profesional la 60% în 2020,

Obiectivul 1 : Corelarea ofertei ÎPT cu cererea pieței forței de muncă Indicatori: - din total IPT: 50% Învățământ Liceal Tehnologic, 50% Învățământ Profesional - din total Învățământ profesional :30% Învățământ Profesional Dual - creșterea procentului absolvenților IPT angajați la OP parteneri ai unităților de învățământ la 25%		Precondiții și riscuri: - lipsa resurselor financiare pentru derularea de campanii de promovare - durata procedurilor de autorizare - lipsa resurselor pentru monitorizare			
Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Precondiții și riscuri
A.1. Dezvoltarea programelor de învățare la locul de muncă în formarea profesională	număr de clase ÎP, număr de clase în sistem dual	anual	ISJ, UȘ	30% clase Învățământ dual din Învățământul profesional	- Lipsa autorizării, costuri ridicate ale autorizării - durată procedurilor de autorizare, nu permite un răspuns prompt la cerințe OP, se pierde fidelitatea răspunsului la cererea pieței

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI), BACĂU 2014-2020, actualizat 2018

A.2. Monitorizarea inserției profesionale a absolvenților programelor de formare	raport monitorizarea inserției la 6 luni raport monitorizarea inserției la 12 luni	anual	ISJ, UȘ	100% unități școlare care monitorizează inserția	<i>forței de muncă</i> Lipsa resurselor financiare, umane Lipsa de expertiză și experiență a personalului didactic în efectuarea monitorizării inserției
A.3. Organizarea de - campanii de promovare, - schimbul de experiențe și bune practici/ mobilități internaționale în formarea profesională	campanii de promovare schimburi de bune practici/mobilități	permanent	ISJ, UAT, UȘ, CCD, CJRAE, OP parteneri	Campanie - Calendar anual	Lipsa resurselor financiare Lipsa personalului specializat în campanii de promovare la nivelul ISJ, UȘ

Obiectivul 2 : Dezvoltarea Parteneriatului Public Privat Indicatori: - gradul de satisfacere a solicitărilor OP-100% în 2020 față de 92% 2016 - creșterea numărului de contracte de parteneriate cu OP la 100 % - creșterea implicării OP în elaborarea programelor de formare profesională și CDL la 100%					Precondiții și riscuri: - interesul scăzut al operatorilor economici/lipsa de comunicare - insuficiență promovare - situația economică regională instabilă
Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Precondiții și riscuri
A.1.informarea mediului economic despre oferta IPT	numărul sesiunilor de informare/ numărul OP informați	Mai și octombrie fiecare an	ISJ, UȘ, OP parteneri	2 întâlniri pe UȘ	- lipsă de comunicare/răspuns a OP la solicitările mediului educativ (ISJ, UȘ)
A.2. Realizarea de parteneriate în vederea desfășurării practicii inclusiv organizarea de clase în sistem dual	- numărul de parteneriate cu OP - număr de consorții școală-OP care asigură spații de instruire practică	Mai fiecare an/ conform calendarului aprobat de ministerul educației pentru organizarea și funcționarea IPT	SJ, UȘ, OP parteneri	100% contracte de parteneriat pentru stagiile de practică	Situația economică instabilă, ce nu permite OP încheierea de contracte de parteneriat pe mai mult de 1 an
A.3. implicarea și consultarea OP în realizarea programelor de pregătire practică și CDL	numărul de programe și CDL realizate în parteneriat cu OP	Septembrie-octombrie fiecare an	ISJ, UȘ, OP parteneri	100% CDL /UȘ elaborate în parteneriat cu OP parteneri	Lipsa de personal ai OP disponibil să colaboreze cu UȘ în elaborarea CDL
PRIORITATEA 2: Dezvoltarea sistemelor de asigurare a calității formării profesionale					

Obiective:

O3: Asigurarea calității sistemului de formare profesională inițială

O4: Actualizarea instrumentelor de planificare strategică PRAI/PLAI/PAS

Indicatori de impact:

- Reducerea ratei abandonului școlar la învățământul liceal tehnologic și la învățământul profesional la 2% în 2020 de la 5,9% R și 3,4% U în 2015
- creșterea ponderii absolvenților din ÎPT la 100% în 2020 de la 97,6% în 2015
- creșterea ponderii absolvenților din Învățământul profesional la 100% în 2020 de la 90,2% în 2015

Obiectivul 3 : Asigurarea calității sistemului de formare profesională

Indicatori:

- Actualizarea infrastructurii formării profesionale inițiale conform cerințelor exprimate în SPP
- Creșterea numărului de profesori calificați la 100% în 2020 de la 98,36% în 2016
- Actualizarea competențelor personalului didactic conform cerințelor OP

Precondiții și riscuri:

- lipsă strategie de dezvoltare și planificare fonduri pentru sistemul educativ
- lipsa de implicare a cadrelor didactice
- lipsa de atractivitate a cursurilor

Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Precondiții și riscuri
A.1.Dezvoltarea centrelor de formare profesională și dotarea unităților școlare cu echipamente	număr de școli cu dotare corespunzătoare - ateliere și laboratoare conform SPP	2020	ISJ,OP, UAT	100% UȘ dotate corespunzător SPP	<i>Lipsă de surse de finanțare locale</i>
A.2.Dezvoltarea de programe de perfecționare/specializare/recalificare a cadrelor didactice	- număr de programe de specializare/perfecționare/reconversie profesionala pentru cadrele didactice - număr de cadre didactice care participa la programe	2020	ISJ, CCD	80% participare cadre didactice la programe de specializare/perfecționare/reconversie	<i>Lipsa de motivare a cadrelor didactice Lipsa de atractivitate a cursurilor (Conținuturile cursurilor nu sunt actualizate conform nevoilor actuale) Devalorizarea formării, datorită concurenței</i>

Obiectivul 4: Actualizarea instrumentelor de planificare strategică PRAI/PLAI/PAS

Indicatori:

- actualizarea anuală a PRAI/PLAI/PAS
- participarea la cursuri de management educativ a tuturor directorilor numiți prin concurs sau cu delegație

Precondiții și riscuri:

- lipsă finanțare
- lipsă persoane disponibile și cu resurse de timp

Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Precondiții și riscuri
A.1. Actualizarea PRAI/PLAI/PAS	PRAI/PLAI/PAS anual	anual	CR/CLDPS	1 PRAI 6 PLAI 201 PAS	<i>Lipsa finanțare Lipsă implicare</i>
A.2 Monitorizarea implementării PRAI/PLAI/PAS	Raport monitorizare implementare PRAI/PLAI/PAS cu recomandări	anual	CR/CLDPS	1 Raport monitorizare PRAI/PLAI/PAS	<i>Lipsă de fonduri Lipsă de timp a persoanelor responsabile</i>
A.3. Participarea	Competențe de	2018-2020	ISJ/CCD	100% directori	<i>Lipsă de cursuri/</i>

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI), BACĂU 2014-2020, actualizat 2018

directorilor și cadrelor didactice la cursuri de management educativ	management educativ aplicate în elaborarea PAS			participanți la cursuri 30% /UȘ cadre didactice participante la cursuri	<i>autorizate la nivel local Lipsa unei analize de nevoi de formare a cadrelor didactice Lipsă de implicare a cadrelor didactice/ directori/</i>
--	--	--	--	--	--

PRIORITATEA 3 : Asigurarea egalității de șanse și accesului la educație

Obiective

O5: Creșterea participării și facilitarea accesului grupurilor defavorizate la programele de formare profesională

O6: Dezvoltarea infrastructurii serviciilor de Orientare și Consiliere Profesională

Indicatori de impact:

- scăderea ratei de părăsire timpurie a școlii de la 22,5% în 2015 la 10% în 2020
- scăderea nr. elevi/consilier în vederea îmbunătățirii calității serviciilor OPS

Obiectivul 5 : Creșterea participării și facilitarea accesului la programele de formare profesională Indicatori: - număr de tineri din ÎPT beneficiari de susținere financiară la 100% - număr de programe/proiecte prin care se dezvoltă competențe antreprenoriale 25		Precondiții și riscuri: - lipsă fonduri bugetul local - lipsa de autorizării de funcționare a căminelor și cantinelor existente datorită neasigurării condițiilor - ineficiența costurilor de întreținere a infrastructurii existente			
Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Precondiții și riscuri
A.1. susținerea tinerilor defavorizați în vederea participării la educație și formare profesională	- număr de elevi beneficiari de susținere financiară (bugetul de stat, sau OP) - număr de elevi ce beneficiază de cazare în internat și cantină	anual	ISJ, UAT,OP	Număr de elevi susținuți financiar/ cazați cu masă	<i>Lipsa fonduri bugetul local Desființarea infrastructurii școlilor ce dețineau cămin și cantină Lipsă autorizații de funcționare cămine și cantine existente Ineficiența costurilor căminelor/cantinelor de dimensiuni mari, ce ar putea fi folosite pentru numărul mic de elevi din prezent</i>
A.2. Dezvoltarea competențelor antreprenoriale în cadrul programelor de formare profesională	număr de elevi ce activează în cadrul unei firme de exercițiu	anual	ISJ CJRAE	număr de firme de exercițiu înființate. Număr de elevi ce activează în firma de exercițiu	<i>Lipsă interes/motivare Puține școli au implementat programul firme de exercițiu</i>

Obiectivul 6: Dezvoltarea infrastructurii serviciilor de Orientare și Consiliere Profesională	Precondiții și riscuri: - lipsa de fonduri pentru înființarea posturilor de consilier școlar pentru fiecare unitate școlară - lipsa de interes din partea cadrelor didactice de a participa la
--	---

Indicatori: - creșterea numărului de personal calificat în oferirea serviciilor de OPS la 100% - număr de elevi și părinți informați și consiliați 100%			programe de OSP		
Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Precondiții și riscuri
A.1. Îmbunătățirea serviciilor de OSP și a consilierii în carieră	- număr de centre de informare și consiliere - număr de cadre didactice calificate în OSP	anual	ISJ, CJRAE		<i>Numărul mare de elevi ce revine unui consilier Lipsa fondurilor pentru înființarea mai multor posturi de consilieri Lipsa de interes a cadrelor didactice de a participa la cursuri de OPS</i>
A.2 Facilitarea accesului la programele de informare și OSP a elevilor și părinților	număr de elevi consiliați număr părinți consiliați	anual	UȘ, ISJ, CJRAE	100% elevi, părinți/tutori informați din clasa a VIII- a privind oportunitățile de pe piața forței de muncă	<i>Lipsa de comunicare a părinților cu școala În sistemul ÎPT un procent foarte mare de elevi provine din familii monoparentale, au părinții ambii sau numai unul plecați la muncă în alte țări și nu este legalizată tutela acestora</i>